

Kompletní ŠVP

**Školní vzdělávací program ZŠ J. K. Tyla Písek v. 6 - START!**

RVP ZV Základní vzdělávání

NÁROČNOSTÍ  
SMYSLUPLNOU VOLBOU  
A LASKAVOU  
SPOLUPRACÍ  
PRO ŽIVOT!  
!



# Obsah

<b>1</b>	<b>Identifikační údaje</b>	<b>2</b>
<b>2</b>	<b>Charakteristika ŠVP</b>	<b>3</b>
2.1	Výchovné a vzdělávací strategie školy	9
<b>3</b>	<b>Charakteristika školy</b>	<b>10</b>
<b>4</b>	<b>Učební plán</b>	<b>16</b>
<b>5</b>	<b>Učební osnovy</b>	<b>19</b>
5.1	Člověk a svět práce	19
5.1.1	Pracovní výchova	20
5.2	Matematika a její aplikace	27
5.2.1	Matematika a její aplikace	29
5.3	Člověk a jeho svět	46
5.3.1	Člověk a jeho svět	47
5.4	Informatika	59
5.4.1	Informatika	61
5.5	Jazyk a jazyková komunikace	67
5.5.1	Český jazyk a literární výchova	69
5.5.2	Anglický jazyk	83
5.5.3	Německý jazyk	101
5.5.4	Ruský jazyk	107
5.5.5	Francouzský jazyk	112
5.6	Člověk a společnost	118
5.6.1	Dějepis	119
5.6.2	Výchova k občanství	130
5.7	Člověk a příroda	139
5.7.1	Fyzika	141
5.7.2	Chemie	152
5.7.3	Přírodopis	160
5.7.4	Zeměpis	167
5.8	Člověk a zdraví	173
5.8.1	Výchova ke zdraví	174
5.8.2	Tělesná výchova	180
5.9	Umění a kultura	205
5.9.1	Výtvarná výchova	207
5.9.2	Hudební výchova	222
5.9.3	Pracovní a výtvarná výchova	232
5.9.4	Estetická výchova	240
5.10	Nepovinné předměty	242
5.10.1	n Dramatická výchova	243
5.10.2	n Sborový zpěv	244

# 1 Identifikační údaje

<b>Název ŠVP</b>	Školní vzdělávací program ZŠ J. K. Tyla Písek v. 6 - START!		
<b>Motivační název</b>	START!		
<b>Verze</b>	6.	<b>Název RVP</b>	RVP ZV Základní vzdělávání
<b>Platnost</b>	od 1. 9. 2022	<b>vzdělávací program</b>	RVP ZV Základní vzdělávání
<b>Délka studia v letech:</b>	9	<b>Dosažené vzdělání</b>	Základní vzdělání

<b>Název školy</b>	Základní škola Josefa Kajetána Tyla a Mateřská škola Písek, Tylova 2391
<b>Adresa</b>	Tylova 2391, 397 01 Písek
<b>IČ</b>	70890889
<b>REDIZO</b>	600062171
<b>Kontakty</b>	Mgr. Bc. Pavel Koc
<b>Ředitel</b>	Pavel Koc
<b>Telefon</b>	382214233 (ředitel), 382215104
<b>Email</b>	info@zstylova.cz
<b>www</b>	www.zstylova.cz

<b>Zřizovatel</b>	Město Písek
<b>Adresa</b>	Velké nám. 114, 387 19 Písek
<b>www</b>	www.mupisek.cz

## Doplňující údaje

ŠVP v. 5 byl schválen Školskou radou dne 25.8.2014 pod č.j. 522/2014 a projednán v pedagogické radě dne 26.8.2014.

.....  
datum, podpis, razítko

## 2 Charakteristika ŠVP

Název školy	Základní škola Josefa Kajetána Tyla a Mateřská škola Písek, Tylova 2391		
Adresa	Tylova 2391, 397 01 Písek		
Název ŠVP	Školní vzdělávací program ZŠ J. K. Tyla Písek v. 6 - START!		
Platnost	od 1. 9. 2022	Dosažené vzdělání	Základní vzdělání
Název RVP	RVP ZV Základní vzdělávání	Délka studia v letech:	9

**Školní vzdělávací program ZŠ J. K. Tyla v Písku START = „Smysluplnou volbou, laskavou náročností a spoluprací pro život“ vychází z filozofie školy, která byla definována při společných setkáních vyučujících k přípravě ŠVP.**

### Filozofie školy

S novým výchovně vzdělávacím programem vyvstává i myšlenka nové filozofie naší školy. Jakou by měla mít tvář, jakou cestou se chceme ubírat, aby se vztah dětí i veřejnosti ke škole zlepšil, aby učitelé měli radost ze svých žáků?

Naše škola bude především místem, kde vládne přátelská atmosféra, tolerance a důvěra, kde žák i učitel vnímají školu jako bezpečné prostředí, umožňující otevřenou komunikaci. V každodenním školním životě, ve vyučovacích hodinách i v mimoškolních činnostech budeme vytvářet vztahy vzájemného respektu, vztahy, ve kterých jeden člověk naslouchá druhému, nebojí se říci svůj vlastní názor, vztahy, které nedávají podnět ani prostor šikaně a ponižování člověka.

Cílem vzdělávání je výchova samostatně myslících žáků, kteří mají zájem o vědění, informace. Toho lze dosáhnout jen tehdy, bude-li učení smysluplné, propojené s životem. Jednotlivé předměty budou provázány, odstraní se jejich nesmyslná izolovanost, rozsah učiva zredukujeme a více povedeme žáky k chápání souvislostí než osvojování si velkého množství látky. Žák bude umět pracovat s informacemi, bude schopen aplikovat vědomosti v praxi. Chceme naplnit i společenskou poptávku po výuce jazyků a ICT.

Pro harmonický rozvoj dítěte je důležité i rozvíjení jeho komunikačních schopností a dovedností. Chceme vést žáky k osvojování si základních principů efektivní komunikace, aby respektovali druhé, naučili se říct svůj názor, uměli se rozhodnout a přijímali důsledky svých rozhodnutí. Vzájemný respekt, atmosféra plodné komunikace, to vše lze vybudovat jedině v prostředí komunikačně otevřeném, tedy nejenom mezi žáky, ale i mezi žáky a učiteli navzájem.

Ať už je vzdělávací program více či méně dokonalý, kvalita výchovně-vzdělávacího procesu závisí na lidech, kteří školou žijí: na osobnosti tvořivého učitele, progresivním vedení, zodpovědném přístupu všech – učitelů, žáků, ale i rodičů. Každý z těchto účastníků by měl cítit, že vzdělání je jejich zájmem, škola bezpečným místem a lidé ve škole přátelského srdce.

Nemůžeme být všichni stejní, ale měli bychom kráčet jedním směrem. To proto, aby z naší školy odcházeli žáci, kteří se uplatní v pracovním i osobním životě a bude si vážit druhých lidí.

### ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

START vyjadřuje především myšlenku, že základní škola je právě počátkem celoživotního vzdělávání, jemuž klade základy. Ty by měly být dostatečně široké, hluboké a pevné. Jsou jimi klíčové kompetence – znalosti, dovednosti, návyky a postoje využitelné v nejrůznějších učebních i praktických činnostech a situacích, v celoživotním učení, v práci, zájmové činnosti, tedy životě vůbec, které náš žák získá v této etapě životní trati. Při tvorbě ŠVP jsme se snažili najít odpovědi na otázky: Jakou by měla mít škola tvář? Jakou cestou se chceme ubírat, aby se vztah dětí i veřejnosti ke škole zlepšil, aby všichni zúčastnění měli radost ze svých žáků a dobrý pocit, že jejich snažení má potřebný efekt.

Jednotlivá písmena názvu našeho ŠVP v sobě obsahují základní atributy života a práce naší školy – smysluplnou volbu vzdělávací cesty a strategií, náročnost na postoj ke školní práci a její kvalitu, laskavost ve vzájemných vztazích bez arogance, ponižování, zášti a šikany, a vzájemnou spolupráci všech účastníků vzdělávacího procesu. Cílem vzdělávání ZŠ J. K. Tyla je výchova žáků, kteří mají zájem o vědění, informace a jsou motivováni k celoživotnímu učení. Toho chceme dosáhnout takovými metodami a formami, které žáky přesvědčí o tom, že to, co se učí, je smysluplné, propojené s životem. Jednotlivé předměty jsou proto provázány, ŠVP se snaží odstranit jejich nesmyslnou izolovanost, obsah učiva je zredukován z hlediska budoucích potřeb žáka. Důraz je kladen více na to, aby žáci chápali souvislosti, než aby si osvojovali velké množství izolovaných vědomostí. To však neznamená, že potřebné základní znalosti nezískají. Žáci budou vedeni k dovednostem umět získávat



informace z různých informačních zdrojů, pracovat s nimi a ke schopnosti aplikovat získané informace a vědomosti v praxi. Chceme naplnit i společenskou poptávku po znalosti cizích jazyků a práce s informačními a komunikačními technologiemi.

Pro harmonický rozvoj dítěte je důležité i rozvíjení jeho komunikačních schopností a dovedností. Chceme vést žáky k osvojování si základních principů efektivní komunikace, tak aby respektovali druhé, naučili se říct svůj názor vhodnou a kultivovanou formou, uměli se rozhodnout a přijímali důsledky svých rozhodnutí. Vzájemný respekt, atmosféra plodné komunikace, to vše lze vybudovat jedině v prostředí komunikačně otevřeném, tedy nejenom mezi žáky, ale i mezi žáky a učiteli a učiteli navzájem.

Naše škola bude především místem, kde vládne přátelská atmosféra, tolerance a důvěra, kde žák i učitel vnímají školu jako bezpečné prostředí, umožňující otevřenou komunikaci. Zároveň je škola místem, kde vládne řád a pořádek, kde všichni respektují společně vytvořená pravidla a normy. Jen tak připravíme žáky na život. V každodenním školním životě, ve vyučovacích hodinách i v mimoškolních činnostech vytváříme vztahy vzájemného respektu, vztahy, ve kterých jeden člověk naslouchá druhému, vztahy, které nedávají podnět prostor šikaně a ponižování člověka.

Kvalita výchovně-vzdělávacího procesu závisí na lidech, kteří školou žijí: na osobnosti tvořivého učitele, progresivním vedení, zodpovědném přístupu všech – učitelů, žáků, ale i rodičů.

Nemůžeme být všichni stejní, ale měli bychom kráčet jedním směrem. Jsme schopni se domluvit a shodnout na tomto směru a se vši odpovědností se snažit, aby z naší školy odcházeli žáci, kteří se uplatní v pracovním i osobním životě a budou si vážit druhých lidí i sebe sama.

### **Cíle školy a ŠVP jsou definovány i v motivačních dopisech, které dostanou žáci školy při zahájení a ukončení školní docházky.**

Milý prvňáčku,

nedávno ses rozloučil se svou mateřskou školou, prázdniny Ti uběhly jako voda a přišel den, kdy se poznáme. Moc se na Tebe těšíme. Čeká na Tebe útulná třída, kde budeš se mnou a se svými novými kamarády trávit celý příští školní rok. Nastává pro Tebe období plné objevování, radostí, her a dobrodružství. Mnoho se toho naučíš, přečteš si knížku, napíšeš dopis z prázdnin, spočítáš si cenu za nákup zmrzliny, nespleteš si psa s krokodýlem, zazpíváš si nové písničky. Paní kuchařky ve školní jídelně Ti připraví dobrý oběd. Po něm Tě paní vychovatelky provedou světem pohádek a obrázků. Když budeš chtít, ve svém volném čase se naučíš třeba cizí jazyk, hrát na flétnu nebo si vymodeluješ panáčka z hlíny.

Tvoje paní učitelka a pan ředitel

Milý devátáku,

přišla chvíle loučení. Strávili jsme spolu na cestě Tvého vzdělávání a růstu okamžiky těžké i radostné. Věříme, že ses naučil respektovat lidi kolem sebe, dokážeš odlišit dobré a zlé a že získané vědomosti a dovednosti budeš umět použít ve svém dalším životě, v dalším sebevzdělávání a ve prospěch druhých. Rozvíjej dál svou schopnost komunikovat s ostatními, nezapomínej, že především činy jsou tvou vizitkou!

Neuhas ten zažehnutý plamen poznání. Až do této chvíle jsme šli s Tebou. Teď už dokážeš a musíš jít sám.

Přejeme ti, abys našel správné místo na Zemi. Přejeme Ti hodně úspěchů a radosti z nich.

Tvoji učitelé a vedení školy

### **VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE - jak chceme na ZŠ J. K. Tyla společně dojít ke kompetencím**

**Klíčová kompetence k učení** - umožňujeme žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení zejména tím, že:

- vedeme žáky k využívání služeb školní knihovny a školního studijního a multimediálního centra
- umožňujeme žákům samostatně organizovat některé akce mimo vyučování
- zajistili jsme volný přístup žáků k internetu
- učitelé mají propracován systém exkurzí, návštěv muzeí, besed a přednášek, které využívají k rozšíření informačních zdrojů
- požadujeme po žácích prezentaci jejich práce i za pomoci multimediálních prostředků
- vedeme žáky k zakládání a hodnocení portfolia svých prací a dalších výkonů v průběhu vzdělávání
- učitelé aktivně využívají akcí jejich dalšího vzdělávání, nové metody a zkušenosti přenesené do školy motivují a umožňují žákům učení
- organizujeme třídní, školní a mezinárodních projekty a výměnné akce

**Klíčová kompetence k řešení problémů** - podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů zejména tím, že:

- organizujeme školní kola soutěží a didaktických olympiád
- předkládáme často problémové úlohy
- při přípravě celoškolských projektů dbáme na to, aby se žáci podíleli na jejich tvorbě, organizaci a hodnocení
- do výuky zařazujeme laboratorní práce, tématické vycházky a pokusy a pozorování
- učitelé umožňují žákům podílet se na přípravě a organizaci školních výletů a třídních akcí, výlety a exkurze jsou doprovázeny pracovními listy
- vedeme žáky k přípravě a společné instalaci školních výstav

**Klíčová kompetence komunikativní** - vedeme žáky k všestranné a účinné komunikaci zejména tím, že:

- třídní, školní a mezinárodní projekty podporují žáky v účinné komunikaci, a to i v cizím jazyce
- učitelé kladou důraz na přiměřenou a vhodnou komunikaci mezi žáky navzájem a s dospělými ve škole i mimo ni
- umožňujeme žákům podílet se na tvorbě a vydávání školního časopisu Tyláček
- k šíření informací mohou všichni používat také školní rozhlas
- v rámci mimoškolní činnosti dbáme na pečlivé zpracování foto a video dokumentace ze života školy
- dbáme na to, abychom společně reprezentovali školu na veřejnosti
- ve škole je umístěna schránka důvěry
- nástěnky ve škole využíváme k předávání informací, k tomu složí i školní počítačový intranet
- žáky vedeme k respektování dohodnutých pravidel, na kterých se sami podíleli
- pořádáme besedy se zajímavými lidmi

**Klíčová kompetence sociální a personální** - rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých zejména tím, že:

- zřízením školního poradenského pracoviště umožňujeme žákům spolupráci se školním psychologem, metodikem prevence sociálně patologických jevů a poradcem pro volbu povolání
- vedeme žáky k respektování dohodnutých pravidel, na kterých se sami podíleli, zakotvených ve školní řádu a dalších vnitřních předpisech školy a jsme jim příkladem
- v třídnických hodinách probíhají diskuse k aktuálním problémům třídních kolektivů
- žákům umožňujeme spolupráci se svými spolužáky i napříč ročníky při projektech
- v 1. a 6. třídách zařazujeme na začátku školního roku ve spolupráci se školní psycholožkou stmelující poznávací pobyty mimo školu
- organizujeme sportovní kurzy v 7.-9. třídách
- spolupracujeme s pedagogicko psychologickou poradnou a dalšími poradenskými pracovišti, pod vedením pracovníků PPP žáci 2. stupně pracují v Peer programu drogové prevence
- v programu školních výletů pamatujeme na poznávací a tmelící aktivity

**Klíčová kompetence občanská** - připravujeme žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti zejména tím, že:

- vedeme žáky k aktivnímu zapojení do činnosti školního parlamentu a podílu na třídní a školní samosprávě
- zapojujeme žáky do činnosti školních sportovních družstev
- umožňujeme žákům zapojit se do činnosti školních uměleckých souborů (sbor, taneční a dramatické obory, foto-video apod.)
- pro prezentaci žákovských prací a úspěchů využíváme školní minigalerie a ostatní výstavní plochy ve škole, na nástěnkách ve třídách a na chodbách
- společně s žáky 9. ročníku připravujeme absolventský ples
- společně se žáky připravujeme Sportovní den a Týden v pohybu
- společně se žáky připravujeme školní Akademii, společenský večer V tanečním rytmu a Vánoční jarmark s rozsvěcováním vánočního stromu
- společně připravujeme vystoupení v Domovince, MÚ, městských akcích apod.
- v celé škole třídíme odpad
- v evropských projektech a další spolupráci se zahraničními školami poznáváme jiné kultury
- v rámci výuky organizujeme divadelní, filmová, hudební a další představení, návštěvy výstav, galerií, muzeí apod.
- pořádáme besedy se zajímavými lidmi
- výstavy školní družiny jsou inspirovány tradicemi a zvyky
- ve třídách se žáci podílejí na spoluvytváření pravidel soužití, ve sportovních třídách se řídí Kodexem sportovce
- pro nové prvňáčky zajišťují žáci 9. tříd program Strážní andělé - pomoc v šatnách při příchodu do školy
- nacvičujeme požární poplach a evakuaci školy



**Klíčová kompetence pracovní** – pomáháme žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci zejména tím, že:

- podporujeme praktické dovednosti žáků výukou ve školní dílně, cvičné kuchyni a šicí dílně a na pozemku
- při přípravě na budoucí povolání zapojujeme žáky do Baťa Junior Achievement programu
- spolupracujeme s Úřadem práce v Písku
- výuku doplňujeme o praktické exkurze, ty vždy doprovázejí specificky upravené pracovní listy
- širokou nabídkou volitelných a nepovinných předmětů a zájmových kroužků pomáháme žákům při orientaci na budoucí povolání
- vedeme žáky k podílu na úklidu a úpravě školního areálu
- připravujeme Den CO za přítomnosti hasičů, zdravotního kroužku, pracovníků MÚ a dalších organizací, jako např. kynologů, JE Temelín, Policie ČR a Městské policie
- výchovný poradce a školní psycholog vstupují do vyučování se svým programem
- zveme na besedy zajímavé lidi různých profesí
- i v rámci školní družiny zařazujeme vhodné pracovní aktivity

**Klíčová kompetence digitální** - pomáháme žákům porozumět digitálním technologiím, bezpečně a efektivně je využívat a pracovat s nimi tím, že:

- motivujeme žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost
- vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali, kriticky posuzovali a sdíleli data, informace a digitální obsah, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- seznamujeme žáky s novými technologiemi, aby kriticky hodnotili jejich přínos a reflektovali rizika jejich využívání, aby správně porozuměli významu užívání digitálních technologií pro lidskou společnost
- učíme žáky vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (SMS, e-mail, chat) a pro sdílení výsledků samostatné nebo společné práce
- vedeme žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě, aby jednali eticky při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chviliek
- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- dáváme žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů)
- vedeme žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů
- vedeme žáky k tomu, aby své vytvořené nebo získané výukové materiály a záznamy o použitých zdrojích ukládali do svého elektronického portfolia k dalšímu využití při vzdělávání
- seznamujeme žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků

### **VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH**

Mimořádně nadaný žák je jedinec, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých rozumových oblastech, pohybových, uměleckých a sociálních dovednostech.

Projekt pro zajištění péče o mimořádně nadané žáky probíhá ve škole od 1. 9. 2006.

Forma vzdělávání je uskutečňována podle individuálního vzdělávacího plánu v rámci integrace do běžného kolektivu. Při větším počtu mimořádně nadaných žáků je možno vytvořit speciální třídy v jednotlivých ročnících. Koordinátor péče o nadané žáky v rámci JČ je PhDr. Vlasta Hořánková, PPP Strakonice, která zajišťuje výběr předškoláků, speciální vyšetření, doporučení pro integraci, spolupracuje při sestavení individuálního vzdělávacího plánu a dlouhodobě sleduje průběh vzdělávání.

Členové týmu pro nadané žáky jsou Mgr. Zuzana Maříková – školní psycholog, zajišťuje koordinaci péče v rámci školy a spolupráci s koordinátorkou pro JČ; Bc. Hana Dusilová – vedoucí učitelka 9. MŠ, zajišťuje péči o předškoláky a spolupráci s koordinátorkou pro JČ; Mgr. Miloslava Samšuková – metodik péče pro 1. stupeň ZŠ; Mgr. Alice Bláhová - zástupkyně ředitele pro 1. stupeň; Mgr. Yvona Zuntová – metodik péče pro 2. stupeň a Mgr. Bc. Pavel Koc – ředitel školy.

Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení, jmenovitě PhDr. Hořánková, pracovnice PPP Strakonice. Výběr předškoláků provádí na základě vlastního pozorování a doporučení vyškolených pracovníků MŠ nebo zákonných zástupců, při potvrzení mimořádného nadání dítěte navrhuje jeho přestup do 9. MŠ, kde je mu poskytnuta speciální předškolní péče. V průběhu školní docházky provádí vyšetření na základě návrhu třídních učitelů a doporučuje integraci do běžného kolektivu nebo přestup do speciální třídy.

Systém dalšího vzdělávání pedagogů byl zajištěn hlavně před započítím projektu formou stáže metodiků pro 1. a 2. stupeň a školního psychologa ve speciální škole pro nadané žáky v Českých Budějovicích, seznámením s pedagogickou diagnostikou a vhodnými metodami práce s nadanými žáky v květnu 2006, předáním získaných informací členům týmu pro péči o nadané žáky a společnou dohodou o možnosti použití konkrétních metod ve výuce. Dále byla pro všechny pedagogy zajištěna přednáška předsedkyně České společnosti pro talent a nadání EČHA PhDr. Evy Vondrákové na naší škole dne 28. 3. 2006. Veškeré vzdělávací a informační materiály jsou průběžně k dispozici u školního psychologa.

Na základě takto získaných informací jsou třídní učitelé schopni samostatně provést orientační výběr mimořádně nadaných žáků ve stávajících třídách, na jejich návrh je prováděno psychologické vyšetření a případně žákům poskytnuta speciální péče.

**Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel se zákonným zástupcem mimořádně nadaného žáka.**

**Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.**

**Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.**

Dle individuálních potřeb žáka je možno upravit organizační formy výuky a stanovit individuální vzdělávací plán, který stanovuje doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu, zadávání specifických úkolů, zapojení žáka do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů, vnitřní diferenciaci žáků v některých předmětech, občasné vytváření skupin pro vybrané předměty s možností volby na straně žáka, účast ve výuce některých předmětů ve starších žácích – nutno přizpůsobit rozvrh, přeřazení žáka do vyššího ročníku na základě rozhodnutí ředitele školy a komisionálního přezkoušení žáka.

Další důležitou podmínkou je zajištění technického vybavení školy. Byl zřízen studijní koutek vybavený počítači, encyklopediemi, slovníky, materiály k rozvoji logického myšlení – testy, kvízy, rébusy, hlavolamy, křížovkami, osmisměrkami, počítačovými programy, logickými a strategickými deskovými hrami (scrabble, šachy apod.), které je možno využívat v rámci výuky i pro odpolední aktivity. Jsou nabízeny odpolední školní aktivity např. šachový kroužek nebo deskové hry. Zákonným zástupcům a žákům jsou zprostředkovány pobytové tábory pro rodiny s nadanými dětmi Mensy ČR a dalších zařízení, která tyto aktivity pořádají.

Plán návaznosti studia na 2. stupni ZŠ nebo na SŠ zajišťuje metodik pro 2. stupeň, který je informován o dosavadním průběhu vzdělávání žáka a koordinuje další péči na 2. stupni, a to na základě individuálního vzdělávacího plánu žáka.

V případě přestupu na víceleté gymnázium nebo po skončení školní docházky na jinou střední školu jsou informace předány jejímu ředitelství, na gymnáziu metodikovi pro práci s nadanými dětmi. Školní psycholog sleduje možnosti studia na speciálních středních školách pro mimořádně nadané žáky, informuje o nich zákonné zástupce.

Informování zákonných zástupců předškoláků a široké veřejnosti o nabízené péči provádíme prostřednictvím propagace v regionálním tisku – Listy Písecka, Písecké Postřehy, dále školního časopisu Tyláček či letáčky v MŠ.

Depistáž nadaných dětí v předškolních zařízeních provádí PhDr. Hořánková, která informuje o možnostech speciálního vzdělávání konkrétní zákonné zástupce individuálně. Časový harmonogram péče je následující: duben - informace zákonným zástupcům předškoláků v MŠ; červen – návrhy třídních učitelů na speciální vyšetření, předběžný výběr ze stávajících žáků, dále kdykoli během školního roku; září - sestavení IVP ve spolupráci s PhDr. Hořánkovou, dále vždy do tří měsíců po identifikaci žáka; plán spolupráce a používaných metod pro konkrétního žáka, příp. sestavení studijních skupin; říjen: návrh zájmových aktivit dle zájmu žáků.

## **ZAČLEŇOVÁNÍ ŽÁKŮ - CIZINCŮ DO VÝUKY**

Ve škole nabízíme výuku českého jazyka pro žáky – cizince. Při zařazování těchto žáků do tříd přihlížíme k jejich znalosti jazyka a úrovni dosaženého vzdělání. Respektujeme odlišné sociokulturní prostředí a vedeme k tomu ostatní žáky. Ve škole nabízíme výuku českého jazyka pro žáky s odlišným mateřským jazykem. Při zařazování těchto žáků do tříd přihlížíme k jejich znalosti jazyka a úrovni dosaženého vzdělání. Respektujeme odlišné sociokulturní prostředí a vedeme k tomu ostatní žáky. Vzdělávací obsah, metody výuky a hodnocení



průběhu a výsledků učení upravujeme individuálně dle konkrétních potřeb jednotlivých žáků s OMJ. Dbáme na to, aby se žák s OMJ co nejrychleji adaptoval v novém prostředí a mohl se plnohodnotně zapojit do vzdělávání. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků s OMJ používáme především jako podporující zpětnou vazbu.

### **VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNĚ VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI**

**Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.**

Při práci s těmito žáky je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonného zástupce, školského poradenského pracoviště a dalších poradenských pracovišť.

Zákonným zástupcům vybraných žáků doporučujeme, aby své dítě nechali vyšetřit ve školském poradenském zařízení. Na základě vyšetření a doporučení ŠPZ jsou pak tyto děti zařazovány do jednotlivých stupňů podpůrných opatření. S dětmi pracují vyškolené asistentky a zkušené učitelky. Podle závěru vyšetření je vypracován plán pedagogické podpory nebo individuální vzdělávací plán, podle kterého se s dítětem v průběhu školního roku pracuje.

V něm uvádíme závěry a doporučení z vyšetření v PPP, na co se konkrétně v reedukaci zaměříme, pomůcky, které se budou při nápravě používat, způsob hodnocení, termín reedukační péče, jméno paní učitelky, která bude s dítětem pracovat. Při klasifikaci těchto dětí přihlížíme k vývojové poruše a hodnotíme s tolerancí.

Ve škole realizujeme pedagogické intervence, které mají přispět ke zlepšení aktuálních obtíží žáka, zaměřené na logopedickou a reedukační péči. Nemají povahu povinné vyučovací hodiny a jsou nad rámec běžné výuky žáka.

### **Sestavení plánu pedagogické podpory (PLPP) a a individuálního plánu (IVP) s přiznanými podpůrnými opatřeními**

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce a školního psychologa. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky se zákonným zástupcem, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Vyhodnocení provádíme průběžně, nejpozději za tři měsíce. Provádí jej třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími, školním psychologem nebo výchovným poradcem.

Organizaci výuky žáků spodpůrnými opatřeními druhého až pátého stupně je rozpracována v jednotlivých individuálních vzdělávacích plánech. Pro tvorbu IVP bude využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů z RVP ZV 2016.

V souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, se výstupy minimální doporučené úrovně využijí v případě podpůrných opatření od třetího stupně pouze u žáků s lehkým mentálním postižením. Výstupy, upravené v IVP žáků s lehkým mentálním postižením na základě minimální doporučené úrovně v rámci podpůrných opatření, jsou na vyšší úrovni než očekávané výstupy stanovené v RVP ZŠS.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb., upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ.

Náhrada části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů jinými vzdělávacími obsahy nebo náhrada celého vzdělávacího obsahu některého vzdělávacího oboru jiným, který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem žáků, se využívá podpůrné opatření úprava obsahů a výstupů ze vzdělávání, prostřednictvím podpůrného opatření IVP u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb. V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními lze v souvislosti s touto náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů, změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů) stanovené v kapitole 7 RVP ZV.

Pro žáky s jiným než mentálním postižením uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona je možné ve školním vzdělávacím programu upravit očekávané výstupy nebo nahradit vzdělávací obsah, jehož realizaci objektivně neumožňuje jejich znevýhodnění, jiným vzdělávacím obsahem, pokud to vyžadují speciální vzdělávací potřeby žáků, a to pouze tehdy, pokud to vyplývá z doporučení školského poradenského zařízení.

## 2.1 Výchovné a vzdělávací strategie školy



### 3 Charakteristika školy

Název školy	Základní škola Josefa Kajetána Tyla a Mateřská škola Písek, Tylova 2391		
Adresa	Tylova 2391, 397 01 Písek		
Název ŠVP	Školní vzdělávací program ZŠ J. K. Tyla Písek v. 6 - START!		
Platnost	od 1. 9. 2022	Dosažené vzdělání	Základní vzdělání
Název RVP	RVP ZV Základní vzdělávání	Délka studia v letech:	9

V hlavní činnosti poskytuje škola předškolní a základní vzdělání – zabezpečuje rozumovou výchovu ve smyslu vědeckého poznání a v souladu se zásadami vlastenectví, humanity a demokracie a poskytuje mravní, estetickou, pracovní, zdravotní, tělesnou a environmentální výchovu, umožňuje žákům též náboženskou výchovu.

#### CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Josefa Kajetána Tyla a Mateřská škola v Písku a její areál byly otevřeny v roce 1990 jako nově vybudované vzdělávací zařízení. Je nejnovější základní školou v Písku.

V hlavní činnosti poskytuje předškolní a základní vzdělání – zabezpečuje rozumovou výchovu ve smyslu vědeckého poznání a v souladu se zásadami vlastenectví, humanity a demokracie a poskytuje mravní, estetickou, pracovní, zdravotní, tělesnou a environmentální výchovu, umožňuje žákům též náboženskou výchovu. Přípravuje své žáky pro další studium, celoživotní vzdělávání a životní praxi.

Je plně organizovanou městskou školou situovanou v centru města v klidné části vnitrobloku mezi ulicemi Kolárovou, Tyršovou, Tylovou a Jeronýmovou.

Má devět ročníků a člení se na 1. a 2. stupeň. První stupeň tvoří nižší třídy 1. – 5. ročníku, druhý stupeň, třídy 6. – 9. ročníku. V ročníku jsou zpravidla 3 třídy, někde 4, které se naplňují do počtu 30 žáků. Kapacita školy je školským rejstříkem stanovena na 753 žáků.

#### 1. VYBAVENÍ ŠKOLY

Základní škola je umístěna sice v poměrně nových budovách, ty však neposkytují potřebné prostorové, technické a hygienické podmínky pro plnou realizaci cílů ŠVP. Vedení školy má připraveny studie na postupnou rekonstrukci budov, která by řešila stávající i budoucí potřeby a školu zařadila jako významný článek systému celoživotního komunitního vzdělávání obyvatel města a regionu.

##### 1.1. MATERIÁLNÍ

Škola je dobře vybavena učebnicemi a učebními pomůckami umístěnými ve sbírkách jednotlivých kabinetů a školním studijním a informačním centru (ŠSIC). Při výuce jednotlivých vzdělávacích oborů jsou využívány moderní audiovizuální didaktické prostředky, informační a komunikační technologie a výukový software. Postupně zavádíme elektronické třídní knihy a elektronické žákovské knížky.

Literatura, učebnice, učební pomůcky a výukový SW jsou průběžně doplňovány. Materiální vybavení je dostatečné, je doplňováno podle požadavků vyučujících, na tvorbě mnoha pomůcek se podílejí i sami žáci.

##### 1.2. PROSTOROVÉ

Školu tvoří 3 pavilony (pavilon 1. stupně, pavilon 2. stupně a vedení školy a pavilon tělocvičen) vzájemně propojené krytými komunikačními prostory.

Zatím má škola k dispozici 25 kmenových učeben, 2 multimediální učebny po 15 počítačích, 2 konferenční místnosti vybavené rovněž multimediálně, odborné učebny chemie s laboratoří, odborné učebny fyziky a přírodopisu. Odborná učebna výtvarné výchovy je doplněna keramickou dílnou, prostory pro výtvarnou výchovu doplňuje malá školní galerie v hlavních komunikačních prostorách školy. Odborné učebny musí být ale vzhledem k naplnění kapacity školy používány i v režimu kmenových učeben.

Škola disponuje aulou s kapacitou 90 míst a pouze omezeným zázemím pro dramatickou výchovu. Slouží k výuce hudební výchovy a k dalším vzdělávacím i společenským akcím. V ní je třeba komplexně dořešit multimediální vybavení a akustiku.

Využití při výuce jednotlivých předmětů i dalšímu studiu a práci žáků i pedagogů slouží postupně budované školní studijní a informační centrum (ŠSIC), nově přemístěné z prostoru krytu do prostor hlavního schodiště spojovacího krčku. K výuce slouží také univerzální školní dílna (kovo/dřevo) a učebna domácích nauk.

K tělesné výchově a sportu žáci využívají v pavilonu tělocvičen umístěnou velkou a malou tělocvičnu s potřebným zázemím (kabinety, nářaďovny, sociální zařízení, šatny). Sportovní areál má 2 univerzální hřiště s umělým povrchem, 1 volejbalový kurt s umělým povrchem, 1 tenisový kurt s umělým povrchem, 4 venkovní stoly na stolní tenis. Nejsou vytvořeny podmínky pro lehkou atletiku, chybí atletický ovál a další zázemí pro tyto

lehkoatletické disciplíny a kolektivní sporty. Sportovní areál mohou ve volném čase využívat žáci i učitelé. Oddělení ŠD a ŠK ke své činnosti využívají nedostatečné prostory tzv. pracovních koutů a přilehlých tříd 1. stupně. Vedení školy má připraven k realizaci projekt rekonstrukce sportovního areálu, který by řešil potřebné podmínky pro tělesnou a sportovní výchovu i pro venkovní činnost ŠD a ŠK. Studie rekonstrukce a nástavby budov řeší i problematiku zajištění vhodných vnitřních prostor pro ŠD a ŠK.

V době polední přestávky mohou žáci využívat služeb školní družiny a školního klubu, nebo pobývat v žákovských šatnách, studovně či knihovně. Škola má prostornou nově rekonstruovanou (2006) školní jídelnu, jejíž kuchyně může zabezpečit přípravu jídel pro 1100 strávníků. Vlastní jídelna má kapacitu 130 míst. Kuchyně je vybavena moderní gastronomickou technologií. Do budoucna bude zajišťovat přípravu jídel i pro 2 zbývající mateřské školy, které jsou součástí příspěvkové organizace.

Žákům i zaměstnancům školy je k dispozici rovněž školní bufet provozovaný školní jídelnou, kde si mohou zakoupit přesnídávku a další občerstvení i základní školní potřeby.

Všichni vyučující mají své kabinety vybavené počítači připojenými do sítě, mají volný přístup na internet, ve většině případů svůj přenosný počítač, používají tiskárnu i kopírku a společně se scházejí na jednání v konferenčních místnostech.

Výukové a komunikační prostory doplňují šatny se skříňkovým systémem a kompletní sociální zázemí oddělené pro žáky a zaměstnance.

Všechna zařízení školy se v době mimo vyučování využívají také v rámci doplňkové činnosti pro uspokojení vzdělávacích a relaxačních potřeb veřejnosti.

### 1.3. TECHNICKÉ

Základem je vybavení školy prostředky informačních a komunikačních technologií. Počítače v celé škole jsou propojeny do počítačové sítě, přes kterou mají žáci i učitelé přístup na internet. Každý pracovník školy a každý žák školy má své přístupové heslo do školní počítačové sítě, svůj prostor na serveru pro ukládání dat a svou e-mailovou schránku s adresou. Školní intranet propojuje 120 počítačů. Pro tisk výukových materiálů a pomůcek mají učitelé k dispozici v síti připojenou multifunkční tiskárnu v konferenční místnosti. Na síť je napojeno i vedení školy a školní jídelna. Učitelé mohou sdílet školní matriku v aplikaci Bakaláři.

Pro výuku nejen ICT ale i dalších předmětů a pro doplňkovou činnost jsou zřízeny 2 multimediální učebny s 15 stanicemi. Další multimediální učebny jsou vybaveny základní počítačovou jednotkou a interaktivní tabulí.

Pro práci žáků jsou dalšími počítači postupně vybavovány jednotlivé třídy, k dispozici jim jsou také ve školním studijním informačním centru a některých odděleních ŠD.

Učitelé mají k dispozici počítač ve sborovně a minimálně jeden počítač v každém kabinetě. Dalším cílem je umístění počítačových stanic i do všech kmenových a odborných učeben, vybavování učitelů notebooky a postupná instalace multimédií v aule. V každé učebně je nyní instalovány dotyková tabule, televize nebo projektor a plátno.

Všechny třídy jsou vybaveny tabulí, postupně se pořizují tabule s keramickým povrchem, konferenční místnosti jsou vybaveny systémem tabulí a nástěnek a flipchartem.

Vnitřní informační síť je zajišťována prostřednictvím intranetového portálu, na němž zaměstnanci mají k dispozici potřebné informace o organizaci a činnosti školy.

### 1.4. HYGIENICKÉ

Prostory školy podle účelu, kterému slouží, splňují hygienické normy dané platnými předpisy. Škola je pod dohledem krajské hygienické stanice, která provádí periodické a namátkové kontroly.

Pitný režim je zajišťován školní jídelnou, na chodbách mají žáci k dispozici také občerstvovací automaty s nápoji.

Pro odpočinek je k dispozici školní družina (mladší žáci), stoly pro stolní tenis na chodbách, po dohodě s vyučujícími tělocvičny, při příznivém počasí celý sportovní areál. Ten je zajištěn sociálním zázemím (šatny, sprchy, WC), jehož rekonstrukce je plánována do r. 2016.

Škola není bezbariérová, bezbariérovost je řešena v již zmíněné studii rekonstrukce školy.

## 2. CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU

Pedagogický sbor tvoří ředitel, 2 zástupci ředitele, přibližně 40 učitelů, 6 vychovatelek školní družiny a 1 vychovatel školního klubu, případně asistenti integrovaných žáků. Sbor je kvalifikovaný (93% 1. stupeň, 85% 2. stupeň), smíšený s většinou převahou žen (96%), věkově rozmanitý – od mladých spolupracovníků až po zkušené kolegy. Vysoká je i aprobovanost výuky (94%).

Pedagogický sbor je doplněn pracovníky školního poradenského pracoviště (ŠPP), které tvoří psycholog, výchovný poradce a koordinátor prevence patologických sociálních jevů. Škola realizuje činnost tohoto zařízení v rámci národního projektu VIP – Kariéra pod vedením Institutu pedagogicko psychologického poradenství Praha. Bude usilovat o rozšíření tohoto pracoviště o pozici speciálního pedagoga.



Základem vzdělávání a výchovy integrovaných žáků je úzká spolupráce s píseckou pobočkou PPP České Budějovice. V některých případech spolupracuje i se Střediskem výchovné péče ve Strakonících. Prioritou školy je vzdělávání a výchova žáků podle poznatků o psychosomatickém vývoji dětí a mládeže, tudíž je velký důraz kladen na další vzdělávání pedagogických pracovníků. Prioritními oblastmi DVPP jsou psychologie, pedagogika, osobnostní a sociální výchova, moderní metody v didaktice předmětů a v neposlední řadě i práce s výpočetní a komunikační technikou.

Dlouholeté zkušenosti mají pedagogičtí pracovníci s integrací žáků se specifickými poruchami učení a chování i žáků s jiným zdravotním postižením, s nápravou vad řeči, zaměřují se i na práci s mimořádně nadanými žáky. V uplynulých letech téměř 100 % pedagogů absolvovalo - projektu P I Informační gramotnost SIPVZ školením základní úrovně Z pro práci na počítači a přibližně 30 % pedagogů splnilo požadavky úrovně P. Učitelé vykazují velmi dobrou úroveň počítačové gramotnosti a dovedností při ovládnutí a použití výpočetní techniky a dalších technologií ve výuce, při komunikaci prostřednictvím elektronické pošty a využívání výpočetní a prezentační techniky ve výuce i prezentaci školy.

### **3. CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ**

Kromě žáků z určeného školního obvodu tvoří výraznou část také žáci z obvodů ostatních píseckých škol a dojíždějící z okolních obcí, pocházejí tedy z prostředí menšího města i venkova ze všech sociálních skupin. V posledních letech se ve škole vzdělávají i děti cizích státních příslušníků.

Ve spolupráci s krajskou metodičkou se škola věnuje péči o mimořádně nadané žáky, kteří jsou integrováni do věkově odpovídajících žakovských kolektivů a je jim věnována speciální péče formou asistence a specifických zájmových kroužků.

Každý integrovaný žák má vypracován na základě doporučení PPP nebo SPC vlastní individuální vzdělávací plán, který je pravidelně aktualizován a doplňován. Dle doporučení vyplývajících z vyšetření v PPP pracují pedagogičtí asistenti s dětmi s vydanými podpůrnými opatřeními.

### **4. DLOUHODOBÉ PROJEKTY A MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE**

Škola realizovala v rámci OP VVV několik navazujících projektů Podpora na Tylovce. V letech 2017-2018 Podpora na Tylovce I, v letech 2019-2021 Podpora na Tylovce II a v letech 2021-2023 Podpora na Tylovce III. Projekty byly a jsou zaměřeny na kombinaci následujících témat: personální podpora, osobnostně profesní rozvoj pedagogů, společné vzdělávání dětí MŠ/žáků ZŠ/účastníků zájmového vzdělávání ŠD a ŠK, podpora extrakurikulárních/rozvojových aktivit, aktivity rozvíjející ICT, spolupráce s rodiči dětí/žáků/účastníků, spolupráce s veřejností. Aktivity projektu pozitivně přispívaly a přispívají k posilování rovných příležitostí a nediskriminace podporou společného vzdělávání dětí/žáků/účastníků v prostředí českého školství, a to prostřednictvím podpory pedagogických pracovníků školy. Umožnily a umožňují rozvíjet motivující kulturu učení zaměřenou na maximální úspěch pro každého žáka, studenta i učitele a podpoří trvalý pedagogický rozvoj celé školy. Učitelé zapojení do aktivit projektu získali a získávají dovednosti pro nové metody práce, které jim umožnily a umožňují efektivněji pracovat s heterogenní skupinou žáků a studentů a nediskriminovat je. Cílem projektu bylo a je zvyšování kolektivní schopnosti zlepšovat výsledky dětí/žáků/účastníků, současně snižování nerovností a podpora profesních společenství pedagogů.

Po jejich skončení v roce 2023 naváže šablony z OP JAK.

Tyto projekty doplnil v letech 2020-2022 projekt „Inkluzivní vzdělávání pro školy zřízené městem Písek“.

V jeho rámci vznikla v MŠ m.j. personální pozice pro podporu spolupráce ZŠ a MŠ při přechodu dětí mezi stupni vzdělávání. V ZŠ v rámci prevence školní neúspěšnosti vznikly kroužky se zaměřením na podporu rozvoje gramotnosti v oblasti aktivního občanství, sociálního a personálního rozvoje, byla posílena pozice kariérového poradenství, koordinátora inkluze ve škole, vznikla místa školního asistenta, školního speciálního pedagoga a školního psychologa. Kromě toho se konaly a konají i vzdělávací aktivity o prázdninách - příměstské tábory. Dalším dlouhodobým projektem je zapojení do projektů NAEP Comenius, škola má za sebou již tři úspěšné projekty, čtvrtý byl přerušen z důvodu pandemie Covid-19. Plánujeme podat projekt další. Škola stále udržuje kontakty se školami z prvního a druhého i třetího projektu v Dánsku, Polsku, Itálii, Holandsku, Španělsku, Slovensku, Rumunsku, Turecku a Anglii. Dále udržuje kontakty s partnerskými městy na Slovensku a Německu. K mezinárodním aktivitám patří také projekt Záložka do knih spojuje školy se ZŠ J. A. Komenského ve Velkém Krtiši (SVK) a jazykové zkoušky Cambridge Exams.

V období 2016-2019 jsme se zapojili do projektu OP VVV „Školní čtenářské kluby na 2. st. ZŠ“ s podporou Nové školy, o. p. s. Cílem setkávání bylo vytvářet čtenářské společenství, pozitivně ovlivňovat členy v jejich vztahu ke knihám a čtení, přenést kladný postoj ke čtenářství i do jejich osobního života a tím alespoň částečně kultivovat i jejich domácí prostředí. V letech 2018-2021 se naše škola účastnila čtenářského projektu s názvem „Učíme se příběhem“. Byl to projekt zaměřený na rozvoj čtenářské gramotnosti. V projektu jsme vytvářeli model výuky literatury jako předmětu cíleného na literární vzdělání skrze rozvoj čtenářství.

### **5. SPOLUPRÁCE SE ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI ŽÁKŮ**

Na základě zákona č. 561/2004 Sb. § 167 a §168 zřizovatel Město Písek zřídil Školskou radu. Ve Školské radě zastupují školu 2 členové zvolení pedagogickými pracovníky školy, 2 zástupce zvolili zákonní zástupci a 2 jmenoval zřizovatel.

Školská rada se schází k jednání nejméně dvakrát za rok a projednává témata určená zákonem.

Zdravé a příjemné klima školy vytvářejí společně žáci, učitelé i rodiče. Vedení školy a pedagogičtí pracovníci se snaží vytvořit pro všechny skupiny prostředí otevřené, prostředí důvěry a spolupráce.

Zákonní zástupci dostávají informace o výsledcích vzdělávání svých dětí prostřednictvím žákovských diářů, při třídních schůzkách, konzultačních odpolednech, dnech otevřených dveří, případně osobně či telefonicky při individuálních konzultacích dle přání zákonných zástupců. Do školy chodí rodiče také na schůzku budoucích prvňáčků, děti se svými třídními učitelkami pro ně pořádají vánoční besídky, setkávají se také před akcemi typu lyžařských, jazykových a sportovních kurzů a soustředění, zájezdů školní družiny, zájezdů do zahraničí apod. Ve škole funguje občanské sdružení Sdružení rodičů, žáků a přátel školy (SRŽPŠ), v němž zástupci zákonných zástupců žáků jednotlivých tříd tvoří Radu sdružení. Rada se schází přibližně 2 krát za školní rok, popř. dle potřeby i častěji. Vedením školy je informována o činnosti školy, dostává se jí odpovědi na dotazy nebo podněty rodičů, obdrží informace o výsledcích vzdělávání, záměrech a dalším rozvoji. Rodiče mají možnost vyjádřit se k aktuálním problémům vzdělávání a výchovy dětí. Sdružení se podílí na finančním zajištění dalších akcí školy.

## 6. SPOLUPRÁCE S DALŠÍMI SUBJEKTY

V oblasti prevence patologických sociálních jevů škola spolupracuje s občanským sdružením Arkáda, PPP a je registrována v systému NNTB (Nenech to být).

V oblasti environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty škola spolupracuje s odborem životního prostředí Městského úřadu Písek, CEGV Cassiopeia v Č. Budějovicích a Nadací Tereza. Od školního roku 2013/2014 získala škola poprvé prestižní mezinárodní titul Ekoškola, který byl po splnění všech požadavků obnoven na období 2019-2023.

Za podpory SRŽPŠ již 28 let škola vydává čtvrtletník Tyláček, který pravidelně získává řadu ocenění na celostátní úrovni a stává se prostředkem public relations směrem k veřejnosti nejen rodičovské.

Pro rodiče budoucích prvňáčků vydává škola informační brožuru JDEME DO ŠKOLY.

Výsledky a akce školy jsou prezentovány v regionálním i celostátním tisku, v kulturním kalendáři města, regionálních informačních materiálech píseckého Infocentra a regionálním rozhlasu a regionální televizi. Informace pro veřejnost jsou publikovány také na webových stránkách školy [www.zstylova.cz](http://www.zstylova.cz).

Tradičními akcemi pro rodiče a širokou veřejnost jsou především Rozsvěcování vánočního stromu a jarmark, společenský večer V tanečním rytmu, školní Akademie ke Dni matek, vystoupení tanečních kroužků a školního sboru na kulturních a společenských akcích města.

Spolupráce s Jihočeskou hospodářskou komorou rozšiřuje možnosti školy v oblasti výchovy žáků k volbě povolání, dále pak zprostředkování kontaktů na podniky a firmy, kterým v rámci svých sociálních benefitů hradí mnohým potřebným žákům obědy ve školní jídelně.

V letech 2017-2022 byla škola součástí projektu Svazku obcí regionu Písecko „Místní akční plán rozvoje vzdělávání na Písecku II“. Ředitel školy byl zapojen do procesu podpory škol v plánování jako analytik, byl zpracován a aktualizován plán potřeb školy, byli jsme zapojeni do dotazníkových šetření, ředitel školy byl členem realizačního týmu MAP (analytik). Zástupci školy – ZŠ i MŠ - se zapojili do činnosti pracovních skupin a do konzultací k aktivitám a průběhu projektu. Účastnili jsme se vzdělávacích akcí – seminářů, webinářů, workshopů - jak pro pedagogy, tak pro vedení škol či žáky a rodiče., podíleli jsme se na námětech pro tyto akce, případně i na jejich přípravě. Pro zavedení nové informatiky v ZŠ a revizi ŠVP byla velmi důležitá vzdělávací akce Písecká robotika v dubnu 2022. Představení aplikace Nepanikař pro členy školních parlamentů bylo hodnoceno žáky jako velmi přínosné a praktické. V květnu 2021 se celá sborovna účastnila webináře PhDr. Davida Čápa, Ph.D. k jednání s rodiči v afektu, která byla velmi dobře hodnocena formou zpětné vazby pedagogy školy. Přinesla spoustu teoretických i praktických poznatků k tématu prevence agresivity ve škole. Osobně jsem vítal webináře a semináře s PhDr. Václavem Trojanem k leadershipu vedení škol. V rámci procesu evaluace jsme poskytovali zpětnou vazbu k aktivitám a dokumentaci MAP. Škola se zapojila do akcí implementace MAP, a to jak do řady jednorázových vzdělávacích akcí, tak do přípravy a realizace dlouhodobějších akcí, akcí pro vedení škol, pedagogů i žáky, jako byly např. Strategické hry pro rozvoj matematické gramotnosti, Příběhy našich sousedů, Minifestivaly čtení, literárně-dramatické workshopy, účast na akcích MŠ zaměřených na téma Poznej svůj region, akce škol a poradenských center na podporu rovných příležitostí, podporu digitální gramotnosti, mediální gramotnosti, na téma kyberšikany, strategického plánování ve školách a dalších. Největším ziskem bylo vzájemné poznání, setkávání, výměna zkušeností a informací mezi školami a dalšími organizacemi zapojenými v MAP (DDM, městská knihovna, zřizovatelé, Sladovna, Post Bellum, ŠkolaZdola, Portus Prachatice a další). Přínosné bylo sdílení zkušeností a společné hledání řešení některých problémů mezi vedením škol i mezi pedagogy. Důležité bylo také propojení mezi „městskými“



a „venkovskými“ školami, organizace společných akcí v místě i výjezdních.

## **7. DALŠÍ SLUŽBY**

### **7.1. ŠKOLNÍ DRUŽINA A ŠKOLNÍ KLUB**

Škola poskytuje dětem také možnost mimoškolního zájmového vzdělávání ve školní družině a školním klubu. Školní družina je základním článkem zařízení výchovy mimo vyučování a zájmového vzdělávání. Hlavním posláním je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků. Vhodné střídání práce a odpočinku přispívá k odstranění únavy z předchozí školní činnosti, učí je ušlechtilé zábavě, pomáhá uspokojovat a rozvíjet kulturní potřeby a rozmanité zájmy žáků.

ŠD pečuje o smysluplné naplnění volného času dětí v době před a po vyučování v 6 odděleních. Vhodnou náplní činnosti jednotlivých oddělení doplňuje výchovné a vzdělávací aktivity školy. Pracuje podle vlastního vzdělávacího programu, který navazuje a vychází z tohoto ŠVP a je jeho přílohou.

Mimo činnosti výchovně vzdělávací plní ŠD funkci sociální - dohled nad žáky po určitou dobu před nebo po skončení vyučování. Její činnost doplňují aktivity, organizované v rámci doplňkové činnosti. Všechny vychovatelky se snaží utvářet ve svěřených odděleních tvůrčí kolektivy dětí, rozvíjet ducha spolupráce mezi nimi, vytvářet příjemné prostředí.

Školní klub je v provozu každý den od 7:00 hodin, v době polední přestávky na oběd i odpoledne do 16:00 hodin. Umožňuje žákům smysluplně trávit volný čas. Žáci si zde mohou číst, získávat informace pro přípravu na vyučování, hrát deskové hry se svými spolužáky, malovat, povídat si.

### **7.2. ŠKOLNÍ STUDIJNÍ A INFORMAČNÍ CENTRUM**

Je vytvořeno ve školní knihovně. V provozu je zatím 8 hodin týdně, více finanční prostředky nedovolují. Knihovnicí je zároveň vychovatelka školního klubu na snížený úvazek, takže žáci se zde scházejí také v rámci klubovní činnosti.

Obsahuje dobře vybavenou školní knihovnu se studovnou. Fond školního studijního a informačního centra soustřeďuje většinu informačních zdrojů školy a je k dispozici žákům, učitelům i zákonným zástupcům. Fond tvoří naučná literatura, beletrie, knihy encyklopedického charakteru, slovníky, odborné příručky, časopisy, videotéka, fonotéka. ŠSIC dále shromažďuje nabídky kurzů a dalšího vzdělávání, propagační materiály o učebnicích, učebních pomůckách, nabídky vzdělávacích programů pro žáky, exkurzí a školních výletů.

Evidence a půjčování je zajištěno využitím softwarové aplikace Bakaláři.

Žáci si mohou samostatně vypůjčit veškerou literaturu, kterou potřebují, zpracovávají zde referáty od vyhledávání informací až po vlastní editaci na počítači.

Pedagogičtí pracovníci hojně využívají fond a prostory knihovny k přípravě výuky a při výuce vlastní. Mají možnost využít knihovnu i v rámci vyučování, aby se žáci naučili pracovat s informacemi a knihou, vyhledávat potřebné informace v encyklopediích, jiných zdrojích a slovnících. Tím směřují k naplnění jednoho z nejdůležitějších cílů základního vzdělávání – čtenářské gramotnosti..

Žáci a učitelé mohou využívat interaktivní tabuli s dataprojektorem, pro žáky je zde k dispozici 5 počítačů s internetem a výukovými programy. V knihovně se pořádají výstavy (učebnice apod.).

ŠSIC tak poskytuje učitelům i žákům kvalitní zdroj informací a tím vytváří podmínky pro projektové vyučování a globální výchovu, podporuje rozvoj klíčových kompetencí.

ŠSIC také úspěšně spolupracuje se vzdělávacím centrem Městské knihovny Písek, která je knihovnou veřejného městského typu s regionální funkcí a metodickou působností v dané oblasti. Společně pořádají besedy, výstavy a funguje i meziknihovní výpůjční služba. Učitelé se žáky se často účastní knihovnických lekcí probíhajících v různých odděleních městské knihovny.

Školní knihovna, videotéka i fonotéka jsou průběžně doplňovány novou beletrií, tituly odborné literatury, encyklopediemi a nahrávkami podle požadavků pracovníků školy a zájmu žáků.

### **7.3. ŠKOLNÍ PORADENSKÉ PRACOVISŤE**

ŠPP bylo zřízeno k 1. září 2005 realizací projektu dotovaného ESF „VIP - Kariéra“. Škola prostřednictvím IPPP Praha získala školního psychologa. Dalšími pracovníky ŠPP jsou výchovný poradce a preventista patologických sociálních jevů. ŠPP má vypracovanou koncepci poradenských služeb na škole a náplně jednotlivých pracovníků. O nabídce služeb ŠPP jsou informováni rodiče, pracovníci školy i žáci prostřednictvím článků ve školním časopise, webových stránkách školy, třídních schůzek a nástěnek. Je získán generální souhlas rodičů s činností psychologa ve třídách.

V prvních a druhých ročnících provádí plošně depistáž specifických vývojových poruch učení, a to čtení, psaní

i pravopisu, navrhuje vyšetření v PPP a vhodná opatření v konkrétních případech.

Ve spolupráci s třídními učiteli tipuje neklidné žáky v nižších ročnících a zařazuje je do celoročního programu na zlepšení koncentrace pozornosti a prevence agresivního chování, který probíhá 2x týdně.

Při zápisu do prvních tříd provádí depistáž dětí školsky nezralých a podílí se na rozdělení žáků do jednotlivých tříd s ohledem na integraci žáků se specifickými vzdělávacími potřebami včetně žáků mimořádně nadaných.

Aktualizuje koncepci péče o mimořádně nadané žáky ve škole včetně zajištění vzdělávání pedagogických pracovníků v této oblasti a vybavení školy potřebnými pomůckami.

Psycholog ve spolupráci s výchovným poradcem a příslušnými učiteli sestavuje individuální vzdělávací plány pro integrované a mimořádně nadané žáky, sleduje průběh jejich vzdělávání a poskytuje konzultace jejich vyučujícím.

Vedle těchto činností v průběhu celého roku ŠPP poskytuje individuální psychologické služby, konzultace, krizové intervence a psychoterapie žákům, rodičům a pedagogům v jejich výchovných, vztahových i pracovních problémech, koordinuje další péči o klienty v rámci školy i mimo školu spoluprací s dalšími institucemi – PPP, SVP, Arkáda, dětská psychiatrie atd.

Pod vedením preventisty škola realizuje každoročně aktualizovaný Minimální program prevence. Ve spolupráci preventisty, psychologa a specialistky PPP se systematicky pracuje na zlepšení vzájemných vztahů ve třídách, a to při začlenění nových žáků do kolektivu, výjezdních akcích pro 1. a 6. ročníky, školních výletech a dle potřeby dlouhodobým působením v kolektivech s počínající šikanou nebo jinými vztahovými problémy. Zde také provádí sociometrická měření.

ŠPP se pod vedením výchovného poradce věnuje také kariérovému poradenství. V 7. – 9. ročnících zadává a vyhodnocuje výchovný poradce dotazníky volby povolání pro základní profesní orientaci žáků. O výsledcích a predikci předpokladů informuje žáky a jejich zákonné zástupce.

Úzce spolupracuje s Úřadem práce v Písku pobočkou Jihočeské hospodářské komory. Pro žáky 8. a 9. ročníků a jejich třídní učitele jsou připravovány velice přínosné informační besedy a exkurze do podniků v písecké průmyslové zóně zaměřené na problematiku volby povolání (prosinec, květen). Dále ÚP poskytuje škole informace a potřebné materiály.

V rámci volitelného předmětu Informatika a v hodinách občanské a rodinné výchovy využívají žáci prostřednictvím internetu informace dostupné na [www.istp.cz](http://www.istp.cz) (integrovaný systém typových pozic) a na [www.gwo.cz](http://www.gwo.cz) (průvodce světem povolání).

Hlavním nástrojem přípravy dětí na přijímací zkoušky jsou semináře z českého jazyka a matematiky v 9. ročníku.

Škola se každoročně hlásí k celostátnímu testování Centra pro zjišťování výsledků ve vzdělávání v 9. ročníku.

K přípravě slouží i testy SCIO, Kalibro, TIMSS, PISA, které škola využívá k mapování znalostí i k nácviu dovedností žáků napříč všemi ročníky a předměty.

Ve škole se též v rámci vzdělávací oblasti Člověk a svět práce realizuje program „Volba povolání“ a „Baťa Junior Achievement“.

## 8. DOPLŇKOVÁ ČINNOST

Finanční prostředky na úhradu neinvestičních výdajů na vzdělávání žáků dostává škola ze státního rozpočtu prostřednictvím krajského úřadu podle normativního modelu financování.

Provoz školy je financován z příspěvku a účelových dotací zřizovatele.

Protože tyto prostředky by neumožňovaly škole realizovat tento náročný ŠVP, škola aktivně využívá nabídek grantových řízení k získání dalších účelových prostředků na činnost a rozvoj školy.

Dalším finančním zdrojem je doplňková činnost, v níž má škola povoleny a realizuje následující činnosti: pronájem nebytových prostor, tělocvičen a školních hřišť, stravování cizích strávníků, kulturní, vzdělávací a zájmovou činnost dětí a mládeže, vzdělávání dospělých (celoživotní vzdělávání), půjčování školního a ostatních zařízení pro sportovní a společenské účely, publikační a ediční činnost a služby pro veřejnost, pořádání odborných kurzů, školení a jiných vzdělávacích akcí včetně lektorské činnosti, výchova a mimoškolní vzdělávání a hostinská činnost.

V rámci mimoškolní činnosti a zájmového vzdělávání nabízí dětem i některé nadstandardní vzdělávací a zájmové aktivity za úplatu.

## 4 Učební plán

<b>Škola</b>	Základní škola Josefa Kajetána Tyla a Mateřská škola Písek, Tylova 2391, Tylova 2391, 397 01 Písek		
<b>Název ŠVP</b>	Školní vzdělávací program ZŠ J. K. Tyla Písek v. 6 - START!		
<b>Platnost</b>	od 1. 9. 2022	<b>Délka studia v letech:</b>	9
<b>Název RVP</b>	RVP ZV Základní vzdělávání	<b>Forma vzdělávání</b>	-

## Učební plán ročníkový

### 1. stupeň

#### Povinné předměty

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	
Pracovní výchova	0	0	0	1	1	2
Matematika a její aplikace	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	25
Člověk a jeho svět	2	2	2+1	3+1	3+1	15
Informatika	-	-	-	1	1	2
Český jazyk a literární výchova	7+1	7+2	7+2	7	7	40
Anglický jazyk	-	-	3	3	3	9
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Výtvarná výchova	0	0	0	2	2	4
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
Pracovní a výtvarná výchova	1+1	1+1	1+1	-	-	6
<b>Celkem základní dotace</b>	<b>17</b>	<b>17</b>	<b>20</b>	<b>24</b>	<b>24</b>	<b>102</b>
<b>Celkem disponibilní dotace</b>	<b>3</b>	<b>4</b>	<b>5</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>16</b>
<b>Celkem v ročníku</b>	<b>20</b>	<b>21</b>	<b>25</b>	<b>26</b>	<b>26</b>	<b>118</b>

#### Nepovinné předměty

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	
n Dramatická výchova	1	1	1	1	1	5
n Sborový zpěv	1	1	1	1	1	5

## 2. stupeň

## Povinné předměty

	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
Pracovní výchova	1	1	1	0+1	4
Matematika a její aplikace	4	4+1	4+1	3+2	19
Informatika	1	1	1	1	4
Český jazyk a literární výchova	4+1	4	4+1	3+2	19
Anglický jazyk	3	3	3	3	12
Německý jazyk	0+1	0+1	0+2	0+2	6
Ruský jazyk	0+1	0+1	0+2	0+2	6
Francouzský jazyk	0+1	0+1	0+2	0+2	6
Dějepis	2	2	2	1+1	8
Výchova k občanství	1	1	1	1	4
Fyzika	2	2	2	1+1	8
Chemie	-	1	1	2	4
Přírodopis	2	2	1+1	1	7
Zeměpis	1+1	1+1	1+1	1+1	8
Výchova ke zdraví	-	-	1	1	2
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Výtvarná výchova	2	2	1	0	5
Hudební výchova	1	1	1	0	3
Estetická výchova	-	-	-	1	1
<b>Celkem základní dotace</b>	<b>26</b>	<b>27</b>	<b>26</b>	<b>21</b>	<b>100</b>
<b>Celkem disponibilní dotace</b>	<b>5</b>	<b>5</b>	<b>10</b>	<b>14</b>	<b>34</b>
<b>Celkem v ročníku</b>	<b>31</b>	<b>32</b>	<b>36</b>	<b>35</b>	<b>134</b>

## Nepovinné předměty

	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
n Dramatická výchova	1	1	1	1	4
n Sborový zpěv	1	1	1	1	4

## Celkový učební plán

RVP		ŠVP			
<b>Člověk a svět práce</b>		<b>2</b>	<b>4</b>	<b>6</b>	
	Člověk a svět práce	Pracovní výchova	2	4	6
<b>Matematika a její aplikace</b>		<b>25</b>	<b>19</b>	<b>44</b>	
	Matematika	Matematika a její aplikace	25	19	44
<b>Člověk a jeho svět</b>		<b>15</b>	<b>0</b>	<b>15</b>	
	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	15	0	15
<b>Jazyk a jazyková komunikace</b>		<b>49</b>	<b>49</b>	<b>98</b>	
	Další cizí jazyk	Francouzský jazyk	0	6	6
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	9	12	21
	Další cizí jazyk	Německý jazyk	0	6	6
	Další cizí jazyk	Ruský jazyk	0	6	6
	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literární výchova	40	19	59
<b>Člověk a společnost</b>		<b>0</b>	<b>12</b>	<b>12</b>	
	Dějepis	Dějepis	0	8	8
	Výchova k občanství	Výchova k občanství	0	4	4
<b>Člověk a příroda</b>		<b>0</b>	<b>27</b>	<b>27</b>	
	Chemie	Chemie	0	4	4
	Fyzika	Fyzika	0	8	8
	Přírodopis	Přírodopis	0	7	7
	Zeměpis	Zeměpis	0	8	8
<b>Člověk a zdraví</b>		<b>10</b>	<b>10</b>	<b>20</b>	
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	10	8	18
	Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	0	2	2
<b>Umění a kultura</b>		<b>15</b>	<b>8</b>	<b>23</b>	
	Hudební výchova	Hudební výchova	5	3	8
	Výtvarná výchova	Pracovní a výtvarná výchova	6	0	6
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	4	5	9
<b>Celková dotace</b>		<b>100</b>	<b>95</b>	<b>195</b>	
<b>Disponibilní dotace</b>		<b>16</b>	<b>34</b>	<b>50</b>	

## 5 Učební osnovy

Název školy	Základní škola Josefa Kajetána Tyla a Mateřská škola Písek, Tylova 2391		
Adresa	Tylova 2391, 397 01 Písek		
Název ŠVP	Školní vzdělávací program ZŠ J. K. Tyla Písek v. 6 - START!		
Platnost	od 1. 9. 2022	Dosažené vzdělání	Základní vzdělání
Název RVP	RVP ZV Základní vzdělávání	Délka studia v letech:	9

### 5.1 Člověk a svět práce

#### 5.1.1 Pracovní výchova

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
0	0	0	1	1
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	1	1	0+1	

#### Charakteristika předmětu

Charakteristika vzdělávacího oboru  
Obsahové, časové a organizační vymezení

o vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Pracovní výchova je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání

o na 1. stupni má časovou dotaci 1 hodinu týdně

v 1. až 3. ročníku je pracovní výchova součástí vzdělávacího oboru Pracovní a výtvarná výchova  
ve 4. – 5. ročníku probíhá výuka ve dvouhodinových blocích 1 x za 14 dní

o na 2. stupni má časovou dotaci 1 hod. týdně

výuka je organizována odděleně pro chlapce a dívky  
probíhá ve dvouhodinových blocích 1 x za 14 dní.

o výuce je možné využívat kmenových tříd, laboratoří, školního pozemku, školní dílny a školní cvičné kuchyně  
o vzdělávací obor se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a jejich využití v dalším životě

o Vzdělávací obsah oboru Pracovní výchova na 1. stupni je rozdělen na 4 tématické okruhy:

1. Práce s drobným materiálem
2. Konstrukční činnosti
3. Pěstitelské práce
4. Příprava pokrmů

o Vzdělávací obsah oboru Pracovní výchova na 2. stupni je rozdělen na 5 tématických okruhů:

Práce s technickými materiály  
Využití digitálních technologií  
Pěstitelské práce a chovatelství  
Provoz a údržba domácnosti  
Svět práce (volba povolání)

(Vzdělávací obor Člověk a svět práce je na 2. stupni rozdělen na osm tématických okruhů. Okruhy Design a konstruování a Práce s laboratorní technikou se na naší škole nevyučují - škola si z nabídky vybírá minimálně tři tématické okruhy.)

Součástí tohoto předmětu jsou i vybraná témata Finanční gramotnosti.

## Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
  - vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
  - vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
  - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
  - samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
  - poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- Kompetence k řešení problémů
  - vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
  - vnímá nejruznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
  - samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
  - ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
  - kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- Kompetence komunikativní
  - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
  - naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
  - rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
  - využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  - využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- Kompetence sociální a personální
  - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
  - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- **Kompetence občanské**
  - respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
  - chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
  - rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
  - respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
  - chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
- **Kompetence pracovní**
  - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
  - přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
  - využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
  - orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení
- **Kompetence digitální**
  - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
  - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
  - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
  - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
  - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
  - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

## Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- **Kompetence k učení**
  - 1. stupeň*  
Učitel vede žáky jednoduchým pracovním postupem ke zhotovení výrobku.
  - 2. stupeň*  
Žáci se seznamují při výkladu i tvorbě referátů s různými materiály, pěstovanými rostlinami a chovanými zvířaty.

- **Kompetence k řešení problémů**  
1.stupeň  
*Učitel pomáhá žákům si zorganizovat pracovní postup.*  
2. stupeň  
*Žáci se učí volit a plánovat vhodný pracovní postup, pracovní nástroje, nářadí a pomůcky.*
- **Kompetence komunikativní**  
1.stupeň  
*Učitel vede žáky vhodně reagovat při vzájemné pracovní komunikaci.*  
2. stupeň  
*Žáci jsou vedeni ke společnému řešení pracovních problémů.*
- **Kompetence sociální a personální**  
1.stupeň  
*Učitel průběžně žákům připomíná společně vytvořená pravidla chování.*  
2. stupeň  
*Žáci jsou soustavně vedeni k spolupráci, k dodržování pravidel chování a zásad bezpečnosti.*
- **Kompetence občanské**  
1.stupeň  
*Učitel vede žáky k zodpovědnému chování v situacích ohrožujících život.*  
2. stupeň  
*Žáci jsou vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci s cílem chránit zdraví své i ostatních osob.*
- **Kompetence pracovní**  
1.stupeň  
*Průběžně vede učitel žáky k pořádku svého pracovního místa,*  
2. stupeň  
*Žáci se seznamují s bezpečným používáním různých materiálů, pomůcek, nářadí a nástrojů při různých pracovních postupech, získávají informace potřebné pro rozhodnutí o svém dalším profesním zaměření.*

**1. ročník**

0 týdně, P

**2. ročník**

0 týdně, P

**3. ročník**

0 týdně, P

**4. ročník**

1 týdně, P

## 4. ročník

## 1. Práce s drobným materiálem

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>PsDM: volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje, náčiní</li> <li>PsDM: seznámí se při činnosti s různým materiálem, s prvky lidových tradic</li> <li>PsDM: vytváří pracovními operacemi a postupy různé výrobky z daného materiálu na základě své představivosti</li> <li>PsDM: dodržuje zásady hygieny a pořádek na svém pracovním místě</li> <li>PsDM: zná zásady první pomoci</li> </ul>	rozlišování a vlastnosti materiálů bezpečnost a hygiena práce jednoduché pracovní operace a postupy funkce a využití pracovních nástrojů

## 2. Konstrukční činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>KČ: montuje a demontuje stavebnice</li> <li>KČ: pracuje podle slovního návodu, předlohy</li> <li>KČ: sestaví složitější stavebnicové prvky</li> <li>KČ: dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce</li> <li>KČ: zná zásady první pomoci</li> <li>zvolí si výrobek, samostatně vyhledá videonávod, výrobek vytvoří</li> </ul>	práce s různými druhy stavebnic práce s návodem

## 3. Pěstitelské práce

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>PěP: ošetřuje a pěstuje pokojové i jiné rostliny podle daných zásad</li> <li>PěP: volí správné pomůcky, nástroje a náčiní</li> <li>PěP: vysvětlí rozdíl mezi setím a sázením</li> <li>PěP: vysvětlí vliv a účinky některých rostlin na zdraví člověka</li> </ul>	znalost základních podmínek pro pěstování rostlin

## 5. ročník

1 týdně, P

## 1. Práce s drobným materiálem

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>PsDM: pracuje samostatně podle předlohy</li> <li>PsDM: využívá při tvořivých činnostech s různými materiály prvky lidových tradic</li> <li>PsDM: dodržuje zásady bezpečnosti práce</li> <li>PsDM: poskytne první pomoc při úrazu</li> </ul>	práce s drobným materiálem, papírem a kartonem, přírodninami a textilem vlastnosti materiálu funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů

## 2. Pěstitelské práce

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>PěP: provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování</li> <li>PěP: seznámí se s rostlinami jedovatými a rostlinami jako drogami, s alergiemi</li> <li>PěP: dodržuje zásady bezpečnosti práce</li> </ul>	základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin

## 5. ročník

## 3. Příprava pokrmů

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• PřiP: orientuje se v základním vybavení kuchyně</li> <li>• PřiP: připraví samostatně jednoduchý pokrm</li> <li>• PřiP: dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování</li> <li>• PřiP: dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce</li> </ul>	výběr, nákup a skladování potravin základní vybavení kuchyně pravidla správného stolování

## 6. ročník

1 týdně, P

## 1. Pěstitelské práce, chovatelství

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• PěP: pracuje samostatně, volí vhodné pracovní postupy a používá vhodné nářadí</li> <li>• PěP: zná běžná domácí zvířata a podmínky jejich chovu</li> <li>• PěP: dodržuje pravidla bezpečnosti práce</li> <li>• PěP: zná zásady první pomoci při úrazu</li> </ul>	- zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování, pěstování vybraných druhů zeleniny - chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu, kontakt se známými a neznámými zvířaty

## 2. Příprava pokrmů

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• PřiP: orientuje se v základním vybavení kuchyně</li> <li>• PřiP: používá vhodné pomůcky a náčiní</li> <li>• PřiP: získává poznatky o základních postupech při přípravě jednoduchých pokrmů</li> <li>• PřiP: zná zásady zdravé výživy</li> <li>• PřiP: ovládá základní principy stolování</li> <li>• PřiP: udržuje pořádek a čistotu při práci, ovládá úklid pracovních ploch a nádobí</li> <li>• PřiP: dodržuje pravidla bezpečnosti práce, PěP: zná zásady první pomoci při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem</li> <li>• PřiP: ošetří jednoduché úrazy v kuchyni</li> <li>• správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu</li> </ul>	- kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena práce - potraviny – výběr, nákup, skladování - příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů - úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu

## 3. Práce s technickými materiály

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• PsTM: vybere si vhodné pracovní pomůcky, nářadí a nástroje, zvládá základní postupy při opracování materiálů</li> <li>• PsTM: dodržuje pracovní postupy a bezpečnostní pravidla</li> <li>• PsTM: zná zásady první pomoci při úrazu</li> </ul>	- vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov) - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - jednoduché pracovní operace a postupy

## 7. ročník

## 7. ročník

1 týdně, P

## 1. Pěstitelské práce

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• PěP: zná běžně pěstované okrasné rostliny</li> <li>• PěP: využívá okrasné rostliny k výzdobě</li> <li>• PěP: pracuje samostatně, volí vhodné pracovní postupy a používá vhodné nářadí</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových rostlin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin, květiny v exteriéru a interiéru, řez, jednoduchá vazba, úprava květin</li> <li>- ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování</li> </ul>

## 2. Příprava pokrmů

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• PřiP: ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v základním vybavení kuchyně</li> <li>• PřiP: získává poznatky o základních postupech při přípravě jednoduchých pokrmů</li> <li>• PřiP: zná zásady zdravé výživy</li> <li>• PřiP: ovládá základní principy stolování</li> <li>• PřiP: ošetřuje jednoduché úrazy v kuchyni</li> <li>• PřiP: udržuje pořádek a čistotu při práci, ovládá úklid pracovních ploch a nádobí</li> <li>• PřiP: používá vhodné pomůcky a náčiní</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena práce</li> <li>- potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku</li> <li>- příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsob tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů</li> <li>- úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole</li> </ul>

## 3. Práce s technickými materiály

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• PsTM: vybere si vhodné pracovní pomůcky, nářadí a nástroje, zvládá základní postupy při opracování materiálu</li> <li>• PsTM: dodržuje pracovní postupy a bezpečnostní pravidla</li> <li>• PsTM: dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce, zná zásady první pomoci při úrazu</li> <li>• PsTM: nakreslí jednoduchý náčrtek výrobku</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, případně plasty)</li> <li>- pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování</li> <li>- jednoduché pracovní operace a postupy</li> <li>- organizace práce, důležité technologické postupy</li> <li>- technické náčrtky a výkresy, technická dokumentace, návody</li> <li>- úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice, řemesla</li> </ul>

## 8. ročník

1 týdně, P

## 1. Pěstitelské práce

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• PěP: pracuje samostatně a používá vhodné nářadí</li> <li>• PěP: zvolí vhodné rostliny a vhodné podmínky pro jejich pěstování</li> <li>• PěP: seznámí se s běžně pěstovanými léčivými rostlinami, s jejich účinky a vlivem na zdraví člověka a nebezpečí jejich zneužití</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin a půdy</li> <li>- léčivé rostliny, koření – pěstování vybrané rostliny, rostliny a zdraví člověka, léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté, rostliny jako drogy a jejich zneužívání, alergie</li> </ul>

## 8. ročník

## 2. Provoz a údržba domácnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• dodržuje pracovní postupy a bezpečnostní pravidla</li> <li>• dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce, zná zásady první pomoci při úrazu</li> <li>• vybere si vhodné pracovní pomůcky, nářadí a nástroje, zvládá základní postupy práce</li> </ul>	<p><b>PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti; údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti</li> <li>- elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem</li> </ul> <p><b>PŘÍPRAVA POKRMŮ</b> Očekávané výstupy žák ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhu</p> <p><b>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vlastnosti materiálu, užití v praxi ( dřevo, kov, případně plast )</li> <li>- pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování</li> <li>- organizace práce, důležité technologické postupy</li> <li>- technické náčrty a výkresy, technické informace, návody</li> <li>- úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla</li> </ul> <p><b>PŘÍPRAVA POKRMŮ</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- kuchyně – vybavení, elektrické přístroje</li> <li>- potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku</li> <li>- příprava pokrmů – složitější pokrmy</li> <li>- úprava stolu a stolování – slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole</li> </ul> <p><b>RUČNÍ PRÁCE</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pro vybranou činnost (pletení, háčkování, drhání, drátkování, tkaní, šití, vyšívání apod.):</li> <li>- vhodné pracovní pomůcky, nástroje a materiály</li> <li>- pracovní postup</li> <li>- pravidla bezpečnosti a zásady hygieny při práci</li> </ul>

## 3. Využití digitálních technologií

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• vybere vhodné digitální zařízení a digitální nástroj ke komunikaci a spolupráci s ostatními ve vztahu k zadanému úkolu a složení skupiny</li> <li>• ovládá základní funkce digitální techniky, pracuje uživatelským způsobem s webovými i mobilními technologiemi, propojuje jednotlivá digitální zařízení</li> <li>• používá sdílené dokumenty, tabulky a sdílený prostor pro spolupráci</li> <li>• připojí se k online schůzce, zrealizuje skupinovou videokonferenci</li> <li>• při organizaci své práce i při práci ve skupině používá elektronický kalendář a nástroj pro správu úkolů a poznámek</li> <li>• používá různé typy prezentačních nástrojů pro prezentaci své osoby a výsledků projektu či skupinové práce</li> <li>• chrání digitální techniku před poškozením</li> <li>• odstraňuje základní problémy při provozu digitálních zařízení</li> <li>• dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu</li> </ul>	

## 9. ročník

## 9. ročník

0+1 týdně, P

## 1. Svět práce

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• SP: zná náplň studijních a učebních oborů, orientuje se v získaných informacích o těchto oborech</li> <li>• SP: dokáže se ucházet o zaměstnání ( životopis, pohovor, Úřad práce)</li> <li>• SP: zná důležitá práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů</li> <li>• provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví</li> <li>• seznamuje se s úřadem práce, pracuje s profesními informacemi</li> <li>• založí fiktivní firmu, vysvětlí její strukturu, vytvoří reklamu</li> <li>• vyrobí reklamní předmět</li> <li>• vyhledává na specializovaných portálech informace o vybraných profesích/povoláních a profesních dovednostech, interaktivně se seznamuje s pracovními činnostmi, nástroji a prostředím vybraných profesí</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby</li> <li>- zaměstnání – pracovní příležitosti v regionu, způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů</li> </ul>

## 2. Provoz a údržba domácnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• PŘIP: ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v základním vybavení kuchyně</li> <li>• RP: vybere si vhodné pracovní pomůcky, nářadí a nástroje, zvládá základní postupy práce</li> <li>• PŘIP: slavnostně upraví stůl</li> <li>• PsTM: dodržuje pracovní postupy a bezpečnostní pravidla</li> <li>• PsTM: nakreslí jednoduchý technický výkres a na jeho základě dokáže sestavit jednoduchý pracovní postup</li> <li>• PsTM: vybere si vhodné pracovní pomůcky, zvolí vhodný pracovní postup při opracování materiálu</li> <li>• PsTM: orientuje se v jednoduché technické dokumentaci (návod, informace, náčrty a výkresy)</li> </ul>	<p><b>PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti; údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti</li> <li>- elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem</li> </ul> <p><b>PŘÍPRAVA POKRMŮ</b> Očekávané výstupy žák ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhu</p> <p><b>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vlastnosti materiálu, užití v praxi ( dřevo, kov, případně plast )</li> <li>- pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování</li> <li>- organizace práce, důležité technologické postupy</li> <li>- technické náčrty a výkresy, technické informace, návody</li> <li>- úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla</li> </ul> <p><b>PŘÍPRAVA POKRMŮ</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- kuchyně – vybavení, elektrické přístroje</li> <li>- potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku</li> <li>- příprava pokrmů – složitější pokrmy</li> <li>- úprava stolu a stolování – slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole</li> </ul> <p><b>RUČNÍ PRÁCE</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pro vybranou činnost (pletení, háčkování, drhání, drátkování, tkaní, šití, vyšívání apod.):</li> <li>- vhodné pracovní pomůcky, nástroje a materiály</li> <li>- pracovní postup</li> <li>- pravidla bezpečnosti a zásady hygieny při práci</li> </ul>

## 5.2 Matematika a její aplikace



## 5.2.1 Matematika a její aplikace

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
4+1	4+1	4+1	4+1	4+1
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
4	4+1	4+1	3+2	

### Charakteristika předmětu

Charakteristika vzdělávacího oboru

Obsahové, časové a organizační vymezení

o vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání

o má časovou dotaci 4 – 5 hodin v ročníku týdně

o výuka probíhá většinou v klasické třídě

o při počtu dětí ve třídě větším než 25 žáků se dělí v 1 hod. týdně na 2 skupiny

o výuka probíhá většinou ve kmenových třídách, někdy v multimediálních učebnách, při výuce jsou využívány dostupné výukové programy, pracuje se i v terénu (zejména při projektech)

o důraz je kladen na porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky (především aritmetiky, algebry a geometrie) a jejich vzájemným vztahům; jednotlivé disciplíny se střídají ve vícehodinových celcích, dalším disciplinám jsou věnovány menší hodinové dotace nebo jsou zařazeny jako doplňující učivo (statistika, konstrukční geometrie)

o žákům je umožňován individuální postup v osvojování pojmů, algoritmů, terminologií, symbolik a způsobů jejich užití

o obor je zaměřen na rozvoj dovedností žáků, nejen na jejich znalosti a vědomosti

o metody práce jsou zaměřené na samostatnou práci žáků, na skupinovou práci, didaktické hry, řešení problémových úloh s důrazem na činnostní učení

o v 8. a 9. ročníku je oblast doplněna volitelným vzdělávacím oborem Seminář z matematiky, jehož náplní je rozšíření a prohloubení základního učiva a příprava pro přijímací řízení ke studiu na středních školách

Součástí tohoto předmětu jsou i následující témata Finanční gramotnosti.

### Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
  - vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
  - vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
  - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
  - samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
  - poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

- **Kompetence k řešení problémů**
  - vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
  - vnímá nejruznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
  - samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
  - ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
  - kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- **Kompetence komunikativní**
  - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
  - naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
  - rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
  - využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  - využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- **Kompetence sociální a personální**
  - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
  - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
  - přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
  - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- **Kompetence občanské**
  - respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
  - chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
  - rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
  - respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
  - chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

- **Kompetence pracovní**
  - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
  - přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
  - využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
  - orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení
- **Kompetence digitální**
  - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
  - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
  - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
  - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
  - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
  - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

## Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- **Kompetence k učení**  
*Zapojujeme žáky pomocí metod práce s přihlédnutím k věkovým zvláštnostem, vedeme je k samostatnosti při řešení problémových úkolů, zapojujeme je do matematických soutěží.*

*Různé metody práce vytváří u žáků představu o různých způsobech učení a přispívají k aktivnímu zapojení do práce v hodině. Učitel organizuje projektový den k zapojení žáků do matematických soutěží a projektů. Sebehodnocení vedou žáky k představě o vlastních schopnostech. Učitel motivuje žáky k správnému používání znaků, termínů a symbolů. Za pomoci učitele si žáci tvoří portfolia vlastních prací.*

- **Kompetence k řešení problémů**  
*Učitel pomáhá s řešením jednoduchých problémových úloh. Učitel vede žáky k systematickému řešení problémů a volbě různých strategií.*
- **Kompetence komunikativní**  
*Učitel vede žáky ke kultivovanému slovnímu a písemnému projevu.*

*Učitel vede žáky k tvorbě matematických přehledů, ve kterých se učí shrnout podstatné poznatky dané učební látky. Při skupinové práci umí sestavit tým a tvořivě spolupracuje.*

- **Kompetence sociální a personální**  
*Učitel vede žáky ke spolupráci a dodržování pravidel chování.*

*Učitel vede žáky k dodržování předem stanovených pravidel včetně způsobu požádání o pomoc při výuce.*

- Kompetence občanské

*Učitel podporuje volbu nejlepšího řešení.*

- Kompetence pracovní  
*Učitel vede žáky k dodržování pravidel a splnění úkolů.*

*Učitel vede žáky k dokončení úkolů.*

## 1. ročník

4+1 týdně, P

### 1. Číslo a početní operace

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ČPO: modeluje, počítá a vytváří reálné situace a soubory v oboru čísel 0 – 20</li> <li>• ČPO: zapamatuje si řadu čísel do 20</li> <li>• ČPO: vyjmenuje číselnou řadu vzestupně i sestupně</li> <li>• ČPO: určí čísla před, hned před, za, hned za daným číslem</li> <li>• ČPO: zobrazí číslo na číselné ose</li> <li>• ČPO: sčítá a odčítá přirozená čísla do 20 bez přechodu</li> <li>• ČPO: vyřeší jednoduchou slovní úlohu na sčítání, odčítání a porovnávání přirozených čísel v oboru do 20 (s názorem)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- obor přirozených čísel</li> <li>- zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa</li> <li>- vlastnosti početních operací s přirozenými čísly</li> <li>- řešení jednoduchých slovních úloh na sčítání, odčítání, porovnávání v oboru N čísel do 20</li> </ul>

### 2. Geometrie v rovině a prostoru

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• G: rozezná a pojmenuje trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh</li> <li>• G: seznámí se s pojmy z praxe: koule - míč, krychle - kostička</li> <li>• G: porovnává tvary podle velikosti a barvy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>základní geometrické tvary</li> <li>prostorové tvary koule, krychle</li> </ul>

### 3. Závislosti, vztahy a práce s daty

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ZVD: orientuje se v prostoru (vpravo, vlevo, před, za ..)</li> <li>• ZVD: rozeznává části dne (ráno,..) a vyjmenuje dny v týdnu</li> <li>• ZVD: rozlišuje různé druhy mincí, uskuteční nákup</li> <li>• ZVD: doplní tabulku posloupnosti čísel vzestupně i sestupně do 20</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>závislosti a jejich vlastnosti - orientace v prostoru a čase</li> <li>- rozměňování mincí</li> <li>- nakupování, směna zboží za peníze</li> </ul>

## 2. ročník

4+1 týdně, P

## 2. ročník

## 1. Číslo a početní operace

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ČPO: rozlišuje sudá a lichá čísla v oboru do 100</li> <li>• ČPO: přečte, zapíše a porovná čísla do 100</li> <li>• ČPO: přiřazuje symboly čísel k souborům prvků v oboru do 100</li> <li>• ČPO: použije a zapíše symboly rovnosti a nerovnosti v oboru do 100</li> <li>• ČPO: uvědomuje si uspořádání čísel v desítkové soustavě v oboru do 100</li> <li>• ČPO: pamatuje si řadu čísel od 0 do 100, vyjmenuje ji vzestupně i sestupně</li> <li>• ČPO: určí čísla před a za daným číslem v oboru do 100</li> <li>• ČPO: zobrazí číslo na číselné ose v oboru do 100</li> <li>• ČPO: sčítá a odčítá přirozená čísla v oboru do 100</li> <li>• ČPO: násobí a dělí v oboru malé násobilky do 5</li> <li>• ČPO: vyřeší a vytvoří slovní úlohu pomocí operací sčítání, odčítání, násobení, dělení, o více, o méně v oboru do 100</li> <li>• využívá výukové portály k domácí přípravě a při školní práci - rozlišuje obrázkové symboly, rozumí jejich významu – značky, piktogramy, šipky</li> <li>• využívá kalkulačtor k provádění kontroly výpočtů</li> <li>• používá digitální technologie s uvědoměním si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- obor přirozených čísel do 100</li> <li>- zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa</li> <li>- násobilka do 5</li> <li>- vlastnosti početních operací s přirozenými č.</li> <li>- jednoduché slovní úlohy nákup zboží, výměnný obchod, oběživo, druhy bankovek, euro</li> </ul>

## 2. Geometrie v rovině a prostoru

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• G: vymodeluje krychli, kouli, rovinné útvary (trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh)</li> <li>• G: najde okolo sebe předměty, které mají tvar koule, krychle, trojúhelníku, čtverce, obdélníku, kruhu</li> <li>• G: rozezná křivou a rovnou čáru</li> <li>• G: narýsuje rovnou čáru podle pravítka</li> <li>• G: vysvětlí pojem bod a označí jej</li> <li>• G: vysvětlí pojem přímka, narýsuje ji a označí</li> <li>• G: vysvětlí pojem úsečka, narýsuje ji a označí</li> <li>• G: porovnává délku úseček odhadem</li> <li>• G: zná a používá jednotku délky cm</li> <li>• G: rozhodne, zda lze nejjednodušší tvary nebo předměty rozdělit na dvě stejné části</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- základní útvary v rovině - křivá, rovná čára, bod, úsečka, přímka</li> <li>- jednotka délky cm</li> <li>- délka úsečky</li> <li>- osově souměrné útvary</li> </ul>

## 3. Závislosti, vztahy a práce s daty

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ZVPD: chápe podstatu výměnného obchodu, orientuje se v systému české měny</li> <li>• ZVPD: určuje celou hodinu, zná jednotku času hodinu a její značku h</li> <li>• ZVPD: vyjmenuje měsíce v roce</li> <li>• ZVPD: doplní tabulku posloupnosti čísel vzestupně i sestupně do 100</li> <li>• ZVPD: doplní tabulku se vztahy o x více, o x méně, x krát více, x krát méně</li> <li>• ZVPD: odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu</li> <li>• ZVPD: uvede příklad využití platební karty</li> <li>• ZVPD: zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení</li> <li>• ZVPD: vysvětlí pojem „Euro“, rozumí jeho užití</li> <li>• využívá výukové portály k domácí přípravě a při školní práci - rozlišuje obrázkové symboly, rozumí jejich významu – značky, piktogramy, šipky</li> </ul>	<p>závislosti a jejich vlastnosti - orientace v čase a prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- nákup zboží, výměnný obchod</li> <li>- oběživo, druhy bankovek</li> <li>- euro</li> </ul>

**3. ročník**

4+1 týdně, P

**1. Číslo a početní operace**

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ČPO: rozlišuje sudá a lichá čísla v oboru do 1000</li> <li>• ČPO: přečte, запиše a porovná čísla do 1000</li> <li>• ČPO: přiřazuje symboly čísel k souborům prvků v oboru do 1000</li> <li>• ČPO: použije a запиše symboly rovnosti a nerovnosti v oboru do 1000</li> <li>• ČPO: uvědomuje si uspořádání čísel v desítkové soustavě v oboru do 1000</li> <li>• ČPO: pamatuje si řadu čísel od 0 do 1000, vyjmenuje ji vzestupně i sestupně</li> <li>• ČPO: určí čísla před a za daným číslem v oboru do 1000</li> <li>• ČPO: zobrazí číslo na číselné ose v oboru do 1000</li> <li>• ČPO: provede rozklad čísla v desítkové soustavě v oboru do 1000</li> <li>• ČPO: používá závorky</li> <li>• ČPO: sčítá a odčítá přirozená čísla v oboru do 1000 z paměti a písemně, s názornými pomůckami i bez nich</li> <li>• ČPO: bezpečně násobí a dělí v oboru malé násobilky (i se zbytkem)</li> <li>• ČPO: násobí mimo obor násobilky - rozkladem</li> <li>• ČPO: písemně násobí jednociferným činitelem</li> <li>• ČPO: zaokrouhlí přirozená čísla na desítky a stovky</li> <li>• ČPO: vyřeší a vytvoří slovní úlohy v oboru do 1000</li> <li>• ČPO: provádí jednoduchý zápis slovní úlohy s otazníkem</li> <li>• ČPO: provádí písemné sčítání a odčítání v oboru přirozených čísel do 1000</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- písemné algoritmy početních operací</li> <li>- obor přirozených čísel do 1000</li> <li>- zápis č. v des. soustavě, čís. osa</li> <li>- násobilka</li> <li>- vlastnosti poč. operací</li> </ul>

**2. Geometrie v rovině a prostoru**

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• G: načrtne a popíše základní rovinné útvary trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh a pozná tyto tvary kolem sebe</li> <li>• G: najde okolo sebe předměty, které mají tvar jehlanu, kvádru, kužele, válce</li> <li>• G: vysvětlí, co je polopřímka a vyznačí ji na přímce</li> <li>• G: zná a používá jednotky délky: mm, dm, m, km</li> <li>• G: odhaduje délky</li> <li>• G: rýsuje úsečky daných délek</li> <li>• G: dokreslí, domodeluje jednoduchý osově souměrný útvar</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- základní útvary v rovině - lomená čára, přímka, polopřímka, trojúhelník, čtverec, obdélník a kruh</li> <li>- základní útvary v prostoru - krychle a koule, jehlan, kvádr, kužel, válec</li> <li>- jednotky délky - mm, dm, m, km</li> <li>- délka úsečky</li> <li>- osová souměrnost</li> </ul>

## 3. ročník

## 3. Závislosti, vztahy a práce s daty

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ČPO: seznamuje se s řešením kombinovaných slovních úloh s více než jednou početní operací</li> <li>• ZVPD: vysvětlí pojem příjem - výdaj</li> <li>• ZVPD: provádí jednoduché převody z hodin na minuty a naopak, určí hodiny a minuty</li> <li>• ZVPD: zná větší časové jednotky (rok, měsíc, týden, den) a vztahy mezi nimi</li> <li>• ZVPD: uvede jednoduchý příklad přímé úměrnosti z praktického života, doplní tabulku přímé úměrnosti podle vzoru</li> <li>• ZVPD: uvede příklady měření v litrech, kilogramech</li> <li>• ZVPD: doplní tabulku násobků</li> <li>• ZVPD: má představu o ochranných prvcích bankovek</li> <li>• ZVPD: vysvětlí rozdíl mezi příjmy a výdaji</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- závislosti a jejich vlastnosti</li> <li>- první setkání s finanční gramotností</li> <li>- nakupování, výměnný obchod, ochranné prvky bankovek</li> <li>- příjmy a výdaje</li> <li>- kapesné</li> </ul>

## 4. ročník

4+1 týdně, P

## 1. Číslo a početní operace

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ČPO: uvědomuje si vlastnosti komutativnosti a asociativnosti sčítání a odčítání, užívá je při pamětném +, - a ve slovních úlohách</li> <li>• ČPO: počítá s výhodou těchto vlastností</li> <li>• ČPO: písemně sčítá a odčítá v oboru N čísel do 10 000</li> <li>• ČPO: násobí jedno a dvojciferná čísla v oboru N čísel do 10 000</li> <li>• ČPO: dělí jednociferným dělitelem i se zbytkem v oboru N čísel do 10 000</li> <li>• ČPO: provádí odhady výsledků a porovnává odhad s výsledkem</li> <li>• ČPO: zaokrouhluje přirozená čísla v řádech desítek, sta, tisíce</li> <li>• ČPO: využívá zaokrouhlování k odhadům a ke kontrole výsledků</li> <li>• ČPO: uvede příklady praktického použití zaokrouhlování</li> <li>• ČPO: řeší slovní úlohy jednoduché a složené v oboru N čísel do 10 000</li> <li>• ČPO: tvoří slovní úlohy s jednou početní operací</li> <li>• porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel</li> <li>• přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty</li> <li>• porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose</li> <li>• doplní údaje, které chybí v tabulce</li> <li>• využije pro uspořádání získaných dat tabulku</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- obor přirozených čísel do 10 000</li> <li>- zápis čísla v des. soustavě, čís. osa</li> <li>- písemné algoritmy početních operací</li> <li>- násobilka</li> <li>- vlastnosti početních operací</li> <li>- slovní úlohy</li> </ul>

## 4. ročník

## 2. Geometrie v rovině a prostoru

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>G: určí vzájemnou polohu dvou přímk v rovině</li> <li>G: sestrojí rovnoběžky a kolmice a používá symboly k jejich označení</li> <li>G: používá kružítko ke konstrukčním úlohám</li> <li>G: načrtne a sestrojí čtverec, obdélník, kružnici a kruh</li> <li>G: ke konstrukci trojúhelníku využívá znalosti trojúhelníkové nerovnosti</li> <li>G: pomocí kružítko sestrojí osu úsečky a následně označí střed úsečky</li> <li>G: graficky sčítá a odčítá úsečky</li> <li>G: určí délku dané části lomené čáry</li> <li>G: určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran</li> <li>G: převádí jednotky délky</li> <li>určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu</li> <li>rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- základní útvary v rovině - čtverec, obdélník, kružnice, kruh</li> <li>- vzájemná poloha 2 přímk v rovině</li> <li>- obvod mnohoúhelníku</li> <li>- osová souměrnost</li> <li>- převody jednotek délky</li> </ul>

## 3. Závislosti, vztahy a práce s daty

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>ZVPD: v nabídnuté literatuře (předloženém textu) vyhledává a třídí potřebná data podle zadaných kritérií</li> <li>ZVPD: vysvětlí pojem hotovostní a bezhotovostní platba</li> <li>ZVPD: vyzná se v údajích na účtence</li> <li>ZVPD: čte z předložených diagramů, tabulek a grafů</li> <li>ZVPD: porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi</li> <li>ZVPD: sestaví jednoduchý osobní rozpočet</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- závislosti a jejich vlastnosti</li> <li>- platební karta - platba hotovostí</li> <li>- hospodaření</li> <li>- nákupní paragon</li> <li>- náklady a odhad ceny</li> <li>- úspory, dluhy</li> <li>- diagramy, grafy a tabulky</li> </ul>

## 4. Nestandardní úlohy a problémy

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>NÚP: seznamuje se s netradičními postupy řešení úloh</li> <li>NÚP: najde další řešení úlohy s návodem učitele</li> <li>NÚV: řeší jednoduché úlohy s pomocí netradičních postupů</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- slovní úlohy</li> <li>- číselné a obrázkové řady</li> <li>- prostorová představivost</li> </ul>

## Aktivity, pomůcky, soutěže

## Soutěže

- **Matematický Klokán** Celostátní akce - březen

## 5. ročník

4+1 týdně, P

## 5. ročník

## 1. Číslo a početní operace

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ČPO: využívá při pamětném i písemném počítání komutativnosti a asociativnosti sčítání a odčítání</li> <li>• ČPO: čte a zapíše čísla větší než 1 000 000</li> <li>• ČPO: provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel</li> <li>• ČPO: dělí dvojciferným dělitelem i se zbytkem v oboru N čísel do 1 000 000, provede kontrolu výpočtu</li> <li>• ČPO: provádí odhady, vypočítá aritmetický průměr</li> <li>• ČPO: používá kalkulaátor pro kontrolu a zrychlení výpočtu</li> <li>• ČPO: zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel</li> <li>• ČPO: uvede příklady použití zaokrouhlování v praktickém životě</li> <li>• ČPO: vytvoří příklad s použitím zaokrouhlování</li> <li>• ČPO: vytvoří jednoduchý zápis slovní úlohy s použitím neznámé</li> <li>• ČPO: rozpozná podstatné údaje pro řešení úlohy</li> <li>• ČPO: používá dělení k vyjádření částí celku</li> <li>• ČPO: označí jednoduchý zlomek</li> <li>• ČPO: uvede užití pojmu zlomek v praktickém životě</li> <li>• ČPO: řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru</li> <li>• ČPO: modeluje a určí část celku používá zápis ve formě zlomku</li> <li>• ČPO: porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel</li> <li>• ČPO: přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty</li> <li>• ČPO: používá znak "-" pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- obor přirozených čísel do 1 000 000</li> <li>- vlastnosti početních operací s přirozenými čísly</li> <li>- zaokrouhlování</li> <li>- písemné algoritmy početních operací</li> <li>- zlomek</li> </ul>

## 2. Geometrie v rovině a prostoru

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• G: sestrojí kolmice a rovnoběžky a používá jejich symboly</li> <li>• G: rýsuje kolmice a rovnoběžky daným bodem a určí vzdálenost 2 rovnoběžek</li> <li>• G: rozezná trojúhelník rovnostranný, rovnoramenný, pravouhlý, obecný a sestrojí je</li> <li>• G: narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice), užívá jednoduché konstrukce</li> <li>• G: určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu</li> <li>• G: rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru</li> <li>• G: sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku seřčením délek jeho stran</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- základní útvary v rovině - trojúhelník, čtverec, obdélník, kružnice</li> <li>- vzájemná poloha dvou přímek</li> <li>- obsah obrazce</li> <li>- osově souměrné útvary</li> </ul>

## 5. ročník

## 3. Závislosti, vztahy a práce s daty

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>ZVPD: sestaví tabulku přímé úměrnosti, čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy</li> <li>ZVPD: vysvětlí pojem půjčka a úrok, učí se samostatně hospodařit se svými penězi</li> <li>ZVPD: čte v jednoduchém jízdním řádu</li> <li>ZVPD: převádí jednotky hmotnosti</li> <li>ZVPD: vyhledává, sbírá a třídí data</li> <li>zapiše a utřídí získaná data (např. výsledky pozorování) s využitím digitálních technologií</li> <li>rozhodne, která data jsou podstatná s ohledem na řešený problém</li> <li>získá nebo dohledá chybějící data v doporučeném digitálním zdroji</li> <li>využije pro uspořádání získaných dat tabulku, diagram, schéma</li> <li>navrhne způsob grafického záznamu informací za pomoci digitálních technologií</li> <li>posoudí, kdy mu digitální technologie napomohou při řešení úloh a problémů vycházejících z praktického života a využije je</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>závislosti a jejich vlastnosti</li> <li>rozpočet</li> <li>reklama</li> <li>náklady na bydlení</li> <li>půjčka a úrok</li> <li>diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády</li> </ul>

## 4. Nestandardní úlohy a problémy

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>NÚP: najde další řešení úlohy samostatně</li> <li>NÚP: k řešení úloh používá názor, metodu pokus -omyl</li> <li>NÚP: řeší jednoduché magické čtverce</li> <li>NÚP: doplní symboly do číselné řady podle určitého pravidla</li> <li>NÚP: řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>slovní úlohy</li> <li>číselné a obrázkové řady</li> <li>magické čtverce</li> <li>prostorová představivost</li> </ul>

## Aktivity, pomůcky, soutěže

## Soutěže

- **Matematický Klokan** Celostátní akce - březen
- **Matematická olympiáda** Pouze školní kolo
- **Pythagoriáda**

## 6. ročník

4 týdně, P

## 1. Opakování z nižších ročníků-aritmetika

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>OPA: provádí operace, odhady a kontrolu výsledků v oboru přirozených čísel</li> <li>OPA: dělí trojčiferným dělitelem, odhaduje výsledek s pomocí zaokrouhlení (i se zbytkem), kontroluje výsledek</li> <li>OPA: řeší slovní úlohy s větším počtem algoritmů</li> <li>OPA: zobrazuje čísla na číselné ose</li> <li>OPA: pracuje s jednoduchými tabulkami, vybírá podstatná data, čte a sestavuje jednod. tabulky a diagramy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>přirozená čísla a jejich zápis v desítkové soustavě</li> <li>zobrazení přirozeného čísla na číselné ose, číslo nula</li> <li>porovnávání přirozených čísel</li> <li>zaokrouhlování přirozených čísel</li> <li>početní výkony s přirozenými čísly (dělení trojčiferným dělitelem)</li> <li>slovní úlohy</li> <li>práce s daty, tabulkami a grafy</li> </ul>

## 6. ročník

## 2. Opakování z nižších ročníků - geometrie

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>OPG: užívá a rozlišuje pojmy příмка, polopřímka, úsečka...</li> <li>OPG: užívá potřebnou matematickou symboliku</li> <li>OPG: graficky sčítá a odčítá úsečky, určí délku lomené čáry, určí obvod mnohoúhelníka sečtením stran</li> <li>OPG: sestrojí rovnoběžky, kolmice, osu úsečky, určí vzdálenost bodu od přímky</li> <li>OPG: rozezná základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici), načrtne je, narýsuje a popíše jejich vlastnosti</li> <li>OPG: vypočítá obvod čtverce a obdélníku</li> <li>OPG: určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě</li> <li>OPG: rozlišuje jednoduchá tělesa (krychle, kvádr)</li> <li>OPG: užívá základní jednotky obsahu</li> <li>OPG: rozezná jednoduché osově souměrné útvary</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>úsečky a jejich délky, osa úsečky, sčít. a odečít. úseček, rovnoběžky, kolmice</li> <li>rozeznávání rovinných obrazců ( trojúhelník, obdélník, čtverec, čtyřúhelník, kruh), konstrukce, vlastnosti</li> <li>obvod obrazce, délka lomené čáry, obvod mnohoúhelníku</li> <li>jednotky délky</li> <li>určování obsahu obrazce pomocí čtverc. sítě</li> <li>výpočet obsahu obdélníku a čtverce, jednotky obsahu</li> <li>rozeznávání prostorových útvarů ( krychle, kvádr, válec, jehlan, kužel, koule)</li> <li>síť kvádrů a krychle</li> <li>slovní úlohy na obvod a obsah obdélníku a čtverce</li> </ul>

## 3. Dělitelnost přirozených čísel

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>DPC: používá pojmy násobek, dělitel</li> <li>DPC: používá znaky dělitelnosti (2,3,4,5,6,9,10)</li> <li>DPC: vysvětlí pojem prvočíslo, číslo složené a rozkládá číslo na součin prvočísel</li> <li>DPC: modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v N číslech</li> <li>DPC: doplňuje číselné a logické řady</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>násobek, dělitel</li> <li>znaky dělitelnosti</li> <li>prvočísla a složená čísla, prvočíselný rozklad</li> <li>společný násobek, nejmenší společný násobek</li> <li>společný dělitel, největší společný dělitel</li> <li>čísla soudělná a nesoudělná</li> <li>řešení a tvorba slovních úloh</li> <li>číselné a logické řady</li> </ul>

## 4. Úhel

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>U: vysvětlí pojem úhel</li> <li>U: rýsuje a měří úhel</li> <li>U: graficky přenáší úhel a sestruje jeho osu</li> <li>U: rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů</li> <li>U: provádí početní operace s úhly (ve stupních a minutách)</li> <li>U: rozliší dvojice vedlejších a vrcholových úhlů a užívá jejich vlastností</li> <li>U: sestrojí pravidelný šestiúhelník a osmiúhelník</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>úhel, osa úhlu, shodnost úhlů, přenesení úhlů</li> <li>velikost úhlu, stupeň, minuta, úhломěr</li> <li>třídění úhlů podle velikosti, porovnávání úhlů</li> <li>početní sčítání a odčítání úhlů</li> <li>početní a grafické násobení a dělení úhlů dvěma</li> <li>druhy úhlů (vedlejší, vrcholové, střídavé, souhlasné)</li> <li>šestiúhelník, osmiúhelník</li> </ul>

## 5. Desetinná čísla

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>DC: vysvětlí pojem desetinné číslo</li> <li>DC: čte a zapisuje desetinná čísla</li> <li>DC: zobrazuje desetinná čísla na číselné ose</li> <li>DC: porovnává a zaokrouhluje des. čísla</li> <li>DC: provádí početní operace s des. čísly(+ - . /)</li> <li>DC: převádí jednotky délky a hmotnosti</li> <li>DC: z paměti násobí a dělí 10, 100, 1000</li> <li>DC: řeší a vytváří slovní úlohy s desetinnými čísly</li> <li>DC: chápe desetinné číslo jako způsob vyjádření celku</li> <li>DC: řeší a vytváří slovní úlohy s desetinnými čísly</li> <li>používá kalkulačtor při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku</li> <li>využívá digitální technologie k ulehčení výpočtů algoritmických úloh odpovídajících učivu daného ročníku</li> <li>provádí jednoduché výpočty (zapisuje jednoduché vzorce a používá funkci součtu) v prostředí tabulkového procesoru</li> <li>využívá formát čísla při zaokrouhlení v tabulkovém procesoru</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>pojem „desetinné číslo“</li> <li>des.č. na číselné ose</li> <li>rozvinutý zápis des. čísla</li> <li>porovnávání des. čísel</li> <li>zaokrouhlování des. čísel</li> <li>převody délkových a hmotnostních jednotek s des. čísly</li> <li>sčít. a odčít. des.čísel</li> <li>pamětné násobení a dělení 10, 100, 1000</li> <li>písemné násobení a dělení des. čísel</li> <li>užití kalkulačtoru při výpočtech s des. čísly</li> <li>tvorba a řešení slovních úloh</li> </ul>

## 6. ročník

## 6. Čtverec, obdélník, kvádr, krychle

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• COK: vysvětlí pojem jednotka obsahu a objemu</li> <li>• COK: převádí jednotky obsahu a objemu</li> <li>• COK: odhadne a vypočítá obvod a obsah čtverce, obdélníku</li> <li>• COK: určí úhlopříčku v obrazci</li> <li>• COK: načrtne a narysuje síť kvádrů a krychle a vymodeluje z ní těleso</li> <li>• COK: načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádrů ve volném rovnoběžném promítání</li> <li>• COK: analyzuje vlastnosti kvádrů a krychle</li> <li>• COK: odhadne a vypočítá objem a povrch kvádrů a krychle</li> <li>• COK: analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím S, V těles</li> <li>• COK: určí úhlopříčky stěnové, tělesové</li> <li>• COK: řeší úlohy na prostorovou představivost</li> <li>• COK: zdůvodňuje a využívá vlastnosti čtverce, obdélníku, kvádrů a krychle při řešení úloh</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- čtverec, obdélník, vlastnosti, obvod, obsah</li> <li>- jednotky obsahu, převody s deset. čísly</li> <li>- vlastnosti kvádrů a krychle</li> <li>- volné rovnoběžné promítání</li> <li>- objem tělesa v krychlové síti</li> <li>- jednotky objemu (včetně hl, l, dl, cl, ml)</li> <li>- objem kvádrů a krychle, odhady</li> <li>- povrch kvádrů a krychle, síť těles, odhady</li> <li>- stěnová a tělesová úhlopříčka</li> <li>- tvorba a řešení slovních úloh</li> </ul>

## 7. Osová souměrnost

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• OS: načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti</li> <li>• OS: určí osově souměrný útvar</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- shodnost geometrických útvarů</li> <li>- osová souměrnost a její vlastnosti</li> <li>- osově souměrné obrazce</li> </ul>

## 8. Trojúhelník

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• T: načrtne a sestrojí trojúhelník podle zadání</li> <li>• T: používá trojúhelníkovou nerovnost</li> <li>• T: rozliší vnitřní a vnější úhly v trojúhelníku, popíše jejich vlastnosti</li> <li>• T: třídí trojúhelníky podle vlastností (stran, úhlů)</li> <li>• T: sestrojí výšky, těžnice, těžiště</li> <li>• T: sestrojí kružnici opsanou</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- základní pojmy, trojúhelníková nerovnost</li> <li>- vnější a vnitřní úhly v trojúhelníku</li> <li>- konstrukce trojúhelníku podle vět sss, sus, usu</li> <li>- rovnostranný a rovnoramenný trojúhelník</li> <li>- výšky v trojúhelníku</li> <li>- těžnice a těžiště v trojúhelníku</li> <li>- kružnice opsaná trojúhelníku</li> </ul>

## 9. Nestandardní úlohy

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• DPC: doplňuje číselné a logické řady</li> <li>• NAÚ: řeší nestandardní aplikační úlohy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- nestandardní úlohy, číselné řady a obrázkové analogie</li> <li>- zábavné logické úlohy</li> </ul>

## Aktivity, pomůcky, soutěže

## Soutěže

- **Matematická olympiáda**
- **Pythagoriáda**
- **Matematický Klokán**

Náročnější soutěž pro nejlepší počtáře. Děti doma řeší 6 úloh, tři nejlepší jsou oceněni. Pouze školní kolo.

Tři nejlepší postupují do okresního kola.

## 7. ročník

4+1 týdně, P

### 1. Opakování ze 6. ročníku

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>OP:určuje společ.D a n čísel</li> <li>OP:řeší aplikační slovní úlohy</li> <li>OP:provádí početní a grafické operace s úhly</li> <li>OP:zobrazí útvar v osově souměrnosti</li> <li>OP:sestrojí trojúhelník</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>dělitelnost přirozených čísel</li> <li>des. čísla a početní výkony s des. čísly</li> <li>úhel a jeho velikost</li> <li>trojúhelník</li> <li>objem a povrch kvádra a krychle</li> <li>osová souměrnost</li> </ul>

### 2. Zlomky

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>RČ:modeluje a zapisuje zlomkem část celku</li> <li>RČ:rozliší pojem racionální číslo, zlomek a převrácený zlomek</li> <li>RČ:převádí zlomky na desetinná čísla a naopak</li> <li>RČ:porovnává zlomky</li> <li>RČ:zobrazuje zlomky na číselnou osu</li> <li>RČ:rozšiřuje a krátí zlomky do základního tvaru</li> <li>RČ: vysvětlí pojem smíšené číslo,převádí smíšené číslo na zlomek a naopak</li> <li>RČ:provádí početní operace se zlomky,pracuje se složenými zlomky</li> <li>RČ:řeší a vytváří slovní úlohy na zlomky</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>zlomek, základní tvar zlomku</li> <li>zobrazování zlomků na číselné ose</li> <li>rozšiřování a krácení zlomků, rovnost zlomků</li> <li>smíšená čísla</li> <li>sčítání a odčítání zlomků</li> <li>násobení a dělení zlomků, převrácené číslo</li> <li>složený zlomek</li> <li>převádění zlomků na des. číslo a naopak</li> <li>řešení slovních úloh na využití početních výkonů se zlomky</li> <li>jednoduché rovnice</li> </ul>

### 3. Poměr, přímá a nepřímá úměrnost

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>PNÚ:porovnává poměrem dané hodnoty</li> <li>PNÚ:mění veličiny v daném poměru</li> <li>PNÚ:dělí celek v daném poměru</li> <li>PNÚ: využívá pojem úměra</li> <li>PNÚ:určí vztah přímá a nepřímá úměrnost a řeší slovní úlohy</li> <li>PNÚ:využívá trojčlenku při řešení slovních úloh</li> <li>PNÚvyjádří funkční vztah tabulkou a grafem</li> <li>PNÚ:pracuje s měřítky map a plánů</li> <li>PNÚ: řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>poměr, převrácený poměr, postupný poměr</li> <li>měřítka plánů a map</li> <li>změna v daném poměru</li> <li>přímá úměrnost</li> <li>graf přímé úměrnosti</li> <li>nepřímá úměrnost</li> <li>graf nepřímé úměrnosti</li> <li>řešení slovních úloh z praxe na využití přímé a nepřímé úměrnosti</li> <li>trojčlenka</li> <li>užití postupu řešení slovních úloh trojčlenkou</li> </ul>

### 4. Celá čísla

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>CČ:rozlišuje kladná a záporná čísla</li> <li>CČ:zobrazí kladná a záporná čísla na vodorovné a svislé číselné ose</li> <li>CČ: vysvětlí pojem opačné číslo</li> <li>CČ:určí absolutní hodnotu daného čísla a rozumí geom. významu abs. hodn.</li> <li>CČ:uspořádá a porovná záporná čísla</li> <li>CČ:provádí početní operace se zápornými čísly</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>čísla kladná, záporná</li> <li>číselná osa</li> <li>čísla navzájem opačná</li> <li>absolutní hodnota čísla (geometrický model)</li> <li>uspořádání celých čísel</li> <li>sčítání a odčítání celých čísel</li> <li>násobení a dělení celých čísel</li> <li>řešení slovních úloh vedoucích na početní výkony s cel. čísly</li> </ul>

**5. Racionální čísla rozšířená o záporná racionální čísla**

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>RČZ:uspořádává a porovnává racion.čísla</li> <li>RČZ:provádí početní operace s racionálními čísly</li> <li>RČZ:vyjadřuje rac.č.zlomkem,desetiným číslem a zobrazuje je na číselné ose</li> <li>RČZ:řeší a tvoří slovní úlohy s racionálními čísly</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>uspořádání rac. čísel</li> <li>početní operace s rac. čísly</li> <li>vyjadřování rac. čísel zlomkem nebo des. číslem</li> <li>zobrazování rac. čísel na číselné ose</li> <li>řešení slovních úloh v oboru rac. čísel</li> </ul>

**6. Shodnost, středová souměrnost**

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>SSS:řeší shodnost v geometrii a vyjádří znakem shodnost</li> <li>SSS:pozná shodné trojúhelníky podle vět (sss, sus, usu)</li> <li>SSS:načrtne a sestrojí obraz rov. útvaru ve středové souměrnosti</li> <li>SSS: užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti</li> <li>SSS:určí středově souměrný útvar</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>shodnost geom. útvarů</li> <li>shodnost trojúhelníků</li> <li>věty o shodnosti trojúhelníků</li> <li>shodná zobrazení, středová souměrnost</li> <li>útvar středově souměrný</li> <li>užití vlastností středově souměrných obrazců</li> </ul>

**7. Čtýrúhelníky, trojúhelník - obsah, obvod**

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>ČT:pozná rovnoběžník a určí jeho vlastnosti</li> <li>ČT:rozlišuje typy rovnoběžníků podle jejich vlastností</li> <li>ČT:načrtne a sestrojí rovnoběžník,jeho výšky a úhlopříčky</li> <li>ČT:vypočítá obsah a obvod rovnoběžníku a trojúhelníku</li> <li>ČT:načrtne, sestrojí a vypočítá obsah pravidelného mnohoúhelníku</li> <li>ČT:pozná a pojmenuje lichoběžník,podle vlastností rozdělí na typy lichoběž.</li> <li>ČT:načrtne a sestrojí lichoběžník</li> <li>ČT:vypočte obvod a obsah lichoběžníku</li> <li>modeluje řešení geometrických úloh pomocí dynamického geometrického softwaru</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>rovnoběžník a jeho vlastnosti</li> <li>výšky a úhlopříčky rovnoběžníku</li> <li>obdélník, kosodélník, čtverec, kosočtverec</li> <li>konstrukce rovnoběžníků z daných prvků</li> <li>obvod a obsah rovnoběžníků</li> <li>lichoběžník, vlastnosti, obvod, obsah, konstrukce</li> </ul>

**8. Hranoly**

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>H:rozezná a pojmenuje kolmé hranoly, charakterizuje, analyzuje vlastnosti</li> <li>H:načrtne obraz hranolu,sestrojí síť hranolu</li> <li>H: odhadne a vypočítá objem a povrch hranolu</li> <li>H:řeší slovní úlohy na objem a povrch hranolů</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>hranoly s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou a lichoběžníkovou základnou</li> <li>výpočty objemů a povrchů těchto hranolů</li> <li>úlohy z praxe</li> <li>sítě těchto hranolů</li> </ul>

**9. Procenta**

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>P:vypočítá 1%,základ,proc.část a počet procent</li> <li>P:řeší úlohy výpočtem přes 1% nebo trojčlenkou</li> <li>P:provádí kontrolní odhady výsledků</li> <li>P:řeší aplikační slovní úlohy na procenta (i pro část větší než celek)</li> <li>P:vyhledává ,vyhodnocuje a zpracovává data a porovnává soubory dat</li> <li>používá kalkulačku při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku</li> <li>využívá digitální technologie k ulehčení výpočtů algoritmických úloh odpovídajících učivu daného ročníku</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>procento, promile, základ, procentová část, počet procent</li> <li>řešení slovních úloh</li> <li>úrok</li> <li>jednoduché úrokování</li> </ul>

## 7. ročník

## 10. Opakování a nestandardní aplikační úlohy

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• NES:pracuje s číselným i řadami a obrázkovými analogiemi</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- nestandardní úlohy, číselné řady a obrázkové analogie</li> <li>- zábavné logické úlohy</li> </ul>

## Aktivity, pomůcky, soutěže

## Soutěže

- **Matematická olympiáda** Náročnější soutěž pro nejlepší počtáře. Děti doma řeší 6 úloh. Tři nejlepší postupují do okresního kola.
- **Pythagoriáda** Tři nejlepší postupují do okresního kola.
- **Matematický Klokán**

## 8. ročník

4+1 týdně, P

## 1. Opakování ze 7. ročníku

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• -O7R. provádí operace s rac.č. a aplikuje tyto postupy ve slovních úlohách</li> <li>• -O7R.používá procenta k výpočtům</li> <li>• -O7R.rýsuje čtyřúhelníky</li> <li>• -O7R.vypočítá obvod a obsah čtyřúhelníku</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• opakování racionálních čísel</li> <li>• opakování geometrie (hlavně trojúhelník a rovnoběžníky)</li> <li>• poměr, úměrnost</li> <li>• procenta</li> </ul>

## 2. Druhá mocnina a odmocnina

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• -DMO.odliší pojmy mocnina,odmocnina</li> <li>• -DMO.určí druhou mocninu,odmocninu pomocí výpočtu,z tabulek a kalkulačkou</li> <li>• -DMO.užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech</li> <li>• -DMO.vysvětlí pojem reálné číslo</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• druhá mocnina</li> <li>• druhá odmocnina</li> </ul>

## 3. Pythagorova věta

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• -PV.rozliší odvěsny a přeponu v pravouhlém trojúhelníku</li> <li>• -PV. vysvětlí Pythagorovou větu</li> <li>• -PV.aplikuje vzorec Pythagorovy věty ve slovních úlohách</li> <li>• -PV.provádí odhady s danou přesností</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Pythagorova věta</li> <li>• výpočet délek stran pravouhlého trojúhelníku</li> <li>• užití Pythagorovy věty k řešení dalších úloh</li> </ul>

## 8. ročník

## 4. Mocniny s přirozeným mocnitelem

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-MPM.zapiše číslo ve tvaru <math>a \cdot 10^n</math> pro <math>1 &lt; a &lt; 10</math>, kde <math>n</math> je celé číslo</li> <li>-MPM.provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem</li> <li>-MPM.určí třetí mocninu a odmocninu pomocí kalkulačky</li> <li>-MPM.umocňuje záporné číslo, kladné číslo, nulu</li> <li>-MPM.umocňuje součin, zlomek, mocninu</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• mocniny s přirozenými mocniteli</li> <li>• určování třetích mocnin pomocí tabulek</li> <li>• určování třetích a vyšších mocnin pomocí kalkulačky</li> <li>• mocnina záporného čísla, nuly a kladného čísla</li> <li>• sčítání a odčítání mocnin</li> <li>• násobení mocnin</li> <li>• dělení mocnin</li> <li>• mocnina součinu, zlomku a mocniny</li> <li>• rozvinutý zápis v desítkové soustavě</li> </ul>

## 5. Kružnice, kruh, válec

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-KKV. definuje základní pojmy poloměr, průměr, kruh, kružnice, tečna, sečna, tětiva</li> <li>-KKV.určí vzájemnou polohu kružnice a přímky</li> <li>-KKV. aplikuje Thaletovu větu při konstrukčních úlohách</li> <li>-KKV.určí vzájemnou polohu dvou kružnic</li> <li>-KKV.vypočte délku kružnice a obsah kruhu</li> <li>-KKV.ovládá základní pojmy válce, analyzuje vlastnosti</li> <li>-KKV.odhadne a vypočítá povrch a objem válce podle vzorců</li> <li>KKV: načrtne a sestrojí síť a obraz v rovině</li> <li>-KKV.řeší slovní úlohy na kruh a válec</li> <li>-KKV.užívá účelně kalkulačtor</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• základní pojmy, kruh, kružnice</li> <li>• vzájemná poloha kružnice a přímky</li> <li>• Thaletova věta, kružnice</li> <li>• vzájemná poloha dvou kružnic</li> <li>• délka kružnice, obsah kruhu</li> <li>• základní pojmy válce</li> <li>• povrch a objem válce</li> </ul>

## 6. Výrazy a jejich užití

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-VJU.rozliší pojem číselný výraz a výraz s proměnnou</li> <li>-VJU.rozliší jednočlen a mnohočlen</li> <li>VJU: matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných</li> <li>-VJU.řeší početní operace s mnohočleny</li> <li>-VJU.používá vzorce <math>(a \pm b)^2</math>, <math>a^2 - b^2</math></li> <li>-VJU.upraví mnohočlen na součin</li> <li>-VJU.vypočítá hodnotu výrazu pro různé proměnné</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• proměnná a výraz, číselný výraz</li> <li>• výraz s proměnnou (s proměnnými)</li> <li>• jednočlen a mnohočlen</li> <li>• sčítání a odčítání jednočlenů</li> <li>• přičítání a odčítání mnohočlenů</li> <li>• násobení mnohočlenu jednočlenem</li> <li>• násobení mnohočlenu mnohočlenem</li> <li>• druhá mocnina dvojčlenu, rozdíl druhých mocnin</li> <li>• dělení jednočlenu jednočlenem a mnohočlenu jednočlenem</li> <li>• úpravy mnohočlenů na součin (nepovinně - příprava na 9. roč.)</li> </ul>

## 7. Konstrukční úlohy v rovině

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-KÚR.provádí základní konstrukce</li> <li>-KÚR.určí množiny bodů dané vlastnosti</li> <li>-KÚR.provádí složitější konstrukce pomocí MBD a jiných vlastností</li> <li>-KÚR.sestrojí trojúhelník a čtyřúhelník</li> <li>využívá digitální prostředí pro manipulaci s prostorovými útvary</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• základní konstrukční úlohy</li> <li>• množiny všech bodů dané vlastnosti</li> <li>• konstrukční úlohy řešené pomocí množin všech bodů dané vlastnosti</li> <li>• konstrukce trojúhelníku a čtyřúhelníků</li> <li>• další konstrukční úlohy</li> </ul>

## 8. Lineární rovnice

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-LC. vysvětlí pojem rovnost a její vlastnosti</li> <li>-LC.řeší lineární rovnice s jednou neznámou pomocí ekvivalentních úprav a provádí zkoušku</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rovnost a její vlastnosti</li> <li>• lineární rovnice s jednou neznámou (i ve jmenovateli)</li> </ul>

## 8. ročník

## 9. Slovní úlohy

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-SL. formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic</li> <li>-SL.zdůvodní zvolený postup řešení</li> <li>-SL.ověří i odhadem výsledek řešení</li> <li>-SL.účelně využívá kalkulačtor</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• slovní úlohy řešené rovnicemi</li> <li>• slovní úlohy o pohybu</li> <li>• slovní úlohy o společné práci</li> <li>• slovní úlohy o směsích</li> <li>• výpočet neznámé veličiny ze vzorce</li> </ul>

## 10. Základy statistiky

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-ZS.čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy</li> <li>-ZS.zaznamenává výsledky jednoduchých statistických měření do tabulky</li> <li>-ZS.vyhledá a vyhodnotí jednoduchá statistická data v grafech a v tabulkách, porovnává soubory dat</li> <li>-ZS. vysvětlí pojem četnost, statistický znak, statistický soubor</li> <li>-ZS.vypočítá aritmetický průměr</li> <li>-ZS.účelně využívá kalkulačtor</li> <li>• používá kalkulačku při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku</li> <li>• využívá digitální technologie k ulehčení výpočtů algoritmických úloh odpovídajících učivu daného ročníku</li> <li>• používá tabulkový procesor: organizuje data a zjišťuje základní vlastnosti souboru, vybere data v tabulce podle jednoho kritéria, třídí data v tabulce podle více kritérií</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• postavení a úkoly statistiky, základní pojmy (jednotka, znak, četnost)</li> <li>• aritmetický průměr</li> <li>• diagramy (sloupkový, kruhový), tabulky</li> </ul>

## 11. Opakování a nestandardní a aplikační úlohy

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-NAÚ.řeší netradiční geometrické úlohy</li> <li>-NAÚ.řeší číselné a obráz. analogie</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- číselné řady</li> <li>- obrázkové analogie</li> <li>- opakování učiva 8.roč.</li> </ul>

## Aktivity, pomůcky, soutěže

## Soutěže

- **Matematická olympiáda**
- **Matematický Klokán**

Náročnější soutěž pro nejlepší počtáře. Děti doma řeší 6 úloh. Tři nejlepší postupují do okresního kola.

## 9. ročník

3+2 týdně, P

## 1. Opakování z nižších ročníků

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• OP:upravuje výrazy pomocí vzorců</li> <li>• OP:rozkládá výrazy na součín</li> <li>• OP:řeší lineární rovnice s jednou neznámou</li> <li>• OP:používá Pythagorovu větu při řešení pravouhl.trojúhelníku</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• mocniny</li> <li>• Pyth. věta</li> <li>• kružnice, válec</li> <li>• výrazy</li> <li>• lineární rovnice</li> <li>• slovní úlohy s rovnicemi</li> </ul>

## 9. ročník

## 2. Lomený výraz (alter. celek)

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>• lomený výraz</li> <li>• úpravy mnohočlenů na součin</li> <li>• násobení, krácení lom. výrazu</li> </ul>

## 3. Podobnost, goniometrie

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• POD: rozliší shodné a podobné útvary</li> <li>• POD: užívá věty o podob. trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách (sss, uu, sus)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• podobnost</li> <li>• poměr podobnosti</li> <li>• podobnost trojúhelníků, věty o podobnosti</li> </ul> <b>alter:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku</li> </ul>

## 4. Funkce

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• F: sestrojí pravoúhlo soust. souř., označí <math>x</math>, <math>y</math>, počátek, vyznačí polohu bodu podle souřadnic</li> <li>• F: přečte souřadnice bodu z grafu</li> <li>• F: vysvětlí pojem funkce</li> <li>• F: zapíše rovnici lin. funkce (vč. přímé úměrnosti), sestaví tabulku, sestrojí graf</li> <li>• F: zapíše rovnici nepřímé úměrnosti, zapíše tabulku, sestrojí graf</li> <li>• F: užívá funkční vztahy při řešení úloh, matematizuje jednod. reálné situace</li> <li>• používá tabulkový procesor: výpočty provádí pomocí vzorců a funkcí</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• funkce</li> <li>• definiční obor funkce</li> <li>• množina hodnot funkce, tabulka funkce</li> <li>• graf funkce</li> <li>• rostoucí a klesající funkce</li> <li>• konstantní funkce, graf, rovnice</li> <li>• lineární funkce a její vlastnosti, graf, rovnice</li> <li>• kvadratická funkce <math>y = ax^2</math> a její graf</li> <li>• nepřímá úměrnost <math>y = k : x</math> a její graf</li> </ul>

## 5. Soustav lineárních rovnic se dvěma neznámými

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• SLR: řeší soustavy 2 lin. rovnic se 2 nezn. (metodou sčítací, dosazovací a kombin.)</li> <li>• SLR: formuluje a řeší reálnou situaci pomocí soustav rovnic</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými</li> <li>• řešení soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými metodou dosazovací, sčítací a grafickou</li> <li>• řešení slovních úloh vedoucích k řešení soustavy lineárních rovnic</li> </ul>

## 6. Jehlan, kužel, koule

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• JKK: charakterizuje jednotlivá tělesa (hranoly, válec, jehlan, kužel, koule)</li> <li>• JKK: načrtne obraz tělesa v rovině</li> <li>• JKK: načrtne a narýsuje síť hranoly, válce, jehlanu a vymodeluje z ní těleso</li> <li>• JKK: odhaduje a vypočítá objem a povrch těles</li> <li>• JKK: řeší slovní úlohy na objem a povrch těles</li> <li>• JKK: užívá účelně kalkulačtor</li> <li>• vytváří v digitálním prostředí modely prostorových útvarů</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• jehlan, kužel</li> <li>• síť jehlanu</li> <li>• objem a povrch jehlanu a kužele</li> <li>• koule, poloměr koule</li> <li>• objem a povrch koule</li> </ul>

## 7. Finanční matematika

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• FIN: řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování</li> <li>• FIN: zdaňuje úroky (používá kalkulačtor)</li> <li>• používá kalkulačku při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku</li> <li>• vhodně volí digitální technologie a aplikace k ulehčení výpočtů algoritmických úloh odpovídajících učivu daného ročníku</li> <li>• využívá software pro tvorbu grafu, k reprezentaci dat volí vhodný typ grafu</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• úrok, jistina</li> <li>• úroková doba, úrokovací období</li> <li>• úroková míra</li> <li>• jednoduché úrokování</li> <li>• složené úrokování</li> <li>• kombinované úrokování</li> </ul>

## 9. ročník

## 8. Nestandardní a aplikační úlohy

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• NAU:užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů</li> <li>• NAU:nalézá různá řešení předkládaných úloh</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- logické řady</li> <li>- obrázkové analogie</li> </ul>

## 9. Základy rýsování (alter. celek)

Očekávané výstupy	Učivo
	<ul style="list-style-type: none"> <li>• druhy čar</li> <li>• technické písmo</li> <li>• kótování</li> <li>• pravouhlé promítání</li> </ul>

## Aktivity, pomůcky, soutěže

## Soutěže

- **Matematická olympiáda** Náročnější soutěž pro nejlepší počtáře. Děti doma řeší 6 úloh. Tři nejlepší postupují do okresního kola.
- **Matematický Klokan**

## 5.3 Člověk a jeho svět

## 5.3.1 Člověk a jeho svět

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
2	2	2+1	3+1	3+1
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	

## Charakteristika předmětu

Charakteristika vzdělávacího oboru

Obsahové, časové a organizační vymezení

o vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je realizován ve všech ročnících 1. stupně základního vzdělávání

o časová dotace dle UP ŠVP činí 2 – 4 hodiny týdně

1. ročník – 2 hodiny
2. ročník – 2 hodiny
3. ročník – 3 hodiny
4. ročník – 4 hodiny
5. ročník – 4 hodiny

o výuka se realizuje v kmenových, odborných a multimediálních učebnách

o obsahové vymezení

1. Místo, kde žijeme
2. Lidé kolem nás
3. Lidé a čas
4. Rozmanitost přírody
5. Člověk a jeho zdraví

o Předmět směřuje k tomu, aby žáci:

navazovali na poznatky, dovednosti a zkušenosti získané ve výchově v rodině, v předškolním vzdělávání a v absolvovaných ročnících základního vzdělávání

učili se vyjadřovat své myšlenky a poznatky, utvářeli si a rozvíjeli pracovní návyky v samostatné i týmové činnosti, rozvíjeli slovní zásobu v osvojovaných tématech

reagovali na názory a podněty jiných a zvládali bezkonfliktní komunikaci

vnímali základní vztahy mezi lidmi, chápali a poznávali rozdíly mezi lidmi

porozuměli světu kolem sebe

vnímali přednosti i problémy současného způsobu života, vyjadřovali pozitivní city k sobě i okolnímu prostředí

poznávali své nejbližší i vzdálenější okolí

orientovali se v plánech a základních typech map

chápali současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti

zajímali se o minulost, kulturní bohatství naší země a uměli vyhledávat informace z dostupných zdrojů

všimli si podstaty a krásy lidských výtvorů a přírodních jevů

vážili si a chránili přírodu a své okolí

vážili si svého zdraví a cítili za něj odpovědnost

**Směřuje žáky k:**

**-samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)**

**-poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení**

**-poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.**

**Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany.**

**Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života.**

**Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat...**

**Na základě poznání sebe a, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti...**

**Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i a poskytování první pomoci .**

**Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.**

**Součástí tohoto předmětu jsou i vybraná témata Etické výchovy.**

## Klíčové kompetence

- Kompetence k učení

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- **Kompetence k řešení problémů**
  - vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
  - vnímá nejruznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
  - ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
  - kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- **Kompetence komunikativní**
  - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
  - naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
  - rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
  - využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  - využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- **Kompetence sociální a personální**
  - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
  - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
  - přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
  - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- **Kompetence občanské**
  - respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
  - chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu

- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
- **Kompetence pracovní**
  - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
  - využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
  - orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení
- **Kompetence digitální**
  - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
  - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
  - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
  - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

## Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- **Kompetence k učení**  
*Vyučující:*
  - klade důraz na pozitivní motivaci a vhodnými metodami výuky upoutá pozornost žáků
  - umožňuje žákům zažít úspěch v učení
  - zadává žákům úlohy na vyhledávání informací z různých zdrojů
  - vede žáky k efektivnímu využívání získaných informací ve výuce nebo v praktickém životě
  - vede žáky k tomu, aby uměli porovnat svůj výkon s ostatními spolužáky
  - zařazuje do výuky pokusy a pozorování a klade důraz, aby žák dovedl popsat, jak postupoval při práci
- **Kompetence k řešení problémů**  
*Vyučující:*
  - zařazuje do výuky problémové úlohy přiměřené věku žáků a vede žáky k využívání základních postupů při badatelské práci
  - poskytuje žákům prostor pro vyslovení vlastního názoru
  - učí žáky, jak problémové úlohy řešit
- **Kompetence komunikativní**  
*Vyučující:*
  - dává žákům možnost vzájemné komunikace
  - zařazuje do výuky týmovou, skupinovou práci, po práci provádí společnou reflexi
  - zařazuje do výuky diskuzi a společně se žáky vyvozuje pravidla diskuze
  - umožňuje žákům obhájit vlastní názor a postoj k dění ve třídě
  - zařazuje do výuky kooperativní činnosti (práce ve skupinách)
  - reflektuje se žáky skupinovou práci
  - podporuje u žáků rozvoj hezkých mezilidských vztahů
- **Kompetence sociální a personální**  
*Vyučující:*
  - zařazuje do výuky kooperativní činnosti (práce ve skupinách)

- vede žáky k týmové spolupráci
- podporuje u žáků rozvoj hezkých mezilidských vztahů
- umožňuje žákům ve skupině zažít úspěch
- **Kompetence občanské**  
Vyučující:
  - vede žáky k zodpovědnému chování v situacích ohrožujících život
  - seznámí děti s varovnými signály, telefonními čísly, osobami či městy v případě potřeby přivolání pomoci
  - zařazuje do výuky metodu hraní, rolí, kdy se žák dostane do určitých situací (jak se může cítit ve třídě žák, který je sociálně, etnický, intelektově odlišný)
- **Kompetence pracovní**  
Vyučující:
  - společně se žáky vyvodí a stanoví si pravidla práce ( v týmu, ve skupinách, dvojicích) ve výuce
  - vhodnými metodami práce (frontální, skupinová, individuální) pomáhá žákům, aby ke svým znalostem přidávali nové poznatky a uměli porovnat svůj výkon s ostatními žáky
  - využívá různé zdroje učení se (pamětné, činnostní, ve skupinách, dvojicích, z různých zdrojů)
  - umožňuje žákům pracovat s různými zdroji informací (učebnice, knihy, ICT)
  - zařazuje pokusy, experimenty, které žáci vyhodnotí

## 1. ročník

2 týdně, P

### 1. Domácí a volně žijící zvířata

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• -pojmenuje nejdůležitější domácí a hospodářská zvířata</li> <li>• -vyjmenuje mláďata některých vybraných hosp. a domácích zvířat</li> <li>• -jednoduše popíše stavbu těla ptáků a savců</li> <li>• -pojmenuje některá volně žijící zvířata</li> <li>• -pojmenuje některé ptáky volně žijící a odliší některé, kteří odlétají do teplých krajín</li> <li>• - objasní obezřetnost při setkání s cizími lidmi, v případě potřeby požádá o pomoc</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>-domácí a hospodářská zvířata</li> <li>-názy mláďat</li> <li>-pojmenování míst, kde hospodářská zvířata žijí</li> <li>-jednoduchý popis stavby těla</li> <li>-užitek některých hosp. a domácích zvířat</li> <li>-zvířata žijící ve volné přírodě-potrava, přezimování, ptáci, stěhování ptáků</li> </ul>

### 2. Domov a škola

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• popíše cestu do školy a zpět</li> <li>• - zná název školy, jméno tř. učitelky a ředitele školy</li> <li>• -chová se ukázněně ve škole i mimo školu</li> <li>• - specifikuje své domácí prostředí a má zažitý určitý režim dne</li> <li>• - podílí se na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>-domov-domácí prostředí</li> <li>-škola-prostředí, orientace v prostorách školy a jejím okolí, cesta do školy</li> </ul>

## 1. ročník

## 3. Žák, jeho zdraví a bezpečnost

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- uspořádá si své pracovní místo</li> <li>- pojmenuje základní části lids. těla</li> <li>- seznamuje se s etnickými odlišnostmi</li> <li>- dodržuje základní hyg.návyky</li> <li>- vysvětlí základy správné výživy(životospráva)</li> <li>- popíše zásady správného chování u lékaře</li> <li>- vypráví o svém domově, bydlišti a okolí(les, potok, kopec,...)</li> <li>- pozná vybraná domácí zvířata a názvy jejich mláďat</li> <li>- objasní základní vztahy mezi rod. příslušníky,</li> <li>- uvědomuje si nutnost dodržovat denní režim-pitný, pohybový</li> <li>- pojmenuje běžná onemocnění, poskytne první pomoc v případě drobnějších úrazů</li> <li>- definuje základní pravidla silničního provozu v roli chodce, ve styku s cizími lidmi</li> <li>- rozliší vhodná a nevhodná místa pro hru</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>-denní režim</li> <li>-zdravá výživa</li> <li>-nemoc</li> <li>-úraz</li> <li>-hygiena</li> <li>-osobní bezpečí-silniční provoz, cizí lidé-drogy</li> <li>- etnické odlišnosti</li> </ul>

## 4. Moje rodina

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- objasní základní vztahy mezi rod. příslušníky,</li> <li>- oslovovuje křestními jmény, používá vhodné formy pozdravu</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>-rodina</li> <li>-vztahy</li> <li>-chování</li> </ul>

## 5. Rozmanitost přírody

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-velmi jednoduše pojmenuje stavbu rostlin</li> <li>-uvědomuje si rozdíl mezi hospodářskými plodinami a květinami</li> </ul>	Stavba rostlin

## 6. Orientace v čase

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-orientuje se v čase-rok, měsíc, týden,den,hodina</li> <li>-naslouchá, běžně užívá poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci</li> <li>- vyjmenuje čtvero ročních období a charakterizuje je, vyjmenuje měsíce, popíše změny v přírodě podle ročních období</li> <li>-vyjadřuje city v jednotlivých situacích</li> <li>-časově zařadí Vánoce a Velikonoce</li> <li>-vysvětlí některé vánoční a velikonoční zvyky</li> </ul>	roční období čas,rok,měsíc,týden,... minulost,současnost

## 2. ročník

2 týdně, P

## 2. ročník

## 1. Škola, bydliště a jeho okolí

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- popíše nejbližší okolí školy(významné budovy, kult.zařízení,...)</li> <li>-popisuje cestu do důležitých částí obce</li> <li>-orientuje se v nejbližším okolí svého bydliště, v síti obchodů a služeb</li> <li>- komunikuje v obchodě</li> <li>- charakterizuje některé kulturní a historické památky,pověsti, či báje spojené s místem, kde žije,pojmenuje některé rodáky</li> <li>- má základní znalosti o sobě, rodině, lidské společnosti,zvycích a o práci lidí</li> <li>- rozřídí některé přírodniny podle určitých znaků</li> <li>- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, v případě potřeby požádá o pomoc, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek, zná čísla tísňových linek</li> <li>- reaguje na pokyny dospělých při mimořádných událostech</li> <li>- používá digitální technologie s uvědoměním si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání</li> <li>- dodržuje společná pravidla chování při práci s technologiemi</li> <li>- uvědomuje si rizika, která plynou ze zacházení s osobními údaji, předchází zveřejňování nevhodných informací o sobě a svém okolí</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>-škola, její prostředí a okolí</li> <li>-bydliště, jeho prostředí a okolí</li> <li>-domov, jeho prostředí a okolí</li> </ul>

## 2. Příroda, její proměny a znaky

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-má povědomí o významu život. prostředí pro člověka</li> <li>-rozlišuje a zná charakt. znaky-les, louka, potok, řeka</li> <li>-pojmenuje vybrané a běžně pěstované pokojové rostliny, chápe potřebu pravidelné péče o ně</li> <li>-rozlišuje stromy jehličnaté a listnaté</li> <li>-pojmenuje domácí čtyř.zvířata</li> <li>- pojmenuje některé živočichy chované pro radost a chápe potřebu pravidelné péče o ně</li> <li>-pojmenuje vybraná volně žijící zvířata a ptáky</li> <li>- jednoduše popíše stavbu těla savců a ptáků</li> <li>- jednoduše vysvětlí rozdílnost života u savců a ptáků</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>-příroda a její proměny,životní podmínky v přírodě</li> <li>-ohleduplné chování k přírodě a její ochrana</li> <li>-známé druhy pokojových rostlin,péče o ně</li> <li>-stromy jehličnaté a listnaté,běžně se vyskytující stromy</li> <li>-les, louka, potok, řeka-znaky</li> <li>-zvířata domácí</li> <li>-živočiškové chované pro radost-péče o ně</li> <li>-volně žijící zvířata a ptaci-základní druhy</li> </ul>

## 3. Člověk a jeho zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-předvidá, co může být v jeho okolí nebezpečné</li> <li>-objasní pojem denní režim, práce a odpočinek</li> <li>- uplatňuje základní hygienické návyky, projevuje vhodným chováním vztah ke zdraví</li> <li>- ošetří jednoduchý úraz</li> <li>- orientačně pozná pět smyslů</li> <li>- udržuje základní hygienu</li> <li>- používá digitální technologie s uvědoměním si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>-nemoc, druhy nemocí</li> <li>-úrazy,vybavení lékárničky</li> <li>- části lidského těla</li> <li>- smysly, hygiena,výživa</li> </ul>

## 4. Časová orientace

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-orientuje se v čase-kalendář. a škol. rok, týdny, dny, hodiny, minuty</li> <li>-rozlišuje minulost,přítomnost a budoucnost</li> <li>-objasní pojem denní režim, práce a odpočinek</li> <li>- popíše jednoduše roční období</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- orientace v čase</li> <li>-minulost, přítomnost</li> <li>-denní režim</li> <li>-roční období</li> <li>-kulturní památky</li> </ul>

## 2. ročník

## 5. Rodina, povolání, bezpečnost

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-zná základní pravidla slušného chování v rodině a ve společnosti, osvojí si základní (předpoklady)vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým</li> <li>-osvojí si základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých, uvědomuje si etnické odlišnosti</li> <li>- objasní vztahy:rodina-příbuzní</li> <li>- vysvětlí základní pravidla pro chodce</li> <li>-předvidá, co může být v jeho okolí nebezpečné</li> <li>- vysvětlí rozdílnosti mezi lidmi(pleť, jazyk, zvyky), respektuje etnické odlišnosti</li> <li>- pojmenuje některá povolání a jednoduše popsat jejich činnosti</li> <li>- má základní znalosti o sobě, rodině, lidské společnosti,zvycích a o práci lidí</li> <li>- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, v případě potřeby požádá o pomoc, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek, zná čísla tísňových linek</li> <li>- používá digitální technologie s uvědoměním si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání</li> <li>- uvědomuje si rizika, která plynou ze zacházení s osobními údaji, předchází zveřejňování nevhodných informací o sobě a svém okolí</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>-rodina</li> <li>-soužití lidí</li> <li>-chování lidí</li> <li>-povolání</li> <li>-bezpečnost</li> <li>-etnická tolerance</li> </ul>

## 3. ročník

2+1 týdně, P

## 1. Domov, krajina, kultura, památky

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-orientuje se v místě svého bydliště, v okolí školy a místní krajině</li> <li>-popíše základní údaje z historie a současnosti města</li> <li>-vysvětlí některé lidové a místní zvyky a tradice</li> <li>-orientuje se v plánu obce</li> <li>-vysvětlí, kde jsou významné památky a budovy</li> <li>-seznámí se s významnými osobnostmi a rodáky</li> <li>-podílí se na vytvoření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s počítačem, tabletem, interaktivní tabulí, mobilním telefonem apod. a pravidla dodržuje</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>-domov</li> <li>-škola</li> <li>-město-krajina,části města a jeho poloha v krajině</li> <li>-okolní obce</li> <li>-okolní krajina</li> <li>-regionální památky-současnost,minulost</li> </ul>

## 3. ročník

## 2. Látky, nerosty, horniny, půda, lidské výtvořy

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-pozoruje a rozlišuje některé vlastnosti a změny látek(barva, chuť, rozpustnost, hořlavost)</li> <li>-rozlišuje některé přírodniny, lidské výtvořy, suroviny</li> <li>-pomocí vhodných pomůcek změří délku, čas, hmotnost, objem, teplotu</li> <li>-orientuje se podle světových stran v krajině</li> <li>-popíše oběh vody v přírodě</li> <li>-vysvětlí pojem zvětrávání</li> <li>-vysvětlí pojem živelné pohromy a ekologické katastrofy, aplikuje základní pravidla chování při těchto situacích</li> <li>-uvědomuje si odpovědnost lidí za životní prostředí</li> <li>-změří čas, vzdálenost a teplotu s využitím digitálních technologií</li> </ul>	-vlastnosti látek, nerosty, horniny, půda, životní prostředí, přírodnina, surovina, lidský výtvoř, délka, čas, hmotnost, objem, teplota

## 3. Živočichové

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-definuje základní rozdělení živočichů-savci, ptáci, obojživelníci, ryby, hmyz</li> <li>-rozlišuje domácí a hospodář. zvířata</li> <li>-pozná volně žijící zvířata v určitých společenstvích(pole, louka, les)</li> </ul>	-savci, ptáci, obojživelníci, ryby, hmyz, domácí a hospodářská zvířata, zvířata volně žijící, rozmnožování, stavba těla, znaky života

## 4. Rostliny

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-pojmenovává části těla rostliny</li> <li>-rozliší vybrané druhy plodů ovoce a zeleniny</li> <li>-rozliší vybrané kvetoucí a neketoucí rostliny a dřeviny(na zahrádce, louce, v lese)</li> <li>-rozliší vybrané hospodářské a léčivé rostliny</li> <li>-pozná běžně se vyskytující jedlé a jedovaté houby a umí je pojmenovat</li> <li>-naplánuje pokus, s využitím digitálních technologií jej provede</li> <li>-zaznamená výsledky pokusu s využitím digitálních technologií</li> </ul>	-znaky života, potřeby, projevy života, stavba těla nejznám. druhů rostlin -ovoce, zelenina -kvetoucí a neketoucí rostliny -houby-jedlé, jedovaté -chování v člověka v přírodě -životní prostředí

## 5. Člověk

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-objasní základní životní podmínky, růst a vývoj člověka</li> <li>-popíše základní části kostry a důležité vnitřní orgány</li> <li>-vyjmenuje pět smyslů</li> <li>-aplikuje některé základní zásady poskytnutí první pomoci</li> <li>-rozpozná odlišnosti lidí různých ras</li> <li>-vysvětlí důležitost péče o své zdraví-pitný režim, pohybový režim, nemoc, zdravá strava, atd.</li> </ul>	-lidské tělo-části kostry, základní vnitřní orgány -smysly -životní podmínky -zdravá výživa -první pomoc-osobní bezpečí -etnické menšiny

## 3. ročník

## 6. Lidé a vztahy

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vysvětlí důležitost rodiny a hezkých vztahů uvnitř</li> <li>- uvědomuje si základní povinnosti a práva ve vztahu ke škole</li> <li>- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě</li> <li>- dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</li> <li>- prokáže prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky</li> <li>- využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů</li> <li>- reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- rodina-příbuzenské a mezigenerační vztahy,</li> <li>- práce fyzická a duševní</li> <li>- mezilidské vztahy</li> <li>- práva a povinnosti</li> <li>- spravedlnost</li> <li>- vlastnictví</li> </ul>

## 7. Člověk a čas

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- orientuje se v důležitých pravidlech pro chodce, dodržuje je a řídí se jimi</li> <li>- specifikuje vlastnosti látek</li> <li>- uvědomuje si současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života</li> <li>- vysvětlí státní svátky a významné dny</li> <li>- pozná základní dopravní značky, umí předcházet rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích</li> <li>- rozliší rizikové situace</li> <li>- povolá pomoc v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví</li> <li>- rozliší čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku</li> <li>- postupuje správně v případě ohrožení - pozná varovný signál, evakuaci, vysvětlí, co znamená zkouška sirén, popíše příčiny požáru a jejich prevenci, vysvětlí, co je integrovaný záchranný systém</li> <li>- změří čas, vzdálenost a teplotu s využitím digitálních technologií</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života</li> <li>Státní svátky a významné dny</li> <li>Orientace v čase, určuje čas a jednotky času</li> <li>Báje, mýty, pověsti - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj</li> </ul>

## 4. ročník

3+1 týdně, P

## 4. ročník

## 1. Naše vlast

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>vz - určí světové strany v přírodě i podle mapy</li> <li>vz - rozlišuje základní typy map, rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky</li> <li>vz - určí a vysvětlí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu</li> <li>vz - objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů</li> <li>vz - vyhledá typické regionální zvláštnosti osídlení a kultury a posoudí jejich význam</li> <li>vz - vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody a hospodářství a jednoduchým způsobem posoudí jejich význam</li> <li>vz - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou zdraví člověka poškozovat nebo podporovat</li> <li>vld - pracuje s časovými údaji</li> <li>vz- má představu o významu, práci a důležitosti armády ČR</li> <li>vz- rozpozná chování lidí, které nelze tolerovat a které porušuje základní lidská práva</li> <li>vz -používá peníze v běžných situacích, zkontrolovat cenu nákupu, vysvětlit , proč je dobré spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy</li> <li>vz -vysvětlí pojem základní lidská práva, protiprávní jednání, korupci, právní ochranu majetku, nárok na reklamaci</li> <li>vz - vysvětlí, co je to rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení - banka jako správce peněz.</li> <li>určí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině</li> <li>vz -rozlišuje a chápe pojmy domov, krajina, národ, chápe základy státního řízení a politického systému ČR</li> <li>přv - rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí své názory, připustí svůj omyl</li> <li>přv- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví</li> <li>odmítne nepřijemnou nebo rizikovou komunikaci v digitálním světě</li> <li>uvědomuje si rizika při dlouhotrvajícím využívání digitálních technologií</li> <li>na příkladu rozliší jednání v souladu s pravidly a jednání porušující pravidla v digitálním světě</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- prezident, poslanci, vláda, stát, státní symboly, státní svátky, památná místa</li> <li>-práce s mapou ( vysvětlivky, světové strany, globus, druhy map, měřítko, značky, barvy na mapě, vodstvo)</li> <li>- praktické využití map</li> <li>- jízdní řád</li> <li>- poloha ČR, historické země</li> <li>- sousední státy</li> <li>- významná města, jejich historie a současnost</li> <li>- počasí a podnebí</li> <li>-půdy a zemědělství</li> <li>- informativně průmysl</li> <li>- životní prostředí</li> </ul> <p><b>naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR</b></p>

## 2. Starší české dějiny

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>vld - využívá zjištěných údajů k pochopení vztahu mezi ději a jevy</li> <li>vld - orientuje se v minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik</li> <li>vld - srovnává, hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti</li> <li>vld - objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vybrané kapitoly ze starších dějin pravěk, Slované, Přemyslovci, Lucemburkové, Jan Hus a jeho doba, Jagellonci, Habsburkové)</li> <li>-regionální památky, báje , mýty, pověsti</li> <li>- proměny minulého života a porovnání se současností</li> <li>orientace v čase a časový řád</li> </ul>

## 4. ročník

## 3. Rozmanitost přírody

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>přv - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody</li> <li>přv - nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka</li> <li>přv - zkoumá základní společenstva</li> <li>přv - nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismu prostředí</li> <li>přv - porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech</li> <li>přv - prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy</li> <li>pozoruje základní projevy života organismů při terénní výuce s využitím digitálních technologií</li> <li>pozoruje základní projevy života organismů při výuce s využitím digitálních technologií</li> <li>uveče na příkladech možná nebezpečí, která jsou spojena se vstupem do online prostředí</li> <li>pozoruje základní projevy života organismů při výuce s využitím digitálních technologií</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>biotopy ČR (les , lidská obydlí, pole, louka, ve vodě a v jejím okolí)</li> <li>životní podmínky na Zemi</li> <li>rovnováha v přírodě, ochrana přírody</li> <li>neživá příroda (voda, vzduch , půda)</li> </ul>

## 5. ročník

3+1 týdně, P

## 1. Putování po ČR

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>viz - vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchými způsoby posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického</li> <li>viz - zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest, porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích</li> <li>viz - určí a vysvětlí polohu svého pobytu vzhledem ke krajině a státu</li> <li>viz- rozlišuje hlavní orgány státní moci a jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam</li> <li>přv - vyvodí si rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi: mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi</li> <li>přv- popíše stavbu těla, základní funkce a projevy člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce</li> <li>přv -orientuje se ve zdravém životním stylu, správné výživě, výběru a uchovávání potravin, pitném režimu</li> <li>přv - rozliší nejběžnější nemoci přenosné a nepřenositelné, definuje ochranu před infekcemi přenosnými krví, prevenci nemocí a úrazů, drobných poranění</li> <li>přv -vysvětlí, co znamená manželství, partnerství, rodičovství: sexuální výchova, etická stránka vztahů a sexuality</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Praha a její okolí</li> <li>jižní Čechy</li> <li>další regiony podle uvážení</li> </ul>

## 5. ročník

## 2. Putování po Evropě

Očekávané výstupy	Učivo
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- planeta Země</li> <li>- Evropa - poloha na Zemi</li> <li>- nížiny a hory v Evropě</li> <li>- vodstvo v Evropě</li> <li>- co musíme vědět o podnebí před cestou po Evropě- rostlinstvo a živočišstvo v Evropě</li> <li>- evropské státy a jejich hlavní města</li> <li>- sousední státy</li> <li>- Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování</li> </ul>

## 3. Novější české dějiny

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• vld - pracuje s časovými údaji</li> <li>• vld-využívá zjištěných údajů k pochopení vztahu mezi ději a jevy</li> <li>• vld-orientuje se v minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik</li> <li>• vld-srovnává, hodnotí, na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti</li> <li>• vld-objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- národní obrození</li> <li>- Rakousko - Uhersko</li> <li>- Habsburkové</li> <li>- Československo</li> <li>- ČR do současnosti</li> <li>- regionální památky, báje , mýty, pověsti</li> <li>- proměny minulého života a porovnání se současností</li> <li>- orientace v čase a časový řád</li> </ul>

## 4. Život ve vesmíru

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• přv - vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vesmír a Země</li> <li>- sluneční soustava</li> <li>- střídání dne a noci a ročních období</li> </ul>

## 5. Rozmanitost podmínek života na Zemi

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• přv - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly přizpůsobení organismů prostředí</li> <li>• přv - porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- počasí a podnebí</li> <li>-přizpůsobivost rostlin a živočichů životním podmínkám</li> <li>- vzájemné vztahy mezi organismy ( biotopy na Zemi )</li> <li>- ochrana životního prostředí</li> <li>- botanické a zoologické zahrady</li> </ul>

## 5. ročník

## 6. Člověk a jeho zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>přv - využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života</li> <li>přv - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po narození</li> <li>přv - účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob</li> <li>přv - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události</li> <li>přv - předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek</li> <li>přv - ošetří drobná poranění, rozpozná život ohrožující zranění a zajistí lékařskou pomoc</li> <li>přv - uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku</li> <li>- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</li> <li>•reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku</li> <li>•uvědomuje si své schopnosti a silné stránky, utváří své pozitivní sebehodnocení</li> <li>•těší se z radosti i úspěchu jiných, vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách</li> <li>•identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí</li> <li>•jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy</li> <li>•iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky, dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné reaguje asertivně</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- lidské tělo</li> <li>- partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy</li> <li>- péče o zdraví, zdravá výživa</li> <li>- návykové látky a zdraví</li> <li>- osobní bezpečí</li> <li>- situace hromadného ohrožení, přivolání pomoci</li> </ul>

## 7. Člověk a technika

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>přv - založí jednoduchý pokus a vyhodnotí výsledek jednoduchého pokusu</li> <li>pojmenuje rozdíly v komunikaci ve fyzickém a digitálním světě</li> <li>uvede na příkladu rozdíly mezi reálnou a digitální identitou</li> <li>uvede příklad informace, která může poškozovat druhou osobu</li> <li>zaznamená výsledky pozorování s využitím digitálních technologií</li> <li>využije digitální technologie k vyhledání informací o vybraném organismu</li> <li>uvede, které údaje o sobě může zveřejnit a své tvrzení zdůvodní</li> <li>vyhledá svou digitální stopu a porovná ji s jinou digitální stopou (např. známé osobnosti, spolužáka)</li> <li>uvědomuje si, že zveřejněné informace lze jen obtížně odstranit</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- informativně a hlavně prakticky jednoduché stroje</li> <li>- bezpečnost při kontaktu s elektřinou</li> </ul>

## 5.4 Informatika

## 5.4.1 Informatika

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
			1	1
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	1	1	1	

### Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast **Informatika** se zaměřuje především na rozvoj inforatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají inforatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují inforatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení inforatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním inforatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

### 4. ročník

1 týdně, P

## 4. ročník

## 1. ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM

<b>Očekávané výstupy</b> <b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie</li> <li>respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem a postupuje poučeně v případě jejich závady</li> <li>chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím</li> </ul>	<b>Učivo</b> základní pojmy informační činnosti – informace, informační zdroje, informační instituce struktura funkce a popis počítače a přídatných zařízení operační systémy a jejich základní funkce seznamění s formáty souborů (doc, gif) multimediální využití počítače jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardwarem a softwarem zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky
--	---

## 2. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

<b>Očekávané výstupy</b> <b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout, vyslovuje odpovědi na základě dat</li> <li>popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji</li> <li>vyčte informace z daného modelu</li> </ul>	<b>Učivo</b> data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka
--	--

## 3. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

<b>Očekávané výstupy</b> <b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů</li> <li>popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení</li> <li>v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy</li> <li>ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu</li> </ul>	<b>Učivo</b> <b>řešení problému krokováním:</b> postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci <b>programování:</b> experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu <b>kontrola řešení:</b> porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem úvod do programovacího jazyka Scratch
---	---

## 4. INFORMAČNÍ SYSTÉMY

<b>Očekávané výstupy</b> <b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi</li> <li>pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data</li> </ul>	<b>Učivo</b> <b>systémy:</b> skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi <b>práce se strukturovanými daty:</b> shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslování a nečíslování seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu
--	--

## 5. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

<b>Očekávané výstupy</b> <b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu</li> <li>propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí</li> <li> dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi</li> </ul>	<b>Učivo</b> <b>hardware a software:</b> digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spuštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů <b>počítačové sítě:</b> propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat <b>bezpečnost:</b> pravidla bezpečné práce s digitálními zařízeními; uživatelské účty, hesla
--	---

## 5. ročník

1 týdně, P

### 1. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout, vyslovuje odpovědi na základě dat</li> <li>• popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji</li> <li>• vyčte informace z daného modelu</li> </ul>	data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka

### 2. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů</li> <li>• popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení</li> <li>• v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy</li> <li>• ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu</li> </ul>	<b>řešení problému krokováním:</b> postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci <b>programování:</b> experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu <b>kontrola řešení:</b> porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem

### 3. INFORMAČNÍ SYSTÉMY

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi</li> <li>• pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data</li> </ul>	<b>systémy:</b> skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi <b>práce se strukturovanými daty:</b> shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslování a nečíslování seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu

### 4. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu</li> <li>• propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí</li> <li>• dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi</li> </ul>	základy informačních systémů <b>hardware a software:</b> digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů <b>počítačové sítě:</b> propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat <b>bezpečnost:</b> pravidla bezpečné práce s digitálními zařízeními; uživatelské účty, hesla

## 6. ročník

1 týdně, P

### 1. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat</li> <li>navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení</li> <li>vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situacimodeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůjnavržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vyberevhodnější, svou volbu zdůvodní</li> <li>zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji</li> </ul>	<p><b>data, informace:</b> získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat</p> <p><b>kódování a přenos dat:</b> různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastností; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity</p> <p><b>modelování:</b> schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy</p>

### 2. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen</li> <li>rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení</li> <li>vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému</li> <li>v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné</li> <li>ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</li> </ul>	<p><b>algoritmizace:</b> dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu</p> <p><b>programování:</b> nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné</p> <p><b>kontrola:</b> ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu</p> <p><b>tvorba digitálního obsahu:</b> tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora</p>

### 3. INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů</li> </ul>	<p><b>systémy:</b> skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi</p> <p><b>práce se strukturovanými daty:</b> shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu</p>

## 6. ročník

## 4. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

<p><b>Očekávané výstupy</b></p> <p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě</li> <li>ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos</li> <li>vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky</li> <li>poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače</li> <li>dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení</li> </ul>	<p><b>Učivo</b></p> <p><b>hardware a software:</b> digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů</p> <p><b>počítačové sítě:</b> propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat</p> <p><b>bezpečnost:</b> pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla</p>
---	---

## 7. ročník

1 týdně, P

## 1. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

<p><b>Očekávané výstupy</b></p> <p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat</li> <li>navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení</li> <li>vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní</li> <li>zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji</li> </ul>	<p><b>Učivo</b></p> <p><b>data, informace:</b> získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat</p> <p><b>kódování a přenos dat:</b> různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity</p> <p><b>modelování:</b> schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy</p>
---	---

## 2. ALGORTMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

<p><b>Očekávané výstupy</b></p> <p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen</li> <li>rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení</li> <li>vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému</li> <li>v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné</li> <li>ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</li> </ul>	<p><b>Učivo</b></p> <p><b>algoritmizace:</b> dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu</p> <p><b>programování:</b> nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné</p> <p><b>kontrola:</b> ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu</p> <p><b>tvorba digitálního obsahu:</b> tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora</p>
---	---

## 7. ročník

## 3. INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů</li> </ul>	<b>informační systémy:</b> informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti <b>návrh a tvorba evidence dat:</b> formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel <b>hromadné zpracování dat:</b> velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislosti

## 4. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě</li> <li>ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos</li> <li>vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky</li> <li>poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače</li> <li>dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení</li> <li>pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava</li> <li>propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení</li> <li>ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením</li> </ul>	<b>hardware a software:</b> digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů <b>počítačové sítě:</b> propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat <b>bezpečnost:</b> pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla

## 8. ročník

1 týdně, P

## 1. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat</li> <li>navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení</li> <li>vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situacimodeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůjnavržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vyberevhodnější, svou volbu zdůvodní</li> <li>zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji</li> </ul>	<b>data, informace:</b> získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat <b>kódování a přenos dat:</b> různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity <b>modelování:</b> schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy

## 2. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

<p><b>Očekávané výstupy</b></p> <p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen</li> <li>rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení</li> <li>nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat</li> <li>vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat</li> <li>sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu</li> </ul>	<p><b>Učivo</b></p> <p><b>algoritmizace:</b> dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu</p> <p><b>programování:</b> nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné</p> <p><b>kontrola:</b> ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu</p> <p><b>tvorba digitálního obsahu:</b> tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora</p>
--	---

## 3. INFORMAČNÍ SYSTÉMY

<p><b>Očekávané výstupy</b></p> <p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů</li> </ul>	<p><b>Učivo</b></p> <p><b>informační systémy:</b> informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti</p> <p><b>návrh a tvorba evidence dat:</b> formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel</p> <p><b>hromadné zpracování dat:</b> velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí</p>
---	--

## 4. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

<p><b>Očekávané výstupy</b></p> <p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě</li> <li>ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos</li> <li>vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky</li> <li>poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače</li> <li>dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení</li> </ul>	<p><b>Učivo</b></p> <p><b>hardware a software:</b> digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů</p> <p><b>počítačové sítě:</b> propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat</p> <p><b>bezpečnost:</b> pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla</p> <p>typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu, zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall. Výuka pokračuje ovládáním programu Scratch na práci s programovacími stavebnicemi.</p>
---	---

## 9. ročník

1 týdně, P

## 9. ročník

## 1. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

<b>Očekávané výstupy</b> <b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat</li> <li>navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení</li> <li>vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situacimodeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůjnavržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vyberevhodnější, svou volbu zdůvodní</li> <li>zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji</li> </ul>	<b>Učivo</b> <b>data, informace:</b> získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat <b>kódování a přenos dat:</b> různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity <b>modelování:</b> schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy
---	--

## 2. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

<b>Očekávané výstupy</b> <b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen</li> <li>rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení</li> <li>vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému</li> <li>v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné</li> <li>ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</li> </ul>	<b>Učivo</b> přechod do programu Python <b>algoritmizace:</b> dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu <b>programování:</b> nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné <b>kontrola:</b> ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu <b>tvorba digitálního obsahu:</b> tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora
---	--

## 3. INFORMAČNÍ SYSTÉMY

<b>Očekávané výstupy</b> <b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů</li> </ul>	<b>Učivo</b> <b>informační systémy:</b> informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti <b>návrh a tvorba evidence dat:</b> formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel <b>hromadné zpracování dat:</b> velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí
--	---

## 4. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

<b>Očekávané výstupy</b> <b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě</li> <li>ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos</li> <li>vybírám nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky</li> <li>poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače</li> <li>dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení</li> </ul>	<b>Učivo</b> <b>hardware a software:</b> digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spuštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů <b>počítačové sítě:</b> propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat <b>bezpečnost:</b> pravidla bezpečné práce s digitálními zařízeními; uživatelské účty, hesla specifická témata jako je bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat. V oblasti programování je rozšířeno na přechod do programu Python.
---	--

## 5.5 Jazyk a jazyková komunikace

## 5.5.1 Český jazyk a literární výchova

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
7+1	7+2	7+2	7	7
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
4+1	4	4+1	3+2	

### Charakteristika předmětu

Charakteristika vzdělávacího oboru

Obsahové, časové a organizační vymezení

o vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání v časové dotaci dle tohoto učebního plánu

o výuka probíhá v klasické třídě; při počtu žáků větším než 25 se třída na výuku dělí na 2 skupiny v 1 hodině týdně; při aktivitách mimo školu jsou skupiny naplňovány s ohledem na zajištění BOZ

o výuka probíhá v kmenových třídách, případně v multimediálních učebnách, školním studijním a informačním centru, knihovnách apod.

o vzdělávací obsah předmětu Český jazyk a literární výchova má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek:

komunikační a slohová výchova

(psaní na 1. stupni je součástí komunikační a slohové výchovy, realizuje se zpravidla v menších časových celcích, než je vyučovací hodina)

jazyková výchova

literární výchova

Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V komunikační a slohové výchově se rozvíjí komunikační schopnosti žáků, jejich tvořivost a fantazie. Žáci se učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním texty přiměřené jejich věku, kultivovaně psát, analyticky a kriticky posuzovat přečtený či slyšený text. Učí se zodpovědně rozhodovat a vyjádřit správné postoje v různých komunikačních situacích. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu i jazykové prostředky použité v určitém slohovém útvaru.

V jazykové výchově si žáci osvojují mateřský jazyk tak, aby se stával nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání. Žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojení spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Cílem je naučit žáky jasně, přehledně a srozumitelně se vyjadřovat ústně i písemně, komunikovat s okolním světem. Žáci jsou vedeni ke kladnému vztahu k mateřskému jazyku, učí se jej nejen znát, ale i milovat. Ve vybraných třídách se začíná vyučovat čtení metodou "Sfumato - splývavé čtení" a psaní metodou "Comenia script".

Cílem literární výchovy je rozvíjení citů žáka, pochopení mezilidských vztahů, rozpoznání dobra a zla, rozvoj estetického citění, podněcování žáků k četbě (aby jí dali přednost před televizními programy, videokazetami a počítačovými hrami). Prostřednictvím četby žáci poznávají základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti, kvalitní text od nekvalitního. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky a schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život. V rámci rozvoje čtenářské gramotnosti zařazujeme do výuky čtenářské dílny.

o Obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literární výchova reflektuje požadavky na realizaci průřezových

témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova. Ve vzdělávacím předmětu Český jazyk a literatura na 1. stupni případně upravíme počet hodin v každém ročníku tak, aby vznikly dvě disponibilní hodiny podle potřeby žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními.

## Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
  - vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
  - vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
  - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
  - samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
  - poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- Kompetence k řešení problémů
  - vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
  - vnímá nejruznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
  - samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
  - ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
  - kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- Kompetence komunikativní
  - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
  - naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
  - rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
  - využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  - využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- Kompetence sociální a personální
  - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
  - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- **Kompetence občanské**
  - respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
  - chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
  - rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
  - respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
  - chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
- **Kompetence pracovní**
  - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
  - přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
  - využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
  - orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení
- **Kompetence digitální**
  - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
  - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
  - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
  - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
  - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
  - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

## Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- **Kompetence k učení**  
*Zařazujeme skupinovou práci a vedeme tým žáky k tomu, aby se aktivně zapojili všichni do výuky - do společné práce. V rámci rozvíjení čtenářské gramotnosti vedeme žáky ke čtení s porozuměním, práci s textem. Pravidelně zařazujeme čtenářské dílny do hodin literatury. Vedeme žáky k sebehodnocení. Vedeme žáky k užívání různých informačních zdrojů, např. práci s Pravidly českého pravopisu, s jazykovými slovníky a příručkami, k vyhledávání informací na internetu*

- **Kompetence k řešení problémů**  
*Do hodin zařazujeme práci s pravidly českého pravopisu. Zařazujeme často skupinové práce, při nichž žáci sami nacházejí řešení různých problémů (sami nalézají a pojmenovávají některá jazyková pravidla), vedeme je tím k nalézání problému, jeho řešení, obhajobě vlastního řešení a názoru a k dalším komunikačním dovednostem.*
- **Kompetence komunikativní**  
*Učitel zařazuje do výuky diskusi, žáci si zformulují pravidla pro diskusi, kterými se budou řídit, a vyhodnocují, jak se jim je daří dodržovat. Do hodin literatury zařazujeme čtenářské referáty, mluvní cvičení a tím vedeme žáky k plynulému a souvislému vyjádření vlastních myšlenek. Dbáme na správnou intonaci. Vedeme žáky ke správné komunikaci ústní i písemné, zařazujeme drobná slohová cvičení, která žáci prezentují písemně i ústně. Vedeme žáky k tomu, aby pro tvorbu a následně prezentace prací podle svého komunikačního záměru sami vybírali různé komunikační zdroje a zdroje informací.*
- **Kompetence sociální a personální**  
*Vedeme žáky k efektivní práci ve skupinách, k obhajobě vlastních názorů, k toleranci odlišného názoru. Zadáváním samostatných a skupinových prací vede učitel žáky k tomu, aby sami rozvrhli zadanou práci a vytvářeli si časový harmonogram.*
- **Kompetence občanské**  
*Se žáky navštěvujeme kulturní zařízení, vedeme je k respektování práv druhých. Do hodin literatury zařazujeme témata a aktivity etické výchovy, vedeme žáky k poznávání citů a pocitů svých i ostatních, ke vzájemnému respektu. Seznamujeme žáky s různými literárními díly, v 9. ročníku organizujeme projektový den regionální literatury.*
- **Kompetence pracovní**  
*Vedeme žáky ke zdravému sebevědomí, vedeme je k odvádění kvalitní práce. Společně se žáky tvoříme pravidla společné práce, vedeme je k časovému rozvržení zadaných úkolů. Vedeme žáky k hodnocení skupinové práce a k sebehodnocení, aby odhalovali svoje klady a zápory při práci.*

## 1. ročník

7+1 týdně, P

### 1. Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</li> <li>• v krátkých mluvených projevech a čtených textech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči a čtení</li> <li>• zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním</li> <li>• zvládá základní komunikační pravidla</li> <li>• píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev.</li> <li>• před zahájením práce s digitálními technologiemi si připraví své pracovní místo s pomocí učitele</li> <li>• správně drží tělo při práci s digitálními technologiemi</li> <li>• po dokončení práce s digitálními technologiemi provede relaxační protahovací cviky pod vedením učitele</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- řečová a dechová cvičení</li> <li>- tvorba a prezentace vlastního textu</li> <li>- naslouchání</li> <li>- praktické čtení</li> <li>- technika čtení</li> <li>- pravidla hygieny psaní</li> <li>- opis, přepis, diktát</li> <li>- pozdrav, omluva</li> <li>- adresa</li> </ul>

## 1. ročník

## 2. Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.</li> </ul>	pravidla hygieny psaní opis, přepis, diktát sluchové rozlišení hlásek krátké a dlouhé samohlásky, dvojhásky čtení písmen, slabik, slov a vět

## 3. Literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku.</li> <li>pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností</li> <li>vyjadřuje své pocity z přečteného textu.</li> </ul>	básničky, říkadla a rozpočítadla poslech vyprávění literární texty výtvarné vyjádření

## Aktivity, pomůcky, soutěže

## Aktivity

- Exkurze Školní knihovna

## 2. ročník

7+2 týdně, P

## 1. Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru</li> <li>volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích</li> <li>píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení</li> <li>seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh</li> <li>píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev</li> <li>využívá výukové portály k domácí přípravě a při školní práci - rozlišuje obrázkové symboly, rozumí jejich významu – značky, piktogramy, šípky</li> <li>napiše krátký vzkaz pomocí klávesnice</li> </ul>	naslouchání modelové situace s dialogy zdvořilostní pravidla činnosti hry tvorby vlastních textů úprava textu vyprávění podle obrázkové osnovy automatizace psacího pohybu odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu

## 2. ročník

## 2. Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích</li> <li>• porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost</li> <li>• rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky</li> <li>• odůvodňuje a píše správně: i,í/y,ý po tvrdých a měkkých souhláskách</li> <li>• odůvodňuje a píše správně slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě; slova s ú/ů; s párovou souhláskou na konci slov. velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování</li> </ul>	slova a pojmy význam slov druhy vět modulace souvislé řeči grafická úprava věty hlásky tvrdé a měkké souhlásky abeceda slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě slova s ú/ů slova s párovou souhláskou na konci slov velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

## 3. Literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení</li> <li>• seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh</li> <li>• rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky</li> <li>• čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku</li> <li>• pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností</li> <li>• vyjadřuje své pocity z přečteného textu</li> </ul>	básničky, říkadla, rozpočítadla poslech vyprávění literární texty výtvarné vyjádření

## Aktivity, pomůcky, soutěže

## Aktivity

- Exkurze Městská knihovna

## Soutěže

- Recitační soutěž

## 3. ročník

7+2 týdně, P

## 1. Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti</li> <li>• - pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost</li> <li>• - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev</li> <li>• - píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev</li> <li>• před zahájením práce s digitálními technologiemi si samostatně připraví své pracovní místo</li> </ul>	umělecké, populární a naukové texty důraz na upevňování čtenářských dovedností a návyků přirozená intonace slovní přízvuk řečnická cvičení souvislé jazykové projevy jednoduchá osnova rozlišování cílové skupiny posluchačů automatizace psacího projevu odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu

## 3. ročník

## 2. Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost</li> <li>- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná</li> <li>- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru</li> <li>- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves</li> <li>- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy</li> <li>- odůvodňuje a píše správně: i, í/y, ý po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech</li> <li>- odůvodňuje a správně píše slova s párovou souhláskou uprostřed slov</li> <li>- odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech, dě, tě, ně ú/ě, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování</li> <li>- dodrží vymezený čas určený pro práci s digitálními technologiemi</li> </ul>	<p>slova nadřazená, podřazená, souřadná a slova opačného významu slova příbuzná ohebné a neohebné slovní druhy souvislý plynulý projev význam slov spisovná, hovorová, vulgární slova slovesa „být“ a „mít“ pádové otázky věta a souvětí spojky a jejich funkce spojovací výrazy obojetné souhlásky vyjmenovaná slova párové souhlásky uprostřed slov časování sloves</p>

## 3. Literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev</li> <li>- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku</li> <li>- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností</li> <li>- vyjadřuje své pocity z přečteného textu</li> <li>- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění</li> </ul>	<p>básničky, říkadla, rozpočítadla poslech vyprávění literární texty výtvarné vyjádření základy literární teorie - poezie (báseň, rým, sloka, přenes) a próza (pohádka, povídka, postava, děj, prostředí)</p>

## Aktivity, pomůcky, soutěže

## Soutěže

- Recitační soutěž

## 4. ročník

7 týdně, P

## 4. ročník

## 1. Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení</li> <li>reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta</li> <li>vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku</li> <li>rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku</li> <li>sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti</li> <li>porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová</li> <li>rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary</li> <li>přečte s porozuměním elektronický text přiměřeného rozsahu</li> <li>napiše SMS, vhodně využije emotikony</li> <li>porozumí významu piktogramu</li> <li>dodržuje pravidla bezpečnosti při elektronické komunikaci</li> <li>využívá klíčová slova k vyhledávání informací</li> </ul>	<p>převzatá sdělení vlastní vytvořená žakovská sdělení orientace v textu praktická čtení věcné čtení vystižení jádra sdělení orientace v naučných textech přiměřených věku základní techniky mluveného projevu základní techniky efektivní komunikace umělecké a mediální texty žakovské texty, žakovské prezentace spisovná, hovorová a nespisovná mluva vyprávění vycházející z práce s učivem v jazykové výchově - např. užití zájmen, číslovek pravidla sestavování osnovy členění příběhu</p>

## 2. Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová</li> <li>rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku</li> <li>určuje slovní druhy plnovýznamových slov</li> <li>plnovýznamová slova využívá v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu i písemném projevu</li> <li>rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary</li> <li>vyhledá základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty</li> <li>píše správně <i>i/y</i> ve slovech po obojetných souhláskách</li> <li>odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí</li> </ul>	<p>význam slov, slova jednovýznamová a mnohovýznamová, slova opačného a stejného významu stavba slova předpony slova s bje,bě, vje, vě, mě, mně slovní druhy skloňování podstatných jmen časování sloves mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves (osoba, číslo, čas) spisovné tvary slov v psaném a mluveném projevu práce s větou vyjmenovaná slova</p> <p>hledání a dotváření slov příbuzných výstavba věty, základní větné členy věta jednoduchá a souvětí smysluplné uspořádání vět jednoduchých do vět</p>

## 3. Literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je</li> <li>rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů</li> <li>projevuje somatické dovednosti a kombinuje je za účelem vyjádření vnitřních stavů a emocí vlastních i určitých postav.</li> </ul>	<p>zážitkové čtení a naslouchání nalézání příčin věcí a porozumění jim druhy a žánry dětské literatury literatura umělecká a věcná literatura v proměnách času lidová slovesnost psychosomatické dovednosti (práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace), relaxace</p>

## Aktivity, pomůcky, soutěže

## Aktivity

- Exkurze Městská knihovna

## Soutěže

- Recitační soutěž

## 5. ročník

## 5. ročník

7 týdně, P

## 1. Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• čte s porozuměním přiměřeně náročné umělecké, naučné a mediální texty, přečte s porozuměním elektronický text přiměřeného rozsahu</li> <li>• - rozliší podstatné a vedlejší informace v textu vhodné pro daný věk</li> <li>• - podstatné informace zaznamená písemnou formou</li> <li>• - rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě</li> <li>• - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru</li> <li>• - píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry</li> <li>• - plnovýznamová slova využívá v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu i písemném projevu</li> <li>• - užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje</li> <li>• přečte s porozuměním elektronický text přiměřeného rozsahu</li> <li>• využívá orientační prvky v textu</li> <li>• vyhledá informace ve slovnících, dětských encyklopediích a doporučených online zdrojích</li> <li>• porovná informace ze dvou zdrojů</li> <li>• rozhodne, které informace v textu jsou pro smysl textu podstatné a nepodstatné</li> <li>• využije pro záznam a porovnání informací digitální technologie (např. myšlenková mapa, textové zpracování, tabulka)</li> <li>• vhodně se zapojí do elektronické komunikace, udržuje ji a ukončí ji</li> <li>• napíše e-mail</li> <li>• vyplní elektronickou přihlášku do školního kroužku</li> </ul>	<p>umělecké, naučné i mediální texty vědomé hlasité a tiché čtení naučné texty - učebnice, encyklopedie, mediální texty, vlastní tvorba, internetové zdroje vyhledávání klíčových slov, pozorné vnímání podrobností a hledání jejich významu v celku reklamní texty obrazová reklama porovnávání názoru, tolerance řešení konfliktních situací základy techniky mluveného projevu efektivní komunikace simulování reálné situace členění vět, frázování, síla a barva hlasu technika psaní (přehledný, čitelný a upravený text) nabídka žánrů písemného projevu orientace ve stavbě textu členění na odstavce</p>

## 2. Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• - rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku</li> <li>• - plnovýznamová slova využívá v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu i písemném projevu</li> <li>• - užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje</li> <li>• - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu</li> </ul>	<p>stavba slova, slova příbuzná přídavná jména tvrdá a měkká, přivlastňovací zájmeno já (mě - mně) - rozšiřující různé spojovací výrazy spojení logická a nelogická shoda podmětu s přísudkem několikanásobný podmět nevyjádřený podmět přímá řeč - pouze v ústním projevu</p>

## 5. ročník

## 3. Literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- projevuje somatické dovednosti a kombinuje je za účelem vyjádření vnitřních stavů a emocí vlastních i určité postavy</li> <li>- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma</li> <li>- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy</li> <li>- pracuje ve skupině na vytvoření menšího inscenačního tvaru a využívá přitom různých výrazových prostředků, prezentuje inscenační tvar před spolužáky a na základě sebereflexe a reflexe spolužáků a učitele na něm dále pracuje, sleduje a hodnotí prezentace</li> <li>- čte s porozuměním, rozumí obsahu přečteného textu</li> <li>- provede jednoduchý rozbor textu, vyhledá hlavní postavy, zpracuje jednoduchý popis</li> </ul>	psychosomatické dovednosti (práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace), relaxace tvořivé činnosti s literárním textem - volná reprodukce dramatizace textu ilustrace k přečtenému textu vystižení děje vlastní tvorba na libovolné téma literární pojmy přirovnání, básnické výrazy, přenesené výrazy, zastaralé výrazy verš, rým dramatická situace příběh řazení situací v časové posloupnosti prožívání, vnímání vlastního i cizího prožitku

## Aktivity, pomůcky, soutěže

## Soutěže

- Recitační soutěž

## 6. ročník

4+1 týdně, P

## 1. Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</li> <li>- využívá základy studijního čtení - vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu</li> <li>- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně využívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</li> <li>- komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci</li> </ul>	vypravování popis (předmětu, pracovního postupu, osoby) výpisky, výtah soukromý dopis

## 6. ročník

## 2. Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>pracuje se základními jazykovými příručkami</li> <li>v písemném projevu zvládá základy pravopisu lexikálního, morfologického, slovtvorného a syntaktického</li> <li>rozdělí jména obecná a vlastní, zvládá pravopis vlastních jmen</li> <li>rozdělí vrstvy slovní zásoby</li> <li>rozdělí slovní druhy</li> <li>určuje mluvnické kategorie</li> <li>pozná podmět a přísudek</li> </ul>	<p>Obecné výklady o jazyce: Jazyk národní a mateřský Rozvrstvení národního jazyka (jazyk spisovný a nespisovný, slang, argot, nářečí) Jazykové příručky Zásady spisovné výslovnosti Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>slovní druhy - opakování</li> <li>slovní druhy ohebné, mluvnické významy a tvary slov</li> <li>pravopis morfologický (koncovky podstatných a přídavných jmen, tvary jmen)</li> <li>jména obecná a vlastní</li> </ul> <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>podmět a přísudek</li> <li>shoda přísudku s jednoduchým i několikanásobným podmětem</li> <li>informativně rozvíjející větné členy</li> </ul> <p>Pravopis lexikální a morfologický (pravopis vyjmenovaných slov/ bje, vje - bé, pé, vě / mě, mně/ zdvojené souhlásky /předpony s, z, vz /</p>

## 3. Literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>jednoduše popíše strukturu a myšlenku liter. díla</li> <li>formuluje dojmy z uměleckého zážitku</li> <li>tvoří vlastní literární text</li> <li>porovnává různá ztvárnění námětů</li> <li>poznává život a dílo významných evropských i světových autorů</li> </ul>	<p>Literární útvary: pohádka, báje, pověst, bajka Literární pojmy: lidová slovesnost, téma, literární hrdina, poezie, próza, umělecké prostředky (metafora, personifikace, přirovnání, alegorie)</p>

## Aktivity, pomůcky, soutěže

## Soutěže

- Recitační soutěž

## 7. ročník

4 týdně, P

## 1. Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně využívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</li> <li>v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně využívá verbálních, nonverbálních a paralingválních prostředků řeči</li> <li>rozdělí subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru</li> <li>nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva</li> <li>spolupracuje i v obtížných sociálních situacích</li> </ul>	<p>úřední dopis žádost objednávka referát popis uměleckého díla líčení charakteristika</p>

## 7. ročník

## 2. Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>vyhledá základní a rozvíjející větné členy a určí jejich druh</li> <li>správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</li> <li>tvoří slova odvozováním a skládáním a zkracováním</li> <li>rozdělí různé významy slov</li> <li>v písemném projevu zvládá základy pravopisu lexikálního, morfologického, slovtvorného a syntaktického</li> <li>rozdělí větu jednoduchou a souvětí</li> <li>rozdělí věty podle postoje mluvčího</li> <li>uvědomuje si vztah mezi větným členem a vedlejší větou</li> </ul>	<p>Významy slov (synonyma, homonyma, antonyma, slova jednoznačná a mnohoznačná, sousloví, rčení, slova citově zabarvená, slova odborná) Obohacování slovní zásoby Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>neohebné slovní druhy</li> <li>slovesa (mluvnické významy, slovesný rod)</li> <li>jména obecná a vlastní</li> <li>pravopis psaní vlastních jmen</li> </ul> <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>věta jednočlenná, dvojčlenná, větný ekvivalent</li> <li>druhy podmětu a přísudku</li> <li>rozvíjející větné členy (předmět, přívlastek shodný a neshodný, příslovecné určení, doplněk)</li> <li>přístavek</li> <li>transformace vět a větných členů, informativně druhy vedlejších vět</li> <li>věta jednoduchá, souvětí</li> </ul> <p>Pravopis lexikální, morfologický a skladební</p>

## 3. Literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>jednoduše popíše jazyk, strukturu a myšlenku liter. díla</li> <li>formuluje dojmy z uměleckého zážitku</li> <li>tvoří vlastní literární text</li> <li>vyhledává informace v různých informačních zdrojích</li> <li>rozdělí příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování</li> <li>poznává život a dílo významných evropských i světových autorů</li> </ul>	<p>Literární útvary * balada, romance, legenda, kronika, cestopis, román, povídka Literární pojmy * populárně naučná literatura, sci-fi, lyrika, epika, umělecké prostředky (metonymie, epiteton)</p> <p><b>Karel Jaromír Erben, Božena Němcová, Karel Čapek v rámci cestopisu, Jan Neruda v rámci Povídek malostranských</b></p>

## Aktivity, pomůcky, soutěže

## Soutěže

- Recitační soutěž

## 8. ročník

4+1 týdně, P

## 8. ročník

## 1. Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu</li> <li>rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru</li> <li>analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu</li> <li>aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy</li> <li>odliší v různých informačních zdrojích fakta od názorů a hodnocení</li> <li>ověří informace ve zdrojích formou otázek a porovnáním s jinými informačními zdroji</li> <li>odliší v různých informačních zdrojích objektivní a subjektivní sdělení</li> <li>určí komunikační záměr autora v různých komunikátech odborného nebo publicistického slohu, včetně stylově nevyhraněných nebo hybridních sdělení na sociálních sítích, blozích a jiných platformách na internetu</li> </ul>	líčení charakteristika úvaha diskuse vypravování

## 2. Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>orientuje se v základech syntaktického pravopisu</li> <li>rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití</li> <li>rozliší archaismy a historismy</li> <li>stručně objasní počátky a vývoj českého jazyka</li> <li>v písemném projevu zvládá základy pravopisu lexikálního, morfologického, slovtvorného a syntaktického</li> <li>rozliší větu hlavní a vedlejší</li> <li>určí druhy vedlejších vět</li> <li>odliší v komunikaci dialektu, sociolektu, zejména slang a také mluvu současné mládeže, a to včetně prostředí diskusních fór, počítačových her nebo sociálních sítí</li> </ul>	Vývoj českého jazyka (historický vývoj češtiny, historismy, archaismy) Národní jazyk: využití útvarů národního jazyka, zejména dialektů a sociolektů, v souvislosti s komunikační situací a komunikačním záměrem Obecná čeština, nářečí - prohloubení Slovanské jazyky Skladba <ul style="list-style-type: none"> <li>souvětí podřadné (druhy vedlejších vět)</li> <li>syntaktický pravopis (čárka ve větě jednoduché i v souvětí, přívlástek těsný, volný, postupně rozvíjející, několikanásobný, shoda přísudku s podmětem a doplňkem)               <ul style="list-style-type: none"> <li>informativně významový poměr mezi složkami několikanásobného větného členu a mezi souřadně spojenými vedlejšími větami</li> </ul> </li> </ul> Slovesný vid Procvičování pravopisu lexikálního, slovtvorného a morfologického

## 3. Literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>rozlišuje základní druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</li> <li>formuluje dojmy z uměleckého zážitku</li> <li>vyhledává informace v různých informačních zdrojích</li> <li>poznává život a dílo významných evropských i světových autorů</li> </ul>	Literární útvary: epigram, povídka, román, fejeton Literární směry: romantismus, realismus, moderní básnické směry Literární pojmy: literatura faktu, drama, verš, satira, epigram, lyrika, epika Karel Hynek Mácha, Karel Havlíček Borovský, Jan Neruda, Alois Jirásek F. Šrámek, J. Hašek (možno probrat v kontextu 1. světové války na začátku 9. ročníku)

## Aktivity, pomůcky, soutěže

## Soutěže

- Recitační soutěž
- Olympiáda v českém jazyce

**9. ročník**

3+2 týdně, P

**1. Komunikační a slohová výchova**

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>rozlišuje specifika mediálních jazykových prostředků</li> <li>odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji</li> <li>rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj</li> <li>uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování</li> <li>využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</li> <li>spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova</li> <li>využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</li> <li>rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí</li> <li>v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí</li> <li>respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí</li> <li>rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory</li> <li>je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení</li> <li>analyzuje etické aspekty různých životních situací</li> <li>se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů</li> <li>rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru</li> <li>změní své uvolněně nespisovné vyjadřování v řeč kultivovanou, se stylově neutrálními a společensky přijatelnými výrazy a s uspořádanou stavbou výpovědí, když se obrací k osobě váženější a v situacích formálních</li> <li>v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči</li> <li>zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu</li> <li>odhalí manipulaci v reklamě či propagandě v informačních zdrojích, zejména v publicistickém stylu</li> <li>nalezne konkrétní postup, jímž autor reklamy či jiného publicistického sdělení získává podporu pro svůj komunikační záměr (přesvědčovací prvky)</li> <li>diskutuje s ostatními a v diskusi zjistí, na koho a jak působí konkrétní reklamní sdělení či publicistický text, jehož účelem je přesvědčovat čtenáře</li> </ul>	<p>publicistické útvary životopis výklad úvaha - prohloubení vypravování - prohloubení proslov</p> <p>mediální jazykové prostředky práce s textem a mluveným slovem</p>

## 9. ročník

## 2. Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</li> <li>spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova</li> <li>samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami</li> <li>využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</li> <li>rozdlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí</li> <li>v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí</li> <li>užívá ve správném tvaru frekventovaná cizí jména</li> <li>rozdělí v komunikaci prvky dialektu či slangu (včetně slangu mládeže), diskutuje a argumentuje, proč je autor v textech užil a zda je užil funkčně vzhledem ke svému komunikačnímu záměru a cílové skupině (adresátovi)</li> </ul>	<p>Jazykověda a její složky, jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka Slova přejatá - výslovnost a pravopis Skládání cizích jmen Skladba:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>věty podle postoje mluvčího - opakování</li> <li>řeč přímá a nepřímá</li> <li>souvětí souřadné, pořadné, interpunkce v souvětí</li> <li>významové poměry</li> <li>zvláštnosti ve větě stavbě (přístavek, vsuvka, oslovení, samostatný a osamostatněný větný člen) <ul style="list-style-type: none"> <li>tvoření vět a větných celků</li> </ul> </li> </ul> <p>Shrnutí a opakování učiva:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>tvoření slov</li> <li>tvarosloví</li> <li>pravopis lexikální, tvaroslovný, syntaktický, pravopis vlastních jmen</li> </ul>

## 3. Literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře</li> <li>formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</li> <li>tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí i základě literární teorie</li> <li>porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování</li> <li>vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích</li> <li>rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora</li> <li>rozdělí hodnotnou a konzumní literaturu, svůj názor doloží argumenty</li> <li>uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</li> <li>rozdělí základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</li> <li>poznává život a dílo významných evropských i světových autorů</li> </ul>	<p>Regionální literatura Literární směry: moderní básnické směry, divadla malých forem Literární pojmy: konzumní literatura (brak), literatura oficiální, samizdatová, exilová, píseň, lyrika, epika, monolog, dialog, scénář</p> <p>Literatura 20. století Současná literatura <b>Karel Čapek, Bohumil Hrabal, Jan Drda (Němá barikáda), Ota Pavel, Vítězslav Nezval, Jaroslav Seifert, Josef Škvorecký, Michal Viewegh</b> <b>Fraňa Šrámek, Adolf Heyduk - regionální literatura</b></p>

## Aktivity, pomůcky, soutěže

## Aktivity

- Přijímací zkoušky nanečisto

## Soutěže

- Recitační soutěž
- Olympiáda v českém jazyce

## 5.5.2 Anglický jazyk

1. ročník

2. ročník

3. ročník

4. ročník

5. ročník

3

3

3

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
3	3	3	3

## Charakteristika předmětu

Charakteristika vzdělávacího oboru

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obor Cizí jazyk

o má týdenní časovou dotaci 3 hodiny a je zařazen povinně do 3. – 9. ročníku

o výuka je organizována ve skupinách, třídy jsou v ročníku spojovány a žáci rozdělováni do skupin, které jsou naplňovány do počtu 17 +/- 4 žáci

o přednostně je žákům nabídnuta výuka anglického jazyka; pokud žák (jeho zákonný zástupce) zvolí jiný cizí jazyk než anglický, musí škola prokazatelně upozornit zákonné zástupce žáka na skutečnost, že ve vzdělávacím systému nemusí být zajištěna návaznost ve vzdělávání zvoleného cizího jazyka při přechodu žáka na jinou základní nebo střední školu

o s výukou Cizího jazyka je možné začít při zájmu žáků a souhlasu jejich rodičů i v nižších ročnících v rámci doplňkové činnosti, v 1. a 2. ročníku je zájemcům nabízena výuka NJ, AJ formou kroužku 2x35 minut týdně, tito žáci mají od 3. ročníku možnost volit mezi začátečnickou a pokročilou skupinou

o cizí jazyky jsou vyučovány cyklicky

o místo realizace: kmenové učebny, multimediální učebny

o obsah vzdělávacího oboru se realizuje prostřednictvím vyučovacích hodin, olympiád a soutěží, projektů, výjezdů do zahraničí, příležitostných akcí

o žáci mají k dispozici cizojazyčné časopisy, slovníky jazykové mapy

o při aktivitách mimo školu jsou skupiny naplňovány s ohledem na zajištění BOZ

Ve vybraných vyučovacích předmětech se začíná zkušebně využívat vyučovací metoda CLIL (Content and Language Integrated Learning, tj. obsahově a jazykově integrované učení). Dochází tak k propojení jazykové výuky a vyučovaného předmětu. Anglický jazyk je prostředkem pro výuku vzdělávacího obsahu jiného vyučovacího předmětu (převážně matematiky a výchovy k občanství) a ten se zároveň stává zdrojem pro výuku anglického jazyka.

Anglický jazyk

výuka probíhá ve skupinách s menším počtem žáků, než je v kmenové třídě

důraz je kladen na komunikační dovednosti žáků, rozvíjíme i další dovednosti – čtení, psaní, poslech cílem předmětu je, aby žáci byli schopni porozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech

žáci musí rovněž porozumět čtenému textu a musí napsat text, který výběrem slov odpovídá jejich jazykové úrovni

výuka seznamuje žáky s realitami zemí, ve kterých se jazykem mluví

znalost jazyka vede žáky k poznání a toleranci jiných cizojazyčných kultur

komunikace v cizím jazyce je nedílnou součástí vyučování

výuka na 2. stupni navazuje na předchozí výuku 1. stupně

podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky je výstupní úroveň

- v 5. ročníku A1 a směřuje k jazykové úrovni A2,

- v 9. ročníku je cílová jazyková úroveň A2 a směřuje k jazykové úrovni B1

výuka angličtiny je založena na modelu britské spisovné angličtiny, ale žáci jsou seznamováni i s výrazy hovorové americké a australské angličtiny, výuka němčiny je založena na modelu spisovné němčiny, žáci se seznamují i s výrazy hovorové a rakouské němčiny

znalost cizího jazyka je využívána v mezinárodních projektech Sokrates – Comenius a také při výměnných pobytech

jazykově zaměřeni žáci si mohou své znalosti prohlubovat v hodinách konverzace, která je nabízena jako

volitelný předmět v 8. a 9. ročníku 1 hodinu týdně

jazyková výchova je doplněna jazykovým kurzem – týdenním pobytem v okolí Písku; výuka angličtiny

a němčiny probíhá 6 hodin denně a je realizována netradičními metodami

ve vzdělávacím odboru Další cizí jazyk je žákům nabízena NJ, AJ, FJ, Š, RJ jako volitelný předmět s 2hodinovou týdenní dotací

## Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- **Kompetence k učení**  
*Při práci s textem klademe důraz na celkové pochopení obsahu textu. Vhodně zvolenými otázkami vedeme žáky k vyhledávání důležitých informací. V rámci celkové interpretace textu se zaměřujeme na vyhledávání klíčových slov a neznámých výrazů.  
Do výuky zařazujeme video ukázky volně přístupné na internetu k procvičení různých gramatických jevů a obohacování slovní zásoby.*
- **Kompetence k řešení problémů**  
*Vedeme žáky k užívání slovníků – dvojjazyčných, obrázkových, popisných a k práci s prostředky moderních informačních technologií – počítače, chytré telefony, tablety.*
- **Kompetence komunikativní**  
*Během výuky používáme různé druhy učebnic, slovníků, webové portály, jazykové aplikace v chytrých telefonech. Vedeme žáky k formulování jednoduchých myšlenek v anglickém jazyce. Zařazujeme běžné komunikační situace a diskuze, v nichž žáci diskutují na daná témata. Vedeme žáky k dodržování základních pravidel komunikace.*
- **Kompetence sociální a personální**  
*vedem žáky ke spolupráci ve dvojici a skupinách, aby se naučili respektovat názory jiných lidí.*
- **Kompetence občanské**  
*Ve výuce se objevují projekty s tématy tradic, svátků a zvyků anglicky mluvících zemí.*
- **Kompetence pracovní**  
*Na začátku výuky společně se žáky stanovíme pravidla společné práce, popř. průběžně přizpůsobujeme daným činnostem ve vyučovacích hodinách.*

## 3. ročník

3 týdne, P

### 1. audio orální kurz Hello

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• pozdraví, rozloučí se, představí se, osloví osobu</li> <li>• rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova</li> <li>• prezentuje jednoduché básničky, říkadla, písničky</li> <li>• vyhledá na mapě anglicky mluvící země, vyjmenuje je</li> <li>• pozná významná místa anglicky mluvících zemí na obrázcích</li> <li>• rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu</li> </ul>	pozdravy pravidla výslovnosti básničky a rozpočítadla základní seznámení s anglicky mluvícími zeměmi základní slovní zásoba popíše barvy vazba I like / I don't like

## 3. ročník

## 2. ve škole

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně</li> <li>vyjádří souhlas a nesouhlas</li> <li>pojmenuje školní potřeby, udá jejich barvu a počet</li> <li>rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova</li> <li>zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal</li> <li>s vedením učitele používá interaktivní tabuli</li> </ul>	základní pokyny ve třídě pomůcky ve škole vybavení třídy a školy čísla do 20

## 3. moje rodina, domov

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>udá svůj věk, zeptá se na věk</li> <li>používá abecední slovník učebnice</li> <li>zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal</li> <li>představí členy rodiny, pojmenuje běžné vybavení místnosti, užívá slovesný tvar mám</li> <li>vyjmenuje anglickou abecedu</li> <li>pojmenuje hračky, vyjádří jejich polohu předložkami v, na, vedle, pod,</li> <li>popíše místnosti v bytě</li> <li>pojmenuje domácí zvířata</li> <li>správně vyslovuje probranou slovní zásobu</li> <li>přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení</li> <li>píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy</li> <li>používá iPad, na kterém vypracuje zadané cvičení na zadané webové stránce – pod vedením učitele</li> <li>s vedením učitele používá interaktivní tabuli</li> </ul>	členové rodiny rodinné vztahy zařízení bytu a domu stručné vzprávení o rodině předložky v, na, pod, vedle umí hláskovat chápe rozdíl mezi anglickou a českou abecedou seznamuje se s abecedním slovníkem základní slovní zásoba vazba I have got neurčitý člen a -an a jeho spojení s podstatným jménem barvy

## 4. nápoje, jídlo

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>používá názvy běžného ovoce a zeleniny</li> <li>pojmenuje běžné potraviny, vyjádří pocit hladu</li> <li>hovoří o oblíbených nápojích, vyjádří pocit žízně</li> <li>vyjádří celé hodiny</li> <li>používá fráze I like - I don't like</li> <li>počítá do 20</li> <li>používá iPad, na kterém vypracuje zadané cvičení na zadané webové stránce – pod vedením učitele</li> <li>s vedením učitele používá interaktivní tabuli</li> </ul>	základní slovní zásoba I like / I don't like

## 5. moje tělo

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>pojmenuje části hlavy, vyjádří pocit radosti, smutku, užívá slovesný tvar má</li> <li>popíše lidské tělo</li> <li>používá iPad, na kterém vypracuje zadané cvičení na zadané webové stránce – pod vedením učitele</li> <li>s vedením učitele používá interaktivní tabuli</li> </ul>	základní části lidského těla části obličeje popíše obrázek obličeje podle popisu nakreslí obrázek vazby I have got, she -he has got

## 3. ročník

## 6. oblečení

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění</li> <li>• pojmenuje běžné části oblečení, tvary oblékní, svlékní</li> <li>• vyjmenuje barvy</li> <li>• popíše, co má kdo na sobě</li> <li>• používá iPad, na kterém vypracuje zadané cvičení na zadané webové stránce – pod vedením učitele</li> <li>• s vedením učitele používá interaktivní tabuli</li> </ul>	základní slovní zásoba + barvy oblečení vazba She / he is wearing I am wearing

## 4. ročník

3 týdně, P

## 1. Classroom English

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• reaguje na anglické pokyny ve třídě</li> <li>• rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</li> <li>• rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu</li> <li>• používá web, na kterém vypracuje zadané cvičení na zadané webové stránce</li> <li>• vyhledá informace o anglicky mluvících zemích</li> <li>• s vedením učitele použije interaktivní tabuli</li> </ul>	základní pokyny ve třídě

## 2. Sport, hry

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• vytvoří větu se slovesem can, vyjádří, co může a nemůže, umí a neumí dělat</li> <li>• pojmenuje oblíbené hry a hudební nástroje</li> <li>• používá web, na kterém vypracuje zadané cvičení na zadané webové stránce</li> <li>• vyhledá informace o anglicky mluvících zemích</li> <li>• s vedením učitele použije interaktivní tabuli</li> </ul>	sloveso can - can't slovní zásoba - sporty, hry, volný čas

## 3. Zvířata

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• popíše oblíbené zvíře, čím se živí, kde žije</li> <li>• používá web, na kterém vypracuje zadané cvičení na zadané webové stránce</li> <li>• s vedením učitele použije interaktivní tabuli</li> </ul>	přítomný čas prostý časování sloves v přítomném čase prostém, otázka, zápor slovní zásoba - zvířata, místa, kde žijí

## 4. ročník

## 4. Město

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>vyjádří, co smí a nesmí dělat ve městě</li> <li>užívá slovní zásobu na téma dopravní prostředky</li> <li>používá web, na kterém vypracuje zadané cvičení na zadané webové stránce</li> <li>s vedením učitele použije interaktivní tabuli</li> </ul>	sloveso must - mustn't slovní zásoba - místa ve městě, budovy there is; there are

## 5. Lidské tělo

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>chápe princip stupňování přídavných jmen</li> <li>popíše postavu</li> <li>používá web, na kterém vypracuje zadané cvičení na zadané webové stránce</li> <li>s vedením učitele použije interaktivní tabuli</li> </ul>	stupňování přídavných jmen slovní zásoba - lidské tělo popis postavy

## 6. Jídlo, nápoje

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>chápe rozdíl mezi poč. a nepoč. podst. jménem</li> <li>vyjádří množství potravin, vyjádří, jaké jídlo, pití má - nemá rád</li> <li>používá web, na kterém vypracuje zadané cvičení na zadané webové stránce</li> <li>s vedením učitele použije interaktivní tabuli</li> </ul>	slovní zásoba - jídlo, nápoje vazby I like - I don't like přítomný čas prostý

## 7. Dny v týdnu

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>vyjmenuje dny v týdnu, vyjmenuje členy rodiny</li> <li>používá web, na kterém vypracuje zadané cvičení na zadané webové stránce</li> <li>s vedením učitele použije interaktivní tabuli</li> </ul>	názvy dnů v týdnu spojení I like / I don't like + den v týdnu přítomný čas prostý

## 8. Škola

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>vyjádří, co smí - nesmí dělat ve škole</li> <li>odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá</li> <li>vyplní osobní údaje do formuláře</li> <li>napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života, rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</li> <li>používá web, na kterém vypracuje zadané cvičení na zadané webové stránce</li> <li>s vedením učitele použije interaktivní tabuli</li> <li>napiše krátkou textovou zprávu</li> <li>sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</li> </ul>	modální slovesa must, mustn't slovní zásoba

## 4. ročník

## 9. Rodina

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>vytvoří množné číslo podstatného jména - i nepravidelné</li> <li>vyjádří, co kdo má - nemá</li> <li>chápe princip tvoření minulého času prostého prav. a neprav. sloves</li> <li>se zapojí do jednoduchých rozhovorů</li> <li>vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</li> <li>používá web, na kterém vypracuje zadané cvičení na zadané webové stránce</li> <li>s vedením učitele použije interaktivní tabuli</li> <li>napiše krátkou textovou zprávu</li> </ul>	množné číslo podstatných jmen slovní zásoba - členové rodiny sloveso to have got minulý čas

## 10. Číslovky, datумы

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>vytvoří řadovou číslovku od číslovky základní</li> <li>vyjádří, kdy má narozeniny, vyjádří anglicky datum</li> <li>vyjmenuje dny v týdnu a měsíce v roce</li> <li>používá web, na kterém vypracuje zadané cvičení na zadané webové stránce</li> <li>s vedením učitele použije interaktivní tabuli</li> <li>napiše krátkou textovou zprávu</li> </ul>	číslovky řadové určování času datумы názvy měsíců

## 11. Počasí

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>vyjádří, co kdo právě dělá</li> <li>správně vytvoří větu v přítomném průběhu</li> <li>používá web, na kterém vypracuje zadané cvičení na zadané webové stránce</li> <li>s vedením učitele použije interaktivní tabuli</li> </ul>	přítomný čas průběhový slovní zásoba vazba I am wearing

## 12. Reálie anglicky mluvících zemí

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>zná základní informace o Londýnu</li> <li>používá web, na kterém vypracuje zadané cvičení na zadané webové stránce</li> <li>vyhledá informace o anglicky mluvících zemích</li> </ul>	základní informace o anglicky mluvících zemích Londýn - obrázky

## 5. ročník

3 týdně, P

## 5. ročník

## 1. Představujeme se

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu</li> <li>používá anglickou abecedu, hláskuje slova</li> <li>tvorí pravidelné množné číslo, seznamuje se s nepravidelným množným číslem</li> <li>vyplní osobní údaje do formuláře</li> <li>vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</li> <li>napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života</li> <li>rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</li> </ul>	<p>pozdravy určitý a neurčitý člen abeceda množné číslo podstatných jmen</p>

## 2. Rodina a přátelé

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>popíše svůj den</li> <li>sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</li> <li>vyhledá webovou stránku a vypracuje zadané cvičení, výsledky odešle vyučujícímu</li> <li>používá interaktivní tabuli dle pokynů učitele</li> <li>napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života</li> <li>orientuje se v online učebnici, kterou používá vyučující na interaktivní tabuli</li> <li>dodržuje zásady elektronické komunikace</li> </ul>	<p>to be přívlastňovací zájmena yes / no otázky address</p>

## 3. Náš svět

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu</li> <li>sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</li> <li>používá tvary slovesa have got, používá tvary to be</li> <li>vyhledá webovou stránku a vypracuje zadané cvičení, výsledky odešle vyučujícímu</li> <li>vyhledá na webu informace o anglicky mluvících zemích a souvisejících věcech</li> <li>používá interaktivní tabuli dle pokynů učitele</li> <li>orientuje se v online učebnici, kterou používá vyučující na interaktivní tabuli</li> </ul>	<p>have got - kladný, záporný, otázky, odpovědi přídavná jména domácí mazlíčci</p>

## 5. ročník

## 4. Čas

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu</li> <li>používá přítomný čas prostý a průběhový</li> <li>popíše svůj den</li> <li>vysvětlí, co lidé dělají v jednotlivých povoláních</li> <li>sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat</li> <li>používá interaktivní tabuli dle pokynů učitele</li> <li>orientuje se v online učebnici, kterou používá vyučující na interaktivní tabuli</li> </ul>	určování času přítomný prostý čas - kladný, záporný, tázací, odpovědi 3. osoba jednotného čísla hudební nástroje

## 5. Město a dům

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>správně používá předložky in, at, opposite, behind</li> <li>užívá vazbu there is, there are</li> <li>rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností</li> <li>používá názvy obchodů, popíše obrázek nebo jednoduchou mapu města, určí směr</li> <li>zná názvy některých států a národností, včetně své</li> <li>vyhledá na webu informace o anglicky mluvících zemích a souvisejících věcech</li> <li>používá interaktivní tabuli dle pokynů učitele</li> <li>orientuje se v online učebnici, kterou používá vyučující na interaktivní tabuli</li> </ul>	předložky místa there is, there are can, can't místa ve městě

## 6. Lidé

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu</li> <li>používá tvary slovesa have got, používá tvary to be</li> <li>vyhledá webovou stránku a vypracuje zadané cvičení, výsledky odešle vyučujícímu</li> <li>používá interaktivní tabuli dle pokynů učitele</li> <li>napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života</li> <li>orientuje se v online učebnici, kterou používá vyučující na interaktivní tabuli</li> <li>dodržuje zásady elektronické komunikace</li> </ul>	have got x to be přítomný průběhový čas - kladný, záporný, otázky, odpovědi how much is ... how much are... otázka na cenu a odpověď na ni

## Aktivity, pomůcky, soutěže

## Aktivity

- jazykový kurz                      týdenní pobyt s výukou angličtiny

**6. ročník**

3 týdne, P

**1. Introduction**

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• představí sebe a kamaráda, mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</li> <li>• čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu</li> <li>• rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</li> <li>• používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku</li> <li>• běžbě používá přítomný čas prostý a průběhový</li> <li>• chápe stavbu anglické věty</li> <li>• popíše sebe a kamaráda</li> <li>• vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</li> <li>• vyhledá webovou stránku a vypracuje cvičení, výsledky odešle vyučujícímu</li> <li>• používá aplikace k prohloubení učiva</li> <li>• aktivně využívá internetový slovník</li> <li>• napíše email v angličtině</li> <li>• orientuje se v online učebnici, kterou používá vyučující na interaktivní tabuli</li> <li>• dodržuje zásady elektronické komunikace</li> </ul>	<p>Revision from the previous year Be, can, have got, questions Elektronické formuláře online</p>

**2. My Life**

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• sestaví pozvánku na narozeninovou party</li> <li>• správně vytvoří řadové číslovky a používá je, správně vytvoří celé datum</li> <li>• vyjmenuje měsíce</li> <li>• používá předložky in, on, at v časových souvislostech</li> <li>• popíše, co má na sobě</li> <li>• používá aplikace k prohloubení učiva</li> <li>• aktivně využívá internetový slovník</li> <li>• napíše email v angličtině</li> <li>• orientuje se v online učebnici, kterou používá vyučující na interaktivní tabuli</li> <li>• zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních a neformálních situacích</li> <li>• vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</li> </ul>	<p>Present Simple Ordinal numbers, dates, months Yes/no + WH-questions Adverbs of frequency</p>

## 6. ročník

## 3. Animals

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>popíše osobu a obrázek rodiny</li> <li>vyjádří, že něco má - nemá</li> <li>popíše oblíbené zvíře</li> <li>správně používá this, that, these, those</li> <li>popíše oblíbené zvíře</li> <li>používá aplikace k prohloubení učiva</li> <li>aktivně využívá internetový slovník</li> <li>orientuje se v online učebnici, kterou používá vyučující na interaktivní tabuli</li> </ul>	Present Continuous x Present Simple Must Object and subject pronouns

## 4. Holidays

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>stručně pohovoří o svém dnu</li> <li>vysvětlí svůj rozvrh hodin</li> <li>pohovoří o svém školním dnu</li> <li>rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat</li> <li>vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</li> <li>rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</li> <li>reaguje na jednoduché písemné sdělení</li> <li>vyhledá webovou stránku a vypracuje cvičení, výsledky odešle vyučujícímu</li> <li>aktivně vyhledává informace o anglicky mluvících zemích a informace s nimi spojené</li> <li>používá aplikace k prohloubení učiva</li> <li>aktivně využívá internetový slovník</li> <li>napiše email v angličtině</li> <li>održuje zásady elektronické komunikace</li> </ul>	Past Simple - regular verbs Past Simple - Irregular verbs Holidays

## 5. Food

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>používá základní slovní zásobu na téma Restaurace a jídlo</li> <li>podá základní informace o ČR</li> <li>vyjádří, že někdo něco dělá právě teď</li> <li>sestaví rozhovor o nákupu</li> <li>rozliší činnost právě probíhající a opakovanou</li> <li>sestaví krátký rozhovor o objednání jídla v restauraci</li> <li>aktivně využívá internetový slovník</li> <li>orientuje se v online učebnici, kterou používá vyučující na interaktivní tabuli</li> </ul>	Countable and uncountable nouns Articles Some x any How much/many? British Meals and Mealtimes

## 6. ročník

## 6. Entertainment

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>používá tvar minulého času sloves to be</li> <li>vysvětlí rozdíl mezi pravidelnými a nepravidelnými slovesy</li> <li>vytvoří minulý čas pravidelných a nepravidelných</li> <li>používá otázku a zápor v minulém čase</li> <li>zeptá se na cestu a popíše ji</li> <li>ptá se na události v minulosti</li> <li>aktivně vyhledává informace o anglicky mluvících zemích a informace s nimi spojené</li> <li>používá aplikace k prohloubení učiva</li> <li>aktivně využívá internetový slovník</li> <li>orientuje se v online učebnici, kterou používá vyučující na interaktivní tabuli</li> </ul>	Going to Adjectives and Adverbs Have to Making suggestions The British Cinema

## 7. The World

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>vytvoří minulý čas pravidelných a nepravidelných</li> <li>stručně pohovoří o svém dnu</li> <li>stručně vyjádří, co dělal v minulosti, používá výrazy last, ago</li> <li>vyhledá na mapě a vyjmenuje anglicky mluvící země, seznamuje se s reáliemi anglicky mluvících zemí</li> <li>na obrázku pozná nejdůležitější místa v anglicky mluvících zemích</li> <li>používá aplikace k prohloubení učiva</li> <li>aktivně využívá internetový slovník</li> <li>napiše email v angličtině</li> <li>orientuje se v online učebnici, kterou používá vyučující na interaktivní tabuli</li> <li>dodržuje zásady elektronické komunikace</li> </ul>	How-questions Comparatives, superlatives Comparatives, superlatives - as... as ...

## Aktivity, pomůcky, soutěže

## Aktivity

- jazykový kurz** týdenní pobyt s výukou angličtiny

## Soutěže

- olympiáda z angličtiny** jazyková soutěž, školní kolo v lednu

## 7. ročník

3 týdne, P

## 1. Introduction

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>používá názvy dopravních prostředků</li> <li>hovoří o svých prázdninách</li> <li>používá správné tvary sloves</li> <li>vyhledává informace spojené s výukou angličtiny – texty, informace o anglicky mluvících zemích apod.</li> </ul>	Revision from the previous year Present Simple Present Continuous Vocabulary: personal information, introduction

## 7. ročník

## 2. My Life

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</li> <li>vyjádří, jaký sport umí, neumí, vyjádří, že něco musí - nemusí</li> <li>aktivně vyhledává online cvičení, vypracuje je a výsledky odešle vyučujícímu</li> <li>aktivně používá internetový slovník</li> <li>napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</li> <li>orientuje se v online učebnici, kterou používá vyučující na interaktivní tabuli</li> <li>rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</li> <li>zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</li> </ul>	Past Simple - to be, regular verbs, irregular verbs Past Simple - negative Past Simple - Questions Vocabulary: Life stages, activities, likes, dislikes, family

## 3. The Future

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>vyjádří, jaké jídlo má - nemá rád</li> <li>sestaví jednoduchý jídelníček</li> <li>aktivně vyhledává online cvičení, vypracuje je a výsledky odešle vyučujícímu</li> <li>aktivně používá internetový slovník</li> <li>napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</li> <li>orientuje se v online učebnici, kterou používá vyučující na interaktivní tabuli</li> <li>dodržuje zásady online komunikace</li> </ul>	Future Simple - will, won't, question Future - to be going to Vocabulary: Means of transport, travelling

## 4. Accidents

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>rozpiší jednorázový a dlouhodobý děj v minulost, použije správný tvar minulého času</li> <li>používá správné tvary sloves v minulém čase</li> <li>vyjádří souhlas a nesouhlas</li> <li>popíše lidské tělo</li> <li>aktivně používá internetový slovník</li> <li>vyhledává informace spojené s výukou angličtiny – texty, informace o anglicky mluvících zemích apod.</li> <li>orientuje se v online učebnici, kterou používá vyučující na interaktivní tabuli</li> </ul>	Past Continuous Past Continuous vs. Past Simple

## 5. Cities

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>hovoří o svých plánech</li> <li>zeptá se na něčí plány</li> <li>aktivně používá internetový slovník</li> <li>vyhledává informace spojené s výukou angličtiny – texty, informace o anglicky mluvících zemích apod.</li> <li>orientuje se v online učebnici, kterou používá vyučující na interaktivní tabuli</li> </ul>	členy - the, a, an

## 7. ročník

## 6. Experiences

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>vyjádří, jakou aktivitu už někdy zkusil - nezkusil</li> <li>vysvětlí rozdíl mezi ukončeným a neukončeným dějem</li> <li>aktivně vyhledává online cvičení, vypracuje je a výsledky odešle vyučujícímu</li> <li>aktivně používá internetový slovník</li> <li>vyhledává informace spojené s výukou angličtiny – texty, informace o anglicky mluvících zemích apod.</li> <li>orientuje se v online učebnici, kterou používá vyučující na interaktivní tabuli</li> </ul>	Present Perfect

## 7. Activities

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>hovoří o životním prostředí</li> <li>vytvoří příslovce a správně jej použije</li> <li>aktivně používá internetový slovník</li> <li>vyhledává informace spojené s výukou angličtiny – texty, informace o anglicky mluvících zemích apod.</li> <li>orientuje se v online učebnici, kterou používá vyučující na interaktivní tabuli</li> </ul>	Modální slovesa - should, shouldn't, must, mustn't, have to

## 8. Reálie anglicky mluvících zemí

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>zná základní reálie, zná a používá anglické názvy některých zemí</li> <li>používá správné tvary sloves</li> <li>vyjmenuje a vyhledá na mapě anglicky mluvící země</li> <li>podá stručnou informaci o vybrané zemi</li> <li>pozná nejdůležitější místa v anglicky mluvících zemích</li> <li>zná nejvýznamnější místa Londýna</li> <li>vyjádří, kde kdo byl - nebyl</li> <li>aktivně vyhledává online cvičení, vypracuje je a výsledky odešle vyučujícímu</li> <li>aktivně používá internetový slovník</li> <li>vyhledává informace spojené s výukou angličtiny – texty, informace o anglicky mluvících zemích apod.</li> <li>orientuje se v online učebnici, kterou používá vyučující na interaktivní tabuli</li> </ul>	anglicky mluvící země - základní reálie, svátky, hlavní města, důležitá místa Culture - Great Britain London New York

## Aktivity, pomůcky, soutěže

## Aktivity

- jazykový kurz** týdenní pobyt s výukou angličtiny

## Soutěže

- olympiáda v anglickém jazyce** jazyková soutěž, školní kolo v lednu

## 8. ročník

## 8. ročník

3 týdne, P

## 1. Náš svět

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu</li> <li>rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky</li> <li>odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu</li> <li>stručně hovoří o problémech současného světa - znečišťování, ochrana živ. prostředí</li> <li>aktivně využívá aplikace a online cvičení k výuce jazyka</li> <li>orientuje se v online učebnici, kterou používá vyučující na interaktivní tabuli</li> <li>v souvislém anglickém textu vyhledá potřebné informace</li> <li>napiše text přiměřeného rozsahu na zadané téma</li> <li>dodržuje zásady online komunikace</li> </ul>	seznámení s trpným rodem a jeho použitím v angličtině tvoření tvaru trpného rodu trpný rod v minulosti a budoucnosti podmínkové věty 1. stupně

## 2. Slavné osobnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>používá předpřítomný čas i pro otázku a zápor</li> <li>chápe význam since a for v předpřítomném čase</li> <li>chápe rozdíl mezi ukončeným a neukončeným dějem</li> <li>mluví o minulých událostech</li> <li>zná některé významné osobnosti anglicky mluvících zemí</li> <li>aktivně využívá aplikace a online cvičení k výuce jazyka</li> <li>orientuje se v online učebnici, kterou používá vyučující na interaktivní tabuli</li> <li>v souvislém anglickém textu vyhledá potřebné informace</li> <li>napiše text přiměřeného rozsahu na zadané téma</li> <li>dodržuje zásady online komunikace</li> </ul>	základní spojky, jejich význam a použití předpřítomný čas minulý čas been x gone since x for

## 3. Život v minulosti

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>tvoří souvětí z několika vět</li> <li>mluví o minulých událostech</li> <li>aktivně využívá aplikace a online cvičení k výuce jazyka</li> <li>orientuje se v online učebnici, kterou používá vyučující na interaktivní tabuli</li> <li>v souvislém anglickém textu vyhledá potřebné informace</li> <li>napiše text přiměřeného rozsahu na zadané téma</li> <li>dodržuje zásady online komunikace</li> </ul>	minulý čas prostý minulý čas průběhový vazba used to

## 8. ročník

## 4. Realie anglicky mluvících zemí

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• stručně hovoří o vybrané zemi</li> <li>• vyhledá na mapě</li> <li>• hovoří o významných místech</li> <li>• zná některé významné osobnosti anglicky mluvících zemí</li> <li>• aktivně využívá aplikace a online cvičení k výuce jazyka</li> <li>• v souvislém anglickém textu vyhledá potřebné informace</li> </ul>	základní informace o anglicky mluvících zemích čtení textů práce s mapou oslavy a svátky - rozdíl významná místa Londýna a dalších měst v ang. mluv. zemích významné osobnosti

## 5. Móda a její vývoj

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• tvoří souvětí z několika vět</li> <li>• používá předpřítomný čas i pro otázku a zápor</li> <li>• chápe význam since a for v předpřítomném čase</li> <li>• hovoří o svém oblečení</li> <li>• popíše, co má kdo na sobě</li> <li>• vyjádří, že je oblečení příliš velké - malé</li> <li>• aktivně využívá aplikace a online cvičení k výuce jazyka</li> <li>• orientuje se v online učebnici, kterou používá vyučující na interaktivní tabuli</li> <li>• v souvislém anglickém textu vyhledá potřebné informace</li> </ul>	předpřítomný čas since - for minulý čas too, enough slovní zásoba oblečení tázací dovětky

## 6. Zdraví, fitness

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• používá způsobová slovesa v minulém a budoucím čase</li> <li>• sestaví jídelníček</li> <li>• poradí, co by kdo měl - neměl</li> <li>• orientuje se v online učebnici, kterou používá vyučující na interaktivní tabuli</li> <li>• v souvislém anglickém textu vyhledá potřebné informace</li> <li>• napíše text přiměřeného rozsahu na zadané téma</li> </ul>	způsobová slovesa - opisné tvary should, shouldn't

## 7. Zaměstnání

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu</li> <li>• rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky</li> <li>• odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu</li> <li>• vytvoří inzerát na téma Hledání práce</li> <li>• napíše krátký dopis jako reakci na inzerát</li> <li>• aktivně využívá aplikace a online cvičení k výuce jazyka</li> <li>• orientuje se v online učebnici, kterou používá vyučující na interaktivní tabuli</li> <li>• v souvislém anglickém textu vyhledá potřebné informace</li> <li>• napíše text přiměřeného rozsahu na zadané téma</li> </ul>	tvoříme inzerát a odpovídáme na něj přítomný čas prostý a průběhový slovní zásoba - povolání

## Aktivity, pomůcky, soutěže

## Aktivity

- **jazykový kurz** týdenní pobyt s výukou anglického jazyka

## Soutěže

- **olympiáda v anglickém jazyce** jazyková soutěž, školní kolo v lednu

## 9. ročník

## 9. ročník

3 týdne, P

## 1. Životní styl

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky</li> <li>• rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci</li> <li>• odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu</li> <li>• hovoří o koničkách a zájmech</li> <li>• se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</li> <li>• vyjádří, co má a nemá rád</li> <li>• aktivně využívá výukové aplikace a programy</li> <li>• orientuje se v online učebnici, kterou používá vyučující</li> <li>• zvládá terminologii PC výuky angličtiny</li> <li>• využívá různé technologie k výuce – počítač, tablet, mobilní telefon,...</li> </ul>	<p>seznámení s idiomy a jejich použití v angličtině přítomný čas prostý a průběhový</p>

## 2. Záhady

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu</li> <li>• odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu</li> <li>• rozliší ukončený a neukončený děj v minulosti</li> <li>• vysvětlí problém a dokáže ho vyřešit</li> <li>• orientuje se v online učebnici, kterou používá vyučující</li> <li>• zvládá terminologii PC výuky angličtiny</li> <li>• využívá různé technologie k výuce – počítač, tablet, mobilní telefon,...</li> </ul>	<p>základní předložkové vazby a jejich použití v angličtině minulý čas předpřítomný čas</p>

## 3. Zábava

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu</li> <li>• odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu</li> <li>• vyjádří svůj názor na nějaké globální téma</li> <li>• v běžné konverzaci použije tázací dovětek</li> <li>• vyjádří, jaký druh zábavy se mu líbí a proč</li> <li>• v elektronické komunikaci dodržuje zásady slušnosti</li> <li>• zvládá terminologii PC výuky angličtiny</li> <li>• využívá různé technologie k výuce – počítač, tablet, mobilní telefon,...</li> </ul>	<p>jak se používají tázací dovětky správné tvoření tázacích dovětek tvoření otázek v různých slovesných časech hudební žánry televizní pořady</p>

## 9. ročník

## 4. Moderní svět

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu</li> <li>odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu</li> <li>používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku</li> <li>varuje před případným nebezpečím</li> <li>vyjádří, že by něco udělal, neudělal</li> <li>orientuje se v online učebnici, kterou používá vyučující</li> <li>zvládá terminologii PC výuky angličtiny</li> <li>využívá různé technologie k výuce – počítač, tablet, mobilní telefon,...</li> </ul>	<p>význam a použití should a would otázka a zápor could, might podmínkové věty nepřímá řeč</p>

## 5. Můj den, můj svět

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>popíše svůj den včetně správně vyjádřených časových údajů</li> <li>orientuje se v online učebnici, kterou používá vyučující</li> <li>zvládá terminologii PC výuky angličtiny</li> <li>využívá různé technologie k výuce – počítač, tablet, mobilní telefon,...</li> </ul>	<p>důraz na slovesné časy, jejich tvoření a použití slovní zásoba počítatelná a nepočítatelná podstatná jména vazby to be used to slovesné časy trpný rod</p>

## 6. Realie anglicky mluvících zemí

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu</li> <li>rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky</li> <li>odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu</li> <li>používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku</li> <li>pohovoří o daném tématu z reálií</li> <li>vyjmenuje anglicky mluvící země, vyhledá je na mapě</li> <li>zná důležitá místa v anglicky mluvících zemích</li> <li>zná některé významné osobnosti z anglicky mluvících zemí</li> <li>orientuje se v online učebnici, kterou používá vyučující</li> <li>zvládá terminologii PC výuky angličtiny</li> <li>využívá různé technologie k výuce – počítač, tablet, mobilní telefon,...</li> </ul>	<p>četba textů v učebnici texty z jiných pramenů - knihy, časopisy, knihy informace o anglicky mluvících zemích významná místa a osobnosti oslav y a svátky - rozdíly, srovnání školský systém</p>

## 7. Šikana

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky</li> <li>rozumí jednoduché a zřetelně vyslované promluvě a konverzaci</li> <li>odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu</li> <li>používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku</li> <li>poradí, co dělat v případě šikany</li> <li>orientuje se v online učebnici, kterou používá vyučující</li> <li>zvládá terminologii PC výuky angličtiny</li> <li>využívá různé technologie k výuce – počítač, tablet, mobilní telefon,...</li> </ul>	<p>slovní zásoba k tématu should - shouldn't slovesné časy - opakování</p>

## 9. ročník

## 8. Celkové opakování

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu</li> <li>rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky</li> <li>rozumí jednoduché a zřetelné vyslovované promluvě a konverzaci</li> <li>odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu</li> <li>používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku</li> <li>používá všechny slovesné časy</li> <li>rozumí autentické nahrávce přiměřeného rozsahu</li> <li>aktivně využívá výukové aplikace a programy</li> <li>orientuje se v online učebnici, kterou používá vyučující</li> <li>v elektronické komunikaci dodržuje zásady slušnosti</li> <li>zvládá terminologii PC výuky angličtiny</li> <li>využívá různé technologie k výuce – počítač, tablet, mobilní telefon,...</li> <li>vypráví příběh či událost, popíše místa, osoby, věci každodenního života</li> </ul>	slovní zásoba slovesné časy texty z učebnice a doplňkových materiálů poslech autentických nahrávek čtení s porozuměním

## Aktivity, pomůcky, soutěže

## Soutěže

- olympiáda v anglickém jazykové soutěž, školní kolo v lednu jazyce

## 5.5.3 Německý jazyk

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0+1	0+1	0+2	0+2	

## Charakteristika předmětu

Charakteristika doplňujícího vzdělávacího oboru

Obsahové, časové a organizační vymezení

DVO - německý jazyk

- předmět se vyučuje v 6. – 9. ročníku s časovou dotací 1-2 hodiny týdně (1+1+2+2) ve skupinách s menším počtem žáků než je v kmenové třídě, žáci si volí aktuálně z nabídky 3 jazyků
- důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků, rozvíjíme i další řečové dovednosti – poslech, čtení, psaní
- výuka gramatiky je podřízena těmto dovednostem
- cílem předmětu je, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech
- žáci musí rovněž porozumět čtenému textu, který výběrem slov odpovídá jejich jazykové úrovni, musí dokázat napsat text
- výuka seznamuje žáky s realitami zemí, ve kterých se tímto jazykem hovoří
- znalost cizího jazyka vede žáky k poznání a toleranci jiných cizojazyčných kultur
- komunikace v cizím jazyce je nedílnou součástí vyučování
- výuka němčiny je založena na modelu spisovné němčiny, žáci jsou seznamováni i s výrazy rakouské němčiny

- znalost cizího jazyka je možné využívat při výměnných pobytech
- jazyk je vyučován cyklicky

### Klíčové kompetence

- **Kompetence k učení**
  - vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
  - vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
  - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
  - samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
  - poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- **Kompetence k řešení problémů**
  - vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
  - vnímá nejruznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
  - samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
  - ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
  - kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- **Kompetence komunikativní**
  - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
  - naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
  - rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
  - využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  - využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- **Kompetence sociální a personální**
  - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
  - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
  - přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- **Kompetence občanské**
  - respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
  - chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
  - rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
  - respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
  - chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
- **Kompetence pracovní**
  - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
  - přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
  - využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
  - orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení
- **Kompetence digitální**
  - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
  - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
  - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
  - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
  - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
  - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

### Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- **Kompetence k učení**  
*Při práci s textem klademe důraz na celkové pochopení obsahu. Vhodně zvolenými otázkami vedeme žáky k vyhledávání důležitých informací. V rámci celkové interpretace textu se zaměřujeme na vyhledávání klíčových slov a neznámých výrazů. Do výuky zařazujeme videoukázky volně přístupné na internetu k procvičení různých gramatických jevů a obohacování slovní zásoby.*
- **Kompetence k řešení problémů**  
*Vedeme žáky k užívání slovníků - dvojjazyčných, obrázkových, popisných a k práci s prostředky moderních informačních technologií - počítače, chytré telefony, tablety*

- **Kompetence komunikativní**  
*Při výuce používáme různé učebnice, slovníky, internet, jazykové aplikace v chytrých telefonech. Vedeme žáky k formulování jednoduchých myšlenek v němčině. Zařazením běžných komunikačních situací směřujeme žáky k diskusi na tato témata, k obhajobě vlastních postojů, k dodržování základních pravidel diskuse.*
- **Kompetence sociální a personální**  
*Vedeme žáky k účinné spolupráci ve dvojicích a ke skupinové práci.*
- **Kompetence občanské**  
*Do výuky zařazujeme projekty, ve kterých se žáci seznamují s tradicemi, svátky a zvyky německy mluvících zemí a porovnávají je s těmi českými.*
- **Kompetence pracovní**  
*Společně se žáky stanovíme pravidla práce během vyučovacích hodin. Průběžně pak doplňujeme podle individuálních specifik jednotlivých vyučovacích hodin (např. skupinová práce).*

## 6. ročník

0+1 týdně, P

### 1. Německy mluvící země

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně</li> </ul>	základní informace o německy mluvících zemích základní pozdravy úvodní rozhovor

### 2. Moje rodina

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se rodiny a školy</li> <li>• seznamuje se s realitami německy mluvících zemí</li> </ul>	přivlastňovací zájmena mein, dein moje rodina tvoření základních otázek číslice 0 - 20

### 3. Moje záliby

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• se zapojí do jednoduchých rozhovorů, tvoří jednoduché věty</li> <li>• seznamuje se s realitami německy mluvících zemí</li> </ul>	časování základních sloves barvy, přídavná jména kein, keine dny v týdnu tázací zájmena

## 7. ročník

0+1 týdně, P

### 1. Audioorální kurz

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• napodobuje německou výslovnost</li> </ul>	dvojhlasky přehlásky ich-Laut, ach-Laut základní pokyny ve třídě

## 7. ročník

## 2. Im Internetcafé

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům</li> <li>• vyžádá jednoduchou informaci</li> <li>• představí sebe nebo jinou osobu</li> <li>• tvoří jednoduché otázky</li> </ul>	číslice do 20 abeceda časování slovesa ve všech osobách čísla jednotného i množného jednoduché oznamovací a tázací věty

## 3. Meine Schule

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</li> <li>• čte a napíše jednoduchou sms</li> </ul>	přivlastňovací zájmena mein, dein člen neurčitý zápor kein, keine dny v týdnu sloveso sein, haben

## 4. Freunde und Familie

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• orientuje se v obsahu jednoduchého textu, vyhledává odpovědi na otázky, potřebnou informaci</li> <li>• představí sebe nebo jinou osobu</li> </ul>	časování pravidelných sloves čísla větší než 20 členové rodiny

## 5. Alles bunt

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• orientuje se v obsahu jednoduchého textu, vyhledává odpovědi na otázky, potřebnou informaci</li> <li>• tvoří jednoduché otázky</li> </ul>	oblečení - informativně barvy - informativně vlastnosti - informativně časování nepravidelných sloves - informativně

## Aktivity, pomůcky, soutěže

## Aktivity

- **jazykový kurz** týdenní pobytový kurz s intenzivní výukou německého jazyka

## 8. ročník

0+2 týdně, P

## 1. Mein Tag

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</li> <li>• rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</li> <li>• tvoří záporné věty</li> <li>• vede si elektronický slovníček s osvojenou slovní zásobou</li> </ul>	oblečení barvy vlastnosti časování nepravidelných sloves určování času slovesa s odlučitelnou předponou slovosled německé věty zápor pomocí nicht podstatná jména ve 4.pádu

## 8. ročník

## 2. Treffpunkte

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</li> <li>• pojmenuje místo a cíl setkání</li> <li>• napíše krátkou textovou zprávu, ve které uvede informaci o místě a čase</li> </ul>	číselky řadové datum způsobová slovesa müssen, dürfen

## 3. Ein Schulfest

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</li> <li>• objedná si něco v kavárně</li> <li>• tvoří rozkazy</li> </ul>	rozkazovací způsob způsobová slovesa können, wollen měsíce roční období

## 4. Einkaufen

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</li> </ul>	slovesa s neodlučitelnou předponou -informativně obchody a zboží - informativně

## Aktivity, pomůcky, soutěže

## Aktivity

- **jazykový kurz** týdenní pobytový kurz s intenzivní výukou německého jazyka

## Soutěže

- **německá olympiáda** školní a okresní kolo německé konverzační soutěže skládá se z písemné a ústní části

## 9. ročník

0+2 týdně, P

## 1. Mein Haus

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</li> <li>• sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</li> <li>• odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</li> </ul>	slovesa s neodlučitelnou předponou obchody a zboží  dům, byt základní předložky se 3.a 4.pádem přivlastňovací zájmena

## 9. ročník

## 2. Reisen

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</li> <li>reaguje na jednoduché písemné sdělení</li> <li>používá perfektum sloves</li> <li>vyplní jednoduchý elektronický formulář týkající se základních osobních údajů</li> </ul>	minulý čas sloves préteritum sein, haben

## 3. Sport

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</li> <li>napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</li> </ul>	lidské tělo sporty

## 4. Mein Hobby

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</li> <li>charakterizuje osoby</li> <li>napiše krátký e-mail o své osobě, rodině a svých zájmech</li> <li>rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</li> </ul>	přídavná jména, slova opačná - informativně slovesa se 3.pádem - informativně záliby - informativně

## Aktivity, pomůcky, soutěže

## Soutěže

- německá olympiáda** školní a okresní kolo německé konverzační soutěže skládá se z písemné a ústní části

## 5.5.4 Ruský jazyk

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0+1	0+1	0+2	0+2	

## Charakteristika předmětu

Charakteristika doplňujícího vzdělávacího oboru  
 Obsahové, časové a organizační vymezení

- DVO - ruský jazyk
- předmět je zařazen jako další cizí jazyk v 6.-9.ročníku s časovou dotací 1-2 hod. týdně (1+1+2+2)
- žák ovládá psaní i čtení v azbuce v tištěné i psané podobě
- žák rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnici
- rozumí jednoduché konverzaci
- používá dvojjazyčný slovník

- sestaví jednoduché ústní i písemné sdělení související s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy
- jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích

### Klíčové kompetence

- **Kompetence k učení**
  - vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
  - vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
  - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
  - samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
  - poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- **Kompetence k řešení problémů**
  - vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
  - vnímá nejruznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
  - samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
  - ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
  - kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- **Kompetence komunikativní**
  - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
  - naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
  - rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
  - využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  - využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- **Kompetence sociální a personální**
  - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
  - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- **Kompetence občanské**
  - respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
  - chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
  - rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
  - respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
  - chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
- **Kompetence pracovní**
  - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
  - přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
  - využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
  - orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení
- **Kompetence digitální**
  - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
  - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
  - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
  - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
  - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
  - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

## Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- **Kompetence k učení**  
*Při práci s textem klademe důraz na celkové pochopení obsahu. Vhodně zvolenými otázkami vedeme žáky k vyhledávání důležitých informací. V rámci celkové interpretace textu se zaměřujeme na vyhledávání klíčových slov a neznámých výrazů.  
 Do výuky zařazujeme video ukázky volně přístupné na internetu k procvičení různých gramatických jevů a obohacování slovní zásoby.*

- **Kompetence k řešení problémů**  
*Vedeme žáky k užívání slovníků – dvojjazyčných, obrázkových, popisných a k práci s prostředky moderních informačních technologií – počítače, chytré telefony, tablety.*
- **Kompetence komunikativní**  
*Při výuce používáme různé učebnice, slovníčky, internet, jazykové aplikace v chytrých telefonech. Vedeme žáky k formulování jednoduchých myšlenek ve francouzštině. Zařazením běžných komunikačních situací směřujeme žáky k diskusi na tato témata, k obhajování vlastních postojů, k dodržování základních pravidel diskuse.*
- **Kompetence sociální a personální**  
*Vedeme žáky k účinné spolupráci ve dvojicích a ke skupinové práci.*
- **Kompetence občanské**  
*Do výuky zařazujeme projekty, ve kterých se žáci seznamují s tradicemi, svátky a zvyky francouzsky mluvících zemí a porovnávají je s těmi českými.*
- **Kompetence pracovní**  
*Společně se žáky stanovíme pravidla práce během vyučovacích hodin. Průběžně pak doplňujeme podle individuálních specifík jednotlivých vyučovacích hodin (např. skupinové práce).*

## 6. ročník

0+1 týdně, P

### 1. Škola, azbuka - psaní, čtení

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně</li> <li>• odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</li> </ul>	Pozdravy, číslovky 1-10 Škola, třída Barvy Tvoření otázek Návčik psaní a čtení azbuky

### 2. Rodina, azbuka - psaní, čtení

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</li> <li>• rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</li> </ul>	Seznamování, představování Rodina Návčik psaní a čtení azbuky

### 3. Volný čas, azbuka - psaní, čtení

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</li> <li>• se zapojí do jednoduchých rozhovorů</li> <li>• sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</li> <li>• odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</li> </ul>	Volný čas Město, vesnice Narozeniny Základní informace o rusky mluvících zemích Slovesa bydlet, chtít, číst, dělat, hrát, mít rád, koupit, jíst, jet Návčik psaní a čtení azbuky

## 7. ročník

## 7. ročník

0+1 týdně, P

## 1. Mluvíme rusky

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům</li> <li>rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</li> </ul>	Představování Přátelé, hovor po telefonu Číslovky Domov Azbuka - psaná i tištěná podoba Časování sloves v přítomném čase Přízvuk, intonace Podstatná jména, zájmena

## 2. Profese a zábava

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům</li> <li>rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</li> </ul>	Profese Volný čas Seznámení, inzerát Přechylování podstatných jmen Slovesné vazby Zvratná slovesa Osobní zájmena

## 8. ročník

0+2 týdně, P

## 1. Komunikace v běžných situacích

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci</li> <li>vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</li> <li>vede si elektronický slovníček s osvojenou slovní zásobou</li> <li>napiše krátkou textovou zprávu, ve které uvede informaci o místě a čase</li> </ul>	Orientace ve škole, škola Dny v týdnu, měsíce, týdenní program Rozvrh hodin Řadové číslovky Předložkové vazby odlišné od češtiny Přivlastňovací zájmena Návčik psaní a čtení v azbuce

## 2. Můj každodenní život

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci</li> <li>vede si elektronický slovníček s osvojenou slovní zásobou</li> </ul>	Orientace ve městě Bydlení Dopravní prostředky Nakupování Historie a zajímavá místa ve velkých ruských městech a v Praze Budoucí čas sloves Věty s infinitivem Podstatná jména Návčik psaní a čtení v azbuce

## 9. ročník

## 9. ročník

0+2 týdně, P

## 1. Nad mapou Ruska

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</li> <li>stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</li> <li>seznamuje se s reáliemi ruský mluvících zemí</li> </ul>	Ruská federace Symboly, tradice, svátky Překvapení, radost, omluva Tázací zájmena Návčik psaní a čtení v azbuce

## 2. Opět ve škole

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</li> <li>vyplní jednoduchý elektronický formulář týkající se základních osobních údajů</li> </ul>	Rozvrh hodin Školní budova Věty se spojkami kdy, protože

## 3. Pro radost a pro zábavu

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</li> <li>napiše krátký e-mail o své osobě, rodině a svých zájmech</li> </ul>	Komiksy Jazykolamy, přísloví Přirovnání, popis osoby Ankety, dotazníky

## 5.5.5 Francouzský jazyk

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0+1	0+1	0+2	0+2	

## Charakteristika předmětu

Charakteristika doplňujícího vzdělávacího oboru

Obsahové, časové a organizační vymezení

DVO - francouzský jazyk

- předmět se vyučuje v 6. – 9. ročníku s časovou dotací 1-2 hodiny týdně (1+1+2+2) ve skupinách s menším počtem žáků než je v kmenové třídě

- důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků, rozvíjíme i další řečové dovednosti – poslech, čtení, psaní

- výuka gramatiky je podřízena těmto dovednostem

- cílem předmětu je, aby žáci byli schopni porozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním

o jednoduchých tématech

- žáci musí rovněž porozumět čtenému textu, který výběrem slov odpovídá jejich jazykové úrovni, jsou schopni napsat text

- výuka seznamuje žáky s reáliemi zemí, ve kterých se tímto jazykem hovoří

- znalost cizího jazyka vede žáky k poznání a toleranci jiných cizojazyčných kultur

- komunikace v cizím jazyce je nedílnou součástí vyučování
- znalost cizího jazyka je možné využívat při výměnných pobytech
- jazyk je vyučován cyklicky

### Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
  - vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
  - vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
  - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
  - samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
  - poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- Kompetence k řešení problémů
  - vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
  - vnímá nejruznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
  - samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
  - ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
  - kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- Kompetence komunikativní
  - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
  - naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
  - rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
  - využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  - využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- Kompetence sociální a personální
  - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
  - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- **Kompetence občanské**
  - respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
  - chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
  - rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
  - respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
  - chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
- **Kompetence pracovní**
  - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
  - přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
  - využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
  - orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení
- **Kompetence digitální**
  - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
  - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
  - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
  - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
  - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
  - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

## Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- **Kompetence k učení**  
*Při práci s textem klademe důraz na celkové pochopení obsahu. Vhodně zvolenými otázkami vedeme žáky k vyhledávání důležitých informací. V rámci celkové interpretace textu se zaměřujeme na vyhledávání klíčových slov a neznámých výrazů.  
 Do výuky zařazujeme video ukázky volně přístupné na internetu k procvičení různých gramatických jevů a obohacování slovní zásoby.*

- **Kompetence k řešení problémů**  
*Vedeme žáky k užívání slovníků – dvojjazyčných, obrázkových, popisných a k práci s prostředky moderních informačních technologií – počítače, chytré telefony, tablety.*
- **Kompetence komunikativní**  
*Při výuce používáme různé učebnice, slovníčky, internet, jazykové aplikace v chytrých telefonech. Vedeme žáky k formulování jednoduchých myšlenek ve francouzštině. Zařazením běžných komunikačních situací směřujeme žáky k diskusi na tato témata, k obhajování vlastních postojů, k dodržování základních pravidel diskuse.*
- **Kompetence sociální a personální**  
*Vedeme žáky k účinné spolupráci ve dvojicích a ke skupinové práci.*
- **Kompetence občanské**  
*Do výuky zařazujeme projevy, ve kterých se žáci seznamují s tradicemi, svátky a zvyky francouzsky mluvících zemí a porovnávají je s těmi českými.*
- **Kompetence pracovní**  
*Společně se žáky stanovíme pravidla práce během vyučovacích hodin. Průběžně pak doplňujeme podle individuálních specifík jednotlivých vyučovacích hodin (např. skupinové práce).*

## 6. ročník

0+1 týdně, P

### 1. Úvod do studia francouzštiny

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně</li> <li>• vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</li> <li>• seznamuje se s realitami francouzsky mluvících zemí</li> </ul>	Pozdrav, poděkování, představení Oui x non Předložky a x en Základní informace o francouzsky mluvících zemích

### 2. Stavba věty

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• zvládá základy písemného projevu</li> <li>• rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně</li> </ul>	Věta jednoduchá Pořádek slov ve větě Otázka Zápor Nepravdivé sloveso etre v jednotném čísle Shoda podstatných a přídavných jmen Časování slovesa parler Tázací zájmena quel x quelle (quels x quelles) Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov

### 3. Rodina

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• zvládá základy písemného projevu</li> <li>• sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se rodiny a školy</li> <li>• odpovídá na jednoduché otázky týkající se rodiny a školy a podobné otázky pokládá</li> <li>• napíše jednoduché texty týkající se rodiny a školy</li> </ul>	Rodina a její členové Povolání Domácí zvířata Popis osoby Qui est-ce? Časování slovesa habiter, etre v množném čísle, avoir Předložky a příslovce vyjadřující vztahy v prostoru Přivlastňovací zájmena nesamostatná v jednotném čísle Práce se slovníkem

## 6. ročník

## 4. Škola

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se rodiny a školy</li> <li>odpovídá na jednoduché otázky týkající se rodiny a školy a podobné otázky pokládá</li> <li>napiše jednoduché texty týkající se rodiny a školy</li> </ul>	Školní pomůcky Dny v týdnu Části dne, hodiny Komunikace ve třídě Škola ve Francii a u nás Člen určitý a neurčitý Množné číslo podstatných a přídavných jmen Časování sloves <i>preferer</i> a <i>commencer</i> , <i>aller</i> Slovesná vazba <i>il y a</i> Zvratná slovesa (úvod)

## 7. ročník

0+1 týdně, P

## 1. Volný čas

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>zapojí se do jednoduchých rozhovorů</li> <li>sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, volného času a dalších osvojovaných témat</li> <li>odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, volného času a podobné otázky pokládá</li> <li>napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, volného času a dalších osvojovaných témat</li> </ul>	Zájmy a záliby Znamé osobnosti francouzsky mluvících zemí Je sais + infinitiv Časování slovesa <i>faire</i> - <i>je fais de l', de la, du</i> Stažený člen v jednotném čísle Přivlastňovací zájmena nesamostatná

## 2. Oslavy

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>zapojí se do jednoduchých rozhovorů</li> <li>sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, volného času a dalších osvojovaných témat</li> <li>odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, volného času a podobné otázky pokládá</li> <li>napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, volného času a dalších osvojovaných témat</li> </ul>	Názvy měsíců, datum Oslava narozenin Počítání do 100 Základní početní úkony Souhlas - nesouhlas Blahoopřání Futur proche Časování slovesa <i>choisir</i> Zvratná slovesa (2. část) Stažený člen v množném čísle Ukazovací zájmena nesamostatná ( <i>ce, cet, cette, ces</i> )

## 3. Počasí

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, volného času a dalších osvojovaných témat</li> <li>odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, volného času a podobné otázky pokládá</li> <li>napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, volného času a dalších osvojovaných témat</li> <li>rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci</li> </ul>	Počasí Příroda Roční období Jídlo a věci na cestu do přírody Prázdninové činnosti Pozdrav z prázdnin

## 8. ročník

## 8. ročník

0+2 týdně, P

## 1. Orientace

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům</li> <li>napiše krátkou textovou zprávu, ve které uvede informaci o místě a čase</li> </ul>	Škola - rozvrh, školní předměty Dopravní prostředky Orientace ve městě Ptáme se na cestu, popis cesty Nepravdělná slovesa sortir, partir Passé composé s avoir

## 2. Domov

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</li> <li>sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</li> <li>odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</li> <li>napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</li> <li>stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</li> </ul>	Bydlení Vlastní pokoj Orientace v prostoru Popis všedního dne Město a venkov Passé composé s avoir i etre Řadové číslovky Shoda přídavných jmen v čísle a rodě

## 3. Jídlo a stolování

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</li> <li>sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</li> <li>odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</li> <li>napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</li> <li>vede si elektronický slovníček s osvojovanou slovní zásobou</li> </ul>	Nákup v obchodě a tržnici Výrazy množství Nákupy Nepravdělné sloveso boire Dělivý člen po výrazech množství En ve funkci zájmena Časování zvrtných sloves v passé composé v záporu

## 4. Oblékání

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</li> <li>sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</li> <li>odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</li> <li>napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</li> </ul>	Obléčení Módní doplňky Materiály Nepravdělná slovesa savoir, voir Zájmenná příslovce en, y Postavení přídavných jmen Předmět přímý (COD)

## 9. ročník

## 9. ročník

0+2 týdně, P

## 1. Orientace

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</li> </ul>	Dopravní prostředky Orientace ve městě Ptáme se na cestu, popis cesty Nepravdivá slovesa sortir, partie Passé composé s avoir

## 2. Lidské tělo

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</li> </ul>	Lidské tělo Zdraví a nemoc Ptáme se na zdraví a popisujeme vlastní zdravotní stav Zdravý životní styl Nepravdivá slovesa ses sentir, devoir, venir Zápor ne ... plus (jamais) Blízká minulost Vyjádření času pomocí předložek avant, après, il y a, dans, depuis

## 3. Svátky, tradice, zvyky

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</li> <li>sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</li> <li>odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</li> <li>napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</li> </ul>	Svátky, tradice a zvyky Důležitá data Vánoce v Evropě Svátky u nás a ve Francii

## 9. ročník

## 4. Vztahy mezi lidmi

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</li> <li>sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</li> <li>odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</li> <li>napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</li> <li>zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních situacích</li> <li>zapojí se do jednoduchých rozhovorů</li> <li>rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální</li> <li>vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</li> <li>napiše krátký e-mail o své osobě, rodině a svých zájmech</li> <li>vyplní jednoduchý elektronický formulář týkající se základních osobních údajů</li> <li>rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</li> </ul>	<p>Vztahy s přáteli, v rodině, ve škole, mezi národy Popis osoby, synonyma, antonyma Komunikace přes internet Nepravdivá slovesa dire, vivre, connaitre, écrire Imparfait Přemět nepřímý COI Vztažné věty s qui, que</p>

## 5. Zeměpisné údaje

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</li> <li>sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</li> <li>odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</li> <li>napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</li> </ul>	<p>Určení směru Příroda a zvířata, jejich popis Stupňování přídavných jmen Podmiňovací způsob Realie zemí různých jazykových oblastí</p>

## 5.6 Člověk a společnost

## 5.6.1 Dějepis

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
2	2	2	1+1	

## Charakteristika předmětu

Charakteristika vzdělávacího oboru

Obsahové, časové a organizační vymezení

o vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Dějepis je realizován pouze na 2. stupni základního vzdělávání  
o časová týdenní dotace je v každém ročníku 2 hod  
o výuka probíhá v kmenových třídách a v multimediálních učebnách, v muzeích  
o třídy se dělí pouze operativně v závislosti na kapacitě multimediální učebny; při pobytu mimo školu jsou skupiny naplňovány s ohledem na BOZ  
o získané vědomosti by měly mít přímý vztah k reálnému životu  
o žák by se měl naučit řešit problémy, vyvozovat závěry a je aplikovat v reálných životních situacích  
o vyučovací činnosti jsou směřovány k podněcování zájmu o další činnosti a bádání  
o žáci jsou vedeni k poznání, že historie není uzavřenou minulostí, shlukem faktů a definitivních závěrů, ale i kladením si otázek  
o obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazení regionálních a místních dějin  
o důležitou součástí vzdělání v dané oblasti je prevence rasistických, xenofobních, extremistických postojů, výchova k toleranci a lidským právům, rovnosti mužů a žen, úctě ke kulturnímu dědictví

## Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
  - vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
  - vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
  - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
  - samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
  - poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- Kompetence k řešení problémů
  - vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich vhodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
  - vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
  - samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
  - ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
  - kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- Kompetence komunikativní
  - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
  - naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
  - rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- **Kompetence sociální a personální**
  - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
  - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
  - přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
  - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- **Kompetence občanské**
  - respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
  - chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
  - rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
  - respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- **Kompetence pracovní**
  - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
  - přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
  - využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- **Kompetence digitální**
  - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
  - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
  - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
  - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
  - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
  - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

## Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Kompetence k učení
  - žák je veden k chápání kontinuity dějin a v průběhu výuky prezentuje své názory na historické skutečnosti s tímto vědomím; pokud ne, dostane okamžitou, vhodnou formativní zpětnou vazbu
  - žák je veden při vyjadřování myšlenek k užívání přesné historické terminologie zejména opět okamžitou zpětnou vazbou od učitele nebo spolužáků
  - učitel jej často nechává vyhledávat a třídit informace k vybraným historickým událostem/obdobím, a to z různých zdrojů, vč. tematických dějepisných map, a to tištěných i on-line
  
- Kompetence k řešení problémů
  - žák samostatně hledá a objevuje paralely mezi minulými a současnými událostmi
  - žák je veden k rozpoznání a pojmenování problému, například rozporu v hodnocení dějinné události ve dvou nebo více zdrojích informací a snaží se tento problém pro sebe vyřešit; například může generalizovat, že je rozdíl mezi kronikou a legendou v hodnocení středověkých osobností; popř. mezi historiografickým a novinářským hodnocením události novějších a soudobých dějin
- Kompetence komunikativní
  - žák má možnost zaujmout vlastní postoj k minulým událostem, obhajuje jej, konfrontuje s názory druhých; při tom je veden k přesné a jasné formulaci myšlenek a užívání správných historických termínů
  - žák je veden k samostatné prezentaci vlastní přípravy nebo práce skupiny před ostatními, čímž se učí správně využívat dovedností samostatného ústního projevu získaných v předmětu Český jazyk
- Kompetence sociální a personální
  - žáci jsou vedeni k respektování pravidel
  - žáci jsou vedeni k sebehodnocení vlastní práce i svého přínosu ke skupinové práci, čímž se seznamuje s vlastními schopnostmi a poznává své silné a slabé stránky
  - žáci jsou vedeni k práci s vlastní chybou, například při hodnocení krátkého kvízu či testu; tyto nástroje používáme jako formativní, právě aby se žáci mohli vyvarovat některých chyb a věděli o nich
  - žáci jsou vedeni k tomu, aby se aktivně zapojovali do diskuse a byli konstruktivním přínosem pro spolužáky ve třídě při frontální diskusi a nebo při skupinové práci
- Kompetence občanské
  - žák je veden k tomu, aby si vážil tradic a historického dědictví českého státu a příspěvku všech jeho historických obyvatel ke kráse našeho jedinečného kulturního dědictví; je v tomto smyslu zdravým vlastencem, ale je nepřitelem hloupého národovectví
  - učitel nabízí žákům možnost zúčastnit se exkurzí do Památníku Tereziín a Lidic, celodenní prohlídky historické Prahy; navštívit expozice v Prácheňském muzeu či vícehodinové procházky města Písku.
  - žák je veden k respektu k přesvědčení druhých lidí bez rozdílu původu, jazyka nebo kultury
  - žák je veden k rozpoznávání názorů ohrožujících lidskou důstojnost a principy demokracie; aktivně je odmítá
  - žák je veden k nenásilnému řešení konfliktů
- Kompetence pracovní
  - při skupinové nebo samostatné činnosti je žák veden k iniciativě, hledání neotřelých řešení zadaných problémů a úloh a asertivně se je snaží prosazovat; zároveň k naslouchání druhým a respektu k jejich pohledům na věc; je veden ke snaze dosáhnout výsledku i ustoupením na konsensus
  - učitel vede žáky k tomu, aby si uvědomovali, že historické poučení je užitečné nejen pro dobrou známku z Dějepisu, ale také pro práci v dalších školních předmětech a zejména v dalším životě

## 6. ročník

2 týdne, P

### 1. PRAVĚK - POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI, ČLOVĚK V DĚJINÁCH

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány</li> <li>- osvojí si práci s časovou přímkou</li> <li>- rozpozná vývojová stádia člověka</li> <li>- seznámí se se způsoby obživy, soužití a kultury</li> <li>- porozumí základním znakům neolitu</li> <li>- uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa</li> <li>- charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu</li> <li>- objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost</li> <li>- uvede příklady archeologických kultur na našem území</li> <li>- rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací</li> <li>- pracuje s rozšířenou (virtuální) realitou – s virtuálními 3D materiály, prohlídkami, animacemi a aplikacemi pro znázornění kontextu pravěkých a starověkých dějin</li> </ul>	<p><b>PRAVĚK</b> Úvod do učiva</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Význam zkoumání dějin</li> <li>- Získávání informací o dějinách</li> <li>- Historické prameny</li> <li>Člověk a lidská společnost v pravěku</li> <li>- Vývojová stádia člověka</li> <li>- Nejdůležitější období pravěku</li> <li>- Způsoby života jednotlivých vývojových typů člověka</li> <li>- Naše země v období pravěku</li> </ul>

### 2. STAROVĚK- STAROORIENTÁLNÍ STÁTY

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků</li> <li>- uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa</li> <li>- chápe kulturní rozmanitost světa</li> <li>- pochopí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států</li> <li>- seznámí se s podstatou společenského uspořádání</li> <li>- uvědomuje si vlastní a občanskou identitu a nutnost respektovat identitu druhých</li> <li>- chápe formy státní moci</li> <li>- uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví</li> <li>- volí pro vyhledávání historického digitálního zdroje vhodné digitální technologie, výstižné klíčové slovo</li> </ul>	<p><b>STAROVĚK</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Oblasti starověkého Východu/ Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína/</li> <li>- základní znaky staroorientálních států ( místo jejich vzniku, obživa, postavení panovníka )</li> <li>- nejdůležitější mezníky ve vývoji jednotlivých států</li> <li>- skladba společnosti ( nápadné shody či rozdíly )</li> <li>- každodenní život na vybraných státech</li> <li>- kultura, vynálezy a přínos pro další generace</li> </ul>

### 3. STAROVĚKÉ ŘECKO

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků</li> <li>- orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu</li> <li>- pochopí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států</li> <li>- seznámí se s podstatou společenského uspořádání</li> <li>- uvědomuje si vlastní a občanskou identitu a nutnost respektovat identitu druhých</li> <li>- pochopí podstatu antické demokracie</li> <li>- porozumí prolínání kulturních vlivů</li> <li>- chápe přínos řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury</li> <li>- chápe formy státní moci</li> <li>- dokáže porovnat barbarské civilizace se světem antiky</li> <li>- uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy</li> <li>- uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví</li> <li>- demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem</li> <li>- porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie</li> <li>- vytváří a využívá myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v historické realitě na základě digitalizovaných prostorových informací (data o historických krajinách, objektech a lidech v nich)</li> </ul>	<p><b>ŘECKO</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Nejdůležitější období</li> <li>- Nadvláda Makedonie</li> <li>- Řecké umění, vzdělanost a věda</li> </ul>

### 4. STAROVĚKÝ ŘÍM

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků</li> <li>- orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu</li> <li>- seznámí se s podstatou společenského uspořádání</li> <li>- uvědomuje si vlastní a občanskou identitu a nutnost respektovat identitu druhých</li> <li>- porozumí prolínání kulturních vlivů</li> <li>- chápe formy státní moci</li> <li>- popíše s pomocí mapy územní rozsah římské říše</li> <li>- dokáže porovnat barbarské civilizace se světem antiky</li> <li>- uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy</li> <li>- uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví</li> <li>- demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem</li> <li>- porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie</li> </ul>	<p><b>ŘÍM</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Nejdůležitější období</li> <li>- Zrod křesťanství a souvislost s judaismem</li> <li>- Římské umění, vzdělanost a věda</li> <li>- Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím, včetně našich zemí</li> </ul>

## 7. ročník

2 týdně, P

### 1. RANÝ STŘEDOVĚK

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-osvojí si periodizaci středověku</li> <li>-seznámí se s uspořádáním společnosti raně feudálního státu a s formováním národních států</li> <li>-seznámí se státotvornou úlohou panovnických dynastií</li> <li>-uvědomí si duchovní odkaz patronů českých zemí</li> <li>-učí se chápat úlohu křesťanství a víry</li> <li>-uveče příklady románských památek, učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního</li> <li>-uvědomí si obohacení Evropy kulturními podněty z Orientu</li> <li>-popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států</li> <li>-porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti</li> <li>-objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech</li> <li>-vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám</li> <li>-ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury</li> <li>-s pomocí vizuálních digitálních zdrojů uvádí vybrané příklady a lokace románských a gotických památek architektury, které se staly součástí světového kulturního dědictví a příklady předmětů denní potřeby středověkého člověka</li> </ul>	<p><b>STŘEDOVĚK</b></p> <p><b>STŘEDOVĚK RANÝ</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- nový etnický obraz Evropy</li> <li>- formování prvních státních celků ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu - vliv křesťanství /nájezdů vikingů/</li> <li>- první státní útvary na našem území</li> <li>- český stát v době knížecí</li> <li>- křesťanství a islám</li> <li>- románská kultura a životní styl raného středověku</li> <li>- křížové výpravy</li> </ul>

### 2. VRCHOLNÝ STŘEDOVĚK

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-osvojí si periodizaci středověku</li> <li>-seznámí se státotvornou úlohou panovnických dynastií</li> <li>-chápe změny politické, hospodářské, sociální a kulturní</li> <li>-charakterizuje dobový životní styl z hlediska sociálního</li> <li>-objasní rozmach českého státu a jeho význam ve střed. Evropě</li> <li>-popíše znaky gotického slohu, uvede příklady gotických památek</li> <li>-uveče problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci</li> <li>-vysvětlí pojmy tolerance a intolerance</li> <li>-ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury</li> <li>-vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život</li> <li>-s pomocí vizuálních digitálních zdrojů uvádí vybrané příklady a lokace románských a gotických památek architektury, které se staly součástí světového kulturního dědictví a příklady předmětů denní potřeby středověkého člověka</li> </ul>	<p><b>STŘEDOVĚK VRCHOLNÝ</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozvoj řemesel, obchodu, vznik měst a jejich význam, postavení poddaných, životní styl jednotlivých vrstev</li> <li>- český stát za vlády posledních Přemyslovců</li> <li>- nástup Lucemburků a vláda Karla IV. /stoletá válka/</li> <li>- gotická kultura, umění, vzdělanost</li> <li>- kritika poměrů v církvi /J. Hus/</li> <li>- husitství v Čechách</li> </ul>

## 7. ročník

## 3. POZDNÍ STŘEDOVĚK

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-seznámí se státopornou úlohou panovnických dynastií</li> <li>-chápe změny politické, hospodářské, sociální a kulturní</li> <li>-charakterizuje dobový životní styl z hlediska sociálního</li> <li>-popíše znaky gotického slohu, uvede příklady gotických památek</li> <li>-vysvětlí pojmy tolerance a intolerance</li> <li>-vysvětlí mírová poselství Jiřího z Poděbrad</li> </ul>	<b>STŘEDOVĚK POZDNÍ</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- doba poděbradská</li> <li>- doba jagellonská</li> </ul>

## 8. ročník

2 týdne, P

## 1. RANÝ NOVOVĚK - OBJEVOVÁNÍ A DOBÝVÁNÍ

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-vysvětlí pojmy humanismus, renesance a doloží jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí</li> <li>-uvede důvody a význam objevných plaveb a důsledky pronikání evropských civilizací do nově objevených zemí</li> <li>-vysvětlí pojem reformace, její příčiny a cíl</li> <li>-objasní postavení českých zemí v habsburské monarchii; v podmínkách Evropy, rozdělené na katolický a reformační blok</li> <li>-chápe důsledky náboženské nesnášenlivosti</li> <li>-vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky</li> <li>-popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky</li> <li>-objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie</li> <li>-na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus</li> <li>-rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek</li> </ul>	<b>Raný novověk</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Humanismus a renesance</li> <li>- Rozvoj vědních oborů v 16. století</li> <li>- Zámořské objevy a počátky dobytí světa</li> <li>- Náboženská reformace</li> </ul>

## 8. ročník

## 2. RANÝ NOVOVĚK - DO 1. POL. 17. STOL.

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-chápe podstatu pojmů absolutní moc, absolutismus</li> <li>-objasní postavení českých zemí v habsburské monarchii; v podmínkách Evropy, rozdělené na katolický a reformační blok</li> <li>-chápe důsledky náboženské nesnášenlivosti</li> <li>-vyjádří vlastními slovy přínos Komenského do oblasti pedagogiky a mírových snah</li> <li>-osvojí si pojmy parlamentarismus a konstituční monarchie; uvede příklady z evropských dějin</li> <li>-popíše situaci českých zemí po třicetileté válce</li> <li>-uvědomí si rozpor mezi projevy absolutní moci a snahami nastupující buržoazie</li> <li>-uvědomí si důsledky definitivního rozbití středověkých politických, hospodářských a společenských struktur</li> <li>-objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie</li> <li>-objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky</li> <li>-na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus</li> <li>-rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Český stát a velmoci v 16.-17. století / předbělohorská doba /</li> <li>- počátky absolutních monarchií</li> <li>- Třicetiletá válka</li> <li>- J.A.Komenský</li> <li>- Občanská válka v Anglii</li> <li>- Francie za vlády Ludvíka XIV.</li> </ul>

## 3. NOVOVĚK OD 2. POL. 17. STOLETÍ DO KONCE 18. STOL.

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-chápe podstatu pojmů absolutní moc, absolutismus</li> <li>-rozpozná znaky barokní kultury</li> <li>-vyjmenuje příklady barokních památek</li> <li>-popíše situaci českých zemí po třicetileté válce</li> <li>-vysvětlí význam osvícenství jako významného myšlenkového předělu</li> <li>-popíše znaky klasicismu</li> <li>-uvede příklady klasicistních památek</li> <li>-uvědomí si rozpor mezi projevy absolutní moci a snahami nastupující buržoazie</li> <li>- vysvětlí pojem kolonie</li> <li>-uvědomí si význam boje za svobodu</li> <li>-na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus</li> <li>-rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek</li> <li>-vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti</li> <li>-na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy</li> <li>-zaznamenává výsledky své práce s historickými prameny a archiváliemi do časových os, grafů, rodokmenů a dalších výstupů s pomocí online nástrojů a softwaru</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Období od 2.pol.17.stol. do konce 18.stol.</li> <li>- Baroko a životní styl</li> <li>- Upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce</li> <li>- Rozvoj vzdělanosti v době osvícenství</li> <li>- Klasicismus</li> <li>- České země za vlády Marie Terezie a Josefa II.</li> <li>- Situace v Rusku, Prusku, francii, Velké Británii</li> <li>- Boj za nezávislost amerických osad - Vznik USA</li> </ul>

## 4. MODERNIZACE SPOLEČNOSTI - NOVOVĚK OD KONCE 18. STOL. DO ROKU 1914

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- chápe podstatu pojmů absolutní moc, absolutismus</li> <li>- osvojí si pojmy parlamentarismus a konstituční monarchie; uvede příklady z evropských dějin</li> <li>- uvědomí si rozpor mezi projevy absolutní moci a snahami nastupující buržoazie</li> <li>- vysvětlí pojem kolonie</li> <li>- uvědomí si význam boje za svobodu</li> <li>- uvědomí si důsledky definitivního rozbití středověkých politických, hospodářských a společenských struktur</li> <li>- uvědomí si prudký rozvoj průmyslu jako předpoklad a katalyzátor společenských změn, dopad na životní prostředí</li> <li>- uvědomuje si národní obrození jako jev celoevropský</li> <li>- uvědomí si význam obrozeneckých snah významných osobností</li> <li>- seznámí se s příčinami a průběhem českého národního obrození</li> <li>- uvědomuje si emancipační hnutí českého národa jako výrazný projev dané doby</li> <li>- uvědomí si dokončení boje jednotlivých skupin jako předpoklad ustavení moderních politických stran</li> <li>- seznámí se s úsilím o vytvoření jednotlivých národních celků</li> <li>- chápe historický pojem rasismus</li> <li>- objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé</li> <li>- porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů</li> <li>- charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích</li> <li>- na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy</li> <li>- vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií</li> </ul>	<p>Novověk od konce 18. století do roku 1914</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Velká francouzská revoluce /průběh pro Francii i evropské dějiny/</li> <li>- Napoleonské války- jejich důsledky a následný Vídeňský kongres</li> <li>- Průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury</li> <li>- Národní a osvobozenecská hnutí v Evropě</li> <li>- Utváření novodobého českého národa</li> <li>- Rok 1848 v Evropě a v Čechách</li> <li>- Postavení českých zemí v habsburské monarchii na přelomu a v 2. pol.19.století; základní rysy české politiky, její představitelé</li> <li>- Procesy sjednocování v Německu a v Itálii</li> <li>- Občanská válka v USA</li> <li>- Koloniální expanze ve 2.pol.19.stol</li> </ul>

## 9. ročník

1+1 týdně, P

## 1. MODERNÍ DOBA - 19. A 20. STOLETÍ

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- objasní důsledky soupeření mezi velmocemi</li> <li>- uvědomí si souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémními způsoby</li> <li>- učí se chápat I. čtvrtinu 20. století jako období I.ničivé války</li> <li>- využívá k poznávání historické reality moderních a soudobých dějin aktivně, účelně a kriticky primární historické prameny</li> </ul>	<p>MODERNÍ DOBA</p> <p>PŘELOM 19. A 20. STOLETÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vývoj na Balkáně</li> <li>- velmoci na konci 19. století</li> <li>- konflikty v předvečer 1. světové války</li> <li>- kultura 19. a 20. století</li> </ul>

## 9. ročník

## 2. 1. POL. 20. STOLETÍ - DO 2. SVĚTOVÉ VÁLKY

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-uvědomí si souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémními způsoby</li> <li>-učí se chápat I. čtvrtinu 20. století jako období I.ničivé války</li> <li>-chápe okolnosti vzniku samostatné ČSR, její vnitřní a zahraniční situaci v období 1. republiky</li> <li>-uvědomí si změnu mezinárodně politických vztahů vznikem komunistického režimu, totalitarismu a vypjatého nacionalismu)</li> <li>-seznámí se s vnitřní a zahraniční politikou ČSR v období 2. republiky, protektorátu</li> <li>-na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky</li> <li>-rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů</li> <li>-charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu</li> <li>-na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv</li> <li>-zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí</li> </ul>	<p><b>UDÁLOSTI 1. POLOVINY 20. STOLETÍ /DO 2. SVĚTOVÉ VÁLKY/</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- I.světová válka/1914-1918/</li> <li>- její politické, sociální a kulturní důsledky</li> <li>- vznik ČSR- hospodářský , politický rozvoj republiky, sociální a národnostní problémy</li> <li>- mezinárodní politická situace ve 20. letech, totalitní systémy,důsledky pro ČSR a svět</li> <li>- světová hospodářská krize</li> <li>- kultura, věda, technika před vypuknutím 2. světové války</li> <li>- cesta k Mnichovu, Mnichovská dohoda, 2. republika, protektorát Čechy a Morava</li> </ul>

## 3. 2. SVĚTOVÁ VÁLKA A POVÁLEČNÉ USPOŘÁDÁNÍ

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-učí se účtě odkazu účastníků odboje</li> <li>-chápe možnost různé interpretace historických faktů a nutnost kritického přístupu k interpretacím</li> <li>-pochopí poválečný vývoj Československa, který vyústil v únorové události</li> <li>-seznámí se s postavením ČSR v mezinárodních souvislostech a jeho vnitřní situaci</li> <li>-chápe vznik a problémy existence bipolárního světa</li> <li>-zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí</li> <li>-vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků</li> <li>-využívá k orientaci v historické realitě moderních dějin aktivně, účelně a kriticky digitální zdroje, portály, databáze, výukové kanály, pořady, aplikace a webové stránky institucí, například webové stránky HistoryLab, Slavné dny, Paměť národa</li> </ul>	<p><b>2. SVĚTOVÁ VÁLKA</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- domácí a zahraniční odboj</li> <li>- mezinárodní konference a poválečné uspořádání světa</li> </ul>

## 4. ROZDĚLENÝ A INTEGROJÍCÍ SE SVĚT - 2. POL. 20. STOLETÍ

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-chápe možnost různé interpretace historických faktů a nutnost kritického přístupu k interpretacím</li> <li>-pochopí poválečný vývoj Československa, který vyústil v únorové události</li> <li>-seznámí se s postavením ČSR v mezinárodních souvislostech a jeho vnitřní situaci</li> <li>-chápe vznik a problémy existence bipolárního světa</li> <li>-uvědomí si nutnost respektovat identitu druhých</li> <li>-objasní postupný rozpad východního bloku /komunistických systémů/- ustanovení demokratických režimů</li> <li>-vysvětlí vnitřní situaci v naší republice v roce 1989 s následným vývojem v 90. letech- vznik ČR, začlenění do NATO a EU</li> <li>-vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce</li> <li>-posoudí postavení rozvojových zemí</li> <li>-prokáže základní orientaci v problémech současného světa</li> </ul>	<p><b>UDÁLOSTI 2. POL. 20. STOLETÍ</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- poválečné Československo v letech 1945-1948</li> <li>- únorový převrat 1948</li> <li>- Československo od únorového převratu do roku1989, vznik ČR</li> <li>- studená válka – rozdělení světa do vojenských bloků</li> <li>- vnitřní situace v zemích východního bloku, na vybraných příkladech srovnání se západními zeměmi</li> <li>- rozpad koloniálního systému – mimoevropský svět</li> <li>- problémy současnosti- věda a technika</li> <li>- vzdělání</li> <li>- sport a kultura</li> </ul>

## 5.6.2 Výchova k občanství

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	1	1	1	

### Charakteristika předmětu

Charakteristika vzdělávacího oboru

Obsahové, časové a organizační vymezení

o vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Výchova k občanství je realizován pouze na 2. stupni základního vzdělávání

o časová týdenní dotace je 1 hodina ve všech ročnících

o výuka probíhá v kmenových třídách a podle potřeby v multimediálních učebnách

o třídy se dělí pouze operativně v závislosti na kapacitě multimediální učebny

o vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti

o zaměřuje se na

§ utváření pozitivních občanských postojů

§ prevenci rasistických, xenofobních a extrémistických postojů

§ výchovu k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen

§ výchovu k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot

§ orientace žáků v sociální realitě, jejich začleňování do různých společenských vztahů a vazeb

§ sebepoznávání a poznávání osobnosti druhých lidí

§ vztahy v rodině a širších společenstvích

o seznamuje s hospodářským životem, činností důležitých politických institucí a orgánů

o učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití

o rozvíjí občanské a právní vědomí žáků

o důležitou součástí vzdělání v dané oblasti je prevence rasistických, xenofobních, extrémistických postojů,

výchova k toleranci a lidským právům, rovnosti mužů a žen, úctě ke kulturnímu dědictví

Součástí tohoto předmětu jsou i následující témata Etické výchovy.

### 6. ročník

#### ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

- Naše škola, školní řád, parlament

- Zásady lidského soužití, pravidla chování

- Mezilidská komunikace

#### INICIATIVA A KOMPLEXNÍ PROSOCIÁLNOST

iniciativa a tvořivost, nácvik iniciativy a tvořivosti ve školním prostředí a v rodině, psychická a fyzická pomoc, ochota ke spolupráci, přátelství

#### KOMUNIKACE

otevřená komunikace – úroveň komunikace, zásady verbální komunikace, komunikační chyby, dialog aktivní

naslouchání – cíle, výhody, zásady, způsob a nácvik aktivního naslouchání

#### ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Náš kraj, obec, vlast

Kultura a kulturní život v našem městě

#### REÁLNÉ A ZOBRAZENÉ VZORY

pozitivní vzory, vliv reálných vzorů, prosociální vzory ve veřejném životě

já – postoje, zodpovědný život, mé schopnosti a společnost



**APLIKOVANÁ ETICKÁ VÝCHOVA**

**ochrana přírody a životního prostředí** – citový vztah člověka k životnímu prostředí, zodpovědnost za životní prostředí

**ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI**

Prostředky masové komunikace

Mezilidská komunikace

**KOMUNIKACE**

otevřená komunikace – úroveň komunikace, zásady verbální komunikace, komunikační chyby, dialog

**REÁLNÉ A ZOBRAZENÉ VZORY**

podpora pozitivního působení televize a medií – kritický přístup k působení médií

**APLIKOVANÁ ETICKÁ VÝCHOVA**

**ekonomické hodnoty** – rozumné nakládání s penězi, vztah mezi ekonomikou a etikou, rozvíjení ekonomických činností – šetrnost, podnikavost

**INICIATIVA A KOMPLEXNÍ PROSOCIÁLNOST**

iniciativa a tvořivost – nácvik tvořivosti, ochota ke spolupráci, přátelství

iniciativa ve ztížených podmínkách – pozitivní formulace problému, pomoc anonymnímu člověku, veřejná osobní angažovanost

**7. ročník****ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI****DŮSTOJNOST A IDENTITA LIDSKÉ OSOBY**

jedinečnost a identita člověka – rozvoj sebevědomí, hodnotová orientace, rozvoj sebeovládání a morálního úsudku, selfmanagement, úvahy nad mravními zásadami, radost a optimizmus v životě

**REÁLNÉ A ZOBRAZENÉ VZORY**

já – potenciální vzor pro druhé – smysl a cíl mého života, postoje, zodpovědný život, mé schopnosti a společnost, zdravý způsob života, autonomie a konformita

**INICIATIVA A KOMPLEXNÍ PROSOCIÁLNOST**

iniciativa a tvořivost, ochota ke spolupráci, přátelství

iniciativa ve ztížených podmínkách – pozitivní formulace problému, pomoc anonymnímu člověku

**KOMUNIKACE**

otevřená komunikace – úroveň komunikace, zásady verbální komunikace, komunikační chyby, dialog,

komunikace ve ztížených podmínkách

aktivní naslouchání – cíle, výhody, zásady, způsob a nácvik aktivního naslouchání

**ASERTIVNÍ CHOVÁNÍ**

asertivní chování – přijatelný kompromis, konstruktivní kritika, přijetí pochvaly, požádání o laskavost, stížnost, otázka po důvodu, realizace svých práv, řešení konfliktu

obrana před manipulací - asertivní techniky – manipulace, vysvětlení a nácvik jednotlivých asertivních technik

**ČLOVĚK JAKO JEDINEC**

Národnostní menšiny

Rasismus, xenofobie

**INICIATIVA A KOMPLEXNÍ PROSOCIÁLNOST**

uplatnění komplexní prosociálnosti – vztah k menšinám, využití prosociálnosti v multikulturní společnosti, pozitivní vztah k diverzitám

**DŮSTOJNOST A IDENTITA LIDSKÉ OSOBY**

úcta k lidské osobě – lidská práva, zdroje lidských práv, svoboda, rovnost, potenciality člověka, pozitivní hodnocení druhých v obtížných situacích, občanská zralost

rozvoj morálního úsudku, úvahy nad mravními zásadami

**APLIKOVANÁ ETICKÁ VÝCHOVA**

**duchovní rozměr člověka** – tolerance k lidem s jiným světovým názorem

**8. ročník****INICIATIVA A KOMPLEXNÍ PROSOCIÁLNOST**

iniciativa a tvořivost

veřejná osobní angažovanost

**DŮSTOJNOST A IDENTITA LIDSKÉ OSOBY**

jedinečnost a identita člověka – úvahy nad mravními zásadami

**DŮSTOJNOST A IDENTITA LIDSKÉ OSOBY**

úcta k lidské osobě – lidská práva, zdroje lidských práv, svoboda, rovnost, potenciality člověka, pozitivní hodnocení druhých v obtížných situacích, občanská zralost

jedinečnost a identita člověka – rozvoj sebevědomí, hodnotová orientace

**APLIKOVANÁ ETICKÁ VÝCHOVA**

**etické hodnoty** – zdroje etiky, osobní odpovědnost, smysl života, aplikace mravních zásad a hodnot, ctnosti, svědomí a jeho rozvoj

**duchovní rozměr člověka** – obrana proti sektám, tolerance k lidem s jiným světovým názorem, informace o různých světových názorech

**INICIATIVA A KOMPLEXNÍ PROSOCIÁLNOST**

iniciativa a tvořivost – nácvik tvořivosti, prosociální aspekt iniciativy, ochota ke spolupráci, přátelství

**APLIKOVANÁ ETICKÁ VÝCHOVA**

**etické hodnoty** – osobní odpovědnost, smysl života, aplikace mravních zásad a hodnot

**DŮSTOJNOST A IDENTITA LIDSKÉ OSOBY**

jedinečnost a identita člověka – rozvoj sebevědomí, selfmanagement, radost a

optimismus v životě, občanská zralost, potenciality člověka

**ekonomické hodnoty** – rozumné nakládání s penězi, rozvíjení ekonomických ctností – šetrnost, podnikavost

**9. ročník****APLIKOVANÁ ETICKÁ VÝCHOVA**

**rodina** – poznání vlastní rodiny a jejích pravidel, práva a povinnosti v rodině, role v rodině, formulace nevyslovených pravidel a očekávání, hodnota rodiny, zlepšení atmosféry v rodině, komunikace v rodině, úcta k členům rodiny, úcta ke stáří

**REÁLNÉ A ZOBRAZENÉ VZORY**

pozitivní vzory, vliv reálných vzorů, vzory ve vlastní rodině, smysl autority, vztah k autoritě

**KOMUNIKACE**

otevřená komunikace – úroveň komunikace, zásady verbální komunikace, komunikační chyby, dialog, komunikace ve ztížených podmínkách

aktivní naslouchání – cíle, výhody, zásady, způsob a nácvik aktivního naslouchání

**APLIKOVANÁ ETICKÁ VÝCHOVA**

**ekonomické hodnoty** – rozumné nakládání s penězi, zájem o otázky národního hospodářství,

**INICIATIVA A KOMPLEXNÍ PROSOCIÁLNOST**

uplatnění komplexní prosociálnosti – bída světa, informovanost o situaci zemí třetího světa

**APLIKOVANÁ ETICKÁ VÝCHOVA**

**ochrana přírody a životního prostředí** – úcta k životu ve všech jeho formách, citový vztah člověka k přírodě, vnímání krásy a mnohotvárnosti přírody, zodpovědnost za životní prostředí

**Klíčové kompetence**

- Kompetence k učení
  - vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
  - vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
  - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
  - samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
  - poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- Kompetence k řešení problémů

- vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- **Kompetence komunikativní**
  - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
  - naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
  - rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
  - využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  - využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- **Kompetence sociální a personální**
  - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
  - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
  - přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
  - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- **Kompetence občanské**
  - respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
  - chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
  - rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
  - respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
  - chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

- **Kompetence pracovní**
  - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
  - přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
  - využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
  - orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení
- **Kompetence digitální**
  - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
  - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
  - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
  - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
  - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
  - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

## Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- **Kompetence k učení**  
*Učitel předkládá žákům různé zdroje informací, učí je kritickému čtení a porozumění a samostatnému vytváření referátů a prezentací. Vede žáky k využívání moderní techniky.*
- **Kompetence k řešení problémů**  
*Učitel vytváří prostor pro vedení otevřené diskuse, učí je konstruktivně vstupovat do diskuse a respektovat názory ostatních. V problémových situacích vede žáky k hledání různých řešení.*
- **Kompetence komunikativní**  
*Učitel často zařazuje diskuse (komunitní kruh, skupiny), žáci tak mají příležitost vyjádřit svůj názor, vyslechnout názory druhých, pochopit a přijmout pravidla diskuse.*
- **Kompetence sociální a personální**  
*Učitel dává v otevřené komunikaci a práci s informacemi příležitost k budování kolektivu třídy. Při různých individuálních či kolektivních pracích či hrách, projektech a scénkách si žák uvědomuje sám sebe, získává sebedůvěru, úctu k druhému, učí se přijímat odlišnosti, komunikuje své city a učí se empatii. Vytváří si žebříček pozitivních hodnot.*
- **Kompetence občanské**  
*Žáky pracují s konkrétními informačními zdroji (Ústava, Úmluva o právech dítěte ...), pracuje s informacemi (individuální nebo skupinová práce) a vytváří si představu o normách, zákonech naší společnosti, státu. V 6. třídě žáci vytvářejí projekty o svém městě, regionu, vlasti. Poznáním učitel vede své žáky k vlastenectví a národní hrdosti.*
- **Kompetence pracovní**  
*V praktických lekcích Základy podnikání (6. tř) žáci pracují ve skupinách jako podnikatelé a získají představu o podnikatelském záměru, rizicích a úskalích podnikání. Učitel vede žáky k přemýšlení o své profesní orientaci. Při práci s pracovními listy si každý žák zmapuje své schopnosti, dovednosti, zájmy, představy o studiu a budoucím povolání, pozná různé profese, uplatnění na trhu práce. Navštíví s žáky úřad práce, kde získají důležité informace o situaci v daném regionu. Při řešení konkrétních situací učitel vede žáky prakticky řešit problémy spojené s finanční gramotností.*

**6. ročník**

1 týdně, P

**1. ČLOVĚK A SPOLEČNOST**

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• podílí se na vytváření pravidel chování ve třídě, rozumí svým právům a povinnostem, aktivně se zapojuje do života třídy</li> <li>• najde ve městě základní instituce a památky, připraví si referát o významných osobnostech města Písku</li> <li>• orientuje se v kulturním životě města Písek, dokáže se najít a objednat vstupenky na kulturní akce ve městě</li> <li>• připraví referát o významných osobnostech českých dějin, památných místech naší vlasti, co nás proslavilo (výrobky, sport)</li> <li>• pozná české státní symboly, chápe jejich význam, rozumí významu státních svátků a významných dnů</li> <li>• uvědomuje si rozdíl mezi vlastenectvím a nacionalismem, uvede příklady a negativní důsledky</li> <li>• na konkrétních příkladech ze života v rodině i škole se učí řešit konfliktní situace</li> <li>• uvědomuje si své možnosti pomoci druhým, chápe její význam</li> <li>• objasní nebezpečí působení masmédií na člověka, najde rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením</li> <li>• chápe základy podnikání</li> <li>• zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje</li> <li>• zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají</li> <li>• komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci</li> <li>• analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu</li> <li>• zjistí, kde najde kontakty na obecní úřad nebo úřad městské části</li> <li>• zmapuje místa a aktivity veřejného dění a to, jakými osobními nebo digitálními cestami informuje obec své občany a o čem je takto informuje</li> </ul>	<p><b>Učivo</b></p> <p><b>ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- naše škola - život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy a školního parlamentu, společná pravidla a normy</li> <li>- zásady lidského soužití - morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování; dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí</li> <li>- naše obec, region, kraj - důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci,</li> <li>- naše vlast - pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny</li> <li>- kulturní život - rozmanitost kulturních projevů, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédiá</li> <li>- lidská setkání - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti</li> <li>- vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty</li> <li>v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti</li> <li>- zásady lidského soužití - morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování; dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí</li> </ul>

**2. STÁT A PRÁVO**

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• uvědomuje si základní ekonomické hodnoty ve vztahu k rozumnému nakládání s penězi</li> <li>• vysvětlí pojem podnikání, podnikatel</li> <li>• vytvoří podnikatelský plán</li> <li>• Vysvětlí pojem management</li> <li>• řeší konkrétní manažerská rozhodnutí</li> <li>• vyjmenuje základní požadavky pro absolvování úspěšného přijímacího pohovoru</li> <li>• vysvětlí pojem produktivita, dělba práce</li> <li>• definuje pojem marketing a s ním spojené aktivity</li> <li>• vytvoří reklamní kampan nebo leták</li> <li>• zmapuje, jak chrání své osobní údaje, a identifikuje riziková místa ve své digitální identitě a digitální stopě</li> <li>• pracuje s informacemi v souladu se zákony</li> </ul>	<p><b>Učivo</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Reklamy, dezinformace</li> <li>Digitální stopa</li> </ul>

## 7. ročník

1 týdně, P

## 1. ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života</li> <li>objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</li> <li>rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</li> <li>posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek</li> <li>rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání</li> <li>popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru</li> <li>kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí</li> <li>zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení i obrany státu</li> <li>uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem</li> <li>posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci</li> <li>analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu</li> <li>nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva</li> <li>se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů</li> <li>spolupracuje i v obtížných sociálních situacích</li> <li>v reálné nebo modelové situaci kultivovaně vyjadřuje osobně i digitálně svůj názor, souhlas, podporu nebo nespokojenosti a kritiku ke stavu nebo situaci ve své škole nebo k dění ve svém okolí a obci</li> <li>zmapuje a zhodnotí, jak digitální technologie ovlivňují různé oblasti života</li> <li>zmapuje, jak digitální technologie ovlivňují vytváření, šíření nebo překonávání společenských stereotypů a předsudků</li> <li>zhodnotí, které osobní údaje mohou být zneužity a proč</li> <li>rozpozná projevy šíření nenávisti, omezování svobody projevu, vydírání, podvodu a neoprávněného nakládání s osobními údaji v digitálním prostředí</li> <li>zhodnotí nebezpečí sociálních nebo názorových skupin, identifikuje rizika související s komunikací v těchto bublinách</li> </ul>	<p><b>ČLOVĚK JAKO JEDINEC</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>podobnost a odlišnost lidí - projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál</li> <li>vnitřní svět člověka - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí</li> <li>osobní rozvoj - životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji</li> <li>sexuální výchova</li> <li>národnostní menšiny, problematika nesnášenlivosti mezi lidmi</li> <li>rasismus, xenofobie, extrémismus</li> </ul>

## 8. ročník

1 týdně, P

## 1. STÁT A PRÁVO

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky</li> <li>rozlišuje a porovná úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a států</li> <li>objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů</li> <li>vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů</li> <li>přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod</li> <li>objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství</li> <li>provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci</li> <li>doдрžuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování</li> <li>rozlišuje a porovná úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činností a spolupráce při postihování trestných činů</li> <li>objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání</li> <li>rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu, vysvětlí pojem diktatura a anarchie</li> <li>rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady</li> <li>představí, jak může zlepšit prostředí ve své škole nebo v obci a jaké digitální nástroje k tomu může využít</li> <li>rozpozná propagaci, dezinformaci a manipulaci v digitálním prostředí a zhodnotí, jak to ovlivňuje chování a jednání lidí</li> <li>rozpozná, zda má elektronicky uzavřená kupní smlouva všechny povinné náležitosti</li> <li>popíše postup, jak reklamovat zboží nebo službu, které byly zakoupeny online, a jak odstoupit od smlouvy při online nákupu</li> <li>zjistí, jak si osobně nebo elektronicky sjednat schůzku k vybraným službám obecního úřadu nebo úřadu městské části</li> </ul>	<p><b>STÁT A PRÁVO</b></p> <p>Právní základy státu - znaky státu, typy a formy států; státní občanství ČR</p> <p>Ústava ČR</p> <p>Složky státní moci, jejich orgány a instituce - státní správa a samospráva - orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly</p> <p>Principy demokracie - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; význam a formy voleb do zastupitelstev</p> <p>Lidská práva - základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace</p> <p>Právní řád České republiky - význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma</p> <p>Protiprávní jednání - druhy a postihy protiprávního jednání, trestní postizitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví</p> <p>Právo v každodenním životě - význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; styk s úřady</p> <p>Mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (<b>Rada Evropy</b>, NATO, OSN aj.)</p> <p>Globalizace – projevy, klady a zápory; významné globální problémy <b>včetně váleku a terorismu, možnosti jejich řešení</b></p>

## 8. ročník

## 2. SVĚT PRÁCE

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• uvědomuje si problémy nezaměstnanosti</li> <li>• zná nejčastější formy podnikání</li> <li>• zná základní druhy organizací a jejich strukturu</li> <li>• popíše úlohu a hodnotu vzdělání</li> <li>• vyjmenuje faktory ovlivňující volbu povolání</li> <li>• definuje pojem volba povolání</li> <li>• pojmenuje své zájmy a kvalifikační předpoklady</li> <li>• vysvětlí důležitost vzdělání pro jednotlivá povolání</li> <li>• vysvětlí pojmy související s prací</li> <li>• má přehled o různých profesích v ČR</li> <li>• vyhodnotí inzertní nabídky zaměstnání</li> <li>• vyplní žádost o zaměstnání</li> <li>• vysvětlí nejdůležitější body přijímacího pohovoru</li> <li>• uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích</li> <li>• posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě</li> <li>• respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí</li> <li>• je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení</li> <li>• využívá testy, hry a speciální aplikace k sebepoznávání a k hodnocení svých schopností a dovedností</li> <li>• vyhledává informace o tom, jaká kvalifikace (a další vzdělávání) je předpokladem pro vybranou profesi/povolání, orientuje se v online databázích středních a vysokých škol (a kurzů celoživotního učení)</li> <li>• používá vybrané webové stránky a portály pro získání a zpracování informací týkajících se poradenských služeb pro výběr povolání a souvisejícího studia (kariérové poradenství), včetně portálu úřadu práce</li> <li>• využívá digitální nástroje k prezentaci své osoby, svých dovedností a zkušeností v modelových situacích ze světa práce</li> <li>• orientuje se v mapách povolání, tabulkách a grafech, vyhledává a dává do souvislostí informace z různých zdrojů, zdůvodní vybraný obor svého studia</li> <li>• vyhledává (na internetu) informace o pracovních příležitostech v regionu, v modelové situaci odpoví na nabídku pracovní pozice, vytvoří s využitím připravených šablon (např. také Europass) životopis a motivační dopis v elektronické podobě pro konkrétní pracovní pozici</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• volba profesní orientace – základní principy sebepoznávání</li> <li>• osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace</li> <li>• informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb</li> <li>• možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby</li> <li>• zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu</li> <li>• pohovor u zaměstnavatele</li> <li>• problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů</li> <li>• podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé</li> <li>• podnikání</li> </ul>

## 9. ročník

1 týdně, P

## 9. ročník

## 1. STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady</li> <li>objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání</li> <li>dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi</li> <li>vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí</li> <li>rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané</li> <li>rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti</li> <li>na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu</li> <li>popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování</li> <li>uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy</li> <li>uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání</li> <li>uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory</li> <li>uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva</li> <li>objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu</li> <li>sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zvaží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi</li> <li>na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení</li> <li>vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít</li> <li>uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu</li> <li>na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz</li> <li>přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu</li> <li>diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání</li> <li>duševní vlastnictví – postup pro oběti porušení práva na ochranu osobnosti a pro oběti porušení práv k duševnímu vlastnictví (např. žádost o odstranění obsahu, nahlášení porušení práva, uplatnění práva na zapomenutí, podání žaloby)</li> <li>popíše situace z fyzického i digitálního prostředí, kde se projevuje právo na ochranu osobnosti, a uvede příklady toho, co je chráněno právy k duševnímu vlastnictví</li> <li>na příkladech objasní, jak chránit své vlastní dílo ve fyzickém i digitálním prostředí</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>majetek, vlastnictví - formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana, hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví</li> <li>peníze - funkce a podoby peněz, formy placení, rozpočet rodiny, státu, význam daní</li> <li>výroba, obchod, služby - jejich funkce a návaznost</li> <li>principy tržního hospodářství - nabídka, poptávka, trh, podstata fungování trhu, nejčastější právní formy podnikání</li> </ul> <p>Základy národního hospodářství</p>

## 2. MEZINÁRODNÍ VZTAHY

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady</li> <li>objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání</li> <li>dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi</li> <li>vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí</li> <li>rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané</li> <li>rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti</li> <li>na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu</li> <li>popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování</li> <li>uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy</li> <li>uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání</li> <li>uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory</li> <li>uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva</li> <li>objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu</li> <li>na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení</li> <li>vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít</li> <li>na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz</li> <li>aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy</li> <li>analyzuje etické aspekty různých životních situací</li> <li>zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, pomoci lidem v nouzi, v situaci ohrožení</li> </ul>	<p><b>MEZINÁRODNÍ VZTAHY</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>evropská integrace - podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR</li> <li>mezinárodní spolupráce - ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (RE, NATO, OSN aj.)</li> <li>globalizace - projevy, klady a zápory, významné globální problémy, jejich řešení</li> </ul>

## 3. SVĚT PRÁCE

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>vyplní elektronické formuláře spojené s přihláškou na střední školu, orientuje se v online prostředí administrace přijímacího řízení</li> </ul>	<p>Přihlášky na střední školy a učiliště Strukturovaný životopis</p>

## 5.7 Člověk a příroda

## 5.7.1 Fyzika

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
2	2	2	1+1	

### Charakteristika předmětu

Charakteristika vzdělávacího oboru

Obsahové, časové a organizační vymezení

o vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Fyzika je realizován pouze na 2. stupni základního vzdělávání o je vyučován jako samostatný předmět v 6. a v 7.ročníku ročníku jednu a půl hodiny, 8. a 9.ročníku dvě hodiny týdně

o výuka probíhá v odborné učebně fyziky a podle potřeby v multimediálních učebnách nebo v laboratoři o třídy se dělí pouze operativně v závislosti na kapacitě laboratoře a multimediální učebny a s ohledem na zajištění BOZP

o Vzdělávání v předmětu fyzika:

o směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy vede k vytváření a ověřování hypotéz

učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi  
směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie  
podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)
- laboratorní práce
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty

Vzdělávací obor fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk příroda:

- chemie : jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie
- přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce - kardiostimulátor

• zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava

Vzdělávací obor fyzika přispívá k realizaci průřezových témat:

- rozvíjení kritického myšlení, navrhování způsobů řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat (VDO)
- rozvíjení dovedností a schopností (OSV)
- posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, princip výroby elektrické energie, klady a zápory jaderné energetiky (EV)
- komunikace a kooperace, kritické čtení (MDV)
- evropská a globální dimenze v efektivním využívání zdrojů energie v praxi, výroba a potřeba energie v globálním měřítku, udržitelný rozvoj (EGS)
- vzájemné respektování (MKV)

**Klíčové kompetence**

- **Kompetence k učení**
  - vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
  - vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
  - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
  - samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
  - poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- **Kompetence k řešení problémů**
  - vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
  - vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
  - samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
  - ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
  - kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- **Kompetence komunikativní**
  - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
  - naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
  - rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
  - využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  - využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- **Kompetence sociální a personální**
  - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
  - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
  - přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- **Kompetence občanské**
  - respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
  - chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
  - rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
  - respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
  - chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
- **Kompetence pracovní**
  - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
  - přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
  - využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
  - orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení
- **Kompetence digitální**
  - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
  - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
  - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
  - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
  - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

## Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- **Kompetence k učení**  
*Do výuky zařazujeme pokusy, které žákům umožňují porozumět zákonitostem přírodních procesů. Vedeme žáky ke čtení s porozuměním, k práci s textem.*
- **Kompetence k řešení problémů**  
*Žáci vysvětlují pozorované jevy, hledají a řeší praktické problémy.*
- **Kompetence komunikativní**  
*Žáci diskutují nad pozorovanými přírodními jevy.*
- **Kompetence sociální a personální**  
*Žáci jsou vedeni ke spolupráci s druhými při skupinové práci.*

- Kompetence občanské  
*Žáci jsou vedeni k zodpovědnému chování a poskytnutí účinné pomoci v krizových situacích.*
- Kompetence pracovní  
*Žáci si uvědomují rizika lidské činnosti pro životní prostředí.*

## 6. ročník

2 týdně, P

### 1. Látky a tělesa

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• rozlišuje látku a těleso, dovede uvést příklady látek a těles</li> <li>• správně používá pojem atom, molekula, iont</li> <li>• má představu o tom, z čeho se skládá atom</li> <li>• popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou a vlastnosti, kterými se od sebe liší</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- látka a těleso</li> <li>- rozdělení látek a těles na pevné, kapalně a plynné <ul style="list-style-type: none"> <li>- jejich vlastnosti</li> <li>- částicové složení</li> </ul> </li> <li>- složení atomu (jádro, obal, proton, neutron a elektron)</li> </ul>

### 2. Síla

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• rozpozná, zda na dané těleso působí síla a pomocí prodloužené pružiny porovná podle velikosti dvě působící síly</li> <li>• změří sílu siloměrem</li> <li>• užívá s porozuměním vztah mezi gravitační silou působící na těleso a hmotností tělesa <math>F=m \cdot g</math> při řešení jednoduchých úloh</li> <li>• určí (úvahou i měřením), jakou silou působí Země na těleso dané hmotnosti, k měření použije siloměr a digitální váhy</li> <li>• popíše a pomocí experimentu předvede základní vlastnosti magnetů, k popisu podstaty jevů použije modely a animace z otevřených zdrojů dat</li> <li>• ověří existenci magnetického pole v daném místě pomocí kompasu, k popisu podstaty jevů použije modely a animace z otevřených zdrojů dat</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- síla působící na těleso</li> <li>- gravitační síla, gravitační pole</li> <li>- magnetická síla</li> <li>- elektrická síla</li> </ul>

## 6. ročník

## 3. Fyzikální veličiny

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>ovládá značky a jednotky základních veličin</li> <li>vyjádří hodnotu veličiny a přiřadí jednotku</li> <li>změří délku tělesa, výsledek zapsat a vyjádřit v různých jednotkách</li> <li>změří hmotnost pevných a kapalných těles na sklonných a rovnoramenných vahách a výsledek zapiše ve vhodné jednotce</li> <li>změří objem kapalného a pevného tělesa pomocí odměrného válce a zapsat výsledek</li> <li>využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů</li> <li>změří teplotu pomocí teploměru, určí rozdíl teplot z naměřených hodnot, změní časový úsek pomocí stopky a orientuje se na ciferníku hodin</li> <li>měří vhodně zvolenými digitálními měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa, např. délku, hmotnost, čas, teplotu</li> <li>měří vhodně zvolenými digitálními měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa, např. délku, hmotnost, čas, teplotu</li> <li>sleduje změnu venkovní teploty v závislosti na čase; k pozorování, měření, záznamu a zpracování výsledků použije efektivně digitální technologie</li> <li>použije s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení jednoduché praktické úlohy, data potřebná k vyřešení úlohy i k ověření výsledku vyhledá v otevřených zdrojích</li> <li>porovná hustoty různých látek na základě dat z otevřených zdrojů</li> <li>experimentálně vyvodí pojem hustoty látky porovnáním těles o stejném objemu a s různou hmotností, přitom použije digitální měřicí přístroje a měřidla, k přípravě a zpracování experimentů použije počítačový software</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>délka</li> <li>hmotnost</li> <li>objem</li> <li>hustota</li> <li>teplota</li> <li>čas</li> <li>jejich značka, jednotka, měřidlo, způsob měření</li> <li>převody jednotek délky, objemu, hmotnosti, času</li> </ul>

## 4. Teplotní roztažnost těles

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>předpoví, zda se délka či objem tělesa při změně teploty zvětší nebo zmenší</li> <li>održuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>tepelná roztažnost těles: <ul style="list-style-type: none"> <li>pevná tělesa - bimetalový pásek</li> </ul> </li> <li>tepelná roztažnost látek: <ul style="list-style-type: none"> <li>kapalné látky - teploměry</li> <li>plynné látky</li> </ul> </li> </ul>

## 7. ročník

2 týdně, P

## 1. Fyzikální veličiny

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>fyzikální veličiny dokáže vyjádřit v různých jednotkách (d, V, m, t, t)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>opakování: základní pojmy značka, jednotka, měřidlo způsoby měření různých fyz. veličin převody jednotek</li> </ul>

## 7. ročník

## 2. Síla

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>rozeznává jednotlivé druhy sil</li> <li>změří třecí sílu</li> <li>užívá s porozuměním poznatek, že třecí síla závisí na druhu materiálu a drsnosti třecích ploch, ale nikoli na jejich obsahu</li> <li>navrhne způsob zvětšení nebo zmenšení třecí síly</li> <li>určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>síla <ul style="list-style-type: none"> <li>gravitační síla, gravitační konstanta</li> </ul> </li> <li>třecí síla</li> <li>skládání sil</li> <li>výslednice sil</li> </ul>

## 3. Těžiště těles

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>určí pokusně těžiště tělesa a pro praktické situace využívá fakt, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>těžiště tělesa</li> <li>poloha těžiště</li> </ul>

## 4. Účinky síly

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>využívá Newtonovy zákony k vysvětlení nebo předvídání změn pohybu tělesa při působení sil</li> <li>využívá poznatky o podmínkách rovnovážné polohy na páce a pevné kladce pro vysvětlení praktických situací</li> <li>v jednoduchých případech určí velikost a směr působící tlakové síly</li> <li>užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, takovou silou a obsahem plochy na níž síla působí</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Newtonovy pohybové zákony (první, druhý a třetí)</li> <li>otáčivé účinky síly</li> <li>páka</li> <li>pevná kladka</li> <li>deformační účinky (tlak, tlaková síla)</li> </ul>

## 5. Pohyb těles

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>rozhodne, zda je dané těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu</li> <li>změří dráhu uraženou tělesem a odpovídající čas</li> <li>určí průměrnou rychlost z dráhy uražené tělesem za určitý čas</li> <li>používá s porozuměním vztah <math>v=s/t</math> pro rychlost rovnoměrného pohybu tělesa při řešení úloh</li> <li>znázorní grafem závislost dráhy rovnoměrného pohybu na čase a určí z něj k danému času dráhu a naopak</li> <li>využívá s porozuměním vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles při řešení problémů a úloh se vztahem k běžnému životu, např. využije digitální plánovač tras k naplánování delší cesty autem do zahraničí vč. průměrných rychlostí, určí průměrnou rychlost při cestování dle jízdního řádu</li> <li>sestrojí graf závislosti dráhy na čase při rovnoměrném pohybu tělesa (přímo graficky nebo pomocí vhodného počítačového programu) a odečte z něho hodnoty dráhy, času nebo rychlosti</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>pohyb a klid tělesa</li> <li>dráha, čas, rychlost</li> <li>okamžitá a průměrná rychlost rovnoměrného pohybu</li> <li>druhy pohybů</li> </ul>

## 7. ročník

## 6. Kapaliny a plyny

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení</li> <li>• vysvětlí vznik hydrostatického tlaku a s porozuměním používá vztah <math>p=h \rho g</math> k řešení problémů a úloh</li> <li>• objasní vznik vztlakové síly a určí její velikost a směr v konkrétní situaci</li> <li>• porovnáním vztlakové a gravitační síly dokáže předpovědět, zda se těleso potopí v kapalině, zda se v ní bude vznášet nebo zda bude plovat na hladině</li> <li>• vysvětlí vznik atmosférického tlaku, změní ho a určí tlak plynu v uzavřené nádobě</li> <li>• vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů</li> <li>• zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl</li> <li>• popíše a zdůvodní, jak se v konkrétních situacích v praxi využívá zvyšování či snižování tlaku tělesa na podložku; svá tvrzení doloží daty, informacemi a obrázky z otevřených zdrojů</li> <li>• využije zákonitosti tlaku v klidných tekutinách při řešení problémů a úloh se vztahem k praxi, data potřebná k jejich vyřešení vyhledá v otevřených zdrojích</li> <li>• objasní kvalitativně vznik vztlakové síly v klidné tekutině a určí její velikost a směr v konkrétních situacích, situace objasní pomocí dat a animací z otevřených zdrojů dat</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Pascalův zákon</li> <li>- hydrostatický tlak</li> <li>- vztlaková síla působící na tělesa v kapalině – Archimédův zákon</li> <li>- plování, vznášení se a potápění těles v kapalině</li> <li>- atmosférický tlak</li> <li>- tlak plynu v uzavřené nádobě</li> </ul>

## 8. ročník

2 týdně, P

## 1. práce, výkon, energie

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumí pojmu mechanická práce a výkon, dokáže určit, kdy těleso ve fyzice práci koná, s porozuměním používá vztah <math>W=Fs</math> a <math>P=W/t</math> při řešení problémů a úloh</li> <li>• z vykonané práce určí v jednoduchých případech změnu polohové a pohybové energie, je schopen porovnat pohybové energie těles na základě jejich rychlostí a hmotností</li> <li>• úvahou vysvětlí vztah mezi výkonem, prací a časem; uvede a komentuje příklady výkonů zvířat, lidí a strojů nalezené v otevřených zdrojích dat</li> <li>• využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem při řešení úloh se vztahem k běžnému životu; k doplnění zadání a kontrole výsledku použije data z otevřených zdrojů</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- mechanická práce</li> <li>- výkon</li> <li>- polohová a pohybová energie</li> </ul>

## 8. ročník

## 2. Tepelná energie

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty</li> <li>rozpozná v přírodě a v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, tepelným zářením)</li> <li>dokáže určit množství tepla přijatého a odevzdaného tělesem, zná-li hmotnost, měrnou tepelnou kapacitu a změnu teploty tělesa (bez změny skupenství)</li> <li>rozpozná jednotlivé skupenské přeměny a bude schopen uvést praktický příklad (tání, tuhnutí, vypařování, var, kondenzace, sublimace a desublimace)</li> <li>určí skupenské teplo tání u některých látek</li> <li>zjistí, kdy nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu, dokáže vysvětlit základní meteorologické děje</li> <li>objasní jev anomálie vody a jeho důsledky v přírodě</li> <li>vysvětlí pomocí digitálních modelů vnitřního pohybu částic látky jejich makroskopické projevy, vysvětlí a diskutuje vliv teploty na průběh jevů</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>vnitřní energie tělesa</li> <li>tepelná výměna</li> <li>teplo přijaté a odevzdané tělesem</li> <li>změny skupenství</li> <li>Tepelné motory</li> <li>práce a princip druhů motorů</li> </ul>

## 3. Akustika

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>určí, co je v jeho okolí zdrojem zvuku, pozná, že k šíření zvuku je nezbytnou podmínkou látkové prostředí</li> <li>chápe odraz zvuku jako odraz zvukového vzruchu od překážky a dovede objasnit vznik ozvěny</li> <li>využívá s porozuměním poznatek, že rychlost zvuku závisí na prostředí, kterým se zvuk šíří</li> <li>zjistí, že výška tónu je tím větší, čím větší je jeho kmitočet</li> <li>rozumí pojmu hlasitost zvuku a má představu, jak hlasité jsou různé zdroje zvuku v jeho okolí</li> <li>určí možnosti, jak omezit nepříznivý vliv nadměrně hlasitého zvuku na člověka</li> <li>popíše na základě vlastního pozorování, případně pozorování videozáznamů a analýzy počítačových animací podstatu a vlastnosti zvuku; při zkoumání zvuků použije zdroj zvuků proměnné frekvence a intenzity, dle možností digitální; k analýze zvuků použije vhodný digitální snímač zvuků, např. applet ve smartphonu</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>zvuk, zdroj zvuku</li> <li>šíření zvuku</li> <li>odraz zvuku</li> <li>tón</li> <li>výška tónu</li> <li>hlasitost zvuku</li> <li>rezonance</li> </ul>

## 8. ročník

## 4. Optika

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>rozpozná ve svém okolí různé zdroje světla</li> <li>rozlíší mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo pouze odráží</li> <li>využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře, objasní vznik stínu</li> <li>vyhledá hodnotu rychlosti světla v tabulkách pro vakuum a pro další optická prostředí</li> <li>využívá zákona odrazu světla na rozhraní dvou optických prostředí k nalezení obrazu v rovinném zrcadle</li> <li>pokusně určí rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem a dokáže uvést příklad jejich využití v praxi</li> <li>najde pokusně ohnisko dutého zrcadla</li> <li>rozhodne na základě znalostí o rychlostech světla ve dvou prostředích, zda se světlo při přechodu z jednoho prostředí do druhého bude lámat ke kolmici nebo od kolmice</li> <li>rozlíší pokusně spojku a rozptylku, najde pokusně ohnisko tenké spojky a určí její ohniskovou vzdálenost</li> <li>dokáže popsat, z čeho jsou složeny jednoduché optické přístroje a jak se využívají v běžném životě</li> <li>porozumí pojům krátkozrakost a dalekozrakost a způsobu nápravy těchto očních vad brýlemi</li> <li>pokusně objasní rozklad bílého světla optickým hranolem, vysvětlí vznik duhy v přírodě</li> <li>rozlíší mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo jen odráží; k popisu podstaty jevů a jejich využití použije modely, animace a data z otevřených zdrojů</li> <li>v otevřených zdrojích vyhledá informace o optických zařízeních využívajících různé typy zrcadel</li> <li>v otevřených zdrojích vyhledá informace o optických zařízeních využívajících různé typy čoček</li> <li>pomocí experimentu rozlíší spojku od rozptylky, pokusně najde ohnisko tenké spojky a určí její ohniskovou vzdálenost, k popisu podstaty jevů nebo použité metody a kontrole výsledků použije modely a animace z otevřených zdrojů dat</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>světlo, zdroj světla</li> <li>přímočaré šíření světla</li> <li>rychlost světla</li> <li>odraz světelného paprsku</li> <li>zrcadla</li> <li>lom světla na optickém rozhraní</li> <li>optické čočky</li> <li>rozklad světla</li> </ul>

## 9. ročník

1+1 týdně, P

## 1. Stavba atomu

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>porozumí základním pojům (atom a jeho složení, molekula, iont)</li> <li>na základě znalosti druhu náboje rozhodne, zda se budou dvě tělesa elektricky přitahovat či odpuzovat</li> <li>podle počtu protonů a elektronů v částici pozná, zda jde o kladný či záporný iont</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>atom a jeho složení ( proton, neutron, elektron)</li> <li>elektrický náboj</li> <li>iont</li> </ul>

## 9. ročník

## 2. Elektřina -základní veličiny

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ověří, jestli na těleso působí elektrická síla a zda v jeho okolí existuje elektrické pole</li> <li>• pokusně ověří, za jakých podmínek prochází obvodem elektrický proud</li> <li>• objasní účinky elektrického proudu (tepelné, světelné, pohybové)</li> <li>• změří elektrický proud ampérmetrem a elektrické napětí voltmetrem</li> <li>• dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními, objasní nebezpečí vzniku zkratu a popíše možnosti ochrany před zkratem</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- elektrická síla, elektrické pole</li> <li>- elektrický proud</li> <li>- elektrické napětí</li> <li>- měření elektrického proudu a napětí</li> <li>- pravidla bezpečné práce</li> <li>- zkrat</li> <li>- pojistka</li> </ul>

## 3. Elektrické obvody

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• používá s porozuměním Ohmův zákon pro kovy v úlohách (<math>R = U/I</math>)</li> <li>• pochopí, že odpor vodiče se zvětšuje s rostoucí délkou a teplotou vodiče, zmenšuje se se zvětšujícím se obsahem jeho průřezu a souvisí s materiálem, ze kterého je vodič vyroben</li> <li>• správně sestaví jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod podle schématu</li> <li>• volí k jednotlivým spotřebičům vhodný zdroj napětí</li> <li>• odliší zapojení spotřebičů v obvodu za sebou a vedle sebe a určí výsledné elektrické napětí, výsledný elektrický proud a výsledný odpor spotřebičů</li> <li>• rozliší pokusně vodič od izolantu</li> <li>• sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu, k popisu podstaty jevů v obvodu použije modely a animace z otevřených zdrojů dat</li> <li>• rozliší stejnosměrný proud od střídavého; ve stejnosměrném obvodu změří digitálními měřicími přístroji elektrický proud a napětí na spotřebiči, určí elektrický odpor součástky nebo spotřebiče</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>-základní elektrické značky pro elektrické obvody</li> <li>- jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod</li> <li>- zapojení elektrických zařízení (sériové, paralelní)</li> <li>- Ohmův zákon</li> <li>- odpor vodiče</li> <li>- měření odporu</li> <li>- rezistor, reostat</li> <li>- jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod</li> </ul>

## 4. Vedení elektrického proudu

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• uvede příklady vedení elektrického proudu v kapalinách a v plynech z běžného života a z přírody</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vedení elektrického proudu v pevných látkách, kapalinách a v plynech</li> <li>- vedení elektrického proudu v polovodičích</li> </ul>

## 9. ročník

## 5. Elektřina a magnetismus

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• zjistí zda na těleso působí magnetická síla</li> <li>• dokáže popsat využití magnetické síly v praktických situacích</li> <li>• ověří existenci magnetického pole</li> <li>• u konkrétního magnetu dokáže pokusně určit druh pólu a graficky znázornit indukční čáry</li> <li>• rozliší stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu</li> <li>• ověří pokusem, na čem závisí velikost indukovaného proudu v cívice a objasní vznik střídavého proudu</li> <li>• popíše funkci transformátoru a jeho využití při přenosu elektrické energie</li> <li>• dokáže popsat způsob výroby a přenosu elektrické energie</li> <li>• popíše některé nepříznivé vlivy při výrobě elektrické energie v elektrárnách na životní prostředí</li> <li>• sestaví podle návodu. náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model</li> <li>• navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu, aj.</li> <li>• provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení</li> <li>• poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři</li> <li>• dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou, poskytne první pomoc při úrazu</li> <li>• uvede příklady různých forem energie, fyzikálních jevů a technických zařízení, ve kterých dochází k přeměně energie; vysvětlí, jak se v uvedených příkladech uplatňuje zákon zachování energie; k vyhledání příkladů a argumentaci využije otevřené zdroje dat</li> <li>• popíše a vysvětlí funkci hlavních částí soustavy výroby a přenosu elektrické energie, v otevřených zdrojích najde potřebná data</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- magnetické vlastnosti látek</li> <li>- magnetické pole, elektromotor</li> <li>- elektromagnetická indukce</li> <li>- střídavý proud</li> <li>- transformátor</li> <li>- výroba a přenos elektrické energie</li> </ul>

## 6. Jaderná energie

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• vysvětlí, jak se štěpí atomové jádro, pojem řetězová reakce a popíše, na jakém principu funguje jaderný reaktor</li> <li>• porozumí jak je zajištěn bezpečný provoz v jaderné elektrárně</li> <li>• dokáže popsat nepříznivý vliv radioaktivního a ultrafialového záření na lidský organismus</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- štěpení atomového jádra</li> <li>- řetězová reakce</li> <li>- jaderný reaktor</li> <li>- ochrana lidí před radioaktivním zářením</li> </ul>

## 7. Astronomie

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• odliší planetu a hvězdu</li> <li>• popíše hlavní součásti Sluneční soustavy (planety, měsíce, planety, komety)</li> <li>• objasní střídání dne a noci, ročních období</li> <li>• zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy Sluneční soustavy, k tomu využije dat a animací z otevřených zdrojů</li> <li>• prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybu Země na život lidí a organismů, k tomu využije dat a animací z otevřených zdrojů</li> <li>• vysvětlí (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a pohyb měsíců planet kolem planet, svůj výklad podloží animací pohybu planet a měsíců ve Sluneční soustavě vybranou z otevřených zdrojů, výklad případně doplní výběrem dat o pohybu planet získaných z otevřených zdrojů</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vesmír</li> <li>- sluneční soustava</li> </ul>

## 5.7.2 Chemie

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
	1	1	2	

### Charakteristika předmětu

Charakteristika vzdělávacího oboru

Obsahové, časové a organizační vymezení

o vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Chemie je realizován pouze na 2. stupni základního vzdělávání o vyučuje se jako samostatný předmět v 7. až 9. ročníku v týdenní dotaci 1 – 2 hodiny o výuka probíhá v odborné učebně chemie a podle potřeby v laboratoři nebo v multimediálních učebnách o třídy se dělí pouze operativně v závislosti na kapacitě laboratoře a multimediální učebny a s ohledem na zajištění BOZP

o řád učebny chemie a laboratorní řád jsou nedílnou součástí učebny a laboratoře, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné

o Vzdělávání v předmětu chemie:

směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor

vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí z využíváním jednoduchých chemických pokusů

učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy

učí získávat a upevňovat dovednosti, pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami

předmět chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda (s matematikou, zeměpisem, přírodopisem, fyzikou)

o Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

frontální výuka s demonstračními pomůckami

skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)

laboratorní práce

samostatné pozorování

krátkodobé projekty

### Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
  - vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
  - vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
  - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
  - samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- **Kompetence k řešení problémů**
  - vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
  - vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
  - samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
  - ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
  - kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- **Kompetence komunikativní**
  - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
  - naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
  - rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
  - využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  - využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- **Kompetence sociální a personální**
  - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
  - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
  - přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
  - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- **Kompetence občanské**
  - respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
  - chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
  - rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
  - respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
- **Kompetence pracovní**
  - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
  - přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
  - využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
  - orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení
- **Kompetence digitální**
  - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
  - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
  - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
  - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
  - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
  - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

## Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- **Kompetence k učení**  
*Do výuky zařazujeme pokusy, které žákům umožňují porozumět zákonitostem přírodních procesů. Vedeme žáky ke čtení s porozuměním, k práci s textem.*
- **Kompetence k řešení problémů**  
*Žáci vysvětlují pozorované jevy, hledají a řeší praktické problémy.*
- **Kompetence komunikativní**  
*Žáci diskutují nad pozorovanými přírodními jevy.*
- **Kompetence sociální a personální**  
*Žáci jsou vedeni ke spolupráci s druhými při skupinové práci.*
- **Kompetence občanské**  
*Žáci jsou vedeni k zodpovědnému chování a poskytnutí účinné pomoci v krizových situacích.*
- **Kompetence pracovní**  
*Žáci si uvědomují rizika lidské činnosti pro životní prostředí.*

## 7. ročník

1 týdně, P

### 1. Pozorování, pokus, bezpečnost práce

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pozoruje, provádí pokusy a řídí se zásadami bezpečnosti práce</li> <li>- vysvětluje, co je chemie, co zkoumá a jaké metody používá</li> <li>- rozlišuje, co je výzkum a výroba</li> <li>- pojmenovává používané laboratorní sklo, chemické nádoby</li> <li>- uvádí příklady H- a P- věty, vysvětlí základní piktogramy a jejich význam</li> <li>- rozlišuje vlastnosti látek pozorováním (barva, lesk, zápach, skupenství) a pokusem (teplota tání, varu, hustota, rozpustnost, hořlavost)</li> <li>- zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>· chemie jako přírodní věda, výzkum, výroba</li> <li>· chemická laboratoř</li> <li>· bezpečnost práce, zásady při chemických pokusech</li> <li>· nebezpečné látky a přípravky</li> <li>· látky – jejich vlastnosti, přeměny</li> </ul>

### 2. Směsi

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozlišuje a pojmenovává druhy směsí</li> <li>- vysvětluje pojmy rozpustnost, koncentrovaný, zředěný, nasycený, nenasycený roztok</li> <li>- vysvětluje vliv teploty, plošného obsahu, povrchu na rychlost rozpouštění</li> <li>- vypočítá hmotnostní zlomek složek směsí</li> <li>- vyjadřuje vlastními slovy pojmy usazování, filtrace, destilace, odšťavování, krystalizace</li> <li>- provádí filtraci a uvádí příklady využití v praxi</li> <li>- vypočítá složení roztoku, připraví roztok daného složení</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- stejnorodé (roztoky), různorodé směsi</li> <li>- typy různorodých směsí (emulze, suspenze, pěna, aerosoly)</li> <li>- roztoky - dělení</li> <li>- rozpustnost, rychlost, rozpouštění</li> <li>- hmotnostní zlomek</li> <li>- způsob oddělování složek směsí</li> </ul>

### 3. Voda a vzduch

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozlišuje druhy vod a význam vod podle obsahu minerálních látek, užití a znečištění</li> <li>- vysvětluje různé způsoby získávání pitné vody, vodárny</li> <li>- vybírá příklady znečišťování vody a navrhuje preventivní opatření</li> <li>- popíše hygienické požadavky na pitnou vodu</li> <li>- přiřazuje počet procent k jednotlivým složkám vzduchu</li> <li>- definuje hlavní znečišťovatele vzduchu</li> <li>- pojmenuje základní hasicí prostředky, hasicí přístroje a princip hašení</li> <li>- poskytuje první pomoc při úrazu v laboratoři</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- voda měkká, tvrdá, minerální, destilovaná, slaná</li> <li>- čistota vody, způsob získávání a výroby pitné vody</li> <li>- voda odpadní, užitková</li> <li>- vzduch, kyslík</li> <li>- hoření látek na vzduchu</li> <li>- hašení plamene</li> </ul>

## 7. ročník

## 4. Částicové složení látek, chemická vazba

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pojmenuje atomové jádro, obal, proton, elektron, neutron, valenční elektron, valenční vrstva, chemický prvek, protonové číslo, hmotnostní číslo</li> <li>- používá české, latinské názvy a značky základních prvků</li> <li>- s pomocí periodické soustavy prvků zakresluje schéma atomů některých prvků</li> <li>- pojmenuje typy chemických vazeb</li> <li>- vysvětluje a zapisuje rozdíl mezi molekulou a chemickou sloučeninou</li> <li>- objasňuje způsob přípravy, výroby, vlastnosti a použití vodíku</li> <li>- vysvětluje pojem chemická reakce, rovnice, reaktant, produkt, chemické slučování, chemický rozklad</li> <li>- zapisuje slovně popsany chemický děj chemickou rovnicí</li> <li>- zapisuje a vyčísluje jednoduché chemické rovnice</li> <li>- orientuje se v periodické soustavě prvků a přiřazuje k prvku protonové číslo</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- atom</li> <li>- chemické prvky</li> <li>- molekuly, chemické sloučeniny</li> <li>- chemická vazba</li> </ul>

## 5. Chemické prvky

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozlišuje kovy, nekovy, polokovy, těžké kovy a uvede základní vlastnosti</li> <li>- vysvětluje využití slitin v praxi</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vodík</li> <li>- chemické reakce, rovnice</li> <li>- rozdělení prvků, základní vlastnosti</li> <li>- kovy, slitiny</li> <li>- nekovy, polokovy</li> <li>- ionty</li> <li>- periodická soustava prvků</li> </ul>

## 6. Průběh chemických reakcí

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- používá pojem a jednotku látkového množství, koncentrace, molární hmotnosti</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- látkové množství, molární hmotnost, koncentrace</li> </ul>

## 8. ročník

1 týdně, P

## 1. Průběh chemických reakcí

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- aplikuje zákon zachování hmotnosti</li> <li>- pojmenuje faktory, které ovlivňují průběh chemických reakcí (druh látky, teplota, koncentrace, velikost povrchu pevných reaktantů, katalyzátory)</li> <li>- plánuje, sestavuje a provádí chemický experiment s pomocí příslušných nástrojů a účelně zvolených digitálních technologií</li> <li>- pracuje s videoexperimenty obtížně realizovatelných chemických pokusů</li> <li>- shromažďuje údaje naměřené z realizovaného experimentu či sledovaného videoexperimentu, analyzuje a vyhodnocuje je i s pomocí digitálních technologií, výsledky interpretuje</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- opakování učiva ze 7. ročníku</li> <li>- látkové množství, molární hmotnost, koncentrace</li> <li>- výpočty z chemických rovnic</li> <li>- zákon zachování hmotnosti</li> <li>- vlivy na rychlost chemických reakcí</li> </ul>

## 8. ročník

## 2. Dvoupřvkové sloučeniny

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- přiřazuje oxidační číslo k psaní a čtení vzorců dvoupřvkových sloučenin</li> <li>- definuje pravidla názvosloví oxidů, sulfidů, halogenidů</li> <li>- vysvětluje pojem oxid, sulfid, halogenid</li> <li>- vlastními slovy vyjadřuje význam a užití NaCl, ZnS, PbS, CO, CO<sub>2</sub>, SO<sub>3</sub>, SO<sub>2</sub>, NO, NO<sub>2</sub>, CaO</li> <li>- vysvětluje pojmy kyselinotvorný a zásadotvorný oxid</li> <li>- vysvětluje vznik kyselých dešťů a jejich vliv na životní prostředí a navrhuje opatření, jak jim předcházet</li> <li>- hodnotí využití a význam vody pro život, při získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní informační zdroje</li> <li>- hodnotí využití a význam vzduchu pro život, při získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní informační zdroje</li> <li>- diskutuje dostupnost a význam přírodních a nerostných surovin pro společnost a dopady jejich využívání na životní prostředí (např. globální problém nedostatku pitné vody a úbytku energetických nerostných surovin, zejména ropy, zemního plynu a uhlí, vliv těžby nerostných surovin na životní prostředí, alternativní zdroje získávání energie) na základě informací z otevřených zdrojů, včetně zdrojů digitálních</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- oxidy</li> <li>- sulfidy</li> <li>- halogeny</li> </ul>

## 3. Kyseliny a hydroxidy, neutralizace

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vysvětluje pojem kyselin, hydroxid (zásada)</li> <li>- interpretuje pravidla názvosloví bezkyslíkatých a kyslíkatých kyselin, hydroxidů</li> <li>- tvoří vzorec z názvu a naopak</li> <li>- popisuje vlastnosti a užití základních kyselin a hydroxidů</li> <li>- vysvětluje způsob ředění kyselin</li> <li>- používá zásady bezpečné práce a první pomoci při poleptání kyselinou a hydroxidem</li> <li>- vlastními slovy vyjadřuje rozdíly mezi páleným vápnem a hašeným vápnem</li> <li>- vysvětluje pojem vodíkový kation a hydroxidový anion</li> <li>- objasňuje pojem amoniak a čpavková voda</li> <li>- používá pojem pH stupnice a rozlišuje pH kyselin a zásad</li> <li>- pojmenuje indikátory (lakmus, fenolftalein)</li> <li>- objasňuje obecný princip neutralizace</li> <li>- aplikuje znalosti neutralizace na praktických příkladech</li> <li>- řeší jednoduché výpočtové úlohy z chemických rovnic úvahou nebo pomocí matematického vztahu</li> <li>- řeší jednoduché příklady a používá chemické tabulky</li> <li>- zapisuje vzorce a názvy jednoduchých anorganických sloučenin a rovnice chemických reakcí v grafickém programu či aplikaci</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- názvosloví kyslíkatých a bezkyslíkatých kyselin</li> <li>- kyseliny chlorovodíková</li> <li>- kyseliny sírová</li> <li>- kyseliny dusičná</li> <li>- názvosloví hydroxidů</li> <li>- hydroxid sodný, draselný, vápenatý</li> <li>- hydroxid amonný, amoniak</li> <li>- kyselost a zásaditost vodných roztoků</li> <li>- stupnice pH, indikátory</li> <li>- neutralizace</li> </ul>

**9. ročník**

2 týdne, P

**1. Soli**

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vysvětluje pojem sůl</li> <li>- zapisuje vzorce a názvy solí ( dusičnanů, síranů, uhličitánů...)</li> <li>- tvoří vzorce z názvu a naopak</li> <li>- popisuje vlastnosti a použití významných solí ( sádrovec, modrá skalice, sylvin, vápenec, užívací soda)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- opakování učiva 8. ročníku</li> <li>- bezpečnost práce</li> <li>- soli</li> </ul>

**2. Redoxní reakce**

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vyjadřuje svými slovy pojmy oxidace, redukce, redoxní reakce</li> <li>- přiřazuje oxidační číslo prvku ve sloučenině</li> <li>- rozeznává redoxní reakce mezi ostatními</li> <li>- vysvětluje princip výroby surového železa ve vysoké peci a oceli v peci a v konvertoru</li> <li>- pojmenuje faktory ovlivňující korozi a způsob ochrany</li> <li>- vysvětluje děje na elektrodách při elektrolýze NaCl</li> <li>- vyjadřuje vlastními slovy princip galvanického článku</li> <li>- vysvětluje princip galvanického pokovování a uvádí způsob využití</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- oxidace, redukce</li> <li>- získávání kovů z rud</li> <li>- výroba železa, oceli</li> <li>- elektrolýza</li> <li>- chemická reakce jako zdroj elektrického proudu (galvanické články)</li> <li>- koroze</li> </ul>

**3. Zdroj energie**

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vysvětluje pojmy exotermická a endotermická reakce</li> <li>- definuje fosilní a vyrobená paliva, popisuje způsoby jejich využití</li> <li>- vysvětluje využití uhlí jako paliva a suroviny</li> <li>- definuje základní frakce ropy a jejich využití</li> <li>- vyjadřuje svými slovy zásady bezpečného používání svítiplynu, zemního plynu a propanbutanové směsi</li> <li>- poskytuje první pomoc při popáleninách</li> <li>- vysvětluje vliv produktů spalování na životní prostředí</li> <li>- rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie ( bionafta, bioplyn, ethanol)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- teplo a chemické reakce</li> <li>- paliva</li> <li>- uhlí</li> <li>- ropa</li> <li>- zemní plyn</li> <li>- vyčerpatelné a nevyčerpatelné zdroje energie</li> <li>- nové zdroje</li> </ul>

## 4. Organické sloučeniny - uhlovodíky

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- popisuje vlastnosti uhlíku v organických sloučeninách – čtyřvalenznost uhlíku, typy řetězců, typy vazeb, typy vzorců</li> <li>- vysvětluje princip názvosloví uhlovodíků</li> <li>- vyjmenuje homologickou řadu metan – dekan</li> <li>- popisuje první skupinu alkany, zapisuje vzorce, určuje modely, uvádí výskyt a použití methanu, ethanu, propanu</li> <li>- popisuje druhou skupinu akleny, zapisuje vzorce, určuje modely, uvádí význam a užití ethylenu, propylenu</li> <li>- charakterizuje třetí skupinu alkiny, určuje modely, zapisuje vzorce, využití, význam acetylenu</li> <li>- vysvětluje pravidla bezpečnosti s organickými rozpouštědly</li> <li>- charakterizuje čtvrtou skupinu arenů, definuje pojem benzenové jádro, uvádí význam a vlastnosti benzenu a naftalenu</li> <li>- analyzuje vliv automobilismu na životní prostředí ( emise, testování výfukových plynů, význam katalyzátorů)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- charakteristika organických sloučenin</li> <li>- alkany</li> <li>- alkeny</li> <li>- alkiny</li> <li>- arény</li> <li>- automobilizmus</li> </ul>

## 5. Deriváty uhlovodíků

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- definuje pojmy charakteristická skupina, uhlovodíkový zbytek – methyl, ethyl</li> <li>- odvozuje obecný vzorec derivátů uhlovodíků</li> <li>- vyjadřuje svými slovy význam freonů pro životní prostředí</li> <li>- charakterizuje alkoholy, zapisuje vzorce, vlastnosti a užití methanolu, ethanolu, glycerolu</li> <li>- vysvětluje nebezpečí požívání alkoholických nápojů</li> <li>- zapisuje vzorec, význam a užití formaldehydu, acetaldehydu a acetonu</li> <li>- popisuje karcinogenní účinky acetonu a formaldehydu a pravidla bezpečné práce</li> <li>- zapisuje vzorec, význam, užití kyseliny mravenčí, octové, vyšších kyselin a aminokyselin</li> <li>- definuje esterifikace, zapisuje esterifikaci kyseliny octové, mravenčí s ethanolem ( methanolem) a porovnává ji s neutralizací</li> <li>- vysvětluje rozdíl mezi plastem a přírodním materiálem z hlediska užitečných vlastností a vlivu na životní prostředí</li> <li>- vysvětluje pojem polymerace, makromolekula, polymer, monomer</li> <li>- používá zkratky PE, PVC, PS, PP, PAD, PES, PED, uvádí vlastnosti, význam, užití</li> <li>- objasňuje recyklaci plastů, její význam</li> <li>- rozliší základní deriváty uhlovodíků, uvede jejich vlastnosti a využití</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- halogenderiváty</li> <li>- alkoholy, fenoly</li> <li>- karbonylové sloučeniny</li> <li>- karboxylové kyseliny</li> <li>- esterifikace</li> <li>- plasty</li> <li>- syntetická vlákna</li> </ul>

## 6. Významné látky v organizmech

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zapisuje rovnici a podmínky fotosyntézy</li> <li>- rozděluje sacharidy ( mono-, di- a poly-)</li> <li>- vyjmenuje zdroje, význam, vlastnosti glukózy, sacharózy, fruktózy, škrobu, glykogenu, celulózy</li> <li>- vyjadřuje vlastními slovy podstatu cukrovky ( diabetes melitus)</li> <li>- definuje vlastnosti dělení tuků, význam pro organismus, zdroje tuků ve výživě</li> <li>- popisuje princip zmydelňování, vliv saponátů a mýdel na životní prostředí, výhody a nevýhody používání</li> <li>- popisuje zdroje bílkovin ve výživě a jejich význam</li> <li>- vysvětluje význam DNA, RNA</li> <li>- objasňuje zásady zdravé výživy a princip metabolismu</li> <li>- vysvětluje význam enzymů, hormonů, vitamínů, jejich zdroje</li> <li>- orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- sacharidy</li> <li>- tuky</li> <li>- bílkoviny</li> <li>- biokatalyzátory (vitamíny, hormony, enzymy)</li> <li>- metabolismus</li> </ul>

## 7. Chemie slouží a ohrožuje

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- objasňuje pojem průmyslová hnojiva, stavební pojiva a keramika</li> <li>- zapisuje rovnici a podmínky fotosyntézy</li> <li>- využívá poznatky o chemii a výrobcích s ohledem na své zdraví a ochranu životního prostředí</li> <li>- analyzuje složení potravy z hlediska uznávaných zásad zdravé výživy</li> <li>- diskutuje o nebezpečí spojeným s konzumací drog a návykových látek</li> <li>- uvádí příklady návykových látek</li> <li>- vysvětluje pojmy léčiva, analgetika, doping, drogy, pesticidy, herbicidy, insekticidy, fungicidy</li> <li>- navrhuje alternativy nezhoršující stav životního prostředí (automobilismus, průmyslová výroba...)</li> <li>- ví jak jednat při mimořádných situacích vyvolaných únikem nebezpečných látek</li> <li>- vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci</li> <li>- poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři</li> <li>- plánuje, sestavuje a provádí chemický experiment s pomocí příslušných nástrojů a účelně zvolených digitálních technologií</li> <li>- pracuje s videoexperimenty obtížně realizovatelných chemických pokusů</li> <li>- shromažďuje údaje naměřené z realizovaného experimentu či sledovaného videoexperimentu, analyzuje a vyhodnocuje je i s pomocí digitálních technologií, výsledky interpretuje</li> <li>- zapisuje vzorce a názvy jednoduchých organických sloučenin a rovnice chemických reakcí v grafickém programu či aplikaci</li> <li>- posuzuje pozitivní a negativní vlivy chemických látek a jejich směsí, ze kterých jsou vyráběny předměty každodenní potřeby (využívaných v potravinářském průmyslu, prostředků běžně využívaných v domácnosti apod.) na základě informací z otevřených zdrojů, včetně zdrojů digitálních</li> <li>- posuzuje pozitivní a negativní přínos oboru chemie z hlediska rozvoje současné společnosti a kvality života v ní (např. přínos a nebezpečí zneužití léčiv, pesticidů, ropných produktů, obalů) na základě informací z otevřených zdrojů, včetně zdrojů digitálních</li> <li>- diskutuje dostupnost a význam přírodních a nerostných surovin pro společnost a dopady jejich využívání na životní prostředí (např. globální problém nedostatku pitné vody a úbytku energetických nerostných surovin, zejména ropy, zemního plynu a uhlí, vliv těžby nerostných surovin na životní prostředí, alternativní zdroje získávání energie) na základě informací z otevřených zdrojů, včetně zdrojů digitálních</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- fotosyntéze</li> <li>- léčiva</li> <li>- pesticidy</li> <li>- detergenty</li> <li>- drogy, otravné bojové látky</li> <li>- životní prostředí a chemie</li> </ul>

## 5.7.3 Přírodopis

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
2	2	1+1	1	

## Charakteristika předmětu

Charakteristika vzdělávacího oboru

Obsahové, časové a organizační vymezení



o vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Přírodopis je realizován pouze na 2. stupni základního vzdělávání o je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku ( v 6. – 8. ročníku 2 hod. týdně, v 9. ročníku 1 hod. týdně)

o výuka probíhá v odborné učebně fyziky a podle potřeby v laboratoři nebo v multimediálních učebnách o třídy se dělí pouze operativně v závislosti na kapacitě laboratoře a multimediální učebny a s ohledem na zajištění BOZP

o ve výuce jsou upřednostňovány skupinové práce, činnostní učení, projekty, metody RWCT.

o Vzdělávání v předmětu přírodopis:

poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění živým organismům i přírodním dějům umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se podporuje rozvoj ekologického myšlení a chování vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodě

## Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
  - vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
  - vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
  - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
  - samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
  - poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- Kompetence k řešení problémů
  - vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich vhodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
  - vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
  - samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
  - ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
  - kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- Kompetence komunikativní
  - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
  - naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
  - rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
  - využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- **Kompetence sociální a personální**
  - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
  - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
  - přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
  - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebevědomí a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- **Kompetence občanské**
  - respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
  - chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
  - rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
  - respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
  - chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
- **Kompetence pracovní**
  - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
  - přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
  - využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
  - orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení
- **Kompetence digitální**
  - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
  - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
  - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
  - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
  - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

## Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- **Kompetence k učení**  
*Žák je veden k pozorování přírodních jevů, k vytváření a přijímání hypotéz a k jejich ověřování v experimentech.*
- **Kompetence k řešení problémů**  
*Žáci jsou vhodnými formami práce vedeni ke zkoumání příčin přírodních procesů, k hledání a řešení poznávacích nebo praktických problémů.*
- **Kompetence komunikativní**  
*Žáci zejména při skupinové práci rozvíjejí svou schopnost komunikace.*
- **Kompetence sociální a personální**  
*Žáci jsou vedeni k respektování názorů druhých, ke spolupráci s ostatními včetně poskytnutí potřebné pomoci.*
- **Kompetence občanské**  
*Žáci jsou seznamováni s ekologickými souvislostmi a environmentálními problémy a vedeni k soužití s přírodou.*
- **Kompetence pracovní**  
*Žáci jsou při pokusech a pozorování přírodních jevů vedeni k volení vhodného a bezpečného pracovního postupu.*

## 6. ročník

2 týdně, P

### 1. Obecné projevy života

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozliší základní projevy a podmínky života</li> </ul>	* Projevy života, rozmanitost života

### 2. Vyšší živočichové

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</li> <li>- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</li> <li>- třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek</li> <li>- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</li> <li>- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</li> <li>- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</li> <li>- s pomocí aplikací umožňujících provádět různé techniky animace zachycuje vybrané projevy života organismů (např. růst a vývin, pohyb, dráždivost)</li> </ul>	* stavba těla, funkce jednotlivých částí těla živočichů – savci, ptáci, plazi, obojživelníci, ryby, paryby * orgánové soustavy živočichů * poznávání a zařazování zástupců běžných druhů jednotlivých tříd živočichů – savci, ptáci, plazi, obojživelníci, ryby, paryby * práce s atlasy živočichů * přehled základního dělení živočichů, význam a zásady třídění organismů * adaptace živočichů * vliv prostředí na utváření organismů * projevy chování živočichů · péče o vybrané živočichy, · chov domestikovaných živočichů, · zásady bezpečného chování člověka vůči živočichům

## 6. ročník

## 3. Vyšší rostliny

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů</li> <li>- porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku</li> <li>- vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin</li> <li>- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</li> <li>- odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí</li> <li>- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva a ž k jednotlivým orgánům</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>* význam jednotlivých částí těla rostlin</li> <li>* základní principy fotosyntézy, dýchání a růstu rostlin</li> <li>* adaptace rostlin, vliv prostředí na utváření rostlinného těla</li> <li>* přehled základního dělení rostlin, poznání a zařazení zástupců běžných druhů rostlin</li> </ul>

## 4. Praktické pozorování přírody

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- aplikuje praktické metody poznávání přírody</li> <li>- dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>* pozorování přírody</li> <li>* práce s určovacími klíči a atlasy</li> </ul>

## 7. ročník

2 týdne, P

## 1. Jednobuněčné organismy

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel</li> <li>- uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>* struktura rostlinné a živočišné buňky,</li> <li>* vyhledávání společných a odlišných znaků</li> <li>* význam a praktické využití virů a bakterií</li> </ul>

## 2. Houby

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků</li> <li>- vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>* práce s atlasem hub</li> <li>* rozdělení hub</li> <li>* základní členění z hlediska výživy hub</li> <li>* první pomoc při otravě houbami</li> </ul>

## 3. Lišejníky

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>* lišejníky- stavba, symbióza, výskyt, význam</li> </ul>

## 7. ročník

## 4. Nižší rostliny

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům</li> <li>- rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>* uspořádání stavby rostlinného těla</li> <li>* orgánové soustavy rostlin (nižší)</li> <li>* význam jednotlivých částí těla rostlin</li> <li>* práce s atlasy rostlin</li> <li>* přehled základního dělení rostlin (nižší)</li> <li>* význam a zásady třídění organismů</li> <li>* poznává a zařazuje zástupce běžných druhů rostlin</li> <li>* adaptace rostlin, vliv prostředí na utváření organismů</li> </ul>

## 5. Bezobratlí

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek</li> <li>- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</li> <li>- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</li> <li>- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</li> <li>- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</li> <li>- orientuje se v daném přehledu vývoje organismů</li> <li>- zaznamenává a vyhodnocuje na základě pozorování v přírodě i na internetu (např. s využitím webkamery) základní projevy chování vybraných živočichů české přírody, objasní na konkrétních příkladech způsob života pozorovaných živočichů</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>* stavba těla - orgánové soustavy nižších živočichů, funkce jednotlivých částí těla živočichů (bezobratlí)</li> <li>* poznávání a zařazování zástupců běžných druhů živočichů (bezobratlí)</li> <li>* práce s atlasy živočichů</li> <li>* adaptace živočichů</li> <li>* vliv prostředí na utváření organismů</li> <li>* projevy chování živočichů</li> <li>* péče o vybrané živočichy</li> <li>* zásady bezpečného chování člověka vůči živočichům</li> </ul>

## 6. Praktické pozorování přírody

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- aplikuje praktické metody poznávání přírody</li> <li>- dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>* pozorování přírody, práce s lupou a mikroskopem - stavba, přípravadočasného preparátu, zásady bezpečnosti práce při mikroskopování</li> <li>* práce s určovacími klíči a atlasy</li> </ul>

## 8. ročník

1+1 týdně, P

## 8. ročník

## 1. Biologie člověka

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka</li> <li>- rozliší lidské rasy a popíše jejich charakteristické znaky</li> <li>- určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy</li> <li>- objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří</li> <li>- rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby</li> <li>- aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla</li> <li>- určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy</li> <li>- pomocí názorných multimediálních prostředků vysvětluje funkci orgánových soustav a metabolické procesy v lidském těle</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- historické stupně vývoje člověka</li> <li>- lidské rasy</li> <li>- anatomie a fyziologie, orgány a orgánové soustavy – kosterní, pohybová, trávicí, dýchací, oběhová, vylučovací, rozmnožovací, kožní, smyslová, soustava žláz s vnitřní sekrecí, nervová</li> <li>- rozmnožování člověka, vývoj prenatální a postprenatální</li> <li>- základní přehled běžných nemocí, příznaky těchto nemocí</li> <li>- zásady poskytování první pomoci, vybavení lékárny</li> </ul>

## 2. Základy genetiky

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti</li> <li>- uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozmnožovací soustava rostlin a živočichů</li> <li>- základy genetiky</li> </ul>

## 9. ročník

1 týdně, P

## 1. Geologie

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života</li> <li>- rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek</li> <li>- rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody</li> <li>- porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě</li> <li>- rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků</li> <li>- uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- přehled jednotlivých sfér, vznik a stavba Země</li> <li>- vlastnosti nerostů, práce s atlasem nerostů, řídění hornin a nerostů, koloběh hornin,</li> <li>- koloběh vody,</li> <li>- vznik půdy, rozdělení hlavních půdních typů a druhů, význam půdy</li> <li>- geologická období</li> <li>- geologická stavba ČR</li> <li>- význam podnebí a vlivu počasí pro život jednotlivých organismů</li> </ul>

## 9. ročník

## 2. Základy ekologie

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahu mezi nimi</li> <li>• rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému</li> <li>• vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam</li> <li>• uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému</li> <li>• uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi</li> <li>• uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ekologie a její základní pojmy</li> <li>- populace, společenstva, ekosystémy</li> <li>- potravní řetězce v ekosystémech</li> <li>- změny vyvolané činností člověka (globální oteplování, znečišťování ŽP, těžba nerostných surovin, - nadměrná těžba dřeva)</li> <li>- ekologické katastrofy</li> <li>- alternativní energetické zdroje</li> <li>- strategie přežití lidstva na Zemi</li> </ul>

## 3. Praktické pozorování přírody

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• aplikuje praktické metody poznávání přírody</li> <li>• dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>pozorování přírody</li> <li>práce s určovacími klíči a atlasy</li> </ul>

## 5.7.4 Zeměpis

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1+1	1+1	1+1	1+1	

## Charakteristika předmětu

Charakteristika vzdělávacího oboru

Obsahové, časové a organizační vymezení

o vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis je realizován pouze na 2. stupni základního vzdělávání o je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8., 9.ročníku (v týdenní časové dotaci po 1,5 hod. v ročníku). o je začleněn do vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Úzce souvisí s dalšími předměty vzdělávací oblasti(F, Př, Ch).

o výuka probíhá v kmenových učebnách a podle potřeby v multimediálních učebnách či na zeměpisných vycházkách v terénu

o třídy se dělí pouze operativně v závislosti na kapacitě multimediální učebny a s ohledem na zajištění BOZP

o Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k :

poznávání, získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, pojmů a jevů a používání poznávacích metod

získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací

respektování přírodních hodnot lidských výtvorů a k podpoře ochrany ŽP

rozvoji trvalého zájmu a poznávání vlastní země a regionu světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka

rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování  
aplikování geografických poznatků v praktickém životě

o Formy a metody práce:

frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem, ICT  
skupinová práce (mapy, pracovní listy, encyklopedie, internet, časopisy)  
samostatná práce (využití metod kritického myšlení k motivaci v hodině)  
zeměpisné vycházky s pozorováním  
projekty, prezentace, soutěže ve vyučovacích hodinách (motivace, opakování)  
každoroční účast v zeměpisných soutěžích (např. zeměpisná olympiáda, eurorebus)

## Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
  - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
  - poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- Kompetence k řešení problémů
  - samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- Kompetence komunikativní
  - naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
  - využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- Kompetence sociální a personální
  - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
  - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- Kompetence digitální
  - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
  - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
  - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

## Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Kompetence k učení  
*Širokým využitím grafických materiálů ve výuce (mapy, grafy, tabulky, schémata, fotografie, videa) zefektivňujeme a oživujeme výuku zeměpisu a přispíváme k hlubšímu porozumění učiva u žáků. Podporou využití ICT ve výuce, a to vyhledáváním informací na internetu a používáním výukových programů se zeměpisnou tematikou vedeme žáky k osvojení dovedností při práci s ICT. Vizualizací výuky maximálním zapojením audiovizuální techniky do vyučování dosahujeme u žáků lepší fixace prezentovaných poznatků. Zařazením geografických vycházek ve vybraných ročnících umožňujeme žákům praktickou aplikaci dovedností při práci v terénu.*

- **Kompetence k řešení problémů**  
*Zařazením úloh ze zeměpisných soutěží do výuky a podporou žáků při přípravě maximalizujeme jejich motivaci k účasti v předmětových soutěžích.*
- **Kompetence komunikativní**  
*Začleněním skupinové práce do výuky zeměpisu podporujeme komunikaci mezi žáky a jejich schopnost participovat na společných úkolech.*
- **Kompetence sociální a personální**  
*Zařazením témat o místním regionu a demonstrací na příkladech z okolí školy posilujeme identifikaci žáků s místem bydliště.*
- **Kompetence občanské**  
*Prezentací aktuálních událostí a jejich rozbořem ve výuce seznamujeme žáky v hodinách zeměpisu s aktuálním děním, příčinami a důsledky těchto událostí.*

## 6. ročník

1+1 týdně, P

### 1. Úvod do zeměpisu

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Úvod - chápe, co je obsahem zeměpisu</li> </ul>	- vysvělíme, čím se zabývá zeměpis

### 2. Země jako Vesmírné těleso

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• POZ - prokáže na konkrétních případech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů.</li> <li>• POZ - porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost.</li> <li>• POZ - rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu.</li> </ul>	Planeta Země - tvar, velikost a pohyby Střídání dne a noci Střídání ročních období Světový čas Časová pásma Pásmový čas Datová hranice Smluvený čas

## 6. ročník

## 3. Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>GEOIN- organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</li> <li>GEOIN - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</li> <li>GEOIN - rozumí základní geografické, kartografické a topografické terminologii</li> <li>GEOIN - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu</li> <li>rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu</li> <li>aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny</li> </ul>	<p><b>KOMUNIKAČNÍ GEOGRAFICKÝ A KARTOGRAFICKÝ JAZYK</b> Vybrané obecně používané geograficky topografické a kartografické pojmy Základní topografické útvary:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>DŮLEŽITÉ BODY</li> <li>VÝRAZNÉ LINIOVÉ ÚTVARY</li> <li>PLOŠNÉ ÚTVARY A JEJICH KOMBINACE: SÍTĚ, POVRCHY, OHNISKA – UZLY</li> </ul> <p>Hlavní kartografické produkty: Plán, Mapa Jazyk mapy: Symboly, Smluvené značky, Vysvětlivky Statistická data a jejich grafické vyjádření Tabulky Základní informační geografická média a zdroje dat</p> <p><b>GEOGRAFICKÁ KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE</b> Glóbus, měřítko glóbu Zeměpisná síť - poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování polohy v zeměpisné síti Měřítko a obsah plánů a map vzhledem ke světovým stranám Praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě <b>CVIČENÍ A POZOROVÁNÍ TERÉNU MÍSTNÍ KRAJINY, GEOGRAFICKÉ EXKURZE</b> Orientační body, jevy, pomůcky a přístroje Stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu Jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů</p>

## 4. Krajinná sféra a její složky

Očekávané výstupy	Učivo
	<p><b>KRAJINNÁ SFÉRA</b> Přírodní, společenská a hospodářská sféra Složky a prvky přírodní sféry <b>SYSTÉM PŘÍRODNÍ SFÉRY NA PLANETÁRNÍ ÚROVNI</b> Geografické pásy Geografická šířková pásma Výškové stupně <b>SYSTÉM PŘÍRODNÍ SFÉRY NA REGIONÁLNÍ ÚROVNI</b> Přírodní oblasti</p>

## 7. ročník

1+1 týdně, P

## 1. Severní Amerika

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>RS - lokalizuje na mapách světadílů, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</li> <li>RS - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států</li> <li>RS - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</li> </ul>	<p>Určující a porovnávací kritéria Jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti). <b>MODELOVÉ REGIONY SVĚTA</b> Vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení.</p>

## 7. ročník

## 2. Jižní Amerika

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>RS - lokalizuje na mapách světadílů, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</li> <li>RS - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států</li> <li>RS - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</li> </ul>	<p>Určující a porovnávací kritéria Jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti). MODELOVÉ REGIONY SVĚTA Vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení.</p>

## 3. Afrika

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>RS - lokalizuje na mapách světadílů, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</li> <li>RS - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států</li> <li>RS - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</li> </ul>	<p>Určující a porovnávací kritéria Jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti). MODELOVÉ REGIONY SVĚTA Vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení.</p>

## 4. Austrálie a Oceánie

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>RS - lokalizuje na mapách světadílů, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</li> <li>RS - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států</li> <li>RS - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</li> </ul>	<p>Určující a porovnávací kritéria Jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti). MODELOVÉ REGIONY SVĚTA Vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení.</p>

## 5. Polární oblasti

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>RS - lokalizuje na mapách světadílů, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</li> <li>RS - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států</li> <li>RS - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</li> </ul>	<p>Arktida a Antarktida Určující a porovnávací kritéria Jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti). MODELOVÉ REGIONY SVĚTA Vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení.</p>

**8. ročník**

1+1 týdně, P

**1. Evropa**

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>RS - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</li> <li>RS - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílu, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států</li> <li>RS - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</li> </ul>	Fyzickogeografická sféra Určující a porovnávací kritéria Jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti). <b>MODELOVÉ REGIONY SVĚTA</b> Vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení.

**2. Asie**

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>RS - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</li> <li>RS - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílu, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států</li> <li>RS - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</li> </ul>	Určující a porovnávací kritéria Jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti). <b>MODELOVÉ REGIONY SVĚTA</b> Vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení.

**9. ročník**

1+1 týdně, P

**1. Společenský a hospodářský zeměpis**

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>SHP - posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace</li> <li>SHP - posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel</li> <li>SHP - zhodnotí přiměřeně struktury, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje</li> <li>SHP - porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků</li> <li>SHP - porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit</li> <li>SHP - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílu hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech</li> </ul>	<b>OBYVATELSTVO SVĚTA</b> Základní kvalitativní a kvantitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky <b>GLOBALIZAČNÍ SPOLEČENSKÉ, POLITICKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROCESY</b> Aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace <b>SVĚTOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ</b> Sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně <b>REGIONÁLNÍ SPOLEČENSKÉ, POLITICKÉ A HOSPODÁŘSKÉ ÚTVARY</b> Porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace Hlavní a periferní oblasti světa, politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států, geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska

## 9. ročník

## 2. Životní prostředí

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>ŽP - porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín</li> <li>ŽP - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)</li> <li>ŽP - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</li> </ul>	<b>KRAJINA</b> Přírodní a společenské prostředí, typy krajín <b>VZTAH PŘÍRODY A SPOLEČNOSTI</b> udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva

## 3. Terénní geografická výuka, praxe a aplikace

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>TER - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech.</li> <li>REG - vymezí a lokalizuje místní oblast (region), podle bydliště nebo školy, hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu</li> <li>využívá vybraný geografický informační systém pro znázorňování a hodnocení vybraných složek přírodního obrazu a vybraných společenských a hospodářských jevů České republiky</li> <li>využívá vybraný geografický informační systém pro znázorňování, srovnání a hodnocení vybraných charakteristik sousedních států České republiky</li> <li>vytváří a využívá myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v prostorové realitě na základě digitalizovaných prostorových informací</li> <li>objasní výhody digitálních tematických map pro zobrazení a hodnocení geografické reality a geografického prostředí regionů České republiky</li> <li>vytváří jednoduchou digitální tematickou mapu vybraného přírodního, společenského nebo hospodářského jevu na území České republiky</li> <li>analyzuje s pomocí dostupných digitálních map a mapových portálů vybrané složky a prvky konkrétních geografických míst, lokalit a regionů v České republice</li> <li>využívá vybrané produkty satelitního a leteckého snímkování Země pro hodnocení krajiny a prezentaci důsledků přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</li> <li>používá dostupné přístroje a aplikace globálního polohového systému, vybrané produkty a aplikace dálkového průzkumu Země pro navigaci a orientaci ve svém okolí, při pohybu v terénu, pro pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny</li> <li>pracuje s rozšířenou (virtuální) realitou, s virtuálními 3D materiály, virtuálními 360 ° prohlídkami, s animacemi a aplikacemi pro znázornění a hodnocení geografických reálií</li> </ul>	<b>Učivo</b> Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny - orientační body, pomůcky a přístroje, světové strany, orientace mapy, určení azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů <b>OCHRANA ČLOVĚKA PŘI OHROŽENÍ ZDRAVÍ</b> Živelní pohromy – opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích

## 4. Místní region

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu</li> </ul>	<b>MÍSTNÍ REGION</b> Zeměpisná poloha Kritéria pro vymezení místního regionu Vztahy k okolním regionům Základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál, bariéry)

## 5. Česká republika

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ČR - hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál ČR v Evropském a světovém kontextu</li> <li>• ČR - lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení</li> <li>• uvádí příklady účasti a působnosti české republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států</li> </ul>	<b>ČESKÁ REPUBLIKA</b> Zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje Obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry Rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství Transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady Hospodářské a společenské postavení ČR v Evropě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu

## 6. Regiony ČR

Očekávané výstupy	Učivo
	<b>REGIONY ČR</b> Územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění Kraj místního regionu Přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech

## 5.8 Člověk a zdraví

## 5.8.1 Výchova ke zdraví

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
		1	1	

## Charakteristika předmětu

Charakteristika vzdělávacího oboru  
Obsahové, časové a organizační vymezení

o vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví je realizován ve všech ročnících 2. stupně základního vzdělávání včetně tříd s rozšířenou výukou tělesné výchovy;

o vzdělávací obsah Výchovy ke zdraví na 1. stupni je zařazen do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět o výuka se uskutečňuje v kmenových učebnách, multimediálních nebo ostatních učebnách popř. v tělocvičnách o třídy se dělí pouze operativně v závislosti na kapacitě multimediální učebny a s ohledem na zajištění BOZ

o Vzdělávací obor Výchova ke zdraví přináší

základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví.

učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný

svým vzdělávacím obsahem bezprostředně navazuje na obsah vzdělávací oblasti člověk a jeho svět

žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví.

vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví je vzdělávací obor Výchova ke zdraví velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova

o Výuka je realizována v 6. - 9. ročníku takto:

6. - 7. ročník: 0,5 hodiny týdně (výuková lekce 45 minut jednou za 14 dní)

8. - 9. ročník: 1 hodina týdně (výuková lekce 45 minut)

## Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
  - vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- Kompetence k řešení problémů
  - vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
  - kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- Kompetence komunikativní
  - naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
  - využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- Kompetence sociální a personální
  - přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
  - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- Kompetence občanské
  - respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
  - rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
  - chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
- Kompetence pracovní
  - přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
  - využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- Kompetence digitální
  - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
  - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
  - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

## Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- **Kompetence k učení**  
*Učitel předkládá žákům dostatek informací z různých informačních zdrojů k problematice zdraví - pracovní listy, příběhy, články, zprávy z médií, fotky, filmové ukázky. Vede žáky ke kritickému myšlení, samostatnému vyhledávání aktuálních informací, vytváření referátů a prezentací s možností využívání moderních informačních technologií. Pracujeme s názory a zkušenostmi žáků.*
- **Kompetence k řešení problémů**  
*Učitel podněcuje žáky k uvažování o problému a jeho možném řešení. Vybízí žáky k porovnání názorů, mediálních tvrzení a vlastních zkušeností v oblasti zdraví, k vyvozování správného chování, rozhodování a jednání v různých etapách života a v různých životních situacích.*
- **Kompetence komunikativní**  
*Učitel vytváří příležitosti k prezentaci textů a materiálů, statistik a grafů. Zařazuje diskuse (skupiny, komunitní kruh), žáci tak mají příležitost vyjádřit svůj názor, vyslechnout názory druhých. Podporujeme žáky ve formulaci vlastních myšlenek a názorů na problematiku zdraví, vedeme žáky k vyjednávání, ke kompromisu, k nalézání společného řešení. Při skupinových aktivitách nacvičujeme dovednosti vhodné argumentace a komunikační obrany proti manipulaci a agresi.*
- **Kompetence sociální a personální**  
*Učitel dává v otevřené komunikaci a práci s informacemi příležitost k utváření hodnotných mezilidských vztahů založených na ohleduplnosti a úctě k druhému člověku. Při různých skupinových a kolektivních pracích, hrách, projektech a scénkách žáci spolupracují a sdílí názory druhých, žák si uvědomuje sám sebe, získává sebedůvěru, úctu k druhému, učí se přijímat odlišnosti, vyjadřuje své city, učí se empatii. Vytváří si žebříček pozitivních hodnot.*
- **Kompetence občanské**  
*Učitel při řešení úkolů a dramatizaci situací nabízí příležitosti k uplatňování osvojených poznatků a dovedností v zájmu podpory a ochrany zdraví. Při aktivitách vyžaduje slušné chování, akceptování názoru druhého, dodáváme žákům sebedůvěru.*
- **Kompetence pracovní**  
*Při řešení modelových situací nabízí učitel příležitost i uplanění získaných poznatků a dovedností z oblasti ochrany zdraví.*

## 8. ročník

1 týdně, P

## 8. ročník

## 1. Zdravý způsob života a péče o zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</li> <li>• v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování</li> <li>• dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni</li> <li>• usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví</li> <li>• respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví</li> <li>• uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</li> <li>• samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</li> <li>• vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi</li> <li>• respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě</li> <li>• uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Výživa a zdraví - zásady zdravého stravování, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy</li> <li>• Režim dne</li> </ul>

## 2. Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování</li> <li>• dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni</li> <li>• vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi</li> <li>• projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</li> <li>• posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</li> <li>• vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví</li> <li>• vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi</li> <li>• respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě</li> <li>• vyhledá v online dostupných zdrojích konkrétní informace týkající se zdraví a bezpečí, zpracuje je podle zadání a diskutuje o nich, posoudí jejich relevanci a důvěryhodnost</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Auto-destruktivní závislosti - zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek, patologického hráčství, práce s počítačem, návykové látky (bezpečnost v dopravě, trestná činnost, dopink ve sportu)</li> <li>• Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita - šikana a jiné projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí; komunikace se službami odborné pomoci</li> <li>• Bezpečné chování - komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, pohyb v rizikovém prostředí, přítomnost v konfliktních a krizových situacích</li> </ul>

## 8. ročník

## 3. Změny v životě člověka a jejich reflexe

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování</li> <li>posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</li> <li>vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví</li> <li>respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví</li> <li>uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Dětství, puberta, dospívání - tělesné, duševní a společenské změny</li> <li>Sexuální dospívání a reprodukční zdraví - předčasná sexuální zkušenost; těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity</li> </ul>

## Aktivity, pomůcky, soutěže

## Aktivity

- Projektový den (CO)** Žáci se během projektového dne seznamují se zásadami chování při vzniku nebezpečných a mimořádných situacích

## 9. ročník

1 týdně, P

## 9. ročník

## 1. Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí</li> <li>projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</li> <li>samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</li> <li>v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování</li> <li>dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni</li> <li>vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi</li> <li>projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</li> <li>posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</li> <li>vyhledá v online dostupných zdrojích konkrétní informace týkající se zdraví a bezpečí, zpracuje je podle zadání a diskutuje o nich, posoudí jejich relevanci a důvěryhodnost</li> <li>samostatně zaznamená pomocí digitálních technologií zadané informace týkající se zdraví a bezpečí, připraví z nich prezentaci a diskutuje o zjištěných údajích</li> <li>odůvodňuje hygienicky vhodnou (doporučenou) délku práce s digitálními technologiemi, uvede příklady možného poškození zdraví</li> <li>podle zadání vyhledá v online dostupných zdrojích (webové stránky, aplikace) zaměřených na problematiku zdraví a bezpečí konkrétní informace, samostatně je zpracuje, analyzuje a připraví prezentaci</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, znalost pravidel silničního provozu <ul style="list-style-type: none"> <li>Manipulativní reklama a informace - reklamní vlivy, působení médií, působení sekt</li> </ul> </li> <li>Ochrana člověka za mimořádných událostí - živelné pohromy, terorismus <ul style="list-style-type: none"> <li>Stres a jeho vztah ke zdraví - kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti</li> <li>civilizační choroby - zdravotní rizika, preventivní a lékařská péče</li> </ul> </li> </ul>

## 2. Hodnota a podpora zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví</li> <li>vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí</li> <li>projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</li> <li>dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky</li> <li>projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</li> <li>samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Podpora zdraví a její formy - prevence, intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví <ul style="list-style-type: none"> <li>Podpora zdraví v komunitě - programy podpory zdraví</li> </ul> </li> <li>Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci - složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie (Maslowova teorie)</li> </ul>

## 9. ročník

## 3. Osobnostní a sociální rozvoj

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví</li> <li>vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí</li> <li>samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</li> <li>vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi</li> <li>posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</li> <li>rozdílí manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Sebepoznání a sebepečení - vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepečení</li> <li>Seberegulace a sebeorganizace činností a chování - cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení <ul style="list-style-type: none"> <li>Psychohygiena - v sociálnědovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech</li> <li>Mezilidské vztahy, komunikace, kooperace - respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, eektivní a asertivní komunikace v různých situacích</li> <li>Morální rozvoj - cvičení zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností; dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování</li> </ul> </li> </ul>

## 4. Vztahy mezi lidmi a formy soužití

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování</li> <li>respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Vztahy ve dvojici - kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství</li> <li>Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity - rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek</li> </ul>

## 5. Zdravý způsob života a péče o zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování</li> <li>projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</li> <li>samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</li> <li>respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování</li> <li>posoudí, jak v rámci denního režimu zařadit aktivity kompenzující jednostrannou zátěž práce s digitálními technologiemi</li> <li>dodržuje pravidla bezpečného pohybu na sociálních sítích a ochrany osobních dat, uvede příklady možných rizikových situací při komunikaci v digitálním prostředí</li> <li>samostatně zachytí pomocí vybraných digitálních technologií konkrétní data, analyzuje je, připraví prezentaci s vlastními závěry (náměty)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Tělesná a duševní hygiena - zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví</li> <li>Ochrana před přenosnými i nepřenositelnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy - bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy); preventivní a lékařská péče, odpovědné chování</li> </ul>

## Aktivity, pomůcky, soutěže

## Aktivity

- Projektový den (CO)** Žáci se během projektového dne seznamují se zásadami chování při vzniku nebezpečných a mimořádných situacích

## 5.8.2 Tělesná výchova

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
2	2	2	2	2

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
2	2	2	2

### Charakteristika předmětu

Charakteristika vzdělávacího oboru

Obsahové, časové a organizační vymezení

o vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Tělesná výchova je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání;

o výuka probíhá ve dvou vyučovacích jednotkách týdně (45 min) na 1. i 2. stupni.

o ve sportovních třídách se navýšené hodiny spojují do dvouhodinových bloků (90 min). Jeden z bloků se opakuje v týdenním cyklu, druhý blok se realizuje jednou za 14 dní

o na prvním stupni je výuka koedukovaná, na druhém stupni probíhá odděleně

o třídy se v ročníku spojují, rozdělují na skupiny, které se naplňují s ohledem na zajištění BOZ

o pro zajištění výuky jsou využívány školní tělocvičny, sportoviště v areálu školy a další sportoviště ve městě (plavecký stadion, zimní stadion, dopravní hřiště, sportovní hala, sokolovna atd.)

o součástí vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Tělesná výchova je tematický okruh Zdravotní tělesná výchova, jehož prvky jsou preventivně využívány v hodinách Tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávány žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení; pohybový deficit žáků III. zdravotní skupiny a jejich potřebu korektivních cvičení je řešena nabídkou volitelného předmětu vycházejícího z tematického okruhu Zdravotní tělesná výchova

### Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
  - samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
  - poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- Kompetence k řešení problémů
  - vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
  - kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- Kompetence komunikativní
  - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
  - naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
  - využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- Kompetence sociální a personální
  - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
  - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
  - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

- **Kompetence občanské**
  - respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
  - chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
  - rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
  - respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- **Kompetence pracovní**
  - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
  - přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
  - využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- **Kompetence digitální**
  - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
  - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
  - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
  - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

## Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- **Kompetence k učení**  
*V rámci sportovních a herních činností vedeme žáky k rozvíjení jejich fyzických schopností a dovedností. Pravidelně zařazujeme kompenzační, protahovací a kondiční cvičení. Používáme terminologii tělesných cvičení a jednotlivých sportovních odvětví, žáci si osvojují pravidla sportovních disciplín. Vedeme žáky k uvědomění si vlivu pohybových aktivit na zdraví a kvalitu života a důležitosti zařazení pravidelné sportovní aktivity jako součásti zdravého životního stylu.  
Na 2.stupni v rámci sebehodnocení vedeme žáky k hodnocení svých výsledků a pokroků, volbě vhodných pohybových aktivit, zvyšování pohybové zdatnosti.*
- **Kompetence k řešení problémů**  
*Do hodin zařazujeme sportovní a míčové hry, při nichž jsou žáci vedeni k dodržování stanovených pravidel. Zařazujeme také průpravné pohybové hry a cvičení, v nichž žáci objevují různé varianty řešení pohybových úkolů.*
- **Kompetence komunikativní**  
*Učitel zařazuje do výuky diskuse, žáci si zformulují pravidla pro diskusi, kterými se budou řídit, a vyhodnocují, jak se jim je daří dodržovat. Dále učitel zapojuje žáky do aktivit a soutěží v rámci školy i mimo ni.  
Při hrách a cvičeních ve družstvech vedeme žáky ke vzájemné spolupráci, komunikaci, vnímání názoru druhého. Učíme žáky rozumět gestům rozhodčích a reagovat na ně. Využíváme IT při ukázkách techniky některých sportovních disciplín a herních systémů ve sportovních hrách.*

- **Kompetence sociální a personální**  
*Učitel vede žáky k efektivní práci v družstvech. Zapojuje žáky do určování pravidel a jejich dodržování, do rolí rozhodčích. Rozvíjíme vnímání a ohleduplnost vůči spolužákovi a soupeři. Při kolektivních hrách zdůrazňujeme důležitost příjemné atmosféry v družstvu, přijímání zodpovědnosti a spolupráci na společném výsledku.*
- **Kompetence občanské**  
*Žáci se pravidelně zúčastňují sportovních aktivit, soutěží a turnajů, reprezentují svou školu, třídu. Seznamujeme žáky s historickými i současnými úspěchy našich sportovců. Při sportovních aktivitách trváme na dodržování pravidel, odsuzujeme hrubé přestupky vůči spolužákům.*
- **Kompetence pracovní**  
*Učitel vede žáky k udržování osobní hygieny a čistoty prostředí při sportovních aktivitách. Vedeme žáky k úklidu sportovišť a sportovního náčiní, při cvičeních s náčiním a na nářadí dbáme na správné používání z hlediska bezpečnosti a funkčnosti.*

## 1. ročník

2 týdně, P

### 1. Význam pohybu pro zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-V: zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou- seznamuje se s významem pohybu pro zdraví a vývoj organismu</li> <li>- uvědomuje si správné držení těla, správné dýchání</li> <li>- seznamuje se s základními zásadami bezpečného pohybu a chování při Tv a sportu, zásadami fair play</li> <li>- učí se uplatňovat hygienu pohyb. činností, cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro jednotlivé pohyb. aktivity</li> <li>- zvládá přivolání první pomoci</li> <li>- seznamuje se se základními pojmy osvojovaných činností, smluveným povelům, signálům, znamením, gestům aj.</li> <li>- používá zjednodušená pravidla her, závodů, soutěží</li> <li>- pomáhá při přípravě a úklidu</li> </ul>	Význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, hygiena při TV, bezpečnost, komunikace a organizace v TV, zásady chování, zjednodušená pravidla osvojovaných pohybových činností

### 2. Pohybové hry

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-PH: seznamuje se se základními pojmy souvisejícími s osvojovanými činnostmi, hrami a používaným náčiním a nářadím</li> <li>- snaží se některé pohybové hry hrát se spolužáky i mimo TV</li> <li>- uvědomuje si možná nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit</li> <li>- osvojuje si základní pravidla jednoduchých her</li> <li>- využívá předmětů denní potřeby k pohybovým hrám</li> </ul>	Základní pojmy, znalost her, spojení pohybu s hudbou, pravidla, náčiní a nářadí

### 3. Sportovní hry

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-SH: seznamuje se s sportovním náčiním, částmi hřiště</li> <li>- osvojuje si základní sportovní hry</li> <li>- provádí nácvik držení a přihrávek jednoruč a obouruč</li> <li>- ovládá základní přihrávky rukou a nohou</li> </ul>	Základní pojmy, základní hry, činnosti s míčem, pravidla

## 1. ročník

## 4. Základy gymnastiky

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-G: seznamuje se s základními pojmy, názvy používaného náčiní a nářadí, snaží se je používat</li> <li>-seznamuje se s základními pojmy, názvy používaného náčiní a nářadí, snaží se je používat</li> <li>-provádí průpravná cvičení ke šplhu na tyči</li> <li>-zvládá průpravná gymnastická cvičení</li> <li>-seznamuje se s cvičením zaměřeným na zpevňování svalových skupin</li> <li>-akrobacie - provádí průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed i vzad</li> <li>-přeskok - provádí průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolíny, seznamuje se s odrazovou a dopadovou technikou</li> <li>-nízká kladina - provádí chůzi z dopomocí</li> <li>-hrazda - provádí ručkování ve visu, nacvičuje vis vznesmo s dopomocí</li> </ul>	Základní pojmy, průprava, akrobacie, přeskok, nízká kladina, hrazda

## 5. Základy atletiky

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-A: seznamuje se s základními pojmy správných názvosloví, startovními povely a signály</li> <li>- skok - provádí skok do dálky z místa i z rozběhu (odraz s pásma širokého 50 cm ze 3 až 4 dvojkroků)</li> <li>- běh - provádí sprint, základy nízkého a polovysokého startu, vytrvalostní běh prokládaný chůzí</li> <li>- hod - seznamuje se s technikou hodů z místa i z chůze, využívá k hodům různá náčiní</li> </ul>	Základní pojmy, běh, skok, hod

## 6. Průpravné úpoly

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-PÚ: nacvičuje přetahy a přetlaky</li> <li>-uvědomuje si základy uvolňování a zpevňování těla</li> </ul>	Základní formy průpravných úpolů

## 7. Rytmická a kondiční cvičení

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-R: seznamuje se s základními pojmy spojenými s hudebním doprovodem</li> <li>- snaží se rozpoznávat hudební a rytmický doprovod</li> </ul>	Rytmická a kondiční formy cvičení

## 8. Turistika

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-T: seznamuje se s základními pojmy spojené s vycházkami do přírody</li> <li>- seznamuje se z pohybem ve známém terénu a turistickými značkami, orientuje se podle jednoduchých přírodních úkazů</li> <li>-pomáhá při ošetření drobných poranění</li> <li>- dovede pomoci při přípravě a likvidaci tábořiště</li> <li>- seznamuje se s zásadami bezpečnosti a hygieny, dodržuje pitný režim</li> <li>- osvojuje si základy dopravní výchovy a jízdy na kole</li> </ul>	Turistika a pobyt v přírodě, pohyb v terénu, bezpečnost a hygiena, značky, jednoduchá orientace

## 1. ročník

## 9. Bruslení

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-B: seznamuje se s základy techniky bruslení</li> </ul>	Bruslení, bezpečnost, průpravná cvičení

## 10. Plavání

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu</li> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku,</li> </ul>	Hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti

## 2. ročník

2 týdne, P

## 1. Význam pohybu pro zdraví

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-V: zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou</li> <li>- seznamuje se s významem pohybu pro zdraví a vývoj organismu</li> <li>- chápe význam pohybu pro zdraví a vývoj organismu</li> <li>- uvědomuje si správné držení těla, správné dýchání</li> <li>- seznamuje se s základními zásadami bezpečného pohybu a chování při Tv a sportu, zásadami fair play</li> <li>- uplatňuje hygienu pohyb. činností, cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro jednotlivé pohyb. aktivity</li> <li>- zvládá přivolání první pomoci a ošetřuje drobná poranění</li> <li>- rozumí základním pojmům osvojovaných činností, smluveným povelům, signálům, znamením, gestům aj.</li> <li>- používá zjednodušená pravidla her, závodů, soutěží</li> <li>- pomáhá při přípravě a úklidu nářadí a náčiní</li> <li>- nacvičuje základy techniky bruslení</li> </ul>	Význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, hygiena při TV, bezpečnost, komunikace a organizace v TV, zásady chování, zjednodušená pravidla osvojovaných pohybových činností

## 2. Pohybové hry

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-PH: seznamuje se a používá základní pojmy souvisejícími s osvojovanými činnostmi, hrami a používaným náčiním a nářadím</li> <li>- je schopen některé pohybové hry hrát se spolužáky i mimo TV</li> <li>- uvědomuje si možná nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit</li> <li>- osvojuje si a používá základní pravidla jednoduchých her</li> <li>- využívá předmětů denní potřeby k pohybovým hrám</li> </ul>	Základní pojmy, znalost her, spojení pohybu s hudbou, pravidla, náčiní a nářadí

## 2. ročník

## 3. Sportovní hry

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-SP:seznamuje se a používá sportovní náčiní,části hřiště</li> <li>-osvojuje si základní sportovní hry a zvládá jejich zjednodušená pravidla</li> <li>-provádí přihrávky jednoruč a obouruč</li> <li>-ovládá základní přihrávky rukou a nohou</li> </ul>	Základní pojmy, základní hry, činnosti s míčem, pravidla

## 4. Základy gymnastiky

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-G:seznamuje se a používá základní pojmy, názvy používaného náčiní a nářadí</li> <li>-volí vhodné oblečení</li> <li>-provádí průpravná cvičení ke šplhu na tyči</li> <li>-zvládá průpravná gymnastická cvičení</li> <li>-seznamuje se a provádí cvičení zaměřená na zpevňování svalových skupin</li> <li>-akrobacie - provádí průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed i vzad,kotoul vpřed</li> <li>-přeskok - provádí průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolíny,výskok na švédskou bednu, seznamuje se s odrazovou a dopadovou technikou</li> <li>-nízká kladina - provádí chůzi z dopomocí</li> <li>-hrazda - provádí ručkování ve visu,nacvičuje vis vznesmo s dopomocí</li> </ul>	Základní pojmy, průprava, akrobacie, přeskok, nízká kladina, hrazda

## 5. Základy atletiky

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-A: seznamuje se a používá základní pojmy správného názvosloví,startovní povely a signály</li> <li>- běh - provádí sprint,základy nízkého a polovysokého startu,vytrvalostní běh,běh prokládaný chůzí</li> <li>- skok - provádí skok do dálky z místa i z rozběhu (odraz s pásma širokého 50 cm ze 3 až 4 dvojkroků)</li> <li>- hod - seznamuje se s technikou hodu z místa i z chůze, využívá k hodu různá náčiní</li> </ul>	Základní pojmy, běh, skok, hod

## 6. Průpravné úpoly

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-PÚ: zvládá přetahy a přetlaky</li> <li>- nacvičuje základy uvolňování a zpevňování těla a jeho částí</li> </ul>	Základní formy průpravných úpolů

## 7. Rytmické a kondiční cvičení

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-R: osvojuje si základní pojmy spojené s hudebním a rytmičným doprovodem</li> <li>- rozpoznává hudební a rytmičným doprovod</li> </ul>	Rytmičké a kondiční formy cvičení, hudebně pohybové vztahy, základní pohyby

## 2. ročník

## 8. Turistika

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• -T:seznamuje se s základními pojmy spojenými s vycházkami, výlety do přírody a pohybem ve známém terénu a snaží se je používat</li> <li>• -učí se správnému chování v přírodě</li> <li>• -poznává základy první pomoci a pomáhá při ošetřování drobných poranění</li> <li>• -dovede pomoci při přípravě a likvidaci tábořiště</li> <li>• -dodržuje ochranu před ohněm, popálením</li> <li>• -ovládá chůzi ve známém terénu</li> <li>• -seznamuje se s dopravními a turistickými značkami</li> <li>• -dbá na zásady bezpečnosti a hygieny, dodržuje pitný režim</li> </ul>	Turistika a pobyt v přírodě, pohyb v terénu, bezpečnost a hygiena, značky, jednoduchá orientace

## 9. Plavání

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• - adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu</li> <li>• - zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku</li> </ul>	Hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti

## 10. Bruslení

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
	Bruslení, bezpečnost, průpravná cvičení

## Aktivity, pomůcky, soutěže

## Soutěže

- McDonald Cup

Vybraní žáci z 2. a 3. ročníku se zúčastní základního celorepublikového kola turnaje ve fotbale, ze kterého pak vítězové postupují do dalších kol.

## 3. ročník

2 týdne, P

## 3. ročník

## 1. Význam pohybu pro zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-V: zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou</li> <li>- seznamuje se s významem pohybu pro zdraví a vývoj organismu- chápe význam pohybu pro zdraví a vývoj organismu</li> <li>- uvědomuje si správné držení těla,správné zvedání zátěže,správné dýchání</li> <li>- seznamuje se s základními zásadami bezpečného pohybu a chování při Tv a sportu,zásadami fair play</li> <li>- zvládá přivolání první pomoci a ošetřuje drobná poranění</li> <li>- uplatňuje hygienu pohyb. činností, cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro jednotlivé pohyb. aktivity</li> <li>- rozumí základním pojmům osvojovaných činností, smluveným povelům, signálům, znamením, gestům aj.</li> <li>- používá zjednodušená pravidla her, závodů, soutěží</li> <li>- pomáhá při přípravě a úklidu, náradí a náčiní</li> <li>- spolupracuje při jednoduchých týmových činnostech a soutěžích</li> </ul>	Význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, hygiena při TV, bezpečnost, komunikace a organizace v TV, zásady chování,zjednodušená pravidla osvojovaných pohybových činností

## 2. Pohybové hry

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-PH: používá základní pojmy souvisejícími s osvojovanými činnostmi, hrami a používaným náčiním a náradím</li> <li>- je schopen některé pohybové hry hrát se spolužáky i mimo TV</li> <li>-uvědomuje si možná nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit</li> <li>-osvojuje si a používá základní pravidla jednoduchých her</li> <li>-využívá předmětů denní potřeby k pohybovým hrám</li> <li>- uvědomuje si spojení pohybu s hudbou, rytmem, příběhem, představou, zkušeností</li> <li>-osvojuje si základní sportovní hry a zvládá jejich zjednodušená pravidla</li> <li>-ovládá držení míče jednoruč a obouruč</li> <li>-používá digitální technologie pro sledování základních kondičních činností</li> <li>-měří a zaznamenává pohybové výkony moderními technologiemi</li> <li>- sleduje informace o akcích zaměřených na pohybové aktivity ve škole i v místě bydliště a diskutuje o nich</li> </ul>	Základní pojmy, znalost her, spojení pohybu s hudbou, pravidla,náčiní a náradí

## 3. Sportovní hry

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-SH: používá sportovní náčiní,části hřiště a osvojované dovednosti</li> <li>-osvojuje si základní sportovní hry a zvládá jejich zjednodušená pravidla</li> <li>-ovládá držení míče jednoruč a obouruč</li> <li>-provádí přihrávky rukou a nohou</li> <li>-dokáže hrát utkání podle zjednodušených pravidel</li> </ul>	Základní pojmy, základní hry, činnosti s míčem, pravidla

## 3. ročník

## 4. Základy gymnastiky

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-G: používá základní pojmy, názvy používaného náčiní a nářadí</li> <li>-volí vhodné oblečení</li> <li>-provádí průpravná cvičení ke šplhu na tyči</li> <li>-zvládá jednoduchá průpravná gymnastická cvičení</li> <li>-seznamuje se a provádí cvičení zaměřená na zpevňování svalových skupin</li> <li>-akrobacie - provádí průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed i vzad, kotoul vpřed</li> <li>-přeskok - provádí průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolíny, výskok na švédskou bednu, seznamuje se s odrazovou a dopadovou technikou</li> <li>-nízká kladina - provádí chůzi a jednoduchá rovnovážná cvičení</li> <li>-hrazda - provádí ručkování ve visu, nacvičuje vis vznesmo a přitahovací silové cviky</li> </ul>	Základní pojmy, průprava, akrobacie, přeskok, nízká kladina, hrazda

## 5. Základy atletiky

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-A: seznamuje se a používá základní pojmy správného názvosloví, startovní povely a signály</li> <li>- běh - provádí sprint, základy nízkého a polovysokého startu, vytrvalostní běh, běh prokládaný chůzí</li> <li>- skok - provádí skok do dálky z místa i z rozběhu (odraz s pásma širokého 50 cm ze 3 až 4 dvojkroků)</li> <li>- hod - seznamuje se s technikou hodu z místa i s chůze, využívá k hodu různá náčiní</li> <li>- seznamuje se s pojmy : základní disciplíny, části běžecké dráhy a skokanských sektorů, poznává pomůcky pro měření výkonu, pomáhá upravovat doskočiště a dráhy</li> </ul>	Základní pojmy, běh, skok, hod

## 6. Průpravné úpoly

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-PÚ: nacvičuje přetahy a přetlaky, středové postoje, držení a pohyb v postojích, odpory v nich</li> <li>-uvědomuje si základy uvolňování a zpevňování těla a jeho částí</li> <li>-nacvičuje jednodušší pády</li> </ul>	Základní formy průpravných úpolů

## 7. Rytmické a kondiční cvičení

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-R: používá základní pojmy spojené s hudebním a rytmičtým doprovodem</li> <li>- snaží se vnímat a prožívat rytmičtý doprovod</li> </ul>	Rytmičké a kondiční formy cvičení, hudebně pohybové vztahy, základní pohyby

## 3. ročník

## 8. Turistika

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-T:seznamuje se s základními pojmy spojenými s vycházkami, výlety do přírody a pohybem ve známém terénu a snaží se je spojovat s víkendovou a prázdninovou činností</li> <li>-učí se správnému chování v přírodě</li> <li>-poznává základy první pomoci a pomáhá při ošetřování drobných poranění</li> <li>-dovede pomoci při přípravě a likvidaci tábořiště</li> <li>-je ohleduplný k přírodě</li> <li>-dodržuje ochranu před ohněm, popálením</li> <li>-ovládá chůzi ve známém terénu</li> <li>-seznamuje se a řídí se základními dopravními a turistickými značkami</li> <li>-dbá na zásady bezpečnosti a hygieny, dodržuje pitný režim</li> <li>-seznamuje se s pravidly jízdy na kole</li> </ul>	Turistika a pobyt v přírodě, pohyb v terénu, bezpečnost a hygiena, značky, jednoduchá orientace

## 9. Bruslení

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-B: provádí průpravná cvičení pro bruslení</li> </ul>	Bruslení, bezpečnost, průpravná cvičení

## 10. Plavání

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-P:rozvíjí techniku jednoho plaveckého stylu</li> <li>-provádí jednoduché skoky do vody</li> </ul>	Plavání, hygiena, bezpečnost, průpravná cvičení

## Aktivity, pomůcky, soutěže

## Soutěže

## • McDonald Cup

Vybraní žáci z 2. a 3. ročníku se zúčastní základního celorepublikového kola turnaje ve fotbalu, ze kterého pak vítězové postupují do dalších kol.

## 4. ročník

2 týdně, P

## 4. ročník

## 1. Význam pohybu pro zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-V: chápe význam pohybu pro zdraví a vývoj organismu</li> <li>- uvědomuje si správné držení těla, správné zvedání zátěže, správné dýchání</li> <li>- seznamuje se s základními zásadami bezpečného pohybu a chování při Tv a sportu, zásadami fair play</li> <li>- uplatňuje hygienu pohyb. činností, cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro jednotlivé pohyb. aktivity</li> <li>- zvládá přivolání první pomoci a ošetřuje drobná poranění</li> <li>- rozumí základním pojmům osvojujovaných činností, smluveným povelům, signálům, znamením, gestům aj.</li> <li>- používá zjednodušená pravidla her, závodů, soutěží</li> <li>- pomáhá při přípravě a úklidu, náradí a náčiní</li> <li>- spolupracuje při jednoduchých týmových činnostech a soutěžích</li> <li>- provádí protahovací a uvolňovací cvičení, cvičení pro zahřátí</li> <li>- zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou</li> <li>-P: zvládá základy jednoho plaveckého stylu</li> <li>- provádí průpravná cvičení pro různé plavecké styly</li> <li>- zvládá jednoduché skoky do vody</li> </ul>	Význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, hygiena při TV, bezpečnost, komunikace a organizace v TV, zásady chování, zjednodušená pravidla osvojujovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

## 2. Pohybové hry

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-PH: používá základní pojmy souvisejícími s funkcemi her, pravidly a náčiním</li> <li>-je schopen některé pohybové hry hrát se spolužáky i mimo TV</li> <li>-uvědomuje si možná nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit</li> <li>-osvojuje si a používá základní pravidla jednoduchých her</li> <li>-využívá předmětů denní potřeby k pohybovým hrám</li> <li>- uvědomuje si spojení pohybu s hudbou, rytmem, příběhem, představou, zkušeností</li> <li>- samostatně vytváří jednoduché pohybové hry</li> <li>-využívá přírodní prostředí pro pohybové hry</li> </ul>	Základní pojmy, samostatnost v tvorbě her, varianty her, spojení pohybu s hudbou, prostředí a náčiní

## 3. Sportovní hry

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-SH: používá sportovní náčiní, částí hřiště a osvojujované dovednosti</li> <li>-osvojuje si základní sportovní hry a zvládá jejich zjednodušená pravidla</li> <li>-ovládá držení míče jednoruč a obouruč</li> <li>-provádí přihrávky rukou a nohou</li> <li>- hraje utkání podle zjednodušených pravidel</li> </ul>	Základní pojmy, základní hry, činnosti s míčem, pravidla

## 4. ročník

## 4. Základy gymnastiky

<p><b>Očekávané výstupy</b></p> <p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-G:aktivně používá základní pojmy a názvy používaného nářadí a náčiní</li> <li>-ovládá průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybu</li> <li>- zdokonaluje techniku šplhu na tyči</li> <li>-akrobacie - provádí kotoul vpřed a kotoul vzad s dopomocí, průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou</li> <li>-přeskok - provádí průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku, výskok a přeskok švédské bedny odrazem z trampolíny</li> <li>- kladina - chůze bez dopomoci, seskoky z kladiny</li> <li>- hrazda - provádí cvičení ve visu, ručkování a přitahovací cviky</li> </ul>	<p><b>Učivo</b></p> <p>Základní pojmy, průprava, technika, akrobacie, přeskok, kladina, hrazda</p>
---	--

## 5. Základy atletiky

<p><b>Očekávané výstupy</b></p> <p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-A: používá základní pojmy správného názvosloví, startovní povely a signály</li> <li>- běh - provádí sprint, základy nízkého a polovysokého startu, vytrvalostní běh, běh prokládaný chůzí, snaží se rozložit své síly při vytrvalostním běhu</li> <li>- skok - provádí skok do dálky z místa i z rozběhu (odraz s pásma širokého 50 cm ze 3 až 4 dvojkroků), nácvik odrazu z břevna, nacvičuje princip štafetového běhu</li> <li>- hod - seznamuje se s technikou hodů z místa i z rozběhu, využívá k hodům různá náčiní</li> <li>- seznamuje se s pojmy : základní disciplíny, části běžecké dráhy a skokanských sektorů, poznává pomůcky pro měření výkonu, pomáhá upravovat doskočiště a dráhy, připravuje start běhu</li> </ul>	<p><b>Učivo</b></p> <p>Základní pojmy, základy techniky, běh, skok, hod</p>
--	---

## 6. Průpravné úpoly

<p><b>Očekávané výstupy</b></p> <p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-PÚ: provádí přetahy a přetlaky, střežové postoje, držení a pohyb v postojích, odpory v nich za použití různého náčiní</li> <li>-uvědomuje si základy uvolňování a zpevňování těla a jeho částí</li> <li>-nacvičuje jednodušší pády, nácvik skulením do kolébky</li> </ul>	<p><b>Učivo</b></p> <p>Základní formy průpravných úpolů</p>
--	---

## 7. Rytmické a kondiční cvičení

<p><b>Očekávané výstupy</b></p> <p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-R: uplatňuje základní pojmy spojené s hudebním a rytmickým doprovodem, rozpozná hudební a rytmický doprovod, vnímá rytmus, tempo a melodii</li> <li>-poznává základní lidové a umělé tance, nacvičuje jednoduché taneční kroky</li> <li>-poznává základy estetického pohybu, snaží se zbavovat ostychu</li> </ul>	<p><b>Učivo</b></p> <p>Rytmické a kondiční formy cvičení, hudebně pohybové vztahy, základní pohyby</p>
--	--

## 8. Turistika

<p><b>Očekávané výstupy</b></p> <p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-T: uplatňuje základní pojmy spojené s pěší turistikou</li> <li>- spojuje turistiku a pobyt v přírodě s víkendovou činností</li> <li>- zvládá základy jízdy na kole</li> <li>- pohybuje se i v mírně náročném terénu</li> <li>- orientuje se podle jednoduché mapy, přírodních úkazů</li> <li>- zvládá základy stavby a likvidace tábořiště</li> </ul>	<p><b>Učivo</b></p> <p>Turistika a pobyt v přírodě, pohyb v terénu, bezpečnost a hygiena, značky, jednoduchá orientace</p>
--	--

## 4. ročník

## 9. Bruslení

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-B: provádí průpravná cvičení pro zvládnutí techniky bruslení</li> <li>- seznamuje se s pravidly hokeje</li> </ul>	Bruslení, bezpečnost, průpravná cvičení

## Aktivity, pomůcky, soutěže

## Soutěže

- **Vánoční turnaj ve vybíjené** Vybraná několikačlenná družstva tříd stejného ročníku se spolu utkají ve vybíjené. Turnaj probíhá v rámci školy.
- **McDonald Cup** Vybraní žáci z 4. a 5. ročníku se zúčastní základního celorepublikového kola turnaje ve fotbalu, ze kterého pak vítězové postupují do dalších kol.

## 5. ročník

2 týdne, P

## 5. ročník

## 1. Význam pohybu pro zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-V: chápe význam a funkci pohybu ve zdravém životním stylu</li> <li>- uvědomuje si správné držení těla, správné zvedání zátěže, správné dýchání</li> <li>-dodržuje základní zásady bezpečného pohybu a chování při TV a sportu, zásady fair play</li> <li>-uvědomuje si vhodné a nevhodné prostředí pro TV a sport</li> <li>- uplatňuje hygienu pohyb. činností, cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro jednotlivé pohyb. aktivity</li> <li>- zvládá přivolání první pomoci a ošetřuje drobná poranění</li> <li>- rozumí základním pojmům osvojujovaných činností, smluveným povelům, signálům, znamením, gestům aj.</li> <li>- používá pravidla her, závodů, soutěží</li> <li>- připraví a uklidí nářadí a náčiní, zvládá základní údržbu náčiní, nářadí a částí sportovišť</li> <li>- zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou</li> <li>-V: zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou</li> <li>- spolupracuje při týmových činnostech a soutěžích, respektuje zdravotní handicap</li> <li>-P: zvládá zaklady jednoho plaveckého stylu</li> <li>-zvládá jednoduché skoky do vody</li> <li>-reaguje na smluvené signály</li> <li>- uvědomuje si nebezpečnost plavání v neznámé vodě</li> <li>-ovládá průpravná cvičení pro orientaci ve vodě a pod vodou</li> <li>- uplatňuje zásady hygieny a bezpečnosti při plavání</li> <li>- sbírá a (s pomocí učitele) vyhodnocuje data týkající se kondičně zaměřených pohybových aktivit získaných pomocí digitálních technologií</li> <li>- měří pohybové výkony moderními technologiemi a zaznamenává je do tabulky a navzájem je porovnává</li> <li>- sleduje vývěsky a webové stránky tělovýchovných a sportovních organizací v místě bydliště a je schopen o nich informovat</li> <li>- adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti</li> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti</li> </ul>	<p>Význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, hygiena při TV, bezpečnost, komunikace a organizace v TV, zásady chování, zjednodušená pravidla osvojujovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech</p>

## 2. Pohybové hry

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-PH: používá základní pojmy souvisejícími s funkcemi her, pravidly a náčiním</li> <li>-hraje některé pohybové hry hrát se spolužáky i mimo TV</li> <li>-osvojuje si a používá základní pravidla jednoduchých her</li> <li>-využívá předmětů denní potřeby k pohybovým hrám</li> <li>- uvědomuje si spojení pohybu s hudbou, rytmem, příběhem, představou, zkušeností</li> <li>- samostatně vytváří jednoduché pohybové hry</li> <li>- samostatně vytváří jednoduché pohybové hry</li> <li>-využívá netradiční pohybové hry a aktivity ,netradiční náčiní při cvičení</li> <li>- hledá varianty her jednoho druhu</li> </ul>	<p>Základní pojmy, samostatnost v tvorbě her, varianty her, spojení pohybu s hudbou, prostředí a náčiní</p>

## 5. ročník

## 3. Sportovní hry

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-využívá přírodní prostředí pro pohybové hry</li> <li>-SHpoužívá základní pojmy osvojovaných činností, základní označení a vybavení hřišť, pravidla zjednodušených sportovních her</li> <li>-spolupracuje ve hře a vytváří jednoduchou taktiku družstva a dodržuje ji</li> <li>-pozná přestupky proti pravidlům a dokáže na ně adekvátně reagovat</li> <li>-manipuluje s míčem, pálkou či jiným herním náčiním, zvládá herní činnosti jednotlivce, provádí průpravné hry</li> <li>- účastní se sportovních utkání</li> <li>-pozná přestupky proti pravidlům</li> </ul>	Základní pojmy, základní hry, činnosti s míčem, pravidla

## 4. Základy gymnastiky

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zastává příslušné role vyplývající z jeho úlohy při sportovní hře (rozhodčí, kapitán, hráč, časoměřič, divák,...)</li> <li>-G:aktivně používá základní pojmy a názvy používaného nářadí a náčiní</li> <li>-ovládá průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybu</li> <li>-akrobacie - provádí kotoul vpřed a kotoul vzad s dopomocí a jejich modifikace, průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou</li> <li>-přeskok - provádí průpravná cvičení pro nácvič gymnastického odrazu z můstku, výskok a přeskok švédské bedny odrazem z trampolíny</li> <li>- kladina - chůze bez dopomoci, seskoky z kladiny</li> <li>- hrazda - provádí cvičení ve visu, ručkování a přitahovací cviky</li> </ul>	Základní pojmy, průprava, technika, akrobacie, přeskok, kladina, hrazda

## 5. Základy atletiky

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-A: používá základní pojmy správného názvosloví, startovní povely a signály</li> <li>- běh - provádí sprint, základy nízkého a polovysokého startu, vytrvalostní běh, běh prokládaný chůzí, snaží se rozložit své síly při vytrvalostním běhu</li> <li>- skok - provádí skok do dálky z místa i z rozběhu (odraz s pásma širokého 50 cm ze 3 až 4 dvojkroků), nácvič odrazu z břevna, nácvičuje princip štafetového běhu</li> <li>- hod - zná techniku hodu z místa i z rozběhu, spojení rozběhu s odhodem, využívá k hodu různá náčiní</li> <li>- seznamuje se s pojmy : základní disciplíny, části běžecké dráhy a skokanských sektorů, poznává pomůcky pro měření výkonu, pomáhá upravovat doskočiště a dráhy, připravuje start běhu, pomáhá při měření a vyhodnocování atletických výkonů</li> </ul>	Základní pojmy, základy techniky, běh, skok, hod

## 6. Průpravné úpoly

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>-PÚ: seznamuje se s pojmy : základní disciplíny, části běžecké dráhy a skokanských sektorů, poznává pomůcky pro měření výkonu, pomáhá upravovat doskočiště a dráhy, připravuje start běhu, pomáhá při měření a vyhodnocování atletických výkonů</li> <li>-uvědomuje si základy uvolňování a zpevňování těla a jeho částí</li> <li>-nácvičuje jednodušší pády, nácvič skulením do kolébky</li> </ul>	Základní formy průpravných úpolů

## 5. ročník

## 7. Rytmické a kondiční cvičení

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• - používá správné dýchání</li> <li>• -poznává základní lidové a umělé tance,nacvičuje jednoduché taneční kroky</li> <li>• -poznává a rozumí základům estetického pohybu, zbavuje se ostychu</li> <li>• -vyjadřuje hudbu pohybem</li> </ul>	Rytmické a kondiční formy cvičení, hudebně pohybové vztahy, základní pohyby

## 8. Turistika

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• -T:používá základní pojmy spojené s vycházkami, výlety do přírody a pohybem ve známém terénu a snaží se je spojovat s víkendovou a prázdninovou činností</li> <li>• -uplatňuje základy první pomoci</li> <li>• - pomáhá při ošetřování poranění</li> <li>• - připravuje a likviduje tábořiště</li> <li>• -ovládá chůzi i běh ve známém terénu i s mírnou zátěží</li> <li>• - řídí se základními dopravními a turistickými značkami,zvládá základní pohyb v mírně náročném terénu</li> <li>• -dovede se orientovat podle jednoduché mapy a podle přírodních úkazů</li> <li>• -dbá na zásady bezpečnosti a hygieny, dodržuje pitný režim</li> <li>• -zvládá základu jízdy na kole,chování v silničním provozu</li> </ul>	Turistika a pobyt v přírodě, pohyb v terénu, bezpečnost a hygiena, značky, jednoduchá orientace, základy první pomoci

## 9. Bruslení

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• -B: podle svých možností zvládá techniku bruslení</li> <li>• - řídí se pravidly hokeje</li> </ul>	Bruslení, bezpečnost, průpravná cvičení

## Aktivity, pomůcky, soutěže

## Soutěže

- **Vánoční turnaj ve vybíjené** Vybranná několikačlenná družstva tříd stejných ročníků se spolu utkají ve vybíjené. Turnaj probíhá v rámci školy.
- **McDonald Cup** Vybraní žáci z 4. a 5. ročníku se zúčastní základního celorepublikového kola turnaje ve fotbale, ze kterého pak vítězové postupují do dalších kol.

## 6. ročník

2 týdně, P

## 6. ročník

## 1. Atletika

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>A: používá základní pojmy správného názvosloví, startovní povely a signály</li> <li>A: zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a dokáže je uplatnit na soutěžích</li> <li>A: zná základní pravidla atletických disciplín, jedná v duchu fair-play</li> <li>A: usiluje o zvyšování úrovně své výkonnosti v bězích, hodech a skocích</li> <li>A: správně měří a eviduje výkony - ve spolupráci s učitelem</li> <li>měří svou tělesnou zdatnost pomocí testů, naměřená data zaznamenává využitím digitálních technologií, sleduje změny avyvozuje z nich potřebu úpravy pohybového režimu</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>běžecská abeceda (líftink, skipink, zakopávky, odpichy)</li> <li>nízký, polovysoký start (povelová technika)</li> <li>sprinty, sprinterská cvičení</li> <li>vytrvalost</li> <li>hod kriket. míčkem (spojení rozběhu s odhodem), průpravná cvičení</li> <li>skok daleký (rozměření rozběhu, odraz z břevna)</li> <li>průprava pro skoky</li> <li>skok vysoký (snožný, střížný), flop – odraz. průpr.</li> <li>Kontrola výkonnosti: 60 m, H: 1500m D: 1000/800m, dálka, kriket, skok snožný z místa, člunkový běh</li> <li>Průběžně: měření a záznam výkonů, startovní povely, základní pravidla, rozhodování, údržba sportovišť</li> <li>vytrvalost – tempové úseky</li> <li>běh v terénu (až 20 min)</li> <li>štafetová předávka – technika předávky, soutěž štafet</li> </ul>

## 2. Gymnastika

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</li> <li>G: aktivně používá základní pojmy a názvy používaného nářadí a náčiní</li> <li>ovládá průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybu</li> <li>uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení</li> </ul>	<p>Průběžně:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>názvosloví osvojovaných PČ</li> <li>názvy nářadí a náčiní</li> <li>záchrana a dopomoc při osvojovaných PČ</li> <li>průpravná cvičení na rozvoj pohyblivosti, obratnosti, rychlosti, síly, koordinace pohybů</li> <li>gymnastické soutěže, pravidla, hodnocení</li> </ul> <p>Akrobacie:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>opak./nácvik kotoul vpřed, vzad, modifikace</li> <li>stoj na lopatkách</li> <li>stoj na rukou s dopomocí</li> <li>rovnovážné polohy v postojích – váha předklonmo</li> <li>skoky na místě a z místa, obraty</li> <li>krátká sestava</li> </ul> <p>Hrazda:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>opak. cvičení ve svisu</li> <li>opak./nácvik náskok do vzporu, sešín, zákmihem seskok</li> <li>výmyk odrazem jednonož, obounož</li> </ul> <p>Přeskok:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>opak./nácvik rozběh, odraz z můstku</li> <li>roznožka, skrčka přes kozu našif</li> <li>trampolínka – přeskok 2 – 4 dílů bedny, prosté skoky s pohyby nohou (roznožka, skrčka), obraty</li> </ul> <p>Šplh: průběžně</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>na laně, na tyči</li> </ul> <p>Kladina: (D)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>opak. chůze na kladince</li> <li>chůze (různé druhy) na kladině (1 m), doprovodné pohyby paží, obraty</li> </ul> <p>Kruhy: (RU)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>houpání s obraty, seskok v záhupu</li> <li>svis vznesmo, svis střemhlav, svis vzadu</li> </ul>

## 3. Rytmické a kondiční gymn. činnosti s hudbou, tanec

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>R: snaží se vyjádřit hudbu pohybem</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>aerobní gymnastika bez náčiní a nářadí</li> <li>cvičení s hudebním doprovodem</li> <li>line-dance (D, H+D)</li> </ul>

## 4. Úpoly

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>ÚP: zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>přetlaky, přetahy, úpolové odpory</li> <li>pádová technika (kolébka, kotoul přes rameno)</li> <li>navazování pádů</li> </ul>

## 6. ročník

## 5. Sportovní hry - odbíjená

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• jedná podle pravidel osvojovaných sportovních her</li> <li>• ve spolupráci s učitelem organizuje a řídí jednoduchá utkání</li> <li>• zastává příslušné role vyplývající z jeho úlohy při sportovní hře (rozhodčí, kapitán, hráč, časoměřič, divák,...)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- průpravné hry pro odbíjenou, přehazovaná s podáním</li> <li>- přehazovaná s dopadem a odbitím,...</li> </ul>

## 6. Sportovní hry - košíková

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• spolupracuje ve hře a vytváří jednoduchou taktiku družstva a dodržuje ji</li> <li>• zastává příslušné role vyplývající z jeho úlohy při sportovní hře (rozhodčí, kapitán, hráč, časoměřič, divák,...)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>HČJ- uvolňování s míčem, bez míče (driblink, obrátka)</li> <li>- přihrávka jednoruč, obouruč (na místě, v pohybu)</li> <li>- střelba jednoruč, obouruč z místa, dvojtakt, rozskok, vřazování</li> <li>- krytí útočníka s míčem, bez míče, prostoru</li> <li>- street ball</li> <li>- utkání</li> </ul>

## 7. Pohybové hry a netradiční činnosti

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</li> <li>• osvojuje si a používá základní pravidla jednoduchých her</li> <li>• pozoruje přímo nebo ze záznamu pohybovou činnost, určuje zjevné nedostatky</li> <li>• zpracovává, vyhodnocuje a prezentuje naměřená data ispomocí digitálních technologií a diskutuje o nich</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení</li> <li>Pohybové hry zařazujeme do programu v průběhu celého roku.</li> <li>Při vhodných podmínkách zařazujeme v průběhu roku další netradiční činnosti:</li> <li>bruslení, plavání, bowling, návštěva posilovny, lanové aktivity, cykloturistiku, in-line bruslení a další akce, dle uvážení vyučujícího</li> </ul>

## 8. Sportovní hry - ostatní

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• osvojuje si a používá základní pravidla jednoduchých her</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Dle podmínek a uvážení vyučujícího zařazujeme i další sportovní hry: fotbal, házená, ringo, ringet, baseball, frisbee, stolní teni, tenis, badminton,...</li> </ul>

## Aktivity, pomůcky, soutěže

## Aktivity

- **Zimní sportovní den** Turnaje tříd ve sportovních hrách
- **Letní sportovní den** Turnaje tříd ve sportovních hrách
- **Týden v pohybu** Příprava, organizace a účast na sportovních soutěžích a pohybových aktivitách

## Soutěže

- **Soutěže pořádané AŠSK** Účast na soutěžích základních škol pořádaných AŠSK

**7. ročník**

2 týdne, P

**1. Atletika**

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• uvědomuje si správné držení těla, správné dýchání</li> <li>• seznamuje se s základními zásadami bezpečného pohybu a chování při Tv a sportu, zásadami fair play</li> <li>• usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program</li> <li>• přivolá první pomoci a poskytnutí předlékařské pomoci v rámci svých možností</li> <li>• A: používá základní pojmy správného názvosloví, startovní povely a signály</li> <li>• A: zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a dokáže je uplatnit na soutěžích</li> <li>• A: popíše základní pravidla atletických disciplín, jedná v duchu fair-play</li> <li>• A: usiluje o zvyšování úrovně své výkonnosti v bězích, hodech a skocích</li> <li>• A: správně měří a eviduje výkony - ve spolupráci s učitelem</li> <li>• sleduje a vyhodnocuje pomocí digitálních technologií pohybové aktivity v průběhu dne (týdne), zaznamenává jejich rozsah, intenzitu</li> <li>• zpracovává, vyhodnocuje a prezentuje naměřená data pomocí digitálních technologií a diskutuje o nich</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- běžecká abeceda (liftink, skipink, zakopávky, odpichy)</li> <li>- nízký, polovysoký start (povelová technika)</li> <li>- sprinty, sprinterská cvičení</li> <li>- vytrvalost</li> <li>- hod kriket. míčkem (spojení rozběhu s odhodem), průpravná cvičení</li> <li>- skok daleký (rozměření rozběhu, odraz z břevna)</li> <li>- příprava pro skoky</li> <li>- skok vysoký (snožný, střížný), flop – odraz. průpr.</li> </ul> <p>Kontrola výkonnosti: 60 m, H: 1500m D: 1000/800m, dálka, kriket, skok snožný z místa, člunkový běh</p> <p>Průběžně: měření a záznam výkonů, startovní povely, základní pravidla, rozhodování, údržba sportovišť</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vytrvalost – tempové úseky</li> <li>- běh v terénu (až 20 min)</li> <li>- štafetová předávka – technika předávky, soutěž štafet</li> </ul>

## 7. ročník

## 2. Gymnastika

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>G: aktivně používá základní pojmy a názvy používaného nářadí a náčiní</li> <li>ovládá průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybu</li> <li>G: cvičí podle pokynů</li> <li>zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení</li> <li>G: spojuje osvojené cviky do krátké sestavy</li> <li>G: využívá gymnastické cvičení pro rozvoj své zdatnosti</li> <li>pozoruje přímo nebo ze záznamu pohybovou činnost, určuje zjevné nedostatky</li> </ul>	<p><b>Průběžně:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>názvosloví osvojených PČ</li> <li>názvy nářadí a náčiní</li> <li>záchrana a pomoc při osvojených PČ</li> <li>průpravná cvičení na rozvoj pohyblivosti, obratnosti, rychlosti, síly, koordinace pohybů</li> <li>gymnastické soutěže, pravidla, hodnocení</li> </ul> <p><b>Akrobacie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>stoj na hlavě, stoj na rukou - kotoul - s pomocí, samostatně</li> <li>přemet stranou</li> <li>naskočený kotoul</li> <li>krátká sestava</li> </ul> <p><b>Hrazda:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>opak./návčik náskok do vzporu, sešín, zákmihem seskok</li> <li>opak./návčik výmuk odrazem jednoož, obounož</li> <li>přešvihy únožmo ve vzporu</li> <li>krátká sestava</li> </ul> <p><b>Přeskok:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>opak./návčik rozběh, odraz z můstku</li> <li>roznožka, skrčka přes kozu (bednu) našří-i s oddáleným odrazem</li> <li>trampolínka – přeskok 2 – 4 dílů bedny, prosté skoky s pohyby nohou (roznožka, skrčka), obraty</li> </ul> <p><b>Šplh:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>na laně, na tyči</li> </ul> <p><b>Kladina: (D)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>opak. chůze (různé druhy) na kladině, doprovodné pohyby paží, obraty, poskoky, náskoky, seskoky</li> <li>rovnovážné polohy</li> <li>krátká sestava</li> </ul> <p><b>Kruhy: (RU)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>houpání s obraty, seskok v záhupu</li> <li>svis vznesmo, svis střemhlav, svis vzad</li> </ul>

## 3. Rytmické a kondiční gymn. činnosti s hudbou, tanec

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>R: uplatňuje základní pojmy spojené s hudebním a rytmickým doprovodem, rozpozná hudební a rytmický doprovod, vnímá rytmus, tempo a melodii</li> <li>R: vyjadřuje hudbu pohybem</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>aerobní gymnastika bez náčiní a nářadí</li> <li>cvičení s hudebním doprovodem</li> <li>technika pohybů (kroky, skoky, obraty, cv. rovnováhy)</li> <li>technika pohybů s náčiním (alespoň 2 druhy – švihadlo, míč, stuha, závoj, tamburína)</li> <li>vyjádření dynamiky pohybem</li> <li>základy tvorby jednoduchých skladeb s hud. dopr.</li> <li>line-dance (D, H+D)</li> </ul>

## 4. Úpoly

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>ÚP: pojmenuje osvojené činnosti</li> <li>ÚP: zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>střehové postoje, držení, odpory a pohyb v postojích</li> <li>držení soupeře na zemi, únik z držení na zemi</li> </ul>

## 5. Sportovní hry - odbíjená

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>SH: používá základní pojmy osvojených činností, základní označení a vybavení hřišť, pravidla zjednodušených sportovních her</li> <li>jedná podle pravidel osvojených sportovních her</li> <li>pozná přestupky proti pravidlům a dokáže na ně adekvátně reagovat</li> <li>ve spolupráci s učitelem organizuje a řídí jednoduchá utkání</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>HČJ odbítí obouruč spodem, vrchem, jednoruč (lob, v pádu), podání spodní, vrchní, přihrávka, nahrávka</li> <li>HK s nahrávačem v zóně III, postavení při příjmu</li> </ul>

## 7. ročník

## 6. Sportovní hry - košíková

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>SH: používá základní pojmy osvojovaných činností, základní označení a vybavení hřišť, pravidla zjednodušených sportovních her</li> <li>jedná podle pravidel osvojovaných sportovních her</li> <li>pozná přestupky proti pravidlům a dokáže na ně adekvátně reagovat</li> <li>ve spolupráci s učitelem organizuje a řídí jednoduchá utkání</li> </ul>	OHK- založená na proklouzávání ÚHK- založená na početní převaze útočníků - založená na akci „hod a běž“ - street ball - utkání

## 7. Pohybové a netradiční činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>PH: používá základní pojmy souvisejícími s pohybovými hrami, pravidly a náčiním</li> <li>hraje a organizuje některé pohybové hry hrát se spolužáky i mimo TV</li> <li>osvojuje si a používá základní pravidla jednoduchých her</li> <li>zorganizuje a řídí pohybovou hru</li> </ul>	Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení Pohybové hry zařazujeme do programu v průběhu celého roku. Při vhodných podmínkách zařazujeme v průběhu roku další netradiční činnosti: bruslení, plavání, bowling, návštěva posilovny, lanové aktivity, cykloturistiku, in-line bruslení a další akce, dle uvážení vyučujícího

## 8. Lyžování

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>L: zná základní pravidla pro bezpečný pohyb v horském prostředí</li> <li>L: uplatňuje zásady pro bezpečné užívání lyž. vleků, sjezdových a běžeckých tratí</li> <li>L: zvládá základní přípravu a údržbu výstroje a výzbroje</li> <li>pozoruje přímo nebo ze záznamu pohybovou činnost, určuje zjevné nedostatky</li> </ul>	Sjezdové lyžování - základní etapa lyžování RU - carving Běžecké lyžování - základní etapa lyžování RU - snowboarding Bezečný pohyb na běžeckých a sjezdových tratích Základní příprava a údržba výstroje a výzbroje

## 9. Sportovní hry - ostatní

Očekávané výstupy	Učivo
	Dle podmínek a uvážení vyučujícího zařazujeme i další sportovní hry: fotbal, házená, ringo, ringet, baseball, frisbee, stolní teni, tenis, badminton,...

## Aktivity, pomůcky, soutěže

## Aktivity

- Zimní sportovní den** Turnaje tříd ve sportovních hrách
- Letní sportovní den** Turnaje tříd ve sportovních hrách
- Týden v pohybu** Příprava, organizace a účast na sportovních soutěžích a pohybových aktivitách

## Soutěže

- Soutěže pořádané AŠSK** Účast na soutěžích základních škol pořádaných AŠSK

**8. ročník**

2 týdně, P

**1. Atletika**

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>A: používá základní pojmy správného názvosloví, startovní povely a signály</li> <li>posoudí provedení osvojené pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</li> <li>naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</li> <li>A: usiluje o zvyšování úrovně své výkonnosti v bězích, hodech, vrzích a skocích</li> <li>A: správně měří a eviduje výkony</li> <li>měří pomocí testů tělesné zdatnosti svou zdatnost izdatnost jiných, naměřená data zaznamenává využitím digitálních technologií, posuzuje je, hodnotí anavrhuje úpravy pohybového režimu</li> <li>zpracovává, vyhodnocuje a prezentuje a sdílí naměřená data v rámci skupinové prezentace</li> <li>navrhuje možné způsoby prezentace a sdílení zjištěných dat v rámci školy (webové stránky, časopisy atd.)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>běžecská abeceda (další prvky)</li> <li>sprinty, sprinterská cvičení (starty+úseky, rovinky, opak. zátěž, výběhy do svahu, spec. běž. cvičení)</li> <li>vytrvalost – na dráze (temp. úseky)</li> <li>v terénu (do 20 min)</li> <li>hod granátem - max. výkon, průpravná cvičení (pásma, cíl,...), odhodový rytmus</li> <li>skok daleký – spec. průprava, vyběhávání rozběhu</li> <li>vrh koulí (kulařská abeceda, průpr. odhody a odvrhy, sun - bez zádového působení)</li> <li>skok vysoký - flop – odraz. průpr., rozběh, přechod přes laťku, dopad</li> </ul> <p>Kontrola výkonnosti: 60 m, H: 1500/3000m D: 1500/1000/800m, délka, granát, skok snožný z místa, člunkový běh, koule, výška</p> <p>Průběžně: měření a záznam výkonů, startovní povely, základní pravidla, rozhodování, údržba sportovišť, základy organizace soutěží</p> <p>Poznatky z TV a sportu:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>význam hodnot TF, využití pro úpravu zátěže</li> <li>význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu</li> </ul>

**2. Gymnastika**

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</li> <li>G: aktivně používá základní pojmy a názvy používaného nářadí a náčiní</li> <li>ovládá průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybu</li> <li>G: cvičí podle pokynů</li> <li>G: zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti</li> <li>G: spojuje osvojené cviky do krátké sestavy</li> <li>G: využívá gymnastické cvičení pro rozvoj své zdatnosti</li> <li>pozoruje přímo nebo ze záznamu pohybovou činnost, určuje zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</li> <li>navrhuje možnosti pro zlepšení sledovaného a hodnoceného pohybu</li> </ul>	<p>Průběžně:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>názvosloví osvojených PČ</li> <li>názvy nářadí a náčiní</li> <li>záchrana a dopomoc při osvojených PČ</li> <li>průpravná cvičení na rozvoj pohyblivosti, obratnosti, rychlosti, síly, koordinace pohybů</li> <li>gymnastické soutěže, pravidla, hodnocení</li> </ul> <p>Akrobacie:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>stoj na hlavě, stoj na rukou - kotoul - s dopomocí, samostatně</li> <li>přemet stranou</li> <li>naskočený kotoul, kotoul letmo</li> <li>kotoul vzad do zášvihů</li> <li>krátká sestava</li> </ul> <p>Hrazda:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>opak./nácvik výmky odrazem jednož, obouž</li> <li>přešvihy únožmo ve vzporu</li> <li>podmet</li> <li>krátká sestava</li> </ul> <p>Přeskok:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>opak./nácvik rozběh, odraz z můstku</li> <li>roznožka, skrčka přes kozu (bednu) našíř-i s oddáleným odrazem</li> <li>trampolínka – přeskok 2 – 4 dílů bedny, prosté skoky s pohyby nohou (roznožka, skrčka), obraty</li> </ul> <p>RU: kotoul letmo</p> <p>Šplh:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>na laně, na tyči</li> </ul> <p>Kruhy: (RU)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>houpání s obraty, seskok v záhupu</li> <li>svis vznesmo, svis střemhlav</li> <li>komíhání ve svisu</li> </ul>

## 8. ročník

## 3. Rytmické a kondiční gymn. činnosti s hudbou, tanec

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>R: uplatňuje základní pojmy spojené s hudebním a rytmičtým doprovodem, rozpozná hudební a rytmičtý doprovod, vnímá rytmus, tempo a melodii</li> <li>R: vyjádří hudbu pohybem</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>aerobní gymnastika bez náčiní a nářadí</li> <li>cvičení s hudebním doprovodem</li> <li>technika pohybů (kroky, skoky, obraty, cv. rovnováhy)</li> <li>technika pohybů s náčiním (alespoň 2 druhy – švihadlo, míč, stuha, závoj, tamburína)</li> <li>vyjádření dynamiky pohybem</li> <li>základy tvorby jednoduchých skladeb s hud. dopr.</li> <li>line-dance (D, H+D)</li> </ul>

## 4. Úpoly

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>ÚP: pojmenuje osvojené činnosti</li> <li>aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>obrana proti: objetí zepředu, škrčení, držení zápěstí</li> <li>poraz ogoši</li> <li>RU-další sebeobrané činnosti, obrana proti seku shora</li> </ul>

## 5. Sportovní hry - odbíjená

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci</li> <li>pozná přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje</li> <li>seznamuje se s významem pohybu pro zdraví a vývoj organismu</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>opak/nácvik HČJ ze 7. roč.</li> <li>utkáni na zmenšeném hřišti (2x2, 3x3,...)</li> <li>základy HS – střední u sítě nahrávač, vbíhající nahrávač</li> </ul>

## 6. Sportovní hry - košíková

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci</li> <li>pozná přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje</li> <li>seznamuje se s významem pohybu pro zdraví a vývoj organismu</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>osobní x zónová obrana</li> <li>utkáni</li> <li>street ball</li> </ul>

## 7. Sportovní hry - ostatní

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>PH: používá základní pojmy souvisejícími s pohybovými hrami, pravidla a náčiním</li> <li>uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</li> <li>osvojuje si a používá základní pravidla jednoduchých her</li> <li>zorganizuje a řídí pohybovou hru</li> </ul>	Dle podmínek a uvážení vyučujícího zařazujeme i další sportovní hry: fotbal, házená, ringo, ringet, baseball, frisbee, stolní tenis, tenis, badminton, ...

## 8. Pohybové hry a netradiční činnosti

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>pozoruje přímo nebo ze záznamu pohybovou činnost, určuje zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</li> <li>zpracovává, vyhodnocuje a prezentuje a sdílí naměřená data v rámci skupinové prezentace</li> </ul>	Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení Pohybové hry zařazujeme do programu v průběhu celého roku. Při vhodných podmínkách zařazujeme v průběhu roku další netradiční činnosti: bruslení, plavání, bowling, návštěva posilovny, lanové aktivity, cykloturistiku, in-line bruslení a další akce, dle uvážení vyučujícího

## Aktivity, pomůcky, soutěže

## Aktivity

- Zimní sportovní den** Turnaje tříd ve sportovních hrách
- Letní sportovní den** Turnaje tříd ve sportovních hrách
- Týden v pohybu** Příprava, organizace a účast na sportovních soutěžích a pohybových aktivitách

## 8. ročník

## Soutěže

- Soutěže pořádané AŠSK Účast na soutěžích základních škol pořádaných AŠSK

## 9. ročník

2 týdně, P

## 1. Atletika

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• A: používá základní pojmy správného názvosloví, startovní povely a signály</li> <li>• A: zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a dokáže je uplatnit na soutěžích</li> <li>• A: vysvětlí základní pravidla atletických disciplín, jedná v duchu fair-play</li> <li>• A: usiluje o zvyšování úrovně své výkonnosti v bězích, hodech, vrzích a skocích</li> <li>• sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</li> <li>• vyhodnocuje spomocí digitálních technologií podíl pohybové aktivity apohybové neaktivity v měřeném pohybovém režimu, porovnává je s předchozím měřením</li> <li>• navrhuje možné způsoby prezentace a sdílení zjištěných dat v rámci školy (webové stránky, časopisy atd.)</li> <li>• zpracovává, vyhodnocuje a prezentuje a sdílí naměřená data v rámci skupinové prezentace</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- běžecká abeceda (další prvky)</li> <li>- sprinty, sprinterská cvičení (starty+úseky, rovinky, opak. zátěž, výběhy do svahu, spec. běh. cvičení, 100 m)</li> <li>- vytrvalost – na dráze (temp. úseky)</li> <li>- v terénu (do 20 min)</li> <li>- hod granátem - max. výkon, průpravná cvičení (pásma, cíl,...), odhodový rytmus</li> <li>- skok daleký – spec. průprava, RU – závěs</li> <li>- vrh koulí (koulařská abeceda, průpr. odhody a odvrhy, sun – zářový způsob, výbušnost HK)</li> <li>- skok vysoký - flop – odraz. průpr., rozběh, přechod přes laťku, dopad</li> <li>Kontrola výkonnosti: 60 m, H: 1500/3000m</li> <li>D: 1500/1000/800m, dálka, granát, skok snožný z místa, člunkový běh, koule, výška</li> <li>Průběžně: měření a záznam výkonů, startovní povely, základní pravidla, rozhodování, údržba sportovišť, samostatná organizace soutěží (spolupráce)</li> <li>Poznatky z TV a sportu: <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozdíly mezi rekreačním, výkonnostním a vrcholovým sportem v podmínkách, zaměření, tréninku</li> <li>- přebírání některých organizačních a hodnotících úkolů učitele</li> <li>- bezpečný pohyb a chování v různých prostorách (hory, les, doprava)</li> <li>- jednání fair-play</li> <li>- kruhový provoz – síla, odrazové schopnosti, vytrvalost</li> <li>- štafetová předávka – běh v zatáčce, soutěž štafet</li> <li>- vrhy – průpravy, sun 2</li> </ul> </li> </ul>

## 9. ročník

## 2. Gymnastika

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>G: aktivně používá základní pojmy a názvy používaného nářadí a náčiní</li> <li>G: cvičí podle pokynů</li> <li>G: zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti</li> <li>G: spojí osvojené cviky do krátké sestavy</li> <li>G: využívá gymnastické cvičení pro rozvoj své zdatnosti</li> <li>pozoruje přímo nebo ze záznamu pohybovou činnost, určuje zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</li> <li>navrhne možnosti pro zlepšení sledovaného a hodnoceného pohybu</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- názvosloví osvojených PČ</li> <li>- názvy nářadí a náčiní</li> <li>- záchrana a dopomoc při osvojených PČ</li> <li>- přípravná cvičení na rozvoj pohyblivosti, obratnosti, rychlosti, síly, koordinace pohybů</li> <li>- gymnastické soutěže, pravidla, hodnocení</li> <li>Akrobacie: <ul style="list-style-type: none"> <li>- stoj na hlavě, stoj na rukou - kotoul - s dopomocí, samostatně</li> <li>- přemet stranou</li> <li>- naskočený kotoul, kotoul letmo</li> <li>- kotoul vzad do zášvihu/stoje na rukou</li> <li>- krátká sestava</li> </ul> </li> <li>RU: rondát, přemet vpřed/vzad, salto (mústek, tramp.), akrobat. cvičení ve dvojicích a skupinách</li> <li>Hrazda: <ul style="list-style-type: none"> <li>- opak./návčik výmky odrazem jednoož, obouož</li> <li>- přešvihy únožmo ve vzporu</li> <li>- podmet</li> <li>- krátká sestava</li> </ul> </li> <li>RU: toč jízmo</li> <li>Přeskok: <ul style="list-style-type: none"> <li>- opak./návčik rozběh, odraz z mústku</li> <li>- roznožka, skrčka přes kozu (bednu) našif/nadél i s oddáleným odrazem (RU-Ch skrčka přes bednu nadél)</li> <li>- trampolínka – přeskok 2 – 4 dílů bedny, prosté skoky s pohyby nohou (roznožka, skrčka), obraty, kotoul letmo</li> </ul> </li> <li>Šplh: <ul style="list-style-type: none"> <li>- na laně, na tyči</li> </ul> </li> <li>Kladina: (D) <ul style="list-style-type: none"> <li>- opak. chůze (různé druhy) na kladině, doprovodné pohyby paží, obraty, poskoky, náskoky, seskoky</li> <li>- rovnovážné polohy</li> <li>- skoky (jelení, nůžky,...)</li> <li>- sestava: náskok-chůze-obraty-rovn.pol.-skok-seskok</li> </ul> </li> <li>Kruhy: (RU) <ul style="list-style-type: none"> <li>- houpání s obraty, seskok v záhupu</li> <li>- svis vznesmo, svis stfemhlav, svis vzadu</li> <li>- komihání ve svisu</li> </ul> </li> </ul>

## 3. Rytmické a kondiční gymn. činnosti s hudbou, tanec

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>R: uplatňuje základní pojmy spojené s hudebním a rytmickým doprovodem, rozpozná hudební a rytmický doprovod, vnímá rytmus, tempo a melodii</li> <li>R: vyjadřuje hudbu pohybem</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- aerobní gymnastika bez náčiní a nářadí</li> <li>- cvičení s hudebním doprovodem</li> <li>- technika pohybů (kroky, skoky, obraty, cv. rovnováhy)</li> <li>- technika pohybů s náčiním (alespoň 2 druhy – švihadlo, míč, stuha, závoj, tamburína)</li> <li>- vyjádření dynamiky pohybem</li> <li>- základy tvorby jednoduchých skladeb s hud. dopr.</li> <li>- line-dance (D, H+D)</li> <li>Společenské tance <ul style="list-style-type: none"> <li>- volné, těsné taneční držení v páru</li> </ul> </li> <li>- promenáda</li> <li>- základní taneční kroky (polka, valčík, waltz, blues, jive, chacha,...)</li> </ul>

## 4. Úpoly

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>ÚP: pojmenuje osvojené činnosti</li> <li>ÚP: Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Aikidó – obrana proti držení paže</li> <li>RU-karatedó – přímý úder rovnostranný, kryty, kop vpřed</li> </ul>

**5. Sportovní hry - odbíjená**

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>SH: používá základní pojmy osvojovaných činností, základní označení a vybavení hřišť, pravidla zjednodušených sportovních her</li> <li>jedná podle pravidel osvojovaných sportovních her</li> <li>dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</li> <li>zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</li> <li>rozdělí a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>opak/nácvik HČJ</li> <li>HK – nahrávač v zóně II</li> <li>další postavení při příjmu podání</li> <li>odbití přes hlavu</li> <li>smeč, jednoblok, dvojblok</li> <li>vrchní podání v bočném postavení</li> </ul>

**6. Sportovní hry - košíková**

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>SH: používá základní pojmy osvojovaných činností, základní označení a vybavení hřišť, pravidla zjednodušených sportovních her</li> <li>jedná podle pravidel osvojovaných sportovních her</li> <li>dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</li> <li>zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</li> <li>rozdělí a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>další způsoby přihrávek</li> <li>střelba po pohybu, ve výskoku, přes hlavu</li> <li>doskakování</li> <li>trestný hod</li> <li>street ball</li> <li>utkáni</li> </ul>

**7. Pohybové hry a netradiční činnosti**

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>hraje a organizuje některé pohybové hry hrát se spolužáky i mimo TV</li> <li>odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší</li> <li>zorganizuje a řídí pohybovou hru</li> </ul>	Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení Pohybové hry zařazujeme do programu v průběhu celého roku. Při vhodných podmínkách zařazujeme v průběhu roku další netradiční činnosti: bruslení, plavání, bowling, návštěva posilovny, lanové aktivity, cykloturistiku, in-line bruslení a další akce, dle uvážení vyučujícího

**8. Sportovní hry - ostatní**

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
	Dle podmínek a uvážení vyučujícího zařazujeme i další sportovní hry: fotbal, házená, ringo, ringet, baseball, frisbee, stolní teni, tenis, badminton, ...

**Aktivity, pomůcky, soutěže****Aktivity**

- Zimní sportovní den** Turnaje tříd ve sportovních hrách
- Letní sportovní den** Turnaje tříd ve sportovních hrách
- Týden v pohybu** Příprava, organizace a účast na sportovních soutěžích a pohybových aktivitách

**Soutěže**

- Soutěže pořádané AŠSK** Účast na soutěžích základních škol pořádaných AŠSK

**5.9 Umění a kultura**

## 5.9.1 Výtvarná výchova

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
0	0	0	2	2
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
2	2	1	0	

### Charakteristika předmětu

Charakteristika doplňujícího vzdělávacího oboru  
Obsahové, časové a organizační vymezení

o vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Výtvarná výchova je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání

o Vzdělávací obor Výtvarná výchova má časovou dotaci 1-2 hodiny týdně (podle ročníku).

1.-3.ročník: výtvarná výchova je součástí vzdělávacího oboru Pracovní a výtvarná výchova. Tento blok se vyučuje 2 hodiny týdně.

4.-7.ročník: výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět 2 hodiny týdně ve dvouhodinových blocích.

8.-9. ročník: výtvarná výchova se vyučuje v týdenní dotaci 1 hod. jako samostatný předmět 1x za 14 dní ve dvouhodinových blocích

o výuka probíhá v odborné učebně výtvarné výchovy (výjimečně v kmenové učebně) a podle potřeby v multimediálních učebnách, v plenéru, ve výstavních síních, při instalaci výstav i v ostatních prostorách školy. o třídy se dělí pouze operativně v závislosti na kapacitě multimediální učebny a s ohledem na zajištění BOZP

Vzdělávací obor

rozdvíjí cit pro výtvarné a estetické vnímání, pomáhá vytvářet vztah k umění a prostřednictvím něj k sobě i ostatním lidem, přírodě a ke světu

učí žáky interpretovat cizí i vlastní díla, vyjadřovat se prostřednictvím umění

učí chápat a rozlišovat různé výtvarné styly a vážit si jich jako kulturního bohatství národa, učí hledat souvislosti vede k porozumění uměleckému procesu jako způsobu poznání a komunikace

žáky seznamuje s výtvarnými technikami a materiály, pracovními postupy a pomáhá k nim vytvářet kladný vztah.

o Výtvarná výchova je specifická tím, že volba témat a námětů se musí každoročně obměňovat, proto učivo v ŠVP nemůže být příliš konkrétní. To zabezpečují roční tematické plány. Z těchto důvodů jsou mezipředmětové přesahy rovněž proměnlivé.

### Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
  - vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
  - vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
  - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy

- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- **Kompetence k řešení problémů**
  - vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
  - vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
  - samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
  - ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
  - kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- **Kompetence komunikativní**
  - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
  - naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
  - využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  - využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- **Kompetence sociální a personální**
  - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
  - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
  - přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
  - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- **Kompetence občanské**
  - respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
  - chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
  - rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
  - respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

- **Kompetence pracovní**
  - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
  - přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
  - využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
  - orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení
- **Kompetence digitální**
  - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
  - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
  - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
  - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
  - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
  - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

## Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- **Kompetence k učení**
  - 1.stupeň*  
*Vhodnými metodami práce (frontální, skupinová, individuální) učitel pomáhá žákům, aby ke svým znalostem přidávali nové poznatky a uměli porovnat svůj výkon s ostatními žáky.*
  - 2.stupeň*  
*Učitel dává žákům prostor k tomu, aby se naučili rozumět výtvarným znakům a symbolům a vytvářeli své vlastní a pochopili význam některých výtvarných pojmů.*  
*Učitel vede žáky k samostatné volbě tradičních i netradičních výtvarných technik .*  
*Učitel vytváří podmínky k tomu , aby žák popsal, jak pracoval na určitém úkolu, aby dokázal přijmout podporu i kritiku, vytvářel si představu o svých dalších možnostech vývoje ve výtvarné oblasti.*  
*Učitel umožňuje žákům vyhledávat netradiční zdroje informací z oblasti umění a propojovat je s již osvojenými znalostmi.*
- **Kompetence k řešení problémů**
  - 1.stupeň*  
*Vedeme žáky ke schopnosti výtvarně formulovat své pocity a představy.*
  - 2.stupeň*  
*Učitel vede žáky k tomu, aby na základě svých zkušeností zdůvodňovali a obhajovali svá výtvarná řešení a při tom respektovali, že různí žáci mohou vnímat a zobrazovat skutečnost různě.*
- **Kompetence komunikativní**
  - 1.stupeň*  
*Učitel dává žákům možnost vzájemné komunikace. Umožňuje žákům obhájit vlastní názor.*
  - 2.stupeň*  
*Učitel poskytuje žákům prostor ke vzájemné komunikaci o vlastních výtvarných dílech i o tvorbě výtvarných umělců a o generačních, kulturních, náboženských i národnostních vazbách s respektem k názorům druhých.*

- **Kompetence sociální a personální**
  - 1.stupeň  
*Učitel vede žáka k tvořivému přístupu ke světu.*
  - 2.stupeň  
*Učitel vytváří podmínky pro seberealizaci žáků, jejich sebepoznávání a na základě respektování názorů žáků v nich buduje sebedůvěru.*
- **Kompetence občanské**
  - 1.stupeň  
*Učitel podporuje žáky v účasti na výtvarných soutěžích, oceňuje vlastní podíl žáků na výtvarném zpracování a upravení společných prostor (výzdoba školy).*
  - 2. stupeň  
*Učitel vede žáky ke společenské prezentaci jimi vytvořených výtvarných prací například formou výstav či publikování ve školním časopise a k aktivnímu zapojování se do kulturního dění v regionu.  
Učitel buduje v žácích pozitivní postoj k uměleckým dílům, návštěvami výstav a galerií v místě i širším okolí.  
Učitel rozvíjí u žáků respekt k našim tradicím, kulturnímu i historickému dědictví i k náboženským, kulturním i národnostním odlišnostem jiných zemí.  
Učitel podporuje u žáků hospodárné využívání výtvarných pomůcek a materiálů.*
- **Kompetence pracovní**
  - 1.stupeň  
*Učitel umožňuje žákům realizovat vlastní nápady ve výtvarné práci, vede žáky k práci s nástrojem a výtvarným materiálem.*
  - 2.stupeň  
*Učitel rozvíjí u žáků používání různých materiálů, technik a postupů a vede je k jejich samostatnému výběru.  
Učitel vede žáky k pochopení základních pravidel pro výtvarnou práci a nechá je podílet se na jejich tvorbě.  
Učitel podporuje žáky k reálnému zhodnocení jejich výtvarných dovedností a schopností a vede je k volbě budoucího povolání.*

**1. ročník**

0 týdně, P

**2. ročník**

0 týdně, P

**3. ročník**

0 týdně, P

**4. ročník**

2 týdně, P

**1. Práce s linií a tvarem**

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Vnímá rozmanitost tvarů, pracuje s linií (rozpozná přítlak, odlehčení, šrafování, dynamiku a statiku)</li> </ul>	-tvary jednoduché, složité, geometrické -rytmus, kontrast -práce s liniemi - přítlak, odlehčení, šrafování, zhušťování, zředování čar, dynamika a statika čar, obrysová kresby, základy stínování

## 4. ročník

## 2. Práce s barvou

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Rozlišuje, pojmenovává a přiměřeně věku používá barvy (základní - podvojně, teplé - studené)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>teorie barev- základní, podvojně, teplé, studené</li> <li>míchání barev</li> <li>práce s barevným kontrastem</li> </ul>

## 3. Práce s plochou a prostorem

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Umísťuje objekty do plochy a prostoru, vnímá rozdíly mezi symetrií a asymetrií, pracuje s objektem a pozadím</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>základy kompozice - symetrie a asymetrie v plošné i prostorové práci</li> <li>objekt a pozadí</li> <li>základy perspektivy, základní proporce - proměna velikosti vzdalujících se objektů</li> </ul>

## 4. Práce s objemem a objektem (modelování)

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Vytváří jednoduché objekty z pevného a plastického materiálu podle zadání i z představ</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>práce s objemem a objektem (pevný a plastický materiál, tvorba jednoduchých objektů.přidávání ubírání hmoty</li> </ul>

## 5. Výtvarné vyjadřování představ, emocí a smyslového vnímání

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Vnímá rozdílné působení barev a tvarů</li> <li>Výtvarně reaguje na vnitřní děje a vnější podněty, pracuje s představou</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>emocionální působení barev a tvarů</li> <li>práce s vnitřními a vnějšími podněty (výtvarné vyjadřování - smyslové podněty, pocity, emoce, fantazie, představivost)</li> <li>relaxace tvorbou (volná kresba, malba)</li> <li>seznámení s prostorem prostřednictvím vlastního těla (pohybování se v prostoru) - akční tvorba</li> </ul>

## 6. Výtvarná interpretace (kultura, umění a řemeslo)

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Zdokonaluje své vnímání přírodní a kulturní krajiny a objektů v ní.</li> <li>Vnímá své kulturní a přírodní okolí (tradice, architektura, krajina)</li> <li>Tvořivě pracuje s výtvarnými díly, literaturou a hudbou</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>tvořivá práce s výtvarnými díly (fotografie, film, design, móda, obrazový materiál, ilustrace, předměty denní potřeby)</li> <li>seznamování se s kulturním a přírodním okolím (architektura, krajina, tradice, památky)</li> <li>návštěva výstav, galerií, muzeí, výtvarné vycházky</li> </ul>

## 7. Výtvarná komunikace

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Komunikuje prostřednictvím své výtvarné práce, přiměřeně věku hodnotí vlastní práci i výtvarná a řemeslná díla</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>komunikace prostřednictvím své výtvarné práce, přiměřeně věku hodnotí vlastní práci i umělecká díla</li> </ul>

## 8. Bezpečná práce s výtvarným materiálem a technikami

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Přiměřeně ke svému věku dodržuje pracovní a bezpečnostní návyky, rozvíjí svůj vztah k materiálům, práci vlastní i ostatních.</li> <li>S rozmyslem využívá různé materiály a volí k nim vhodné nástroje</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>dodržování pracovních a bezpečnostních návyků</li> <li>rozvíjení vztahu k práci své a ostatních</li> <li>základní techniky, materiály a nástroje, plocha, prostor</li> </ul>

## Aktivity, pomůcky, soutěže

## Aktivity

## • Školní kalendář

Každý rok je vytvořen z vybraných výtvarných prací žáků školní kalendář. Na tvorbě kalendáře se podílí žáci celé školy. Téma je každoročně jiné, často tematicky propojené s výstavami či jinými projekty.

## • Výstavy na téma projektu Socrates

V rámci projektu Socrates škola uspořádává většinou jednu výtvarnou výstavu, která se instaluje ve školní minigalerii. Při této tvorbě si žáci uvědomují naši sounáležitost s regionem, kde žijeme, s Evropou. .

## • sezonní výzdoba školy

Před vánočními a velikonocními svátky se žáci podílí na výzdobě školy. Děti poznávají regionální tradice učí se vážit si jich a nechávají se jimi inspirovat ve

## 4. ročník

vlastní tvorbě.

**Soutěže**• **Výtvarné soutěže**

Výběr výtvarných soutěží probíhá vždy v měsíci září příslušného školního roku, kdy vycházíme z nabídky soutěží zaslaných MŠTV na daný školní rok. Výběr témat soutěží každý rok obměňujeme, aby náměty tematických prací byly co nejpestřejší. Kromě účasti v celostátních a regionálních soutěžích organizujeme také vlastní celoškolské soutěže. Témata bývají opět spjata s projekty na kterých ten rok pracujeme.

**5. ročník**

2 týdně, P

**1. Práce s linií a tvarem**

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Linie a tvary uspořádává do celků, vytváří kresebné náčrty, zvládá jednoduché stínování.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>práce s linií - kresebné náčrty</li> <li>plynulá a přerušovaná linie</li> <li>jednoduché grafické techniky - papírotisk</li> </ul>

**2. Práce s barvou**

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Samostatně používá různé druhy barev a rozlišuje způsoby práce s nimi.</li> <li>Experimentuje s barevnými odstíny, kontrasty a intenzitou</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>teorie barev - barevné kontrasty, světlostní poměry, barevná intenzita, barevné odstíny</li> </ul>

**3. Práce s plochou a prostorem**

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Seznamuje se s pojmy harmonie - disharmonie, statika - dynamika (vertikála, horizontála a diagonála)</li> <li>Vytváří jednoduché kompozice (symetrické, asymetrické, dynamické, statické)</li> <li>Snaží se pracovat s celou plochou (objekty i pozadí)</li> <li>Začíná rozlišovat jednotlivé plány obrazu a umísťování prvků do plochy (na základě jejich významu, velikosti)</li> <li>Vnímá proporční vztahy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>proporce - velikostní poměry objektů (postava, dům, ...)</li> <li>proporce částí objektu i objektů vůči sobě navzájem</li> <li>prostorové plány (řazení objektů v ploše podle velikosti a významu)</li> <li>základy kompozice - symetrie, asymetrie, harmonie, disharmonie, dynamika, statika, proměny velikostní, tvarové, barevné - vztah objektu a pozadí</li> <li>seznamuje se s pojmy vertikální a horizontální, vztváří jednoduché kompozice</li> </ul>

**4. Práce s objemem a objektem (modelování)**

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Využívá zkušeností z pozorování objektů v přírodě i kulturní krajině, sami tyto objekty vytváří.</li> <li>Zvládá jednoduchou práci se sochařskou hlinou.</li> <li>Ve škole i v přírodě vytváří objekty z různých materiálů.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>práce s objemem a objektem - základní technologické a pracovní postupy (modelování, keramická hlína, její skladování a zpracování)</li> </ul>

**5. Výtvarné vyjadřování emocí, představ a smyslového vnímání**

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Uvědomuje si spojitost mezi barvou a tvarem ve svém vnímání.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>emocionální vztahy mezi tvarem a barvou</li> <li>zážitková a akční tvorba - výtvarné vyjádření smyslových podnětů, fantazie, emocí, představ</li> <li>land art - obrazce, objekty z přírodních materiálů v terénu</li> </ul>

## 5. ročník

## 6. Výtvarná interpretace (kultura, umění a řemeslo)

<b>Očekávané výstupy</b> <b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Uvědomuje si, že výtvarné umění je neoddelitelnou součástí všech stránek života, své znalosti a dovednosti uplatňuje v dalších oborech.</li> <li>Tvořivě reaguje na výtvarnou a užitou tvorbu a okolní prostředí.</li> </ul>	<b>Učivo</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>přesahy výtvarné tvorby do rozmanitých oborů lidské činnosti</li> <li>kulturní a přírodní prostředí - řemeslo, lidové umění, divadlo, film, reklama, ilustrace, móda, architektura, design a estetické působení, místní pamětihodnosti</li> <li>práce s obrazovým materiálem, objektem</li> </ul>
---	---

## 7. Výtvarná komunikace

<b>Očekávané výstupy</b> <b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Oceňuje práci svou a práci svých spolužáků.</li> <li>Komunikuje prostřednictvím výtvarné tvorby (přiměřeně svému věku dokáže o výtvarných dílech i své práci hovořit a hodnotit ji)</li> </ul>	<b>Učivo</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>hodnocení výtvarné práce</li> <li>komunikační funkce výtvarné tvorby</li> </ul>
---	---

## 8. Bezpečná práce s výtvarným materiálem a technikami

<b>Očekávané výstupy</b> <b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Zvládá základní techniky práce v ploše a orientuje se v pojmech (kresba, malba, grafika, kombinované techniky ilustrace). Využívá vhodné pracovní náčiní.</li> <li>Uvědomuje si rozdíl mezi pojmy kresba a malba, rozlišuje je.</li> <li>Rozpozná základní techniky, materiály pro plošnou a prostorovou práci a přiměřeně věku k nim samostatně volí vhodné náčiní a bezpečné pracovní postupy.</li> <li>Vnímá hodnotu výtvarného materiálu.</li> <li>objevuje, jak použitá digitální technologie pro propojení zvuku a obrazu, může zdůraznit smyslový vjem či pocit; vychází ze svých nápadů i pracuje podle jednoduchého zadání</li> <li>se záměrem využívá možnosti různých prostředků (kresby, malby, fotografie, animace, prostorové tvorby), experimentuje s nimi, vytváří varianty; výsledky si porovnává a učí se vystihnout odlišnost v závislosti na použitém prostředku</li> <li>experimentuje s kombinacemi různých prostředků (například projekce vlastní kresby, malby nebo textu na plochu, objekt či do prostoru) a sdělí, co se mu osvědčilo a proč</li> <li>zajímá se o výsledky tvorby ostatních, sleduje vybrané online sbírky a vnímá je jako zdroj inspirace</li> <li>pracuje s vybranými zdroji v digitálním prostředí – ukládá si například vybraná umělecká díla, zaznamenává si důvod, proč si je vybral</li> <li>zaznamenává si výstavy a kulturní události, které navštívil, vyhledává si k nim informace</li> <li>vytváří si postupně svoje vlastní kritéria pro třídění digitálních zdrojů a vybraných uměleckých děl (například si ukládá odkazy na online sbírky, třídí umělecká díla, např. podle toho, zda se jedná o fotografii či prostorový objekt)</li> <li>učí se využívat digitální zdroje a dokumentaci pro svoji vlastní práci</li> </ul>	<b>Učivo</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>základní výtvarné pojmy a techniky, nový pojem grafika</li> <li>materiály a vhodné náčiní-vztváření objektů, pojmy socha, sousoší</li> <li>zásady bezpečnosti a hygieny při výtvarné práci</li> </ul>
--	---

## Aktivity, pomůcky, soutěže

## Aktivity

## • školní kalendář

Každý rok je vytvořen z vybraných výtvarných prací žáků školní kalendář. Na tvorbě kalendáře se podílí žáci celé školy. Téma je každoročně jiné, často tematicky propojené s výstavami či jinými projekty.

## • Výstavy výtvarných prací na téma projektu Socrates

V rámci projektu Socrates škola uspořádává většinou jednu výtvarnou výstavu, která se instaluje ve školní minigalerii. Při této tvorbě si žáci uvědomují naši souměřitelnost s regionem, kde žijeme, s Evropou.

## • sezonní výzdoba školy

Před vánočními a velikonocními svátky se žáci podílí na výzdobě školy. Děti poznávají regionální tradice učí se vážit si jich a nechávají se jimi inspirovat ve vlastní tvorbě.

## Soutěže

## • Výtvarné soutěže

Výběr výtvarných soutěží probíhá vždy v měsíci září příslušného školního roku, kdy vycházíme z nabídky soutěží zaslaných MŠTV na daný školní rok.. Výběr

## 5. ročník

témat soutěží každý rok obměňujeme ,aby náměty tematických prací byly co nejpestřejší. Kromě účasti v celostátních a regionálních soutěžích organizujeme také vlastní celoškolské soutěže. Témata bývají opět spjata s projekty, na kterých ten rok pracujeme.

## 6. ročník

2 týdně, P

## 1. Práce s linií, tvarem, barvou a výtvarné vyjadřování emocí

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Cíleně volí barvy na základě znalostí a praktických zkušeností.</li> <li>• Rozvíjí práci s různými druhy barev.</li> <li>• Rozvíjí svou představivost a fantazii při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření</li> <li>• Seznamuje se s vhodným a bezpečným používáním nových materiálů a technik.</li> <li>• Rozvíjí práci s linií.</li> <li>• Prohlubuje získané vědomosti o tvarech.</li> </ul>	Kresba a malba podle předlohy Přírodniny Válec( perspektiva, světlo a stín ) Portrét (proporce obličeje, symetrie ) Malba různými druhy barev (míchání barev ,správné nanášení ) Tempera Akvarel Umělecké křídly Kresba různými nástroji, tvorba různé kvality stop Tužka Pero Dřívko Štětec Fix Kresba a malba podle literární předlohy ( např. Staré řecké báje a pověsti ) Kresba a malba podle fantazijních představ

## 2. -Práce s plochou a prostorem

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Cíleně volí barvy na základě znalostí a praktických zkušeností.</li> <li>• Rozvíjí svou představivost a fantazii při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření</li> <li>• Rozvíjí práci s linií.</li> <li>• Podle svých předpokladů pracuje s prvky v ploše ( kompozice),</li> <li>• Zdokonaluje se v práci se symetrií, asymetrií, harmonií, disharmonií podle svých předpokladů.</li> <li>• Procvičuje základní techniky práce v ploše a experimentuje s dalšími ( kombinované techniky). Využívá různých materiálů a náčiní.</li> </ul>	Základy kompozice Umisťování geometrických prvků v ploše Symetrie, asymetrie Harmonie, disharmonie

## 3. -Práce s objemem, objektem a práce v materiálu

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Rozvíjí svou představivost a fantazii při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření</li> <li>• Pokračuje v pozorování objektů v přírodní a kulturní krajině.</li> <li>• Zdokonaluje se v práci se symetrií, asymetrií, harmonií, disharmonií podle svých předpokladů.</li> <li>• Pracuje s plastickými materiály a užívá vhodných nástrojů.</li> <li>• Procvičuje základní techniky práce v ploše a experimentuje s dalšími ( kombinované techniky). Využívá různých materiálů a náčiní.</li> </ul>	Modelování z keramické hlíny Tvorba nádob z období neolitu Práce s materiálem Vytváření objektů, plastik (např. maska) Jednoduché kašírování

## 4. -Výtvarná interpretace a výtvarná komunikace ( Dějiny umění, prezentace )

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Rozvíjí svou představivost a fantazii při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření</li> <li>Oceňuje práci svou a práci svých spolužáků. Vnímá hodnotu výtvarného materiálu.</li> <li>Pokračuje v pozorování objektů v přírodní a kulturní krajině.</li> <li>Podle svých předpokladů se orientuje v pojmech pravěké umění, antika a získané znalosti využívá ve vlastní tvorbě.</li> <li>na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</li> <li>záměrně vyhledává a zachycuje objekty, které jsou podnětné pro různé smysly; fotografií upravuje tak, aby určitý smyslový vjem zdůraznil</li> <li>vytváří si sestavy prvků v grafickém editoru a různě je variuje změnou jejich vzájemných velikostních poměrů, změnou jejich barevných kvalit a změnou jejich umístění ve vrstvách</li> <li>rozpozná přínos aplikace pro tvorbu svého vlastního díla</li> <li>pracuje s online sbírkami a vizuálními a multimediálními výstupy dostupnými v online prostředí</li> <li>sdílí svoji tvorbu s ostatními v rámci třídy a školy a svého rodinného okruhu</li> </ul>	<p>Pozorování objektů v krajině Vytváření vztahu ke krajině a kulturním hodnotám Vývoj umění v nejstarších dobách (beseda o umění) Pravěk Antika Vysvětlování a obhajoba výsledků vlastní tvorby Jednoduché instalace výtvarných prací v ploše (nástěnky, panely) i v prostoru (školní výstavy, expozice ) Poznávání naší kultury a tradic</p>

## Aktivity, pomůcky, soutěže

## Aktivity

- školní kalendář** Každý rok je vytvořen z vybraných výtvarných prací žáků školní kalendář. Na tvorbě kalendáře se podílí žáci celé školy. Téma je každoročně jiné, často tematicky propojené s výstavami či jinými projekty.
- Sbírka pro "Stonožku"** Každý rok se škola zúčastňuje aktivit pro hnutí Na vlastních nohou. Děti tvoří vánoční přání, která jsou prostřednictvím hnutí prodána v zahraničí. Získané prostředky jsou věnovány na charitativní účely. Těto činnosti se věnujeme od roku 1992.
- sezonní výzdoba školy** Před vánočními a velilkonočními svátky se žáci podílí na výzdobě školy. Děti poznávají regionální tradice učí se vážit si jich a nechávají se jimi inspirovat ve vlastní tvorbě.
- Dárky na školní akademii** Ke Dni matek se každoročně pořádá školní akademie, na kterou žáci vyrábí dárky maminkám .Většinou jde o drobné šperky či keramické výrobky.

## Soutěže

- Výtvarné soutěže** Výběr výtvarných soutěží probíhá vždy v měsíci září příslušného školního roku, kdy vycházíme z nabídky soutěží zaslaných MŠMT na daný školní rok i z aktuální nabídky ostatních výtvarných soutěží. Výběr témat soutěží každý rok obměňujeme ,aby náměty tematických prací byly co nejpestřejší. Kromě účasti v celostátních a regionálních soutěžích organizujeme také vlastní celoškolské soutěže. Témata bývají opět spjata s projekty na kterých ten který rok pracujeme.

**7. ročník**

2 týdně, P

**1. -Práce s linií, tvarem, barvou a výtvarné vyjadřování emocí**

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků</li> <li>• Rozvíjí práci s různými druhy barev a experimentuje s nimi jako s materiálem.</li> <li>• vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky</li> <li>• Zdokonaluje se v práci s výtvarným materiálem a technikami, nástrojů užívá vhodně a bezpečně.</li> <li>• Rozvíjí práci s linií v ploše i prostoru.</li> <li>• Prohlubuje získané vědomosti o tvarech.</li> </ul>	<p>Teorie barev ( barvy veselé a smutné) - emocionální funkce barvy - expresivní funkce barvy Barva jako materiál -pastózní a vodová -různé druhy nanášení barvy štětcem Kresba a malba podle předlohy -krychle,kvádr (perspektiva,nárožní poloha ,světlo a stín) -lidská postava – proporce -krajinomalba (barevná perspektiva) Malba různými druhy barev (míchání barev, správné namáčení) Tempera Akvarely Umělecké křídly Malba inspirovaná hudební ukázkou -Expresivní funkce barvy -uplatnění subjektivního vnímání interpretace hudby Tematická volba barev při vlastní tvorbě</p> <p>-Umělecké křídly Kresba různými nástroji, tvorba různé kvality stop -šrafování, stínování Modelování – vhodné užívání špachtlí, oček, válečky, atd.</p>

**2. -Práce s plochou a prostorem**

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků</li> <li>• Zdokonaluje se v práci s výtvarným materiálem a technikami, nástrojů užívá vhodně a bezpečně.</li> <li>• Rozvíjí práci s linií v ploše i prostoru.</li> <li>• Zdokonaluje své znalosti kompozice v praxi.</li> <li>• Dále se zdokonaluje v práci se symetrií, asymetrií, harmonií, disharmonií podle svých předpokladů.</li> <li>• Pokračuje v osvojených činnostech týkajících se výtvarné práce v ploše.</li> </ul>	<p>Kompozice Koláž -uplatnění kompozičních zásad -vytváření nových souvislostí</p>

**3. Práce s objemem, objektem a práce v materiálu**

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Zdokonaluje se v práci s výtvarným materiálem a technikami, nástrojů užívá vhodně a bezpečně.</li> <li>• Oceňuje práci svou a práci svých spolužáků. Vnímá hodnotu výtvarného materiálu.</li> <li>• Pokračuje v pozorování objektů v přírodní a kulturní krajině a přetváří je.</li> <li>• Pracuje s plastickými materiály a užívá vhodných nástrojů.</li> </ul>	<p>modelování – vhodné užívání špachtlí oček, váleček Postava (např.keramika, kaširování, řezání, lepení,konstruování ) Vytváření prostorových objektů Práce s materiálem Drobná plastika (např.hlína, sádra, pórobeton) Konstrukce objektů (např.papír,drát,folie,látka,plast.....)</p>

## 4. -Výtvarná interpretace a výtvarná komunikace ( Dějiny umění, prezentace )

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky</li> <li>Oceňuje práci svou a práci svých spolužáků. Vnímá hodnotu výtvarného materiálu.</li> <li>Pokračuje v pozorování objektů v přírodní a kulturní krajině a přetváří je.</li> <li>Podle svých předpokladů se orientuje v pojmech románské umění, gotika, renesance, baroko a získané znalosti využívá ve vlastní tvorbě nebo interpretaci děl.</li> <li>porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</li> <li>rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ</li> <li>interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností</li> <li>záměrně vyhledává a zachycuje objekty, které jsou podnětné pro různé smysly; využívá grafický editor pro práci s obrazem a jeho záměrnou proměnu</li> <li>vytváří si sestavy prvků v grafickém editoru a různě je variuje změnou jejich vzájemných velikostních poměrů, změnou jejich barevných kvalit a změnou jejich umístění ve vrstvách</li> <li>záměrně užívá aplikace při tvorbě svého vlastního díla</li> <li>vytváří vlastní digitální databanku uměleckých děl pro další využití, postupuje podle pravidel v oblasti autorských práv a licencí</li> <li>sdílí svoji tvorbu s ostatními v rámci třídy a školy a svého rodinného okruhu</li> <li>s využitím digitálních technologií hledá různé způsoby a podoby prezentace výsledků vlastní tvorby</li> </ul>	<p>Vývoj umění v době starověku ( beseda o umění) Sloh románský Gotika Renesance Baroko Porovnání uvedených historických slohů Proměny uměleckého pohledu na postavu v době gotiky, renesance a baroka Zdůvodňování volby barev ve vlastní tvorbě Obhajoba výsledků vlastní výtvarné tvorby Jednoduché instalace výtvarných prací v ploše (nástěnky, panely) i v prostoru (školní výstavy, expozice) Jednoduchý landart , jeho fotodokumentace a následná diskuse</p>

## Aktivity, pomůcky, soutěže

## Aktivity

- školní kalendář** Každý rok je vytvořen z vybraných výtvarných prací žáků školní kalendář. Na tvorbě kalendáře se podílí žáci celé školy. Téma je každoročně jiné, často tematicky propojené s výstavami či jinými projekty.
- tvorba přáníček pro Hnutí "Na vlastních nohou"** Každý rok se škola zúčastňuje aktivit pro hnutí Na vlastních nohou. Děti tvoří vánoční přání, která jsou prostřednictvím hnutí prodána v zahraničí. Získané prostředky jsou věnovány na charitativní účely. Této činnosti se věnujeme již 15 let. Každoročně jsme za odměnu zváni na slavnostní koncert do pražské Lucerny. V rámci projektu Socrates (pokud jsme do projektu zapojeni) škola uspořádává většinou jednu výtvarnou výstavu, která se instaluje ve školní minigalerii. Při této tvorbě si žáci uvědomují naši souměřitelnost s regionem, kde žijeme, s Evropou. V rámci těchto projektů tvoříme vždy návrhy na logo a pořádáme soutěž o nejlepší práce na škole. Vítězná loga soutěží na mezinárodní úrovni s logy spřátelených škol.
- sezonní výzdoba školy** Před vánočními a velikonočními svátky se žáci podílí na výzdobě školy. Děti poznávají regionální tradice učí se vážit si jich a nechávají se jimi inspirovat ve vlastní tvorbě.
- Dárky na školní akademii** Ke Dni matek se každoročně pořádá školní akademie, na kterou žáci vyrábí dárky maminkám. Většinou jde o drobné šperky či keramické výrobky.

## Soutěže

- Výtvarné soutěže** Výběr výtvarných soutěží probíhá vždy v měsíci září příslušného školního roku, kdy vycházíme z nabídky soutěží zaslaných MŠTV na daný školní rok. Výběr témat soutěží každý rok obměňujeme, aby náměty tematických prací byly co nejpestřejší. Kromě účasti v celostátních a regionálních soutěžích organizujeme také vlastní celoškolské soutěže. Téma bývají opět spjata s projekty na kterých ten rok pracujeme.

**8. ročník**

1 týdně, P

**1. Práce s linií, tvarem, barvou a výtvarné vyjadřování emocí**

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Prohlubuje práci s barvou jako materiálem.</li> <li>Pokračuje v osvojených znalostech o barvě a jejím emocionálním působení, vyjadřuje k ní vlastní postoj.</li> <li>Rozvíjí svou představivost a fantazii.</li> <li>Dále se zdokonaluje v práci s výtvarným materiálem a technikami, nástrojů užívá vhodně a bezpečně.</li> <li>Zdokonaluje se v práci s linií</li> <li>Využívá své znalosti o tvarech.</li> <li>Chápe pojem grafika a zvládá podle svých předpokladů některé grafické techniky.</li> </ul>	<p>Teorie barev (využití a prohloubení poznatků získaných v předchozích ročnících) Kresba a malba podle předlohy Zátiší Postava v pohybu Malba (práce s barvou jako s materiálem) Míchání a propracování barvy Nanášení barev různými nástroji Kresba Rozvíjení práce se stopou Šrafování, stínování Kresba statická a dynamická Grafika Tisk výšky (např. linoryt, nebo papírořez) Správná a bezpečná práce s nástroji (rydla, řezáky) Kresba a malba z představy (tematické práce)</p>

**2. Práce s plochou a prostorem**

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Rozvíjí svou představivost a fantazii.</li> <li>Rozvíjí pozorování objektů v přírodní a kulturní krajině a aktivně je přetváří (akční tvorba, landart)</li> <li>Zdokonaluje své vědomosti o kompozici v praxi.</li> <li>Dále se zdokonaluje v práci se symetrií, asymetrií, harmonií, disharmonií podle svých předpokladů.</li> <li>Pracuje s plastickými materiály a užívá vhodných nástrojů.</li> <li>Je schopen sám volit vhodné techniky práce v ploše podle svého výtvarného záměru.</li> </ul>	<p>Kompozice s písmem Přebal knihy ( Uplatnění kompozičních zásad ) Vytváření objektu (skupinová práce), např. kaširovaná plastika, asambláž apod. Koláže</p>

**3. Práce s objemem, objektem a práce v materiálu**

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Dále se zdokonaluje v práci s výtvarným materiálem a technikami, nástrojů užívá vhodně a bezpečně.</li> <li>Rozvíjí pozorování objektů v přírodní a kulturní krajině a aktivně je přetváří (akční tvorba, landart)</li> <li>Využívá své znalosti o tvarech.</li> <li>Pracuje s plastickými materiály a užívá vhodných nástrojů.</li> </ul>	<p>modelování – vhodné užívání špachtlí oček, válečků postava v pohybu (např. keramika, kaširování, řezání, lepení, konstruován) Reliéf (např. hlína, sádra) Vytváření prostorových objektů Práce s materiálem Volná plastika (např. hlína, sádra, pórobeton) Konstrukce objektů (např. papír, drát, folie, látka, plast.....)</p>

**4. Výtvarná interpretace a výtvarná komunikace ( Dějiny umění, prezentace )**

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Oceňuje práci svou a práci svých spolužáků. Vnímá hodnotu výtvarného materiálu.</li> <li>Rozvíjí pozorování objektů v přírodní a kulturní krajině a aktivně je přetváří (akční tvorba, landart)</li> <li>Podle svých předpokladů se orientuje v pojmech klasicismus a romantismus. Získané znalosti využívá k vlastní tvorbě nebo interpretaci děl.</li> <li>Podle svých předpokladů prezentuje práce své i svých spolužáků</li> <li>vytváří si sestavy prvků v grafickém editoru a různě je variuje změnou jejich vzájemných velikostních poměrů, změnou jejich barevných kvalit a změnou jejich umístění ve vrstvách</li> <li>volí odpovídající nástroje k tvorbě a proměně digitálního vizuálního obsahu</li> <li>experimentuje s propojením zvuku, obrazu a textu podle vlastního záměru</li> <li>experimentuje s postprodukcí vlastních tvůrčích počinů; postupuje podle pravidel v oblasti autorských práv a licencí</li> <li>rozšiřuje a třídí podle osobně vytvořených kritérií digitální databanku uměleckých děl pro další využití; postupuje podle pravidel v oblasti autorských práv a licencí</li> <li>ověřuje si účinky své tvorby v rámci školy i širšího okruhu lidí</li> <li>s využitím digitálních technologií hledá různé způsoby prezentace výsledků vlastní tvorby, tak, aby byla v souladu se záměrem a mohla oslovit tu skupinu, pro kterou je určena</li> </ul>	<p>Vycházka do přírody s tvorbou v krajině (landart, akční tvorba) Pozorování zákonitostí perspektivy zátiší a porovnávání s díly období klasicismu a romantismu Poznávání naší kultury a tradic Vývoj umění v období klasicismu a romantismu</p>

**Aktivity, pomůcky, soutěže****Aktivity**

- školní kalendář** Každý rok je vytvořen z vybraných výtvarných prací žáků školní kalendář. Na tvorbě kalendáře se podílí žáci celé školy. Téma je každoročně jiné, často tematicky propojené s výstavami či jinými projekty.
- Tvorba přáníček pro Hnutí "Na vlastních nohou"** Každý rok se škola zúčastňuje aktivit pro hnutí Na vlastních nohou. Děti tvoří vánoční přání, která jsou prostřednictvím hnutí prodána v zahraničí. Získané prostředky jsou věnovány na charitativní účely. Těto činnosti se věnujeme již 15 let. Každoročně jsme za odměnu zváni na slavnostní koncert do pražské Lucerny. V rámci projektu Socrates škola uspořádává většinou jednu výtvarnou výstavu, která se instaluje ve školní minigalerii. Při této tvorbě si žáci uvědomují naši souměřitelnost s regionem, kde žijeme, s Evropou.
- Výtvarné výstavy na téma projektu Socrates** Ke Dni matek se každoročně pořádá školní akademie, na kterou žáci vyrábí dárky maminkám .Většinou jde o drobné šperky či keramické výrobky.

**Soutěže**

- Výtvarné soutěže** Výběr výtvarných soutěží probíhá vždy v měsíci září příslušného školního roku, kdy vycházíme z nabídky soutěží zaslaných MŠTV na daný školní rok. Výběr témat soutěží každý rok obměňujeme ,aby náměty tematických prací byly co nejpestřejší. Kromě účasti v celostátních a regionálních soutěžích organizujeme také vlastní celoškolské soutěže. Témata bývají opět spjata s projekty na kterých ten rok pracujeme.

**9. ročník**

0 týdně, P

**1. Práce s linií, tvarem, barvou a výtvarné vyjadřování emocí**

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků</li> <li>Orientuje se v nauce o barvě, používá pojmy barvy základní a podvojně, teplé a studené, světlé a tmavé, barevná kompozice a využívá je v praxi.</li> <li>Uvědomuje si emocionální působení barev na základě své představivosti a fantazie, je schopen tyto vědomosti užít v praxi. Rozvíjí svou představivost a fantazii.</li> <li>Vhodně zachází s výtvarným materiálem, rozlišuje ho podle způsobu použití a průběžně si osvojuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci.</li> <li>Váží si hodnoty výtvarného materiálu, vlastní práce i práce ostatních.</li> <li>Orientuje se v praxi v základech perspektivy, kompozice, linie, plochy a tvaru.</li> </ul>	<p>Teorie barev Barvy základní, podvojně Barvy chladné, teplé Expresivní funkce barvy Expresivní malba zážitku Kresba a malba podle předlohy Postava ,spolužák Kresba a malba z představy ( tematická práce ) Malba různými druhy barev ( správné míchání barev, správné nanášení barev ) Tempera Akvarel Umělecké křídly Kresba různými nástroji, tvorba různé kvality stop Tužka Pero Štětec Fix Výtvarné zachycení časových fází příběhu ( např. comix ) Písmo jako symbol</p>

**2. Práce s plochou a prostorem**

Očekávané výstupy	Učivo
<p><b>žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Orientuje se v praxi v základech perspektivy, kompozice, linie, plochy a tvaru.</li> <li>Vytváří prostorové objekty i společné kompozice v prostoru, své představy dokáže převést do objemových prací.</li> </ul>	<p>Kompozice v ploše a prostoru Písmo jako symbol Kompozice s písmem Abstraktní kompozice Koláže Perspektiva v krajině Prostorové objekty Plakát, pozvánka na školní akce Instalace prací v prostoru Vycházka do přírody s tvorbou v krajině (landart, akční tvorba)</p>

## 9. ročník

## 3. Práce s objemem, objektem a práce v materiálu

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Vhodně zachází s výtvarným materiálem, rozlišuje ho podle způsobu použití a průběžně si osvojuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci.</li> <li>Váží si hodnoty výtvarného materiálu, vlastní práce i práce ostatních.</li> <li>Vytváří prostorové objekty i společné kompozice v prostoru, své představy dokáže převést do objemových prací.</li> </ul>	Modelování z keramické hlíny Kombinované techniky ( rezerváž, např. batika ) Vytváření objektu (skupinová práce),např. kaširovaná plastika,asambláž apod.

## 4. Výtvarná interpretace a výtvarná komunikace ( Dějiny umění, prezentace )

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Váží si hodnoty výtvarného materiálu, vlastní práce i práce ostatních.</li> </ul>	Pozorování zákonitostí perspektivy v krajině ( horizont,úběžníky )  Vývoj umění v novověku - moderní umění ( beseda o umění )  Hodnocení vlastních výtvarných prací a posuzování výtvarných prací spolužáků  Komunikace o výtvarném záměru  Prezentace vlastních prací i prací spolužáků ( Např. instalace výstav v malé školní galerii, instalace projektových výstav )

## Aktivity, pomůcky, soutěže

## Aktivity

- školní kalendář** Každý rok je vytvořen z vybraných výtvarných prací žáků školní kalendář. Na tvorbě kalendáře se podílí žáci celé školy. Téma je každoročně jiné, často tematicky propojené s výstavami či jinými projekty.
- tvorba přáníček pro Hnutí "Na vlastních nohou"** Každý rok se škola zúčastňuje aktivit pro hnutí Na vlastních nohou. Děti tvoří vánoční přání, která jsou prostřednictvím hnutí prodána v zahraničí. Získané prostředky jsou věnovány na charitativní účely. Této činnosti se věnujeme již 15 let. Každoročně jsme za odměnu zváni na slavnostní koncert do pražské Lucerny. V rámci projektu Socrates škola uspořádává většinou jednu výtvarnou výstavu, která se instaluje ve školní minigalerii. Při této tvorbě si žáci uvědomují naši sounáležitost s regionem, kde žijeme, s Evropou.
- Výstavy výtvarných prací na téma projektu Socrates** Před vánočními a velilkonočními svátky se žáci podílí na výzdobě školy. Děti poznávají regionální tradice učí se vážit si jich a nechávají se jimi inspirovat ve vlastní tvorbě.
- sezonní výzdoba školy** Ke Dni matek se každoročně pořádá školní akademie, na kterou žáci vyrábí dárky maminkám .Většinou jde o drobné šperky či keramické výrobky.

## Soutěže

- Výtvarné soutěže** Výběr výtvarných soutěží probíhá vždy v měsíci září příslušného školního roku, kdy vycházíme z nabídky soutěží zaslaných MŠTV na daný školní rok. Výběr témat soutěží každý rok obměňujeme ,aby náměty tematických prací byly co nejpestřejší. Kromě účasti v celostátních a regionálních soutěžích organizujeme také vlastní celoškolské soutěže. Témata bývají opět spjata s projekty na kterých ten rok pracujeme.

## 5.9.2 Hudební výchova

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1	1	1	1	1
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	1	1	0	

### Charakteristika předmětu

Charakteristika doplňujícího vzdělávacího oboru

Obsahové, časové a organizační vymezení

o vzdělávací obsah vzdělávacích oborů Hudební výchova je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání o vzdělávací obor má časovou dotaci jednu hodinu týdně.

o vzdělávací obsah se realizuje prostřednictvím výukových hodin, návštěv výchovných koncertů, při besedách o hudbě i samostatně v mimoškolních hudebních aktivitách

o výuka probíhá v aule školy (výjimečně v kmenové učebně) a podle potřeby v multimediálních učebnách o výuka probíhá v nedělených třídách, třídy se dělí pouze operativně v závislosti na kapacitě multimediální učebny a s ohledem na zajištění BOZP

o hlavní důraz je kladen na pěvecké, instrumentální, poslechové a pohybové činnosti, které jsou vzájemně provázány a doplňují se.

o Druhý stupeň navazuje na první ve všech hudebních činnostech.

o Žáci se o hudbě a o svých zážitcích z ní učí diskutovat a používají při tom pojmy a naukové poznatky, které jsou vyvozovány ze znějící hudby a aplikovány ve všech hudebních aktivitách. Teoretické a biografické učivo má pouze podpůrný charakter, slouží k osvětlení hudebních problémů a k rychlejší komunikaci mezi účastníky hudebních činností.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení :

- předkládáme žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů s tématy spojenými s hudbou, slohy a dějinami hudby a poslechovými činnostmi
- nabízíme žákům mnoho aktivačních metod, které jim ještě více přiblíží pokud možno zábavnou formou hudbu a její problematiku

Kompetence k řešení problémů :

- vedeme žáky k porovnávání odborných názorů, tvrzení v médiích a vlastních praktických prožitků a zkušeností o hudbě a jejich souvislostech a k vyvozování optimálních teoretických a praktických postupů v rámci svých možností
- vedeme žáky k samostatnému pozorování hudebních jevů a souvislostí a k vyvozování praktických závěrů pro život
- předkládáme žákům dostatek námětů k samostatnému uvažování a řešení problémů souvisejících s hudbou v různých etapách vývoje člověka a hudby zároveň

Kompetence komunikativní

- nabízíme žákům dostatek možností k porozumění textů, obrazových a zvukových materiálů souvisejících s vnímáním hudby, funkcemi hudby a jejího praktického využití
- umožňujeme žákům poznávat základní notový materiál (symboly a značky) související s hudbou, její interpretací, poslechem, vedeme je k jejímu používání
- vedeme žáky k formulování vlastních názorů na hudbu, její styly, žánry a orientaci v ní

Kompetence sociální a personální



- navozujeme dostatek situací, které vedou k vědomé odlišnosti a jedinečnosti každé hudební činnosti a budou rozvíjet pozitivní sebedůvěru a vědomí vlastních možností hudbu ovlivňovat a rozvíjet
- vytváříme dostatek situací k poznání potřeby hudby pro život člověka jako rozšíření jeho duchovních úpotřeb a vzájemného respektu k hudebním zájmům

#### Kompetence občanské :

- nabízíme žákům dostatek příležitostí k pochopení hudby jako součásti života člověka v jeho vývoji, dostatek modelových situací (koncerty apod.) k prokázání praktických dovedností v oboru hudby

#### Kompetence pracovní :

- nabízíme dostatek situací k propojení hudby jako práce a zájmové činnosti

### Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
  - vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
  - vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
  - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytvoří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
  - samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
  - poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- Kompetence k řešení problémů
  - vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
  - vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
  - samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
  - ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
  - kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- Kompetence komunikativní
  - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
  - naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
  - rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
  - využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  - využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

- **Kompetence sociální a personální**
  - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
  - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
  - přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
  - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- **Kompetence občanské**
  - respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
  - rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
  - respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
  - chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
- **Kompetence pracovní**
  - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
  - přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
  - využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
  - orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení
- **Kompetence digitální**
  - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
  - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
  - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
  - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
  - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
  - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

**Výchovné a vzdělávací strategie předmětu**

- **Kompetence k učení**  
*Učitel vede žáka k přípravě pomůcek na vyučování. Udržuje pozornost žáka zadáváním dílčích úkolů. Směřuje žáka k nalézání souvislostí a propojování nového učivo se starým. Vede žáky k samostatnému vyhledávání informací.*
- **Kompetence k řešení problémů**  
*Vede žáky ke vhodnému řešení problémových situací.*
- **Kompetence komunikativní**  
*Pomocí vhodně volených otázek vede žáky ke shrnutí klíčových informací. Učí žáky vhodně reagovat.*
- **Kompetence sociální a personální**  
*Respektováním osobnostních zvláštností žáků jde příkladem při jednání s druhými.*
- **Kompetence občanské**  
*Vede žáky k vyslechnutí a tolerování jiného názoru.*
- **Kompetence pracovní**  
*Požaduje po žácích dodržování dohodnutých pravidel.*

**1. ročník**

1 týdně, P

**1. Vokální činnosti**

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase</li> <li>• zpívá v durových, mollových tóninách s využitím správných pěveckých návyků</li> <li>• správně vyslovuje, používá pěvecké dýchání, dbá na hlasovou hygienu</li> <li>• z nabízených způsobů doprovodu vybere ten, který se mu zdá pro danou píseň nejvhodnější</li> </ul>	správné dýchání zřetelná výslovnost uvolněné zpívání hlasová hygiena

**2. Instrumentální činnosti**

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• rytmizuje a melodizuje jednoduché texty</li> <li>• využívá jednoduché hudební nástroje</li> </ul>	doprovod na jednoduché rytmické nástroje reprodukce motivů témat jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře

**3. Hudebně-pohybové činnosti**

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• rytmizuje a melodizuje jednoduché texty</li> <li>• reaguje pohybem na znějící hudbu, zvládá jednoduché lidové tance</li> </ul>	správné držení těla jednoduché taneční hry chůze, pochod

**4. Poslechové činnosti**

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• rozlišuje základní hudební nástroje</li> <li>• rozlišuje zvuk, tón, hlas mluvený a zpívaný</li> </ul>	rozlišení zvuku, tónu, hlasu mluveného a zpívaného rozpoznávání některých hudebních nástrojů (klavír, housle, kytara, flétna) seznámení s písní „Kde domov můj“

## 1. ročník

## 2. ročník

1 týdně, P

## 1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>v písních rozlišuje rytmus pomalý a rychlý, melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování</li> </ul>	dynamický zpěv hlasová hygiena hospodárné dýchání, zřetelná výslovnost uvolněné zpívání dodržování rytmu

## 2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>poznává a rozlišuje hudební nástroje podle zvuku</li> <li>užívá dětské hudební nástroje</li> <li>pozná hudební nástroj dle video a audioukázky</li> </ul>	hra na hudební nástroje rytmizace říkadél hudební hry (otázka - odpověď) hudební improvizace

## 3. Hudebně-pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>v písních rozlišuje rytmus pomalý a rychlý, melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování</li> <li>pohybuje se podle daného rytmu</li> <li>pohybově vyjadřuje hudbu, zpěv s tancem</li> <li>napodobuje pohybové činnosti – zdroj: digitální zařízení</li> </ul>	pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace) pohybový doprovod znějící hudby, písně taktování 2/4 taktu

## 4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>rozlišuje umělou a lidovou píseň</li> <li>pozná státní hymnu</li> <li>pozná hudební nástroj dle video a audioukázky</li> </ul>	seznámení s lidovými a umělými písněmi skladby a písně dle výběru učitele přiměřené věku dětí hudba vokální, instrumentální, vokálně-instrumentální hudební styly - hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...

## 3. ročník

1 týdně, P

## 1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>dbá na správné dýchání</li> <li>zpívá intonačně čistě vybrané písně</li> <li>podle zápisu not pozná stoupavou a klesavou melodii</li> <li>pěvecky dělí slova v písních</li> </ul>	pokračování v činnostech osvojených v minulých ročnících uvolněný zpěv, správný pěvecký postoj osvojování pěveckého dělení slov

## 3. ročník

## 2. Instrumentální činnosti

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>doprovází písně na rytmické nástroje</li> <li>porovná různé doprovody k písňím včetně doprovodu elektronickým nástrojem; podle svého pocitu vybere doprovod, který považuje za vhodnější, a pokusí se svoji volbu zdůvodnit, zvolený doprovod podle svých dispozic realizuje</li> </ul>	lehké doprovody písni na rytmické nástroje

## 3. Hudebně-pohybové činnosti

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>pohybově vyjadřuje hudební náladu</li> <li>rozlíší pochod, běh, tanec</li> </ul>	pochod, běh dle poslechových skladeb či klavírního doprovodu učitele vyjádření hudební nálady

## 4. Poslechové činnosti

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>rozlíší nástroje dechové, smyčcové, žesťové</li> <li>poslechem rozezná hudební nástroje</li> <li>poslouchá hudbu vážnou, zábavnou, slavnostní</li> </ul>	poznávání hudby zábavné, slavnostní poznávání hudebních nástrojů skladby B. Smetany, A. Dvořáka, L. Janáčka dle výběru učitele

## 4. ročník

1 týdně, P

## 1. Vokální činnosti

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>učí se další písně</li> <li>zazpívá stupnici C dur (s názvem not)</li> <li>napiše houslový klíč</li> <li>rozlíší délky not</li> <li>snaží se udržet v kánonu</li> <li>ve skladbě prezentované prostřednictvím digitálního zobrazení seřadí části hrané skladby do správného celku</li> </ul>	pěvecké dovednosti: dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamický zpěv realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu realizace písni dur a moll kánon vokální improvizace na danou báseň

## 2. Instrumentální činnosti

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>rytmizuje, melodizuje, improvizuje</li> <li>doprovází písně na rytmické nástroje</li> <li>rytmizuje říkadla</li> </ul>	doprovod jednoduchých skladbiček, motivů, témat a písni rytmizace, melodizace, stylizace a hudební improvizace

## 3. Hudebně-pohybové činnosti

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>pohybově vyjadřuje taneční hudbu (polka, valčík)</li> <li>rytmizuje říkadla</li> </ul>	jednoduché lidové tance (polka, valčík) taneční hry se zpěvem taktování

## 4. ročník

## 4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>poslouchá vybrané skladby Bedřicha Smetany a Antonína Dvořáka</li> <li>rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, klávesové, drnkací</li> </ul>	kvality tónů - délka, síla, barva, výška vztahy mezi tóny - souzvuk neboli akord hudební výrazové prostředky hudba vokální, instrumentální, vokálně-instrumentální hudební formy

## 5. ročník

1 týdně, P

## 1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>zpívá na základě svých dispozic</li> <li>zpěvem, hrou, tancem, doprovodem na dětské hudební nástroje realizuje jednoduchou melodii či píseň</li> <li>pomocí jednoduchých nástrojů doprovodí, reprodukuje skladbu, píseň</li> </ul>	pěvecký a mluvní projev hlasová hygiena správné frázování písně hudební rytmus pokus o kánon zpěv v dur a moll tónině grafický záznam vokální hudby orientace v notovém záznamu písně

## 2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>zpěvem, hrou, tancem, doprovodem na dětské hudební nástroje realizuje jednoduchou melodii či píseň</li> <li>vytváří jednoduché přede hry, mezihry, dohry</li> <li>na dostupném elektronickém nástroji zvolí vhodný rejstřík a doprovodí píseň prodeľovou, hrou basových tónů či rytmickým vzorkem (patternem) připraveným učitelem nebo jím samotným ve zvolené aplikaci (např. WebAudio Drum Machine)</li> <li>ve skladbě prezentované prostřednictvím digitálního zobrazení (na interaktivní tabuli nebo počítači) seřadí části hrané skladby do správného pořadí a případně rozpozná návrat hlavní melodie (tématu), opakování motivu apod.</li> <li>vytvoří přede hru, mezihru či dohru k vybrané písni za pomoci dostupných hudebních nástrojů či za pomoci dostupných hudebních aplikací (WebAudio Drum Machine, Music Maker Jam aj.)</li> <li>z dostupných zdrojů vybere vhodnou aplikaci pro vlastní hudební pokusy a navrhne, jak by šlo aplikaci využít například pro vlastní tvorbu, a případně zrealizuje svůj hudební nápad</li> </ul>	hra na hudební nástroje reprodukce motivů témat jednoduchých skladbiček, písní rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace grafický záznam melodie

## 3. Hudebně-pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>zpěvem, hrou, tancem, doprovodem na dětské hudební nástroje realizuje jednoduchou melodii či píseň</li> <li>pohybově vyjadřuje různé nálady</li> <li>taktuje tříčtvrtový a čtyřčtvrtový takt</li> </ul>	taktování (3/4, 4/4 takt) tance - polka, valčík, menuet, ... pohybové vyjádření hudby dle výběru učitele (pantomima, pohybová improvizace) orientace v prostoru pamětné uchování tanečních pohybů

## 5. ročník

## 4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby</li> <li>rozpozná v proudu znějící hudby některé z hudebních výrazových prostředků</li> <li>objevuje svět orchestru</li> <li>pozná varhanní, vánoční hudbu, koledy</li> </ul>	vztahy mezi tóny, kvality tónů hudební výrazové prostředky a hudební prvky hudba vokální, instrumentální, vokálně-instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj hudební styly a žánry hudební formy interpretace hudby (slovní vyjádření)

## Aktivity, pomůcky, soutěže

## Soutěže

- Jihočeský zvonek Pěvecká soutěž v sólovém zpěvu

## 6. ročník

1 týdně, P

## 1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>zpívá dle svých dispozic intonačně čistě, rytmicky přesně v jednohlase</li> <li>rozlišuje stupnici dur a moll, slovně charakterizuje rozdíl mezi stupnicí a tóninou</li> <li>rozpoznává základní výrazové prostředky</li> <li>orientuje se v jednoduchém notovém zápisu</li> <li>využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</li> <li>zaznamená hudební aktivitu spolužáků (zpěv, hra, pohybový doprovod, tanec) na mobilní zařízení či na dostupné zařízení ve třídě a uloží ji ve vhodném formátu (např. WAV, MP3, FLAC)</li> </ul>	intonační cvičení - vzestupná a sestupná řada tónů intonace stupnic v dur lidové a umělé písně zpěv lidových písní, práce s notovým zápisem, rytmické vyjádření textu písně

## 2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň na Orffovy nástroje, reaguje na změny tempa a dynamiky</li> <li>vytváří vlastní rytmické motivy</li> </ul>	rytmický doprovod známých písní s důrazem na první, druhou dobu rytmické formy - pochod, polka, valčík rytmické hádanky, rytmické ozvěny, hra na tělo

## 3. Historicko - teoretický základ HV

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>vyjadřuje pochodový, polkový a valčíkový rytmus pohybem, taktuje dvoučtvrtkový a tříčtvrtkový takt</li> <li>vyjadřuje pohybem obsah a náladu písně</li> </ul>	Základy hudebních forem Základní hudební výrazové prostředky Základy rytmu ve 2/4 a 3/4 taktu

## 4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>rozliší skladbu vokální a instrumentální, rozliší umělé a lidové písně</li> <li>pozná ukázky výše uvedených hudebních forem</li> </ul>	vokální a instrumentální skladby písně umělé a lidové melodram, opera, opereta, muzikál

**Aktivity, pomůcky, soutěže****Aktivity**

- Jihočeský zvonek Pěvecká soutěž v solovém zpěvu

**7. ročník**

1 týdně, P

**1. Vokální činnosti**

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• při zpěvu využívá správné pěvecké návyky a dbá na hlasovou hygienu</li> <li>• podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, popřípadě v dvojhase</li> </ul>	lidové a umělé písně různých národů a období důraz na dynamiku, melodii, rytmus

**2. Instrumentální činnosti**

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• dovede vytvořit doprovod k dvoudobým, třídobým a čtyřdobým písním</li> <li>• vybírá příslušné nástroje pro doprovod k určitým stylovým písním</li> <li>• zaznamená realizovanou hudební aktivitu prostřednictvím dostupných digitálních technologií (mobilní telefon, záznamové zařízení propojené s počítačem apod.), zaznamenanou aktivitu použije, např. jako součást prezentace skupinové práce v projektu</li> </ul>	písně různých stylů a rytmů hra na otázku a odpověď, soutěže a hádanky

**3. Historicko - teoretický základ HV**

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• pohybem reaguje na hudbu</li> <li>• rozpozná některé z tanců, podle individuálních schopností předvede jednoduché ukázky</li> <li>• seznamuje se se způsobem notového zápisu pomocí počítačového programu</li> <li>• uvědomuje si fyzikální podstatu tvorby tónu</li> <li>• v digitálním prostředí vyhledá multimediální umělecký projekt, popíše jeho hudební složku</li> </ul>	Nauka o hudebních nástrojích Základní hudební výrazové prostředky Lidský hlas a hlasová hygiena Stupnice s předznamenáním Základní druhy hudby

**4. Poslechové činnosti**

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností</li> <li>• rozpozná hudební nástroje, jejich výrazové možnosti</li> <li>• rozpozná rozdíl komorní a symfonické hudby</li> <li>• zařazuje hudbu do stylového a slohového období, uvědomuje si souvislosti mezi různými druhy umění daného slohu</li> </ul>	pochod, tanec výběr poslechových skladeb různých období různé hudební formy - sonáty, kantáty, oratoria, koncert, symfonie, symfonická báseň,...

**Aktivity, pomůcky, soutěže****Aktivity**

- Jihočeský zvonek Pěvecká soutěž v solovém zpěvu
- null

## 7. ročník

## 8. ročník

1 týdně, P

## 1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>při postupném individuálním rozšiřování hlasového rozsahu dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu</li> <li>orientuje se v notovém zápisu písní</li> <li>podle individuálních schopností kultivovaně zpívá jednohlasně, příp. vícehlasné písně různých žánrů</li> <li>podle svých možností zlepšuje při zpěvu intonační čistotu a dbá na dodržování dynamiky</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>hlasová cvičení</li> <li>pěvecké etudy</li> <li>umělé a lidové písně (stupnice v dur a moll, značky a dynamická znaménka)</li> </ul>

## 2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>vytvoří podle individuálních schopností jednoduchý melodický doprovod s využitím vybraných nástrojů</li> <li>při vlastních či společných hudebních aktivitách (hra, zpěv, tvorba doprovodů aj.) využívá elektronické hudební nástroje a dostupné elektronické nástroje i digitální technologie a tyto aktivity následně zaznamená prostřednictvím dostupných digitálních technologií (mobilní telefon, záznamové zařízení propojené s počítačem apod.)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>melodický doprovod lidových a umělých písní</li> </ul>

## 3. Historicko - teoretický základ HV

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>reaguje pohybem na obsah a náladu písní a skladeb</li> <li>rozpozná tvorbu nejvýznamnějších představitelů české artifiální hudby</li> <li>zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období</li> <li>vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Vývoj hudby</li> <li>Hudba napříč uměleckými slohy (gotika - romantismus)</li> <li>Velikáni české hudby (Smetana, Dvořák)</li> </ul>

## 4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>rozlíší jednotlivá slohová období hudby a různé hudební styly světové i české hudby</li> <li>v digitálním prostředí vyhledá multimediální umělecký projekt, popíše, jaké druhy umění se na projektu podílejí, kým nebo čím byl projekt inspirován</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>ukázky z děl od nejstarších památek hudby po baroko - artifiální hudba</li> <li>ukázky z děl nonartifiální hudby od počátku jazzu až po konec 50.let ( rock and roll)</li> <li>koncerty různých druhů hudby</li> </ul>

## Aktivity, pomůcky, soutěže

## Aktivity

- Jihočeský zvonek      Pěvecká soutěž v sólovém zpěvu

**9. ročník**

0 týdně, P

**Aktivity, pomůcky, soutěže****Aktivity**

- **Jihočeský zvonek** Pěvecká soutěž v sólovém zpěvu

**5.9.3 Pracovní a výtvarná výchova**

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1+1	1+1	1+1		
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	

**Charakteristika předmětu**

Charakteristika doplňujícího vzdělávacího oboru  
Obsahové, časové a organizační vymezení

1.-3.ročník: výtvarná výchova je součástí vzdělávacího oboru Pracovní a výtvarná výchova. Tento blok se vyučuje 2 hodiny týdně.

1. až 3. ročník: pracovní výchova je součástí vzdělávacího oboru Pracovní a výtvarná výchova. Tento blok se vyučuje 2 hodiny týdně.

**Vzdělávací obor**

rozvíjí cit pro výtvarné a estetické vnímání, pomáhá vytvářet vztah k umění a prostřednictvím něj k sobě i ostatním lidem, přírodě a ke světu

učí žáky interpretovat cizí i vlastní díla, vyjadřovat se prostřednictvím umění

učí chápat a rozlišovat různé výtvarné styly a vážít si jich jako kulturního bohatství národa, učí hledat souvislosti

vede k porozumění uměleckému procesu jako způsobu poznání a komunikace

žáky seznamuje s výtvarnými technikami a materiály, pracovními postupy a pomáhá k nim vytvářet kladný vztah.

o k výuce je možné využívat kmenových tříd, laboratoří, školního pozemku, školní dílny a školní cvičné kuchyně o vzdělávací obor se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a jejich využití v dalším životě o Vzdělávací obsah oboru Pracovní výchova na 1. stupni je rozdělen na 4 tématické okruhy:

1. Práce s drobným materiálem
2. Konstrukční činnosti
3. Pěstitelské práce
4. Příprava pokrmů

## Klíčové kompetence

- **Kompetence k učení**
  - vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
  - samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- **Kompetence k řešení problémů**
  - samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
  - kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- **Kompetence komunikativní**
  - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
  - naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
  - rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- **Kompetence sociální a personální**
  - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
  - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
  - přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
  - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- **Kompetence občanské**
  - respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
  - chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
  - rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
  - respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
  - chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
- **Kompetence pracovní**
  - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení
- **Kompetence digitální**
  - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
  - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
  - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
  - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

## Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- **Kompetence k učení**  
*Učitel vede žáky vhodnou motivací k zadaným tématům soutěží a projektů. Seznamuje žáky s vhodnou technikou a pomůckami názornými pomůckami.*
- **Kompetence k řešení problémů**  
*Při hodnocení jednotlivých výkresů a výrobků vede učitel žáky k objektivnímu pohledu na výslednou práci ostatních.*
- **Kompetence komunikativní**  
*Učitel informuje žáky o školních a mimoškolních soutěžích.*
- **Kompetence sociální a personální**  
*Učitel vybírá vhodné náměty prací ze života dětí a tím lépe žáci dodržují pravidla chování při práci.*
- **Kompetence občanské**  
*Učitel vede žáky k tomu, aby si dokázali pomoci v nesnázích.*
- **Kompetence pracovní**  
*Učitel průběžně kontroluje a připomíná žákům důležitost dodržování čistoty jejich pracovního místa.*

## 1. ročník

1+1 týdně, P

### 1. Práce s drobným materiálem

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• PsDM: udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce</li> <li>• PsDM: zvládá mačkat, trhat, lepit, stříhat, překládat, skládat, propichovat, navlékat</li> <li>• PsDM: pracuje s modelovací hmotou - hnětení, válení, přidávání, ubírání</li> </ul>	vlastnosti materiálu (papír, přírodniny, textil, modelovací hmota) pracovní pomůcky a nástroje (nůžky, lepidlo, jehla) jednoduché pracovní postupy, organizace práce

## 1. ročník

**2. Konstrukční činnosti**

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• KČ: dovede sestavovat stavebnicové prvky</li> <li>• KČ: zvládá montovat a demontovat stavebnici</li> </ul>	stavebnice

**3. Příprava pokrmů**

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• PříP: zvládá zásady slušného stolování a sebeobsluhu ve školní jídelně</li> </ul>	pravidla správného stolování

**4. Práce s linií a tvarem**

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Seznamuje se s linií a jejími možnostmi formou hry (rytmus, geometrické tvary a vytváření stop)</li> </ul>	-hra s linií a tvarem (rytmus, vytváření stop, geometrické tvary)

**5. Práce s barvou**

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Seznamuje se s barvou jako materiálem (poznává barvy základní, řídké, husté, tmavé, světlé)</li> <li>• Experimentuje s mícháním barev a barevnou stopou</li> </ul>	-teorie barev - barvy základní, řídké, husté, tmavé, světlé, hra s mícháním barev

**6. Práce s plochou a prostorem**

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Seznamuje se s jednoduchou orientací v ploše (nahore, dole, vpravo, vlevo)</li> <li>• Seznamuje se s tvarem a prostorem (pozoruje krajinu, vycházky)</li> <li>• Prostřednictvím hry objevuje symetrii a asymetrii</li> </ul>	-jednoduché orientace v ploše a prostoru -nahore, dole, vpředu, vzadu, uprostřed

**7. Práce s objemem a objektem (modelování)**

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Pozoruje objekty v přírodní i kulturní krajině</li> <li>• Experimentuje s materiálem, seznamuje se se základními pracovními postupy (hnětení, stlačování, válení)</li> </ul>	-modelování, základní pracovní postupy - hnětení stlačování, válení, trhání lepení -prostorové práce

**8. Výtvarné vyjadřování emocí a smyslového vnímání, představ**

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Rozvíjí smyslové vnímání a využívá ho při vlastní tvorbě (hmat, sluch, pozorování)</li> </ul>	-rozvoj smyslového vnímání - poslech, hmatová cvičení -vyjadřování pocitů, fantazie, představ - akční a zážitková tvorba -domýšlení, dokreslování, přetváření -představivostní cvičení

**9. Výtvarná interpretace (kultura, umění a řemeslo)**

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Seznamuje se s ilustrací, rozeznává předměty denní potřeby podle funkce (školní potřeba, hračka, maňásek), učí se chápat krásu předmětů kolem sebe</li> </ul>	-ilustrace -seznámení s různými ilustrátory dětských knih -předměty denní potřeby - školní potřeba x hračka -lidské a přírodní výtvoř

## 1. ročník

## 10. Výtvarná komunikace

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Přiměřeně svému věku hovoří o své výtvarné práci a práci ostatních</li> </ul>	-komunikace prostřednictvím výtvarné tvorby

## 11. Bezpečná práce s výtvarným materiálem a technikami

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Seznamuje se s bezpečným a účinným používáním výtvarných materiálů a náčiní</li> <li>• Buduje si kladný vztah k práci a materiálům</li> <li>• Seznamuje se se základními výtvarnými technikami (kresba, malba, kombinované techniky)</li> </ul>	-zásady bezpečnosti a hygieny při práci, používání výtvarných materiálů a náčiní

## Aktivity, pomůcky, soutěže

## Aktivity

- **Výtvarné soutěže** Výběr výtvarných soutěží proběhne v měsíci září příslušného školního roku, kdy vycházíme z nabídky soutěží zaslaných MŠTV na daný školní rok.
- **Školní kalendář** Každý rok je vytvořen z vybraných výtvarných prací žáků školní kalendář. Téma ztvárňované v kalendáři je každoročně jiné. Na tvorbě školního kalendáře se podílejí žáci celé školy.
- **Výstavy na téma projektu Socrates** V rámci projektu Socrates škola uspořádává většinou jednu výtvarnou výstavu. Výstava se instaluje ve školní minigalerii.
- **Výzdoba školy** Před vánočními a velikonočními svátky se žáci podílí na výzdobě školy.

## 2. ročník

1+1 týdně, P

## 1. Práce s drobným materiálem

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• PsDM: zvládá stříhat, vystřihovat, překládat, nalepovat, slepovat</li> <li>• PsDM: vytváří jednoduché prostorové tvary z tradičních i netradičních materiálů</li> <li>• PsDM: zná již vlastnosti různých materiálů, dále své znalosti rozvíjí a využívá v praxi</li> <li>• PsDM: dodržuje a upevňuje si správné návyky organizace, hygieny a bezpečnosti práce</li> <li>• samostatně pracuje podle videonávodu</li> </ul>	vlastnosti materiálů (papír, karton, přírodniny, textil, modelovací hmota) pracovní pomůcky a nástroje (jehla, nit, nůžky, lepidlo) lidové zvyky a tradice jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce

## 2. Pěstitelské práce

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• PěP: zná základy péče o pokojové rostliny - otírání listů, zalévání, kypření</li> <li>• PěP: umí zasít semena</li> <li>• PěP: provádí pozorování přírody během všech ročních období</li> </ul>	základní podmínky pro pěstování rostlin pěstování rostlin ze semen v místnosti pěstování pokojových rostlin

## 2. ročník

## 3. Práce s linií a tvarem

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Rozpozná druhy linií při výtvarné práci</li> </ul>	-experiment s linií a tvarem, jejich druhy a možnostmi

## 4. Práce s barvou

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Má představu a částečně rozumí pojmům barvy základní a podvojně, teplé a studené, vytváří jednoduché barevné a tvarové kompozice</li> <li>Zvládá přiměřeně ředění a míchání barev</li> </ul>	-míchání a ředění barev -barvy základní a podvojně, teplé a studené

## 5. Práce s plochou a prostorem

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Zvládá jednoduchou orientaci v ploše v rámci svých možností</li> <li>Pokračuje v objevování symetrických a asymetrických tvarů</li> </ul>	-orientace v ploše aq prostoru - manipulace s objekty na ploše i vprostoru -symetrie, asymetrie, harmonie

## 6. Práce s objemem a objektem (modelování)

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Rozlišuje a porovnává tvary oblé, hranaté</li> </ul>	-modelování - prohlubování základních pracovních postupů

## 7. Výtvarné vyjadřování představ, emocí a smyslového vnímání

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Rozvíjí smyslové vnímání a využívá ho při vlastní tvorbě</li> </ul>	-rozvoj fantazie, pocitů, představ -sestavování rozstříhaných obrázků, ...

## 8. Výtvarná interpretace (umění, kultura a řemeslo)

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Rozlišuje městskou a venkovskou krajinu</li> <li>Aktivně pracuje s ilustrací, vnímá krásu věcí denní potřeby</li> </ul>	-využití osobních zkušeností ve výtvarné tvorbě - práce s ilustrací -ilustrace textů různých autorů dětských knih -předměty denní potřeby -porovnávání vlastní interpretace s ostatními přiměřeně věku

## 9. Výtvarná komunikace

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Přiměřeně svému věku hovoří o své výtvarné práci a práci ostatních, v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti</li> </ul>	-komunikace prostřednictvím své výtvarné práce apráce ostatních

## 10. Bezpečná práce s výtvarným materiálem a technikami

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Uvědomuje si důležitost bezpečného a účinného používání výtvarných materiálů a náčiní přiměřeně ke svému věku</li> <li>Rozvíjí si vztah k práci a k materiálu</li> <li>Získává zkušenosti o různých druzích materiálů a o jejich vlastnostech</li> <li>Prohlubuje své znalosti o základních výtvarných technikách (kresba, malba, kombinované techniky)</li> </ul>	-materiály ve výtvarné práci, zacházení s výtvarným náčiním -vztah k práci, bezpečné používání výtvarných materiálů a náčiní

## Aktivity, pomůcky, soutěže

## Aktivity

- Školní kalendář

Každý rok je vytvořen z vybraných výtvarných prací žáků školní kalendář. Téma ztvárňované v kalendáři je každoročně jiné. Na tvorbě školního kalendáře se podílejí žáci celé školy.

## 2. ročník

- **Výstavy na téma projektu Socrates** V rámci projektu Socrates škola uspořádává většinou jednu výtvarnou výstavu. Výstava se instaluje ve školní minigalerii.
  - **Výzdoba školy** Před vánočními a velikonocními svátky se žáci podílí na výzdobě školy.
- Soutěže**
- **Výtvarné soutěže** Výběr výtvarných soutěží proběhne v měsíci září příslušného školního roku, kdy vycházíme z nabídky soutěží zaslaných MŠTV na daný školní rok.

## 3. ročník

1+1 týdně, P

## 1. Práce s drobným materiálem

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• PsDM: vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru</li> <li>• PsDM: vytváří jednoduchými pracovními operacemi a postupy různé výrobky z daného materiálu, volí vhodné pomůcky, nástroje a náčiní</li> <li>• PsDM: udržuje pořádek na pracovním místě</li> </ul>	vlastnosti materiálů, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů jednoduché pracovní postupy využití tradic a lidových zvyků

## 2. Pěstitelské práce

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• PěP: zná základy péče o pokojové rostliny, pečuje o nenáročnou rostlinu</li> <li>• PěP: seznamuje se se základními podmínkami života rostlin</li> <li>• provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování</li> </ul>	pěstování rostlin ze semen v ístnosti základy péče o pokojové rostliny - otírání, zalévání, výživa

## 3. Příprava pokrmů

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• PŘIP: zvládá zásady slušného chování a provede úpravu stolu pro všední stolování</li> <li>• připraví tabuli pro jednoduché stolování</li> <li>• chová se vhodně při stolování</li> </ul>	jednoduchá úprava stolu a pravidla správného stolování

## 4. Práce s linií a tvarem

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Rozpozná druhy linií a tvarů, podle svých schopností je uspořádává do celků</li> <li>• Vnímá rozdíly mezi symetrickým a asymetrickým tvarem</li> <li>• při vlastní tvorbě objevuje možnosti různých prostředků (kresby, malby, digitální fotografie, nástrojů vybraných programů pro kreslení)</li> <li>• experimentuje s prostředky, kterými je možné vyjádřit nebo zachytit smyslový vjem, seznamuje se s jednoduchými postupy a prostředky animace s využitím digitálních technologií</li> </ul>	-práce s linií a tvarem - proměny linie, stopa, rytmus -tvarů geometrické - organické -základy symetrie a asymetrie formou pozorování a hry -práce s předměty a obrazovým materiálem

## 3. ročník

## 5. Práce s barvou

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Rozlišuje, pojmenuje a používá barvy (vodové - temperové, husté - řídké, světlé - tmavé)</li> <li>Samostatně míchá a ředí barvy, účinně a s rozmyslem používá výtvarný materiál a odpovídající nástroje</li> <li>seznamuje se s různorodostí vizuální produkce i v online prostředí, vybere díla, která ho zaujala, a jednoduše sdělí důvod svého výběru</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>-teorie barev - tmavé, syté, světlé, řídké, husté</li> <li>-základy technologií a pracovních postupů - zacházení s materiálem a náčiním práce s barevnou stopou, barevné kombinace</li> <li>-experiment s barvou</li> </ul>

## 6. Práce s plochou a prostorem

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Zvládá jednoduchou orientaci v ploše a prostoru (rozlišuje objekty blízké - vzdálené, malé - velké, řadí a kombinuje)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>-experiment s plochou a prostorem - plocha, prostor a objekt, umístování nahoře, dole, ...</li> <li>-umístování na plochu, řazení jednoduché kombinace</li> <li>-poznávání prostoru v krajině a architektuře - tvořivý pohyb v prostoru, land art</li> <li>-práce s obrazovým materiálem</li> </ul>

## 7. Práce s objemem a objektem (modelování, prostorové práce)

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Vytváří jednoduché objekty podle zadání a svých představ (rozlišuje objekty jednoduché - členité, plné - duté)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>-modelování a vytváření objektů, práce s pevným a plastickým materiálem</li> <li>-zkoumání objektů, tvarů a struktur</li> </ul>

## 8. Výtvarné vyjadřování emocí, smyslového vnímání a představ

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Výtvarnou prací vyjadřuje své emoce, nálady, představy a reakce na smyslové podněty</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>-zážitková a akční tvorba - výtvarné vyjádření smyslových podnětů (manipulace, poslech, pohyb, imaginální tvorba)</li> </ul>

## 9. Výtvarná interpretace (kultura, umění a řemeslo)

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Uvědomuje si rozmanitost výtvarné tvorby a dokáže na ni tvořivě reagovat</li> <li>rozvíjí svůj vztah k lidské práci a kulturním památkám</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>-aktivní seznámení s výtvarnou kulturou - umění, řemeslo, tradice, zvyky, divadlo, film, móda, předměty denní potřeby</li> <li>-estetická hodnota věcí, místní pamětihodnosti</li> <li>-funkce ilustrace</li> <li>-výtvarná animace, interpretace výtvarného díla- seznámení se s výtvarnými díly prostřednictvím vlastní tvořivé práce (zkoumání, rozbor, dotváření)</li> </ul>

## 10. Výtvarná komunikace

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>pracuje podle slovního návodu a předlohy</li> <li>postupně se učí vytvářet si a třídit digitální fotodokumentaci svých vlastních děl i proto, aby je mohl sdílet s ostatními</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>-komunikace prostřednictvím výtvarné tvorby</li> <li>-slovní zdůvodnění postupů i výsledků vlastní práce</li> <li>-působení výtvarného prostředí</li> </ul>

## 11. Bezpečná práce s výtvarným materiálem a technikami

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Přiměřeně ke svému věku dodržuje pracovní a bezpečnostní návyky, rozvíjí svůj vztah k materiálu, vlastní práci a práci ostatních. Materiály využívá s rozmyslem.</li> <li>na základě osobní zkušenosti nalézá obsah vizuálně obrazných vyjádření</li> <li>Orientuje se v základních pojmech, technikách a materiálech</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>-zásady bezpečnosti a hygieny, základní technologické a pracovní postupy</li> </ul>

## Aktivity, pomůcky, soutěže

## Aktivity

- Školní kalendář Každý rok je vytvořen z vybraných výtvarných prací žáků školní kalendář. Téma

## 3. ročník

- **Výstavy na téma projektu Socrates**
- **Výzdoba školy**

**Soutěže**

- **Výtvarné soutěže**

ztvářované v kalendáři je každoročně jiné. Na tvorbě školního kalendáře se podílejí žáci celé školy.

V rámci projektu Socrates škola uspořádává většinou jednu výtvarnou výstavu. Výstava se instaluje ve školní minigalerii.

Před vánočními a velikonočními svátky se žáci podílí na výzdobě školy.

Výběr výtvarných soutěží proběhne v měsíci září příslušného školního roku, kdy vycházíme z nabídky soutěží zaslaných MŠTV na daný školní rok.

## 5.9.4 Estetická výchova

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
			1	

**Charakteristika předmětu**

Charakteristika doplňujícího vzdělávacího oboru  
Obsahové, časové a organizační vymezení

- Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Estetická výchova je realizován v 9. ročníku základního vzdělávání.
- Vzdělávací obor Estetická výchova má časovou dotaci 1 hodinu týdně.
- Estetická výchova se vyučuje v týdenní dotaci 1 hod. jako samostatný předmět (1x za 14 dní ve dvouhodinových blocích).
  - Výuka probíhá v odborné učebně výtvarné výchovy nebo v hudební učebně (výjimečně v kmenové učebně) a podle potřeby v multimediálních učebnách, v plenéru, ve výstavních síních, na koncertech, besedách, při instalaci výstav i v ostatních prostorách školy.
  - Třídy se dělí pouze operativně v závislosti na kapacitě multimediální učebny a s ohledem na zajištění BOZP.
  - Předmět rozvíjí cit pro estetické vnímání, pomáhá vytvářet vztah k umění a prostřednictvím něj k sobě i ostatním lidem, přírodě a ke světu.
  - Předmět učí žáky interpretovat cizí i vlastní díla, vyjadřovat se prostřednictvím umění. Učí chápat a rozlišovat různé výtvarné a hudební styly a vážit si jich jako kulturního bohatství národa, učí hledat souvislosti a vede k porozumění uměleckému procesu jako způsobu poznání a komunikace.
  - Předmět žáky seznamuje s výtvarnými technikami a materiály, pracovními postupy a pomáhá k nim vytvářet kladný vztah.
  - Žáci se o hudbě, výtvarných dílech a o svých zážitcích z nich učí diskutovat a používají při tom pojmy a naukové poznatky. Teoretické a biografické učivo má pouze podpůrný charakter. Estetická výchova je specifická tím, že volba témat a námětů se může každoročně obměňovat, proto učivo v ŠVP nemůže být příliš konkrétní. To zabezpečují roční tematické plány. Z těchto důvodů jsou mezipředmětové přesahy rovněž proměnlivé.
  - V hudební části předmětu je důraz kladen na pěvecké a poslechové činnosti, které jsou vzájemně provázány a doplňují se.
  - Ve výtvarné části předmětu je důraz kladen na praktická a vizuálně obrazná vyjádření.
  - Ve většině hodin se oba obory prolínají a vzájemně doplňují.

## Klíčové kompetence

- **Kompetence k učení**
  - vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
  - samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- **Kompetence k řešení problémů**
  - ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- **Kompetence komunikativní**
  - využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- **Kompetence sociální a personální**
  - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
  - přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- **Kompetence občanské**
  - respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- **Kompetence pracovní**
  - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- **Kompetence digitální**
  - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
  - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

## 9. ročník

1 týdně, P

### 1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• nalézá souvislosti mezi hudbou a jinými obory umělecké činnosti</li> <li>• při vlastních či společných hudebních aktivitách využívá dostupné elektronické nástroje i digitální technologie a tyto aktivity následně zaznamená prostřednictvím dostupných digitálních technologií</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- hlasová cvičení v písních</li> <li>- případné transponování do jiných poloh především v lidových a umělých písních i již v předchozích ročních době zvládnutých</li> <li>- důraz na intonaci, rytmus, dynamiku a celkový projev</li> </ul>

## 9. ročník

## 2. Poslechové činnosti

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>podle svých předpokladů se orientuje v moderním umění, získané znalosti využívá k vlastní tvorbě nebo interpretaci děl</li> <li>rozdělí jednotlivá slohová období hudby a různé hudební styly české a světové hudby</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>ukázky z děl moderní populární hudby</li> <li>Diskuze nad různými hudebními ukázkami</li> </ul>

## 3. Práce s linií, tvarem, barvou a výtvarné vyjadřování emocí

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace</li> <li>volí odpovídající nástroje k tvorbě a proměně digitálního vizuálního obsahu</li> <li>experimentuje s propojením zvuku, obrazu a textu podle vlastního záměru</li> <li>experimentuje s postprodukcí vlastních tvůrčích počinů</li> <li>nalézá souvislosti mezi hudbou a jinými obory umělecké činnosti</li> </ul>	<p>Expresivní funkce barvy Expresivní malba zážitku Kresba a malba podle předlohy Postava Kresba a malba z představy ( tematická práce ) <b>Malba různými druhy barev</b> ( správné míchání barev, správné nanášení barev )</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Tempera</li> <li>Akvarel</li> <li>Umělecké křídly</li> </ul> <p>Kresba různými nástroji, tvorba různé kvality stop</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Tužka</li> <li>Pero</li> <li>Štětce</li> <li>Fix</li> </ul> <p>Výtvarné zachycení časových fází příběhu (např. comix )</p>

## 4. Práce s plochou a prostorem

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>podle svých předpokladů se orientuje v moderním umění, získané znalosti využívá k vlastní tvorbě nebo interpretaci děl</li> <li>při tvorbě a postprodukcí vizuálního obsahu a jeho sdílení postupuje podle pravidel v oblasti autorských práv a licencí</li> <li>vyhledává v digitálním prostředí originální díla, která se cítí nebo byla východiskem pro multimediální projekty, zachovává bezpečnost a ochranu osobních údajů a soukromí včetně respektování autorských práv</li> </ul>	<p>Kompozice v ploše a prostoru Kompozice s písmem Abstraktní kompozice Plakát, pozvánka Vycházka do přírody s tvorbou v krajině (landart, akční tvorba)</p>

## 5. Ověřování komunikačních účinků

<b>Očekávané výstupy</b>	<b>Učivo</b>
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>podle svých předpokladů prezentuje práce své i svých spolužáků. Užívá a prezentuje některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích.</li> <li>ověřuje si účinky své tvorby, s využitím digitálních technologií je sdílí s ostatními, a to v rámci školy i širšího okruhu lidí</li> <li>s využitím digitálních technologií si volí různé způsoby prezentace výsledků vlastní tvorby, tak, aby byla co nejvíce v souladu se záměrem a oslovila různé skupiny lidí (jedná se o škálu od exkluzivního představení vlastních děl jednotlivci přes prezentaci pro vybranou skupinu až po sdílení ve veřejně dostupných prostorách a na sociálních sítích)</li> <li>ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření</li> </ul>	<p>Vývoj umění v novověku - moderní hudby a výtvarného umění ( beseda o umění ) Hodnocení vlastních výtvarných prací a posuzování výtvarných prací spolužáků Komunikace o výtvarném záměru Prezentace vlastních prací i prací spolužáků ( Např. instalace výstav v malé školní galerii, instalace projektových výstav ) Hudba 20. století jako inspirace pro vlastní výtvarnou tvorbu Orientace v hudebních stylech a žánrech.</p>

## 5.10 Nepovinné předměty

### 5.10.1 n Dramatická výchova

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1	1	1	1	1
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	1	1	1	

#### Charakteristika předmětu

Charakteristika nepovinného vzdělávacího oboru  
Obsahové, časové a organizační vymezení

Dramatická výchova je doplňující vzdělávací obor, který se nevyučuje jako samostatný předmět, ale zařazuje se jako metoda práce pro naplňování klíčových kompetencí v níže uvedených vzdělávacích oborech.

Dramatická výchova poskytuje žákům praktické zkušenosti s dramatickou tvorbou a vede je k vnímání dramatického umění jako specifického druhu uměleckého uchopení skutečnosti.

Dramatické umění používá jako své hlavní prostředky sdělení lidský hlas a lidské tělo. Umožňuje systematicky rozvíjet a kultivovat tyto hlavní prostředky lidské komunikace. Specifikou dramatické výchovy je skutečnost, že se zde pracuje především s mezilidskými vztahy a se situacemi, v nichž se mezilidské vztahy projevují.

Dramatická výchova využívá hry jako jednoho z možných principů tvorby.

Dramatické umění má povahu kolektivní tvorby. Poskytuje tedy maximální prostor pro rozvíjení sociálních dovedností týkajících se komunikace ve skupině a práce v tvůrčím týmu. Je uměním syntetickým a využívá vedle základních prostředků sdělení (mluva a pohyb) i prostředky literární, výtvarné a zvukové, resp. hudební.

Dramatická výchova může svými herními postupy v prvním období základního vzdělávání pomoci při adaptaci žáka na nové školní prostředí, při jeho zařazení do skupiny, při budování skupinové integrity, pravidel i zásad skupinové spolupráce. Dovednosti a znalosti získané v dramatické výchově však mohou být využity také učiteli jiných předmětů při používání metod výuky založených na přímém jednání v situacích (na 1. stupni – český jazyk, prvouka, výtvarná výchova, hudební výchova, vlastivěda a na 2. stupni – literární výchova, sloh, výtvarná výchova, občanská výchova, rodinná výchova, dějepis, hudební výchova).

Žák se učí :

- chápat dramatické umění jako specifický způsob poznávání skutečnosti
- porozumět zásadám mezilidské komunikace a adekvátně používat její prostředky
- prostřednictvím dramatické hry a hraním rolí prozkoumávat a ujasňovat si osobní postoj ke zvoleným tématům zaměřeným především na mezilidské vztahy, postoje, hodnoty i celospolečenské problémy (rodinná, občanská, literární výchova)
- pracovat ve skupině, aktivně se účastnit společné tvorby
- orientovat se v žánrech dramatického umění (a to nejen divadelních, ale i filmových)

Přehled učiva nabízí v možnost, jak se orientovat na školní dramatickou práci, která se odehrává v rámci vyučování a nepočítá s divadelním tvarem jako produktem. Záleží na pedagogovi a žácích, na jejich zájmech, vybavenosti a zkušenostech, jak bude dramatická výchova koncipována.

**1. ročník**

1 týdně, N

**2. ročník**

1 týdně, N

**3. ročník**

1 týdně, N

**4. ročník**

1 týdně, N

**5. ročník**

1 týdně, N

**6. ročník**

1 týdně, N

**7. ročník**

1 týdně, N

**8. ročník**

1 týdně, N

**9. ročník**

1 týdně, N

**5.10.2 n Sborový zpěv**

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1	1	1	1	1

  

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1	1	1	1

**Charakteristika předmětu**

Charakteristika doplňujícího vzdělávacího oboru  
Obsahové, časové a organizační vymezení

Výuka je realizována na prvním i druhém stupni po jedné hodině týdně. Vzdělávací obsah je rozdělen do dvou oblastí: Vokální činnosti - práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu a sborové zpívání;

Hudebně-pohybová činnost - ztvárnění hudby pohybem, gestem, dramatizací.

Žáci pracují v odborné učebně Hv za pomoci rozmanitých učebních pomůcek. Práce sboru je často prezentována na veřejnosti (např.: vítání občánků, vernisáže výstav, vánoční koncert, koncerty pro seniory,...).

## 1. ročník

1 týdně, N

### 1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase</li> <li>zpívá v durových, mollových tóninách s využitím správných pěveckých návyků</li> <li>správně vyslovuje, používá pěvecké dýchání, dbá na hlasovou hygienu</li> <li>dle svých schopností dodržuje pravidla sborové interpretace písně</li> </ul>	pěvecké etudy hlasová cvičení opěrné písně

### 2. Hudebně-pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>reaguje pohybem na znějící hudbu</li> <li>pohybově vyjadřuje hudební náladu</li> </ul>	správné držení těla pohybové vyjádření hudby dramatizace písní

## 2. ročník

1 týdně, N

### 1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase</li> <li>zpívá v durových, mollových tóninách s využitím správných pěveckých návyků</li> <li>správně vyslovuje, používá pěvecké dýchání, dbá na hlasovou hygienu</li> <li>dle svých schopností dodržuje pravidla sborové interpretace písně</li> </ul>	pěvecké etudy hlasová cvičení opěrné písně

### 2. Hudebně-pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>reaguje pohybem na znějící hudbu</li> <li>pohybově vyjadřuje hudební náladu</li> </ul>	správné držení těla pohybové vyjádření hudby dramatizace písní

## 3. ročník

**3. ročník**

1 týdně, N

**1. Vokální činnosti**

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase</li> <li>zpívá v durových, mollových tóninách s využitím správných pěveckých návyků</li> <li>správně vyslovuje, používá pěvecké dýchání, dbá na hlasovou hygienu</li> <li>dle svých schopností dodržuje pravidla sborové interpretace písně</li> </ul>	pěvecké etudy hlasová cvičení opěrné písně

**2. Hudebně-pohybové činnosti**

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>reaguje pohybem na znějící hudbu</li> <li>pohybově vyjadřuje hudební náladu</li> </ul>	správné držení těla pohybové vyjádření hudby dramaturgizace písní

**4. ročník**

1 týdně, N

**1. Vokální činnosti**

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase</li> <li>zpívá v durových, mollových tóninách s využitím správných pěveckých návyků</li> <li>správně vyslovuje, používá pěvecké dýchání, dbá na hlasovou hygienu</li> <li>dle svých schopností dodržuje pravidla sborové interpretace písně</li> </ul>	pěvecké etudy hlasová cvičení opěrné písně

**2. Hudebně-pohybové činnosti**

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>reaguje pohybem na znějící hudbu</li> <li>pohybově vyjadřuje hudební náladu</li> </ul>	správné držení těla pohybové vyjádření hudby dramaturgizace písní

**5. ročník**

1 týdně, N

## 5. ročník

## 1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase</li> <li>zpívá v durových, mollových tóninách s využitím správných pěveckých návyků</li> <li>správně vyslovuje, používá pěvecké dýchání, dbá na hlasovou hygienu</li> <li>dle svých schopností dodržuje pravidla sborové interpretace písně</li> </ul>	pěvecké etudy hlasová cvičení opěrné písně umělé a lidové písně (stupnice v dur a moll, značky a dynamická znaménka)

## 2. Hudebně-pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>reaguje pohybem na znějící hudbu</li> <li>pohybově vyjadřuje hudební náladu</li> </ul>	správné držení těla pohybové vyjádření hudby dramatizace písní

## 6. ročník

1 týdně, N

## 1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase</li> <li>zpívá v durových, mollových tóninách s využitím správných pěveckých návyků</li> <li>správně vyslovuje, používá pěvecké dýchání, dbá na hlasovou hygienu</li> <li>dle svých schopností dodržuje pravidla sborové interpretace písně</li> <li>orientuje se v jednoduchém notovém zápisu</li> </ul>	pěvecké etudy hlasová cvičení opěrné písně umělé a lidové písně (stupnice v dur a moll, značky a dynamická znaménka) případné transponování do jiných poloh především v lidových a umělých písních i již v předchozích ročnících dobře zvládnutých

## 2. Hudebně-pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>reaguje pohybem na znějící hudbu</li> <li>pohybově vyjadřuje hudební náladu</li> </ul>	správné držení těla pohybové vyjádření hudby pomocí improvizace dramatizace písní

## 7. ročník

1 týdně, N

## 7. ročník

## 1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase</li> <li>zpívá v durových, mollových tóninách s využitím správných pěveckých návyků</li> <li>správně vyslovuje, používá pěvecké dýchání, dbá na hlasovou hygienu</li> <li>dle svých schopností dodržuje pravidla sborové interpretace písně</li> </ul> <ul style="list-style-type: none"> <li>orientuje se v jednoduchém notovém zápisu</li> </ul>	pěvecké etudy hlasová cvičení opěrné písně umělé a lidové písně (stupnice v dur a moll, značky a dynamická znaménka) případné transponování do jiných poloh především v lidových a umělých písních i již v předchozích ročnících dobře zvládnutých

## 2. Hudebně-pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>reaguje pohybem na znějící hudbu</li> <li>pohybově vyjadřuje hudební náladu</li> </ul>	správné držení těla pohybové vyjádření hudby pomocí improvizace dramatizace písní

## 8. ročník

1 týdně, N

## 1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase</li> <li>zpívá v durových, mollových tóninách s využitím správných pěveckých návyků</li> <li>správně vyslovuje, používá pěvecké dýchání, dbá na hlasovou hygienu</li> <li>dle svých schopností dodržuje pravidla sborové interpretace písně</li> </ul> <ul style="list-style-type: none"> <li>orientuje se v jednoduchém notovém zápisu</li> </ul>	pěvecké etudy hlasová cvičení opěrné písně umělé a lidové písně (stupnice v dur a moll, značky a dynamická znaménka) případné transponování do jiných poloh především v lidových a umělých písních i již v předchozích ročnících dobře zvládnutých

## 2. Hudebně-pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>reaguje pohybem na znějící hudbu</li> <li>pohybově vyjadřuje hudební náladu</li> </ul>	správné držení těla pohybové vyjádření hudby pomocí improvizace dramatizace písní

## 9. ročník

1 týdně, N

## 9. ročník

## 1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase</li> <li>zpívá v durových, mollových tóninách s využitím správných pěveckých návyků</li> <li>správně vyslovuje, používá pěvecké dýchání, dbá na hlasovou hygienu</li> <li>dle svých schopností dodržuje pravidla sborové interpretace písně</li> <li>orientuje se v jednoduchém notovém zápisu</li> </ul>	pěvecké etudy hlasová cvičení opěrné písně umělé a lidové písně (stupnice v dur a moll, značky a dynamická znaménka) případné transponování do jiných poloh především v lidových a umělých písních i již v předchozích ročnících dobře zvládnutých

## 2. Hudebně-pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<b>žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>reaguje pohybem na znějící hudbu</li> <li>pohybově vyjadřuje hudební náladu</li> </ul>	správné držení těla pohybové vyjádření hudby pomocí improvizace dramatizace písní